

(2)

1H.396

Holger Reymann
11/3 - 1905

Apotheker-Lovene

i

Den danske Stat,

(med Undtagelse af Hertugdömmerne),

eller

en chronologisk Samling af Love og Lovbestemmelser m. m. angaaende Alt hvad der vedkommer Apothekervæsenet fra 1660 til 1859.

Samlede og udgivne

af

P. H. J. Hansen,
Cand. pharmac.

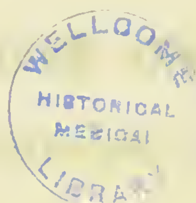
(Forf. til Hemmelige Midier (Arcana), eller magtpaaliggende Oplysninger for hver Mand.)

Kjøbenhavn.

Paa Udgiverens Forlag. — I Commission hos F. H. Eibe.

Trykt i det Berlingske Bogtrykkeri ved N. H. Stenderup

1859.

Naar jeg vil vide Besked om en Ting (en Gjenstand, et Væsen), maa jeg, saavidt muelig, kjende den i ethvert givet Øieblik af dens Udvikling, fra dens Begyndelse og til dens Ende; og — saa er det Aanden som levendegjør, er det end i Øieblikket Bogstavet, som bestemmer.

P. H. J. Hansen.

S. T.

Hr. Apotheker C. L. Erichsen, Asses. Pharm.

min første Principal her i Danmark, tilegnes denne Samling, som et Erindringstegn eller lille Erkjendtlighedsbeviis for den Velvillie, Forekommenhed og særdeles Gjæstfrihed, jeg lige fra det Første og lige indtil det Sidste, usvækket, nu i Aarenes Løb, stadigen har nydt hos ham og i hans Huus.

Med Agtelse

taksskyldigst og erkjendtligst

P. H. I. Hansen.

Fortale.

Idet jeg endeligen, ikke uden en vis Selvovervindelse, havde bestemt mig til, at udgive en Lovsamling angaaende Apothekervæsenet i Danmark, og hvortil jeg selv, saavelsom de Fleste i Standen ganske vist følte paatrængende Nødvendighed, var det min Agt, at lade denne indbefatte Alt hvad vi havde desangaaende og omfatte hele den danske Stat. Imidlertid frafaldt jeg dette foreløbig for Hertugdømmernes Vedkommende. Denne Lovsamling skulde saaledes samle det Spredte, forbinde det Ældre med det Nyeste samt derhos indbefatte Alt, hvad der som Lovbestemmelse kunde siges at vedkomme og interessere Apothekerstanden og saaledes som det forefandtes i vore bekjendte, almindeligt brugte Lovsamlinger, lige fra det Første og lige indtil det Sidste; thi naar jeg vil vide Beskeed om en Ting (en Gjenstand, et Væsen), maa jeg, saavidt mueligt, kjende den i ethvert givet Dieblik af dens Udvikling. Tingene faae derved nemlig Sammenhæng, blive mere

forstaaelige, idet de gjensidigen virke oplysende paa hinanden; Indsigten bliver klarere, Overblikket lettere, og Interessen vistnok for det Hele langt større. Og det er desuden det tænkende Menneske egent, idet det skuer fremad, da tillige at see tilbage; at sammenligne før og nu, for, staaende i det Nærværende, ligesom at forbinde det Tilkommende med det Forbigangne. Faae Ting turde nu i saa Henseende maaskee være interessantere for Standen, end netop disse tohundredaarigt fremadskridende, lovbundne Bestemmelser angaaende den selv, dens Personer: deres Pligter, Virksomhed; Standens Forhold til det Hele: det Almene, den Enkelte; Standens Krav: Rettigheder, Livsexistents — med faa Ord: hele Standens ydre Væsen, Væren og Virken, eller en Deel af Apothekerstandens: ɔ: Pharmaciens Historie. Denne Samling skulde saaledes derfor ikke alene indbefatte Alt, hvad Standen, som Pligt og særdeles Magtpaaliggende, skal og bør vide, men tillige, hvad der var interessant, nyttigt og godt at vide.

Fra dette Synspunct beseet, og saaledes har jeg opfattet det, kunde der ikke godt være Tale om at udelade Noget, eller om dette eller hiint var absolut gjældende, og det saameget mindre, som vi lidet eller intet have angaaende Standens Historie; det Mindste kunde jo i den Henseende have en vis Betydning; og Spørgsmaalet bliver kun hvor man skulde begynde? Svaret lyder ligefrem og naturligt, naar vi have faaet (flere

Apotheker og Apothekere), en Apothekerstand, hvor den træder op og gjør sig gjældende som et Hele, der bestemmes og anerkjendes med visse særegne, lovbundne Regler; en Stand, der ved Pligter og Forpligtelser, har erholdt Krav og Rettigheder af Land og Folk, Stat og Regjering. Tidspunktet herfor maa sættes ved 1660; thi det er omtrent da først at de fleste større Stæder have faaet hver sit Apothek; ligesom der tillige ved den Tid indtraadte en heel ny Statsbestyrelse i Danmark, hvorved kort efter de forhaandenværende ældre Lovbestemmelser underkastedes en grundig og altomfattende Revision, der, hvad Apothekervæsenet (tilligemed Lægestanden) angik, kom for Dagen i den store Forordning af 4de December 1672, omfattende hele den danske Stat, eller alle Kongens Riger og Lande. Og da denne Forordning er gjældende i alle dens Hovedpuncter, gjældende den Dag i Dag, er den Begyndelsen, Grundlaget og Bæreren for hele vor Apotheker-Lovgivning. Tidsrummet fra 1660—1672 indbefatter faa Bestemmelser, der ere optagne i historisk Interesse og vise Overgangen til oftnævnte Forordning 4de Decbr. 1672. Det er indvidere der at Schon begynder sine chronologiske Samlinger af Forordninger, fortsatte indtil det Sidste af Rosenvinge og Usſing; det er ved 1660 at Fogtmann begynder sine chronologiske Samlinger af Rescripter, Resol. etc., der fortsættes aarligen ved Usſing. Udgangspunctet, Begyndelsen for nærværende Samling er derved altsaa givet og be-

stemt; Planen (Maaden, Formen) allerede fremsat i det ovenstaaende, og videre at udvikle Rigtigheden herfor, finder jeg ikke nødvendigt. Jeg vil derfor korteligen gaae over til at berøre selve Udførelsen.

Begge ovennævnte chronologiske Lov-Samlinger, der aarligen vedblive at udkomme, nemlig Schous (Rosenvinge og Usfing) Forordninger og Fogtmanns (Usfing) Rescripter etc., ere gjennemgaaede, hvad Medicinalvæsenet angaaer, saa at sige Punct for Punct; ligeledes Departements-Tidenden fra 1853 og Alt, hvad der som Lovbud angik Apothekerstanden optaget i nærværende Samling; ligeledes ere gjennemgaaede alle de militaire Rescriptsamlinger, samt Lovsamling for Island ved O. Stephensen og J. Sigurdsson. Det er siden confereret med Collegial-Tidenden og Departements-Tid., samt med de senere Uddrag af ovennævnte Samlinger ang. Medicinal-Lovgivningen, nemlig: Munk, Petersen, Uldall og Winsløv; ligeledes med Sundheds-collegiets Aarsberetninger i „Bibliothek for Læger" og „Supplementbind" til dette, samt med Triers „Archiv for Pharmacie", og især af Sundhedscollegiets Aarsberetninger optaget enkelte Bestemmelser, der ikke allerede før, eller paa en anden Maade, vare optagne i ovennævnte eneste og almindeligt brugte Lovsamlinger. I det Hele taget ere alle Samlinger gjennemgaaede, hvori der kunde være Formodning om at finde nogen Lovbestemmelse angaaende Apothekerstanden, og Alt optaget af disse, hvad der kunde virke oplysende og for-

klarende paa alle Forhold, hvori Andre kom til Standen, og egentlig kunde siges at vedkomme denne, samt i saa Henseende vise Aand og Tone i Medicinal-Lovgivningen; altsaa: Alt hvad Apothekerstanden og Andre bør vide i deres gjensidige Forhold til hinanden, og som Lovbestemmelse vedkommer Standen, som Apothekerstand.

En eller Anden vil nu maaskee indvende: „men hvad skal vi dog med alle disse Vidtløftigheder, f. Ex. alt dette om Norge; alt dette om Island; alle disse Specialiteter; alt dette mueligen forældede; alt dette der muueligen snart skal kastes overbord, som unyttig, intetsigende Baglast o. s. v. o. s. v."? Svaret herpaa ligger i det allerede Fremsatte, nemlig fordi det har historisk Værd; fordi Bestemmelserne for Norge have været gjældende i Island; og begges atter have været og ere tildeels endnu citerede og anvendte i lignende Forhold i det øvrige Rige; fordi Specialiteter tjene til at udvide og udvikle det Almindelige eller Almene, og som Specialitet netop derved faaer sin store Gyldighed; fordi det muueligen forældede, gjælder lige godt, gjælder om end gammelt; endeligen, fordi vi muelig snart have Udsigt til at faae noget Nyt, — denne Udsigt kan lade vente længe, særdeles længe paa sig, ligesom jeg for Resten i den Henseende ikke finder nogen paatrængende Trang for Tiden til noget egentlig Nyt i Apotheker-Lovgivningen. Naa, og skulde denne Trang vise sig, saa

have vi jo her et i Sandhed rigt Udvalg af tohundred-aarig Erfaring. — Eller vil en Anden spørge: „hvor finde vi saa Aanden og Tonen i det Hele, eller det aldeles ophævede?" Naturligviis bedst ved at gjennemlæse det Hele, eller de enkelte Afdelinger, hvorunder det eensartede er indordnet. I det Hele taget maa jeg bede Vedkommende om, ikke at være altfor magelige i saa Henseende, de ville da sikkert finde hvad de søge, og jeg forudsætter de vælge det Bedste; thi Samlingen er righoldig nok, men ganske vist forskjelligartet. For Øieblikket hverken kan eller vil jeg gjore dem Arbeidet lettere, netop paa Grund af det allerede Fremsatte, for muneligen saaledes derved at anspore deres Interesse for det Hele. Der er allerede meget vundet, ved nu at vide, hvor man kan søge og hvor man kan finde; at have det samlet paa et Sted, hvad man ellers skulde søge paa hundrede forskjellige Steder; og da det er første Gang, at Apothekerstanden kan sige dette, og at det tilbydes den i denne Udstrækning, saa haaber jeg den paaskjønner denne ingenlunde ringe Behagelighed, ligesom ogsaa villigen undskylder en eller anden mulig Smaafeil, der umulig kan undgaaes i et saa vidtløftigt Arbeide. Men — vil mulig en Tredie udbryde, efter en minutieus Betragtning, der ellers velvilligen gik i samme Retning, som min egen — „hvorfor er der da blevet udeladt noget, f. Ex. Oprettelse af Sundhedscollegium for Norge 1809; Canc. Circ. 29. Jan. 1820 ang. nærmere

Bestemmelser af Kjøbmændenes Handel med Apothekervarer; Skriv. af 9. Octbr. 1832 ang. adskillige til Medicinaltaxtens Bestemmelser henhørende Puncter; Toldtarif for Apothekervarer og flere lignende", som jeg deels med, deels mod min Villie muligen kan have overseet. Dertil svarer jeg: fordi, hvad det første angaaer, dette lidet vedkommer Standen, de andre Bestemmelser derimod ere uvæsentlige og altfor lange, tildeels resultatløst pro og contra, ligesom flere Indstillinger og Forestillinger fra Cancelliet og Sundhedscollegiet, som jeg blot har henviist til eller optaget Rubrum af. Derimod er Prom. af 18. Marts 1813 ang. Anvendelsen af Fdn. 21. April 1812, tilfældig udeladt, og som jeg derfor kortelig skal berøre, nemlig: at den i Fdn. satte Straf for Overtrædelse af Taxten, ikke gjælder offentlige Regnskaber, der jo underkastes Revision, men derimod for forsætlig Overtrædelse af Taxten i Haandkjøb eller privatim (private Regninger); ligeledes skal jeg erindre om Bestemmelserne i Fortalen til Pharmacopoea danica; ligesom paa den anden Side enkelte Bestemmelser derimod ere optagne for at give Vedkommende et lille Vink herom og gjøre dem opmærksomme, f. Ex. Skriv. af 11. Novbr. 1857 ang. fri Medicin fra Milit.-Etat., samt om Qvaksalveri, Magnetisme, Postvæsen etc. og flere lignende, der egentlig mere vedkomme Lægen end Apothekeren, og som jeg ikke her finder nødig at opramse, da jeg som sagt, helst vil have at Vedkommende selv skulle finde disse

og hvortil desuden det meget udvidede Sag-Register tjener. Hvad derimod Toldtarif for Apothekervarer, Veterinair-Pharmacopœer etc. og Commissionen fra 1847 ang. Apothekere og Materialisters Handelsret angaaer, da ere disse foreløbig udeladte, ligesom ogsaa Apotheker-Lovene for Hertugdømmerne; og hvad disse sidste angaaer, desuden saameget mere, som Holsteen har sin egen Apotheker-Forordning fra 11. Februar 1854, Slesvig sin egen Over-Medicinal-Autoritet fra 19. Decbr. 1852 og en vistnok meget god Samling ang. de specielle Bestemmelser i Laugenheims „Sammlung der das Medicinalwesen in dem Herzogthum Schleswig, betreffenden Verordn. Verfüg. Erlasse etc. etc. Schleswig 1854. Th. van der Smissen". Men, hvis der i denne Henseende udtales en bestemt og tillige begrundet Mangel ved, eller Savn af, Noget i denne Samling, skal det være mig en kjær Pligt og en sand Fornøielse at søge disse afhjulpne. For Øieblikket vilde jeg ikke forstørre denne Samling videre, da den for mange vistnok allerede har faaet et stort Omfang, og for mig selv, i oeconomisk Henseende, en næsten ængstelig Størrelse. — Endelig maa jeg bede de i Rettelserne anførte Trykfeil undskyldte, der trods al Flid, tildeels under selve Reentrykningen, ere indløbne og som jeg maa bede Vedkommende strax at rette i selve Texten. Iøvrigt er det Hele, saavidt muligt, et sterotypt Aftryk af ovennævnte Lovsamlinger, baade hvad Stiil og Ortographi angaaer; og i Henseende til Noterne, da

ere disse tildeels som de forefandtes, tildeels af mig selv, hvori jeg har indskudt Ting, som jeg fandt gavnligt og godt at vide, samt kunde virke yderligere oplysende til det Hele, og desuden ikke syntes passende at optage i selve Texten. At der i selve Texten findes Ting, som ligesaa passende kunde være optagne i Noter, skal jeg ikke nægte; men da Samling og Trykning næsten gik jævnsides, for at paaskynde Arbeidet, manglede jeg stundom det fornødne Overblik i saa Henseende, hvilket dog aldeles afhjælpes ved et udvidet, temmelig vidtløftigt, chronologisk Sagregister[1]), og begge Dele, baade Noter og Register, skulle saaledes virke supplerende paa hinanden.

Idet denne Lov-Samling saaledes samler det Spredte, det Yngste med det Ældste, det Første med det Sidste, og indbefatter alt hvad der er gjældende og hvad der muligen ikke er gjældende, men, som sagt, ikke desto mindre har sit store Værd; idet den ligeledes indbefatter mere af det Ældre, nemlig Norges og Islands, end vor tidligere mest fuldstændige, f. Ex. Petersens Medicinal-Lovgivning, har; idet den, som jeg haaber ligesaa fuldstændig omfatter det Nyeste, som vi ikke have havt nu i 16 Aar, siden Winsløvs Samling fra 1843; og idet den endeligen udelukkende indbefatter kun Lovgivning for Apothekerstanden, der ikke har havt nogen saadan, siden Uldalls temmelig kortfattede

[1]) Hvilket jeg dog paa sine Steder kunne have ønsket endnu behageligere, nemlig i det alphabetiske.

Samling fra 1835, saa haaber jeg herved at have afhjulpet et særdeles længe og dybtfølt Savn, og forventer hele Apothekerstandens særdeles Interesse — som en magtpaaliggende Pligt og en kjær Sysslen — for denne dens egen Lovgivning, der tillige indbefatter en Deel af dens egen Historie.

Kjøbenhavn 1859.

Udgiveren.

Obet Bref, angaaende at Kræmmere, Medici, og Badskere ikke maae gjøre Apothekeren, Doctor C. Creutzauer, i Viborg Indpas, at de Første ikke maae handle med Condita og Confecturer, men han ligesaavel som de med Specerier.[1] 1660. 4. Decbr.

Obet Bref om, hvad Vare Urtekræmmerne i Viborg, tillige med Apothekeren, maae falholde og sælge, saasom de, der i den algemene Huusholdning, til Vertskaber, saa og Haandværkers Fornødenhed bruges, samt Alt hvis ikke i seneste Apotheker-Taxt findes.[2] 1662. 12. April.

Bevilgning, at Apothekerne i Kjøbenhavn maae hidind bekomme Enhver aarligen 900 Pd., og de andre Apothekere paa Landet 500 Pd. Puddersukker imod den forrige gamle Tolds Erlæggelse. 1664. 14. Mai.

Rescr. (til Hans Hansen), at Dr. Henrik Skritmeier er beskikket til at være Medicus i Lolland og Falster med 300 Rdl. af Kjøbstædernes Uvisse; samt at ingen Qvaksalver etc. maae gjøre ham eller de forordnede Apothekere Indpas.[3] 1665. 18. Marts

Rescr. (til Hans Hansen), ang. at Kongens Apotheker i Nykjøbing paa Falster skal haandhæves ved Viin-Handel ligesom andre Apothekere i Riget, efter sine Privilegier.[4] 2. Decbr.

---

[1]) See O. B. 12. April 1662, og Forordn. 4. Decbr. 1672 og 4 Aug. 1742.

[2]) See Forordn. 4. Decbr. 1672.

[3]) See Forordn. 4. Decbr. 1672. [4]) Ligeledes.

1668. 23. Decbr. Rescr. (til Doctores Medicæ Facultatis i Kjøbenhavn), ang. at forfatte en Apotheker-Ordinants og Taxt, samt at visitere alle 3 Apotheker i Kjøbenhavn paa sædvanlig Maneer efter Eed og Pligt.[1])

1669. 4. Juni. Rescr. (til Otto Paavisch og Peter Bulke), ang. at gjennemsee og revidere 2 Projecter til en Apotheker-Ordning, samt derover give Betænkende.

1671. 11. Jan. Apotheker-Ordinanse (See Forordningen af 4. December 1672.)

1672. 1. Aug. Apotheker-Taxt paa alt hvis i Kjøbenhavn hos de 4 privilegerede Apothekere tilkjøbs findes. (Publiceret af det medicinske Facultet ifølge Kgl. Befaling af 23de Decbr. 1668).

4. Decbr. Forordn. om Medicis og Apothekere (hvorefter Medici, udi hvis Medicinæ Praxin angaaer, og samtlige Apothekere, saavidt dem kan vedkomme, i de Kgl. Riger og Lande,[2]) sig, indtil anderledes befales, skal rette og forholde).

— — — — 4) Ingen uden promoti Medici, som før er meldt, maae tilstædes Medicamenta indvortes at exhibere eller forskrive; Alle andre, være sig Apothekere, Bartskere, Chymister, Oculister, Brukfnidere, Qvaksalvere, Empirici, i hvad Navn de have kan, Mænd eller Qvinder, skal sig derfra entholde, uden hvis Vund-Drik for Fald, Stikken, Huggen af Bartskerene indgives.[3]) — — — — 5) Medici skal være pligtige, hvert Aar 2de Gange, om Behov gjøres, eller i det Mindste endelig een Gang efter Michaelis[4]), at visitere Apothekerne, saaledes at Facultas Medica i Kjøbenhavn af deres Societet tilforordner 2de, som i Byens Physici og Practici ordinarii Nærværelse ethvert Apothek visitere, og det, som udygtigt er, afskaffe, og tilholde Apothekerne, at de sig med tilhørige dygtige Varer forsyne, holde rigtig Vægt og Maal, og rette sig efter den Taxt, som nu eller herefter bliver sat, og eftersom endeel Varer stige og

---

[1]) See Taxt 1. Aug. og Forordn. 4. Decbr. 1672.
[2]) Oversat paa Tydsk for Hertugdømmernes Vedkommende.
[3]) See Frd. 22de Juni 1785 § 12 og Frd. 5te Septbr. 1794; cfr. Pl. 9de Novbr 1735.
[4]) See Rescr. 1ste Mai 1761.

falde, skal de med Apothekerne forandre saadanne Varers Priis, eftersom de stige og falde. Ellers skal de flittigen holde over den om Apothekerne udgangne Frdn. Og skal Apothekerne med deres Svende og Tjenere være Medicis approbatis i det de paa deres Embede forrette, lydige og dem ingen Gjenstridighed deri bevise. I de andre Stæder skal forberørte Indseende skee af ethvert Steds Medicis approbatis, eller om ingen er, af de næstværende, een eller flere, eftersom Behov gjøres[1]. — — — — 8) Alle Recepter, som de udgive, skal skrives med Dag og Datum og for hvem, og naar noget Chymicum eller stærk Medicament foreskrives, skal det ikke med Notis chymicis, men med fulde Ord udtrykkeligen skrives, paa det al Vildfarelse hos Apothekerne og Skade hos Patienterne kan forekommes. — — — — 11) Ingen maa nogensteds i begge Kgl. Riger, Fyrstendømmer og Lande, holde noget Apothek, uden de derpaa have Kgl. Bestallings-Brev, og aflagt til Kongen deres Eed, og de, som sig herefter agte at nedsætte og holde Apothek i nogen By eller Sted i de Kgl. Riger og Lande, skal, forend de Bestallings-Brev derpaa bekomme, examineres af Facultatis Medicæ Doctoribus og Apothekerne i Kjøbenhavn[2]), og om de dertil findes dygtige, skal de derpaa tage et Attestatum, som dem uden Betaling skal meddeles. 12) Apothekerne skal alene blive ved deres Bestilling, og hverken selv eller ved deres Svende befatte sig med praxi Medica eller Syge at visitere, dog at ingen herved forbydes et in Medicina approberet og ei farligt Medicamentum at meddele en Patient, naar det begjæres i de Kjøbstæder saa og paa Landet, hvor ingen Medicus er eller saa snart bekommes kan; og al den Stund de ingen anden borgerlig Næring bruge[3]), uden det Apotheket vedkommer, skal Apothekerne være frie for alle borgerlige og Byes Bestillinger samt Indqvartering. Og naar nogen Apotheker døer, skal hans efterladte Enke og

[1]) cfr. Frd. om Coll. Med. 9de April 1740 og Rescr. 20de April 1770.

[2]) cfr. Circ. 11te Febr. 1792 og Frd. 2den Juni 1828.

[3]) cfr. Canc. Prom. 20de Juli 1776.

1672. 4. Decbr. Børn blive ved Apotheket og nyde samme Friheder og Benaadninger, som tilforn; dog skal den samme, som Apotheket igjen skal forestaae, enten det er en af hans efterladte Børn, eller om Enken eller Børnene vilde tage sig en Provisorem examineres af Facultate Medica og Apothekerne, om han bliver dygtig dertil erkjendt, og gjøre sin Eed. 13) Dersom nogen Apotheker i levendes Liv vil tage nogen Provisorem skal han iligemaade af Facultate Medica og af Apothekerne tillige examineres, og derhos gjøre sin Eed, saa og ellers for Apothekerne sammesteds, at han vil tjene ham troligen og flittig i hans Apothek. 14) Enhver Apotheker skal altid have dygtige og forfarne Svende, een eller flere efter Fornødenhed, og skal de, forend de annammes i Apotheket, forevise deres rigtige Testimonia til Decanum Facultatis Medicæ eller Stads-Physicum, og love dem med Haand og Mund, at de deres Recepter, som af Medicis approbatis præscriberes flittelig og trolig vil præparere; Læredrengene skal Apothekerne tage af Vores egne eller andre fremmede, som forstaae Latin, og al den Stund, de ikke ere dygtige, maae dem ingen Recepter eller Medicamenter, som Magt paaligger, alene betroes at præparere[1]. 15) Apothekerne skal altid have Fal i deres Apothek gode, ferske, uforfalskede og ei forliggene Simplicia og Materialia, item Præparata og Composita af alle Slags, som i et velbestilt Apothek bør at være, og særdeles i Dispensatorio Hafniensi er specificeret, ingen gamle, forligne, udygtige eller forfalskede Varer have hos sig, bruge eller sælge; og som disse Lande med adskillige gode Værter, Urter, Blomster og Rødder ere af Naturen begavede, skal de hvert Aar efter Aarets visse Tider, sig flitteligen erkyndige om ethvert Steds Planter og Værter, og derover holde en Bog til Underretning, og skal Apothekerdrengen følge Professorem Botanicum naar han med sine Disciple gaaer herbatum dersom Tiden og Leiligheden det ellers vil tilstæde. Og skal Apothekerne holde deres Disciple dertil, at det, som i rette Tid samlet er, kan paa tilbørlige Steder tørres, og ethvert Slags for sig anlægges og forva-

---

[1]) See Canc. Prom. 9de Febr. 1811.

res, at intet mulnes eller forderves; de skal og paa de Steder, som det skee kan og fornødent er, have deres egen Urtehave, og derudi Plantas indigenas og exoticas, saa mange her vore kan, det meste muligt er, og saaledes disponere deres Huse, at alting kunde komme paa sit tilborlige Sted. 16) De skal og ingen Præparata fra andre Steder forskrive og indføre, saasom af Gemmis, Lapidibus, Pretiosis, Perler, Coraller og deslige mere, men dem upræpareret indkjøbe, vel examinere og selv præparere, ei heller nogen Spiritus mineralis eller laborerede eller præparerede Medicamenta chymica eller composita, af hvad Slags det være kan, som ikke oprigtig er, og Apothekerne kunde have nogen Tvivl paa. Electuaria, fornemmeligen Theriaca, Mithridatium, Opiata og ellers alle andre store og fornemme Composita skal de ei præparere, uden at de simplicia i de tilforordnede Medicorum Nærværelse ere rigtigen dispenserede, examinerede og miscerede, og skal de Vasa, som samme Composita blive forvarede i, af den dertil forordnede Medico signeres, og ved Dag og Datum paaskrives, naar de ere dispenserede, og naar bemeldte Composita enten ere afgangne eller blevet for gamle, skal paa nye forfærdiges, signeres og paaskrives, som foreskrevet staaer. 17) Apothekerne eller deres Svende og Tjenere skal ikke annamme eller præparere, langt mindre sælge, nogen utilborlige og farlige Recepter til mistænkte Personer, paa det derved ingen Skade foraarsages, men hvis Recepter af Medicis approbatis præscriberes, skal Apothekeren i en dertil forordnet Bog lade indskrive, [1]) og naar Recepterne ere betalte, skal Patienten samme hans Recepter in originali tilligemed Regnskabet igien tilstilles. 18) Alle Apothekere i disse Riger og Lande skal rette sig efter det Dispensatorium som af Facultatis Medicæ Doctoribus efter Kgl. Befaling er i Trykken forfærdiget, dog eftersom Pharmaceutica og Chymia, formedelst daglig Erfarenhed og disse Tiders Curiositet, mærkelig tiltager, skal samme Dispensatorium efter Leiligheden af Facul-

---

[1]) cfr. Fordn. 1 Juni 1832, ang. Forpligtelsen til at holde behørige Handelsbøger.

1672. tatis Medicæ Doctoribus forandres, augeres og rettes.
4. Decbr. Apothekerne skal og rette sig efter den Taxt, som nu gjort er, med hvis, som bliver strax contant betalt, eller inden et Aars Tid. Dog eftersom samme Materialiers Priis dagligen stiger eller falder, skal Apothekerne, paa det de uden Fortænkelse kunde blive, de tilforordnede Medicis tilkjendegive de Varer, som op- og nedstige. Ellers skal Stads-Physikus i Kjøbenhavn og Medici ordinarii i de andre Stæder, flittig sig erkyndige om de stigende og faldende Varers Cours til Amsterdam og Frankfurt, paa det Taxten derpaa efter Forandring kan rettes, den gemene Mand til Nytte. Herimod skal Apothekerne i alle andre Kjøbstæder (Kjøbenhavn og Christianshavn, saavidt Viin angaaer, undtagen) være tilladet at holde og sælge alle Slags Viin, Urter og Specerier, ligesom Viinhandlerne og Urtekræmmerne det have at sælge, paa det at de desbedre kan holde Apotheket vedlige og blive ved Taxten og ikke lide for megen Skade af det, som aarligen fordærves og bortkastes, fornemmeligen paa de Steder, som liden Afgang er paa Medicin, dog at Kgl. Told- og Accise-Rettighed deraf tilbørligen efter Told Rullen erlægges 19) Apothekerne skal ingen Ophold gjore med Medicamenters Præparation, men, det snarest muligt er, Patienterne befordre, holde Apotheket aabent, Søgnet og Helligt, Nat og Dag, helst naar de fornemme nogen hastig, smitsom eller haard Sygdom trænger, eller Qvinder at være i Barns Nød, og skal de selv eller een af deres dygtige Svende i det mindste være altid tilstede baade i Pest og andre farlige smitsomme Sygdoms Tider.[1]) Og eftersom de fleste Patienter ikke kan betale Medicamenterne med rede Penge, men dem i varende Sygdom paa Borgen optage, hvortil Apothekerne skal være forpligtede, at lade forskrevne Medicamenter følge, omendskiønt Pengene ikke altid derfore medfølge; da dersom Patienten døer af en eller anden Sygdom, eller i levendes Liv sit Gods opbyder, eller Arv og Gjeld fragaaer, forend Betalingen skeer, skal Apothekerne efter rigtig Regnskab være be-

---

[1]) Cfr. Forordn. 12 Marts 1735, § 2.

rettiget, og have deres Betaling i rede Penge; men dersom Penge ikke ere at bekomme, da af de bedste Varer, Gods eller Løsøre, som i Boen eller Stervboen findes, forud og næstefter Børne-Penge for alle andre Creditorer at skee Udlæg; dog at bemeldte Regnskaber ikke ere ældre eller anderledes qvalificerede, end Recessen formelder.[1]) 20) Destillerede Vande skal i Glas eller Instrumenter, som dertil tjenlig er, destilleres, men Decocta, hvor Ædike eller Acida tilkommer, skal de ikke i Kobber eller Messing, men i glasserede Leerkar berede, eller andre Kar, som dertil beqvemme ere. 21) Naar Apothekerne tractere eller handtere Purgantia, Vomitoria, item Forgift eller skarpe Materier, saasom Mercurium sublimatum, Præcipitatum, Hydrargyrum, Arsenicum, Antimonium, Vitriolum og deslige, skal de dertil bruge sær og synderlige Kar, Mortere, Spateler og Sigter, saaledes at ikke det ene kommer iblandt det andet. 22) Ingen Apotheker skal i Apotheket offentlig falholde Forgift, men sligt have i deres egen Gjemme, og inden egne Laase, og dermed sig i alle Maader forholde efter Recessen.[2]) De skal ei heller udgive nogen Purgans eller Vomitorium til mistænkte Personer, hvorved Foster fordrives eller nogen fordervelig Skade paaføres kunde, og skal det under høieste Straf være alle Materialister og Urtekræmmere, Fremmede eller Indvaanere formeent, Arsenicum, Mercurium sublimatum fal at holde eller sælge, uden til Apothekerne alene.[3]) 23) Apothekerne skal ei efter egen Tykke i Medicorum Recepter substituere qvid pro quo, men som Mangel kunde være paa noget Simplici eller Composito af det i Recepten findes, eller og noget forekommer som enten er ulæseligt eller tvivlagtigt, da skal de det Medico præscribenti tilkjendegive, at han selv noget andet substituerer og sine Recepter forklare kunde. 24) Og eftersom adskillige Sygdomme forekomme, som Patienterne ei gjerne

1672. 4. Decbr.

---

[1]) See Fr. 6. Februar 1686.

[2]) Christian den 4de Reces. 2 Bogs 19 Capitel.

[3]) Gjentaget ved Pl. 17 Jan. 1735; nøiere bestemt ved Frdn. 1. April 1796; cfr. Rescr. 27. April 1772, 13. April 1764, 12. Marts 1779 og Plac. 19 April 1813.

1672 vil have aabenbarede, og dog af Recepterne vel kan kjendes
4. Decbr. og agtes, da skal Apothekerne samt deres Svende og Tjenere saadant holde forborgent, og ei det udsigė eller aabenbare, med mindre nogen mærkelig Fare var at befrygte, om det blev fortiet. 25) Saa længe de Apotheker, som nu ere i Kjøbenhavn, ustraffelig ere providerede med gode Varer og Materialier, saa at Indvaanerne noksom dermed kan være betjente og forsynede og Ingen med Billighed derover kan have at klage, skal det, indtil videre Anordning, forblive ved det Tal, som nu i Staden er, og ei flere Apotheker der tilstedes, de nuværende til Afbræk; men skulde noget Apothek, enten i Kjøbenhavn eller andensteds i disse Riger og Lande, komme i nogen mærkelig Brost og Afgang ved Forsømmelse og ond Syn, da skal Apothekeren have forbrudt sin Bestilling og hans Apothek casseres og et andet i dets Sted igjen oprettes. 26) Ethvert Apothek skal aarlig engang strax efter Michaels visiteres, i Kjøbenhavn af 2de Facultatis Med. Doctoribus i Stads-Physici og Practici ordinarii Nærværelse, i de andre Byer og Steder af Medicis approbatis i Stæderne, en eller flere, eller hvor ingen er, af de Næstværende; og skal Apothekerne for Visitatoribus lade frembære, see og examinere alle de Species, Varer og Medicamenter, som i Apotheket ere, ingen deraf paa Lofte, i Kjeldere eller Huse fordølge, men oprigtigen paa deres gode Tro og Samvittighed, alt hvis paaæskes og omspørges, forklare. Dersom noget af Visitatoribus agtes og findes udygtigt, forligget, gammelt og forgjemt, skal de det uden al Gjenstridighed afskaffe og aldeles cassere og bortkaste; hvis ellers befindes Brost eller Mangel paa nogen Medicamenter og andet, som letteligen kan fordærves, skal de det, saasnart muligt er, rette og erstatte; det skal og uden den aarlige Visitation staae enhver Medico approbato frit for, naar han nogen Tvivl haver, at eftersee det, som han agter at præscribere eller allerede har præscriberet, og dette, som i saa Maader efterspørges, skal ham uformeent forevises og forklares, enten af Apothekerne selv eller deres Svende.[1]) 27)

[1]) Cfr. Circ. 7 April 1821.

Og paa det at Apothekerne kan desbedre holdes vedlige, maae herefter ingen Medicus practicus tillige holde offentlig Apothek, men enhver blive ved sin Profession; dog skal det staae enhver approbato Medico frit for, selv at præparere og for sine egne Patienter at bruge hvis sær og besynderlig Medicamenter, som han sig selv vil have forbeholden, og ikke paa Apothekerne kan bekommes, men Materialia skal de kjøbe hos Apothekerne og ei andensteds fra forskrive, om de ellers ere der at bekomme. 28) Ingen Chirurgus maae, under tilbørlig Straf, forordne eller selv præparere nogen Medicamenter for deres Patienter indvortes at bruge, uden alene Bund-Drik, og Decocta, som af dem bruges imod franzoske Pokker, Gurgel-Vand, og hvad egentlig til Chirurgie henhører; langt mindre forordne eller selv præparere for deres Patienter, Purgantia, Vomitoria, Sudorifera, Pectoralia, Opiata, Cordialia &c. Og skal de kjøbe deres Medicamenta og Species eller Materialier, som de bruge til deres Chirurgie og fra andre Steder skal haves, af Apothekerne sammesteds, og dem ingen andensteds fra forskrive, hvorimod benævnte Apothekere skal være pligtige, Bartskerne gode Varer for en billig Priis, og enten i liden eller stor Qvantitet, ligesom det begjeres, at forskaffe. 29) Ingen Laborant eller Destillator maa holde hemmelig eller aabenbare noget Apothek, eller præparere nogen Medicamenter, som paa et velbeskikket Apothek bør at præpareres, enten at forsende eller sælge til andre; eiheller maae Materialister, Urtekræmmere eller Sukkerbagere og deslige holde Fal og sælge til andre Theriacum, Mithridatium, Confectiones officinales, Balsama, Ungventa, Emplastra, Species og Pulveres compositos, Olieteter, item Slagvand, Cancelvand, Modervand, Elixir vitæ Matthioli, Kinderbalsom og andre saadanne destillerede Vande, item Brystkager, Fiolen- og Rosen-Sirup og andre saadanne Siruper og deslige Medicamenter og Materialier, som egentlig til Apotheket henhører.[1] 30) Ingen Empiricus, Brukfnider, Oculist, Qvaksalver og deslige Omløbere, Mand

1672
4. Decbr.

[1] Cfr. Rescr. 9 Marts. 1798.

1672. eller Qvinde, maae holde hemmelig eller offentlig Fal, nogle
4. Decbr. af de Varer, enten det er Simplicia eller Composita, Olieteter, Theriak eller hvad Navn de have kan, som henhøre til Apotheket; men dersom nogen findes med slige Varer, Materialier og Medicamenter, som forbudet er, skal samme Varer være forbrudte, og desuden[1]) give 100 Rdr. til Straf, hvoraf 1/3 Part til Kongen skal være forfalden, 1/3 Part til Borgemester og Raad paa det Sted, som saadant befindes, og 1/3 Part til Apothekerne der sammesteds, paa det at den farlige og skadelige Misbrug, at sælge Medicamenter, kan afskaffes.[2])

1684. Rescr. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. at maintenere
5. April. Apothekerne ibidem mod Indpas i deres Næring.[3])

Gr. Eftersom de have ladet andrage, hvorledes dem af En og Anden adskillig Indpas i deres Næring skal gjøres, tvertimod de dem givne Privilegier, befales:

At Politimesteren dermed tilborlig Opsigt haver, at Alting, som det sig bor, rigtig tilgaaer, og de ved deres Privilegier, som Kongen dem eengang givet haver, vorder mainteneret.

29. April Bartskjer Laugsartikler i Kjøbenhavn og Christianshavn.

— — — — 7) Ingen skal herefter tillades at udstaae med sine Varer inden Kjøbenhavns og Christianshavns Volde og Porte at udsælge, forend Theriak, Pulver, Olie og andet, hvis han har at sælge, som til Medicin bruges, bliver proberet og beseet af nogle af Facultate Medica, med Oldermanden og nogle af Laugs-Brodrene, og hvis hans Varer da findes gode og dygtige, maa han efter foregaaende Tilladelse dermed udstaae paa 8 eller 14 Dages Tid; men skulde der være nogen Falskhed hos, skal Varerne offentlig paa Torvet forbrændes. (cfr. Pl. 1ste Dec. 1779.)

1685. Rescr. (til Politimesteren i Kjøbenhavn), ang. hvad De-
7. Marts. stillererne og Sukkerbagerne i Kjøbenhavn maae destillere,

---

1) See Frdn. 19. Nov. 1687, og Rescr. 17. Jan. 1783.

2) Cfr. Pl. 1. Dec. 1779.

3) See Frdn. 19. Novbr. 1687, især i Slutningen.

(paa det der imellem Apothekerne og dem maa være en vis Ordning).[1])

Rescr. (til Magistraten i Trondhjem), ang. Apothekerne sammesteds mod Indpas at haandhæve.[2]) 1686. 30. Jan.

Forordn. om Apothekervare, som paa Credit udtages. 6. Febr.

Gr. Adskillige Debitorer, som Aar efter andet lade udtage Medicamenter og Varer paa Apothekerne, ville ei godvillig betale, men formene sig derfra at kunne undslaae, fordi Apothekerne ei efter Lovens Anledning[3]) have gjort aarlig Rigtighed med dem; da det dog er uforbigjængeligt fornødent for Apothekerne at udborge deres Varer, og det ikke har den Beskaffenhed med Medicamenters Brug og Afhændelse, at saa egentlig inden hvert Aars Udgang, med alle Vedkommende dermed kan gjøres Rigtighed, formedelst endeel Patienters længe Svaghed, som lade hente paa Regning, medens de ere syge, men efter deres Opkomst det paa een Tid betale, og andre Regnskaber derimod opløbe til saa lidet aarlig, at det ei er Umagen værdt fornemme Folk for saa ringe Poster til at overløbe og anmode.

Apothekerne saavel i Kjøbenhavn, som overalt i Danmark og Norge, maae og skal herefter inden 2 Aars Udgang idet længste gjøre Afregning og Rigtighed med hvem, som de deres Varer godvillig have betroet, og da deres Regnskaber at staae for fulde; men efter den Tid og i det øvrige have de sig derved i alle Maader efter Loven og Privilegierne tilbørlig at forholde.

Forordn.[4]) at Sukkerbagerne, Urtekræmmerne, Destillateurerne, Drogvisterne og Materialisterne i Kjøbenhavn, maae være tilladte tilligemed Apothekerne at falholde følgende Species: 1687. 19. Novbr.

Aqvaviter af

Alandt.	Calmus.
Angelica.	Citron.
Annis.	Enebær.

---

1) Bortfalder ved Frdn. 19. Novbr. 1687, og Laugs-Artikl. 10. Juni 1593 § 2.

2) See Rescr. 17. Juni 1783, 12. Marts 1784, og 14. Jan. 1791.

3) Cfr. Frdn. 4. Decbr. 1672 § 18 og 19.

4) Cfr. Canc. Skriv. af 20 Marts 1821, og ang. Bornholm Rescr. 17 Aug. 1804.

1687. 19. Novbr.

Fænikel.
Kummen.
Mallurt.
Pommerantzer.
Rosmarin.
Simpel Rosen.

Adskillige Slags destillerede Vande.

Balsam Vand.
Jordbær Vand.
Krusemynte Vand.
Lavendel Vand, som destilleres af Stilkene.
Limonade.
Lutendrank.
Pomerants Vand.
Rosen Vand.

Conditor- og indsyltede Varer.

Alandt Rod.
Apricoser.
Berberis med Stilke og uden Stilke.
Calmus.
Cichore Rod.
Citroner.
Citron-Blomster og Skaller.
Citrinat og Succat.
Desmer-Pærer.
Hinnebær.
Hyben.
Ingefær gemeen, og China.
Kirsebær.
Lemoner.
Mandeler, grønne.
Morbær.
Muscater af Indien.
Persikker.
Plumer.
Qvæder.
Ribs.
Spansk Lactuke.
Stikkelsbær.
Tørre Cicore-Rødder.
Valnødder.
Æbler.

Confecturer og Sukker.

Ambra-Kugler.
Annis.
Bundtet Confect.
Bundtet Desmer-Confect.
Caneel-Bark.
Cardemommer.
Coriander.
Cubeber.
Dansk Kummen.
Desmer Kager.
Fænikel.
Mandeler
Marsipan.
Nelliker.
Nyrnbergske Kager.
Paster og Morseller alle Slags.
Pinier.
Pistatzer.
Rosmarin.
Spansk Rogelse.
Spiis-Kummen.
Canari-Sukker.
Sukker-Candi, brunt og hvidt.
Melis-Sukker.
Penits-Sukker.
Rafin-Sukker.
Stert-Sukker.

Bruun og hvid Sirup, af

Berberis.
Kirsebær.
Lemoner.
Qvæder.
Ribs.

1687.
19. Novbr.

Specerier og Frugter.

Ablater.
Annis.
Caneelbark.
Cardemommer.
Cappers.
Cassia lignea.
Coccinel.
Coriander.
Cubeber.
Citron Skaller.
Dadeler.
Dansk Kummen.
Fænikel-Frøe.
Fænum Græc. Frøe.
Fugle-Frøe og adskilligt andet Frøe.
Figen.
Gall-Æble.
Hør- og Hampe-Frøe.
Ingefær.
Kokkel-Korn.
Korender.
Laurbær.
Laurbær-Blade.
Mandeler, alle Slags.
Muscater.
Muscateblommer.
Negliker.
Neglikebark.
Oliver.
Paradis-Korn.
Peber, og alle Slags.
Perle-Gruber.
Pinier.
Pistatser.
Pommerants-Skaller.
Pruneller.
Riis.
Rosiner.
Safran.
Spiis-Kummen.
Svedsker, alle Slags.
Tørre Hyben, og alle Slags tørre Frugter.

Mineralier, Jorder og Gummier.

Allun.
Ambra.
Antimonium.
Bentzoin.
Bjerggrøn.
Bjergblaae.
Blaae Farve.
Bligeel.
Blihvidt.
Cinober.
Cølnisk Jord.
Glasgalle.
Gummi Arabicum.
Gummi Guttæ.
Gummi Tacamahac.
Gummi Tragacanth.
Guul Arsenic.
Guul Jord.
Guul Svovel.
Guul Bernsteen.
Hjortetakke.
Hvid Bolus.
Hvid og rød Viinsteen.
Lakmoes.
Ladanum.
Marcasit.
Mastix.
Minie.
Muscus.
Olieblaae.
Operment.
Qveg-Sølv.
Rød Bolus.
Rød Jord.
Rød engelsk Jord.
Rød-Kride.
Rusgeel.
Salpeter.
Sandarach.
Smirgel.

1687.
19. Novbr.

Søegrøn.
Solvglød.
Spanskgrøn.
Umbre.
Vandblaae.
Victriol, alle Slags.
Virak.
Vellugtende Storax.
Zibeth.

Træer, Stene og adskilligt Andet.

Aske-Træ.
Brasilien-Træ, blaat og rødt.
Buxbom-Træ.
Cypres-Træ.
Ebenholts.
Enebær-Træ.
Lign. Fossile Islandic.
Kork.
Lign. Lentisci.
Pokken-Træ.
Sandel-Træ, alle Slags.
Fod-Steen.
Marmor-Steen.
Tripel.
Blæk-Pulver.
Blias.
Borax.
Campher.
Colophonium.
Farver, alle Slags, som bruges til Manufacturer.
Fæe-Teriagelse.
Florentin Lak.
Fugle-Liim.
Galange-Rod.
Gule Rod.
Harpix.
Honning.
Hvid Stivelse.
Husblas.
Kirsebærmoes.
Klæde-Pulver.
Krage-Glas.
Kugel-Lak.
Lak, alle Slags at besegle med.
Jasmin-Olie.
Lisbons-Olie.
Lin-Olie.
Mandel-Olie.
Nod-Olie.
Peter-Olie
Rosen-Olie.
Rou-Olie.
Spik-Olie.
Terpentin-Olie.
Nyse-Pulver.
Øl Edike.
Paris Rod.
Pot-Aske.
Rosmarin.
Røgelse-Pulver.
Røgelse-Lak.
Rød Dug.
Skee-Vand.
Sal armoniac.
Sæbe, hvid og grøn.
Succolata.
Terpentin.
Viin-Edike.
Vox, alle Slags.
Vernix.

Iøvrigt skal Vedkommende rette sig efter Fr. om Medicis og Apothekere 4 Decbr. 1672, hvormed Politimesteren bør have flittig Indseende. [1]

---

1) Cfr. Rescr. 22. Febr. 1760 og 4. Jan. 1782.

Rescr. (til Magistraten i Nakskov), ang. Apothekernes Haandhævelse, og Frihed for Paalæg, sammesteds. 1688. 20. Marts.

Gr. Eftersom Apotheker J. Jensen i Nakskov har ladet andrage at endeel Borgere, tvertimod det ham den 21de Decbr. 1680 allern. meddelte Brev samt forhen udgangne Apotheqver-Forordning, udsælge og falholde adskillige Slags Aqvaviter og andre Vare, Apotheket vedkommende, ham til Indpas: da befales,

At Magistraten ham ved de ham allern. forundte Privilegier maintenerer, at Ingen, hvo det og være kunde, herefter ham med nogen slige Vare at udsælge eller falholde, under den i Apotheker-Forordningen[1]) determinerede Straf, udi hans Næring Indpas gjører; desligeste at han for Skatter, Indqvartering,[2]) Vagtholden og al anden Paalæg vorder fri og forskaaned.

Forbud paa Medicamenters Indførsel fra fremmede Steder undtagen af Apothekerne selv, under sammes Confiscation og 100 Rdlrs. Straf.[3]) 1690. 5. April.

Rescr. (til Stiftsbefalingsm. i Fyen), ang. strax at tilholde Borgemester og Raad i Othense og Nyborg, at de tilbørligen haandthæve og beskytte Apothekerne, Enhver i sin bemeldte Kjøbstæd, ved de dem allern. forundte Privilegier,[4]) hvormed Stiftsbefalingsmanden selv Indseende skal have. (Efter deres Andragende og Klage over Indpas og Afbræk i deres Næring.) 1696. 23. Decbr.

Forordn. om nye Vægts og Maals Indrettelse og Vedligeholdelse i Danmark og Norge. 1698. 10. Jan.

— — — — — — IV. Cap. § 17. — — — — Apotheker-Varer, som til Medicamenter forskrives, veies med sædvanlig Medicin Vægt; men naar de sælges i Gros, veies de, som alt andet, med stemplet dansk Vægt.

Rescr. (til Magistraten i Helsingøer), ang. Apotheker Troisin sammesteds ved hans Privilegium og de Apothekerne vedkommende Forordninger saaledes at beskytte og haandt- 1699. 6. Mai.

---

[1]) Af 4. Decbr. 1672; cfr. Frdn. 19. Novbr. 1687.
[2]) See Rescr. 29. Juni 1718, med Note.
[3]) See Frdn. 4. Aug. 1742 § 3.
[4]) af 4. Decbr. 1672.

hæve, som de ville ansvare og bekjendt være. (Saasom han har klaget over Indpas og Afbræk i sin Næring.)

1701. 22. Octbr. Forordn. Om Politiets Atministration, som fornyer, forandrer og forbedrer Politimesterens Instrux 5 Sept. 1691. Paa det god Skik og Orden tilbørligen uden nogens Forurettelse eller Gravering kan haandthæves blandt Undersaatterne.

— — — — II. Post IX, 5. Han maa ei tillade nogen at falholde eller sælge Varer, hvormed de ei maa handle hvorved andre skeer Indpas i deres Næring. — — — —

1704. 22. Jan. Bevilgning, ang. at Borgerne i Christiania maae sælge de Varer som Forord. af 19 Novbr. 1687 tillader Sukkerbagerne i Kjøbenhavn.[1])

1707. 12. Febr. Aabent Brev, ang. at Apothekerne i Fridericia skal med den generale Apotheker-Tart og Anordning sig lade nøie. (Eftersom der er bleven andraget, at han søger at hindre og formene Borgerskabet sammesteds at extrahere Kornbrændeviin med Sukker eller Honning, da dog Saadant ikke i fornævnte Tart og Anordning forbydes.)

1711. 22. Aug. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Viborg), ang. at Apothekeren sammesteds skal strax en dygtig Apothekersvend med behørige Medicamenter til Skive Kjøbstæd forsende, der sig at nedsætte, og Enhver efter Fornødenhed betjene; men, vægrer hiin sig derved, haver Stiftsbefalingsmanden en anden, som sig det vil paatage, at opsporge. (Formedelst den svage Tid og grasserende Pest.)

1714. 30. Novbr. Forordn. ang. Jordemødres Examen, Antagelse og Forhold, saavel i Kjøbenhavn som overalt i Danmark.

— — — — — — 10) De maae ei give nogen, enten hun er gift eller ugift, noget Medicament, Drik, Pulver eller deslige, hvorved Fosteret i Moderens Liv kunde beskadiges, dræbes, levende eller dødt uddrives, ei heller præparere saadanne Medicamenter, lade dem præparere, give dem selv eller give Andre Anslag derpaa, under deres

---

[1]) Nøiere bestemt ved Rescr. 17. Jan. 1783, 12. Marts 1784 og 14. Jan. 1791.

Bestillingers, Æres, Godses, ja Livets Fortabelse efter Sagens Beskaffenhed. 11) De maae ei heller give nogen udi Fødselen drivende Medicamenter, men heller kalde en Medicum til Raads, hvilken bedst kan give tilkjende, om de i saadant Tilfælde gjøres fornødne, og hvorvidt man dermed kan gaae. 12) Det forbydes Jordemødrene at curere Qvindfolk, Barselkoner, spæde Børn eller andre, med mindre Barselkonerne eller de spæde Børn ere i stor Nød og ingen Medicus kan bekommes, da de maae give dem et simpelt Medicament, som de bør hente fra Apotheket. — — — — — — — 1714. 30. Novbr.

Reser. (til Magistraten i Kjøbenhavn), ang. at mainteneere Apothekere ved deres Privilegier mod Indpas af Urtekræmmer Johan Jæger. (Gr. som, uagtet Forbudde af Magistraten og Politimesteren, præparerer Medicamenter og holder Apotheker-Svende). 1715. 12. April.

Confirmation paa de af Christian den 5te Apothekerne givne Privilegier. (Ved Reseript notificeeret Kjøbenhavns Magistrat.) 1733. 2. Jan.

Reser. (til Stiftbefalingsmanden i Fyens Stift), ang. at tilholde Apothekerne, at de, under deres Privilegiers Forbrydelse og anden høi Straf, med giftige Sagers Forvaring og Forhandling, i alle Maader stricte forholde sig efter Forordningen af 4de Decbr. 1672; og haver Stiftbefalingsmanden saa i det Øvrige den Anstalt at føie, at alle Andre, som maatte befindes, imod Forordningen at handle, eller omgaaes med Gift, paa lovlig Maade vorder tiltalt, og over dem hændet Dom til vedbørlig Undgjeldelse efter Loven. (Paa det onde Mennesker efter Muelighed kan holdes i tilbørlig Tvang, og godt Folk derimod kunde vide sig sikker paa deres Liv). Cfr. Reser. 13. April. 1761, og 12. Marts 1779. 27. April.

Raadstue Plac. Hvorved Apothekernes Privilegier 4 Decbr. 1672 (som den 2 Jan. 1733 ere confirmerede) 22, 28, 29 og 30 Art. paa nye publiceres. 1735. 17. Jan.

Reser. (til Stiftbefalingsmanden i Lolland), ang. at Apothekeren i Mariboe, ligesom de andre Apothekere i Nakskov og Nykjøbing, maae være aldeles frie for borgerlig og Byens Tyngde at svare af den Gaard, hvorudi Apotheket holdes. (Efter hans Ansøgning, saasom han blev sat i Bye- og Grundskat). 12. Febr.

1735. 12. Marts. Forordn. om Sabbathens og andre Hellige-Dages tilbørlige Helligholdelse, og den hidtil derved forløbne Misbrugs Afskaffelse.

2) — — — — — — — — Ingen maae paa Søn- Hellig- og Bededagene paa Værksteder eller i Huse og paa Gaderne arbeide eller nogen Haandtering og Næring med Kjøb og Salg drive og bruge, forend Aftensang er ude; Hvo derimod handler, straffes 1ste Gang for Helligbrøde, 2den Gang paa dobbelt saa meget og 3die Gang om det er en Haandværksmand, med at nedlægge sit Haandværk i 2 à 3 Uger, og om det er en anden, med arbitrair Straf efter hans Væsen og Vilkaar, Sagens Beskaffenhed og Politie- eller anden vedkommende Rettens Kjendelse; Betrædes nogen heri oftere, skal han strax derfor videre tiltales, og være anden haardere Straf efter foregaaende lovlig Omgang underkastet; Dog tillades privilegerede Apothekere, Nat og Dag, uden Forskiel af Tid, at udsælge Medicamenter og hvis til de Syges Vederkvægelse behøves, men iøvrigt skal de under samme Straf rette sig efter hvis foreskrevet staaer. — — —

1740. 9. April. Forordn. om et **Collegii Medici Regii** Stiftelse og Indrettelse i Kjøbenhavn. (See Instruct. f. Sundheds-Coll. 15 Juni 1813.[1])

Gr. at Medicinen med de dertil hørende Videnskaber kan komme i høiere Flor og sættes i bedre Orden, de Syges Helbredelse og de Sundes Velfærd befordres, at Misbrug og Fuskeri afskaffes, hver vise sin Skyldighed efter sin Videnskab, muligste Raad i Tide skaffes ved opkommende smitsomme og for Lande og Riger farlige Sygdomme, og endelig at alle Tvistigheder imellem Medicos, Pharmacopæos, Chirurgos, Jordemødre etc. snart kan bilægges; in summa: at alt, hvad til Sundhedspleie og dens bedre Indretning henhører, paa bedste Maade og efter bedste Vidende og Samvittighed med et eendrægtigt Raad kan iagttages.

— — — — 2) For at overlægge og grundig undersøge det som angaaer Pharmacien og Chymien, beskikkes til **Assessores Collegii** Hof-Apothekeren samt en anden Stads-Apotheker, som har længst forestaaet Officinen — — — — 5) Alle, som enten til det almindelige Bedste eller for sig

[1]) Resol. 22. April 1803. Rescr. 13. Mai 1803, cfr. Circ. 29. Novbr. 1806.

selv i egne Tilfælde i Medicinen, Pharmacien, Chymien, Chirurgien, Jordemoder- og alle dertil hørende Konster og Videnskaber noget have at angive, foreslaae, forespørge, klage, Raad og Assistence at søge, skal sig ved dette Collegium sømmelig melde, uden dets Vidende og Approbation intet nyt og usædvanligt begynde, og, om nogen troer sig fornærmet, da oppebie dette Collegii samdrægtige Betænkende og Decisum. — — — 6) — — — Til Decanus i dette Collegio beskikkes **Decanus Fac. Med. Hafn.**, til hvilken alle til dette Collegium henhørende Forestillinger, Forespørgsler, nye Paafund, Klagemaal etc. fra alle Steder **franco** indsendes, og fra hvilken en vis Befordring udi slige Expeditioner kan ventes. — — — — 10) Dette Collegium skal strax forfatte en ny Medicinal-Anordning overeensstemmende med Loven og Frd., paa det Enhver som derunder sorterer og henhorer, kan vide, hvor langt han i sin Function kan gaae, uden at stige over de enhver beskikkede Grændser, men heller beflitte sig paa, at Kongens Hensigt, om at bringe Medicinal-Sagerne til høiere Fuldkommenhed og bedre Orden, efter bedste Vidende og Samvittighed kan opfyldes. 1740. 9. April.

Rescr. (til Missionscollegium), ang. at samme overlades Foranstaltninger med Vaisenhusets Apothek, m. m. (saasom Stadens Apothekere have giort Tilbud i Henseende til dets Forpagtning, og dets Provisor Gynther ligeledes[1]). 1741. 27. Octbr.

Bevilling, at Apotheker Chr. L. Rübner i Aalborg maa tilligemed hans Hustrue og Børn, samt Tienestefolk efterdags svare og henhøre til den geistlige Jurisdiction i Aalborg, og den Overret, som samme sorterer under. I Henseende at han ikke bruger nogen borgerlig Næring eller Handel uden for det, som til Apotheket kan henhøre. 1742. 21. April.

Rescr. (til Landmedicus i Aarhuus Stift D. Crevecoeur), ang. at han maa visitere Apothekerne i Aarhuus Stift, for at tilsee, at de med gode og dygtige Varer ere forsynede og dem ikke i Prisen overscætte; men angaaende at nyde Salarium af Stiftet for de til saadan Visitation gjorende Reiser, da kan det, hverken i Henseende til Bondens i andre Maader 1747. 21. April.

[1]) See Rescr. 12te Novbr. 1772, § 9 ang. Vaisenhuset o. s. v.

1747. 21. April. havende Udgifter, ei heller formedelst den Skade, Landmanden har taget ved den grasserende Qvægsyge, accorderes.

1749. 7. Marts. Rescr. (til det Medicinske Facultet), ang. at den af det forfattede Apotheker-Taxt, forsaavidt det Kgl. Hof angaaer, er approberet, men at det med samme Taxtes Publication kan beroe, indtil det Dispensatorium, hvorpaa den skal grunde sig, er bleven indrettet (See Forordn. 16de Juli 1772).

1753. 5. Octbr. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aarhuus), som har andraget, at, efterat forrige Apotheker ibid. J. Hs. Hustrues Arvinger ere allernaadigst bevilgede at maae sælge deres Apothek og Privilegium, har den anden Apotheker sammesteds, St., forespurgt, om han ikke maatte kjøbe forbemeldte Apothek og bruge begge Apotheker for egen Regning, hvilket Stiftsbefalingsmanden ei kunde tilstaae ham, siden hans Supplique forhen, om at være ene Apotheker der paa Stedet, var afslaaet, men at St. dog paa Auction den 17de Septbr. lod sig tilslaae Apotheket, som Stiftsbefalingsmanden da har ladet ved Magistraten forsegle indtil Kgl. Resolution kunde erholdes, at denne Foranstaltning approberes; og skal Arvingerne det snareste muligt sætte Apotheket ifølge Conditionerne til nye Auction.

1754. 19. April. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Aarhuus), ang. at, som St. formedelst de i Rescr. af 5te Octbr. 1753 anførte Aarsager, og at der i Aarhuus skal fremdeles være to Apotheker, ikke kan nyde det Arvingerne efter H. tilhørende Apothek, og det ligeledes findes stridigt imod Medicinalforordningen af 1672 § 27, at en Medicus practicus skulde holde offentlig Apothek (Arvingerne have sat Apotheket til 2den Auction; og ere da blevet bundne noget mindre derfor, men have overladt det til Dr. H. om det ham maatte allernaadigst tillades, samme ved en dygtig Provisor at lade forestaae, indtil en af hans Børn dertil kunde blive duelig, hvorom Doctoren og selv har gjort Ansøgning), saa skal det og hermed efter Rescr. af 5te October 1753 og Forordningen have sit Forblivende, saa at Arvingerne kan stille Apotheket til nye og flere Auctioner som dem for godt synes, og følgelig for at tabe det, hvad derpaa er blevet budet mere første

Gang, end siden kan erholdes, efterdi St. det ikke kan beholde, ligesom Apotheket ei heller til nogen Medicum practicum maa sælges, men til en anden examineret Person, der er funden bekvem til et Apothek at forestaae. 1754. 19. April.

Rescr. (til Vicestatholderen i Norge), ang. Politi-Inqvisition hos de Personer i Christiania, som mistænkes for at præjudicere Apothekernes, Laugenes eller Borgerskabets Næring. 1755. 23. Mai.

(Gr. Apotheker Hagen i Christiania har andraget, hvorledes han, formedelst Fr. af 4de Decbr. 1672 og 5te April 1690 ikke saa noie efterleves og paasees, i hans lovlige Næring og Levebrød fast dagligen fornærmes, og hvorom han vel og har klaget, og i visse Maader er bleven assisteret, men at samme dog ikke skal have frugtet, desaarsag han, paa det utilladelig Handel med Apotheker-Varer eller Materialia af Simplicia eller Composita kunde hæmmes, derfor har anholdet, at maatte forundes samme Frihed som Apothekerne i Kjøbenhavn nyde, nemlig, at Politiemesteren der paa Stedet maatte med sine Folk være assisteerlig at inqvirere hos de mistænkelige Personer, som idelig præjudicere den retmæssige Apothekernæring.)

Hverken Supplicanten eller nogen anden blandt Laugene eller Borgerskabet bør af Politimesteren nægtes saadan Assistence, som Supplicanten ommelder, naar samme paa Reqvirenternes eget Ansvar, og i fornødent Tilfælde imod Caution, forlanges; dog haver Politimesteren saaledes at instruere Betjenterne, at ingen Laase eller Lukkelser blive opbrudte, hvor ikke kan formodes at findes saadan Vare, som inqvireres om; ligesom og med disse Inqvisitioner efter Forordn. om Politibetjentenes Inqvisitioner og Forretninger i Kjøbenhavn, af 29de April 1684 skal forholdes.

Fundats for det i Kjøbenhavn, af Kongen oprettede Friderichs Hospital. — — — — 28) Naar det kommer saavidt, at Hospitalets Apothek kommer i Stand, skal de (Directeurerne) med samme og den derved gjørende Indretning ligeledes have den fornødne Opsyn. — — — — 35) Hospitalets Apothek skal nyde lige Frihed og Privilegier med de andre privilegerede Apotheker i Kjøbenhavn. — — — — 1756. 6. Aug.

Rescr. (til Vicestatholderen i Norge), ang. at det imellem Apothekerne og Krambodhandlerne i Christiania skal paa samme Maade forholdes, som det ved Forordn. af 19de Novbr. 1760. 22. Febr.

1760. 22. Febr. 1687 er fastsat imellem Apothekerne og Urtekræmmerne samt Sukkerbagere, Materialister, Destillatorer og Drogouister udi Kjøbenhavn. (Saasom Krambodhandlerne andrage, at de ifølge bemeldte Forordn. har stedse ubehindret solgt de deri specificerede Varer, indtil 1750, da, og nu igjen Apothekerne har villet forbyde dem at handle dermed, under Paastand, at Forordn. ikke strækker sig videre end for Urtekræmmerne i Kjøbenhavn; og af Erklæring erfares, at, ifald de ved ommeldte Forordn. benævnte Varer alene paa Apotheket maatte falholdes, vilde det være Vedkommende, især Manufacturister og Haandværkere som samme behøve, til stor Byrde, eftersom de paa Apotheket efter Apothekertaxten maa betales meget dyrere, end naar de udi Kramboderne kjøbes, hvor de og stedse hidtil have været falholdte.)

1761. 24. Jan. Forordn. ang. Brandvæsenet i Kjøbenhavn for Kjøbstæderne i Danmark.

— — — — IV. Capit. § 5. Apothekerne skal have deres Laboratoria forsvarlig og ikke for snevert indrettede. Naar de laborere, maae de med al Forsigtighed omgaaes med Ilden, og ikke destillere om Natten, saafremt de ikke vil vente, i Fald nogen Ulykke formedelst Uagtsomhed tildrager sig, at straffes efter § 4 (1 Rdlr. Mulct og dersom deres onde Varetægt, Søvn eller anden Forsømmelse og Skjødesløshed foraarsager Ildsvaade eller Skade, da skal de desuden erstatte Skaden, om dertil Middel have, eller og lide Fængsel, alt efter Sagens Beskaffenhed). — — — —

1. Mai. Rescr. (til det Medicinske Facultet), ang. at den aarlige Visitation has Apothekerne maa skee ved Paaske istedetfor Michaelis Tider.

Gr. Facultet har andraget, at den 5te Art. i Medicinalanordning af 1672 befaler, at Medici skulle hvert Aar to Gange, om fornødent gjordes, eller idetmindste endelig een Gang strax efter Michaelis visitere Apothekerne, saaledes, at af Facultate Medica i Kjøbenhavn to Tilforordnede i Stadsphysici og Practici ordinarii deres Nærværelse ethvert Apothek kunde visitere, men at derved møder den Vanskelighed, at Apothekerne ei faae deres Materialier forend ved Mortensdags Tider, og Visitationerne desaarsag ei at kan foranstaltes uden mod de koldeste Vinterdage, da der formedelst paakommende tidlig Mørke om Eftermiddagen ei saa nøie, som fornødent kunde eragtes, kan eftersees Materialiernes Beskaffenhed og Bonite paa Lofter og i Kjeldere; hvorfor Facultetet har foreslaaet, om det ikke kunde tillades samme at foranstalte disse Visitationer ved Paaske Tider, som var mest tienlig og nyttig.

Kongen approberer, at Facultetet foranstalter ovenmeldte Visitationer herefter at skee ved Paaske Tider. 1761. 1. Mai.

Rescr. til Overhofmesteren ved Sorøe Academie, og Notits til Collegium Medicum), hvorved den Provindsial Medicus i Sjelland givne Instruction forandres forsaavidt, at Apotheket i Sorøe, dets Visitation, skal alene forrettes af **Medico** ved Sorøe Academie, naar han er **promotus Medicinæ Doctor**. 1763. 14. Jan.

Rescr. (til Collegium Medicum og Magistraten i Kjøbenhavn), ang. Forsigtighed af Apothekerne ved Gifts Udsalg, og at Urtekræmmerne ei maae sælge Gifter. 1764. 13. April.

Gr. Ved den hidtilværende Medicinal Forordning er befalet Apothekerne, at have alle Slags giftige Medicamenter under deres eget Gjemme, og samme ikke udlevere ved deres Svende eller Drenge, men med egen Haand og efter Examination af hvem det kjøbes og til hvad Brug, samt forlange Attester af vederhæftige Folk, naar der maatte være mindste Tvivl forhaanden; men det er desuagtet fornummen, at herudinden er for nogen Tid siden foreløben den Mislighed, at en Grenadeer-Kone har forgivet sin Mand med Rottekrud, som er bleven solgt af Vaisenhusets Apothek udi Kjøbenhavn efter en af en Corporal forfærdiget falsk Attest, der, ved Sagens Examination, er befunden at være underskreven med et ubekjendt Navn, og desuden saa slet forfattet, at dens Urigtighed lettelig kunde falde i Oinene. — Paa det der kunde tages al mulig og paalidelig Præcaution til at forebygge slig Mislighed og farlig Misbrug ved giftige Medicamenters Udsælgning paa Stadens Apotheker befales:

Apothekerne skulle, naar nogen Slags Gift hos dem forlanges; herefter forsyne sig med Attester ei alene fra vederhæftige, men endog tillige bekiendte Folk, som under deres i saa Maade udgivende Attester have at trykke deres Signete; samt, om der endda kunde være nogen Mistanke tilovers for Apothekerne, at de da fordrer Stads-Physici Paategning, som i Anledning af sit Embeds Medfør da nærmere haver at undersøge Sagen: hvilket **Collegium Medicum** haver at holde Apothekerne til, at holde sig saaledes i alle Maader efterrettelig, saafremt de ikke ville paaføre sig selv Ansvar af de deraf flydende Uleiligheder. Og, som det er bragt udi Erfaring, at nogle af Urtekræmmerne i Kjøbenhavn sælge **Arsenicum**, som bruges til Farvevarer, saa skal Magistraten i Kjøbenhavn lade samtlige Urtekræmmere samme-

1764. stedse forbyde Arsenicum og andre saadanne Gifter herefter
13. April. at falholde eller sælge, til hvem det endog være maatte.

1765. Rescr. (til det Medicinske Facultet), ang. at Hr. Rübner,
3. Decbr. der for 12 Aar siden tog examen theologicum og siden hos Apotheker P. i Aalborg har øvet Pharmacien, og nu efter Vedtægten fordres Lærebrev som Dreng og Svend, maa desuagtet ligesom andre Apothekersvende til examen pharmaceuticum paa sædvanlig Maade antages.

1767. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden og Biskoppen over Aar-
9. Octbr. huus Stift), ang. Værneting for Doctores Medicinæ og Medici practici samt Apothekere i Aarhuus.

Gr. — — — — og at, som Geistligheden søge at inddrage under deres Jurisdiction saavel Doctores medicos practicos, som og Apothekere, der da maatte fastsættes en Regel til Efterretning for Fremtiden.

— — — — Men, hvad Apothekerne angaaer, da bør de, saavel som alle andre, der bruge borgerlig Næring, sortere under Magistratens og Byens Jurisdiction.

1770. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden i Christiania), ang. at
20. April. Politimesteren ikke bør eftersee den paa Apothekerne brugende Medicin- Vægt og Maal.

Den af forbemeldte Politimester imod fornævnte Falchenberg anlagte Sag angaaende de ved forskrevne Visitation udi hans Apothek forefundne og ham fratagne fremmede Vægtlodder, skal være ophævet; hvorhos Politimesteren maa betydes, at han herefter ved den aarlige Inqvisition om Vægt og Maal alene haver at eftersee den danske justerede Vægt og Maal, som Apothekerne have i deres Huus, men ikke at befatte sig med den paa Apotheket brugende Medicin-Vægt og Maal, hvilket det alene tilkommer Stads-Physico at eftersee.

1771. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Sjellands Stift), ang.
21. Juni. at beordre Byfogden i Helsingor, som Politimester, paa Apotheker von Holtens Anordning, og efter hans Anviisning, at borttage alle de saavel hos Cancellieraad Homuth, som alle andre Uberettigede der i Staden, til Fals værende Medicamenter, samme ved offentlig Auction lade sælge, og deres

Beløb efter den 30te Art. i Forordn. af 4de Decbr. 1672 at dele imellem Apothekeren og Stadens Fattige. 1771. 21. Juni.

(Saasom bemeldte Apotheker har besværet sig over den Fornærmelse, som ham der paa Stedet tilføies i hans Privilegio ved utilladelig Salg af Medicamenter, hvorom han, iblandt andet, har fremlagt en trykt Anmeldelse fra Cancellieraad Homuth om hos ham til Fals værende Medicamenter, hvilket alt skal stride imod bemeldte Forordning og andre Anordninger.)

Det Danske Kammers Prom. (til Stiftsbefalingsmanden i Ribe), ang. at den privilegerede Apotheker i Ribe kan, for den ham ved Forordn. af 4de Decbr 1672 tilladte Handel med Vine, Urter og Specerier ikke tilkomme enten at tage Borgerskab eller svare Næringsskat. 1772. 7. Marts.

Resol. ang. Adskillelse af Apotheket paa Næs i Island fra Landphysicatet. 18. Marts.

Gr. I Anledning af et Andragende fra Apothekersvend Bjorn Johnsen indstillede Norske Kammer: At det paa Næs i Island oprettede Apothek maa efterdags være separeret fra Landphysici-Embede, og Supplicanten Bjorn Johnsen beskikkes til Apotheker der paa Landet paa følgende Vilkaar: 1) At han af Collegio medico forsynes med Instruction[1]) om de behøvende Medicamenter, samt siden forestaaer Apotheket under vedkommende Amtmands Opsigt og Landphysici Tilsyn, hvilken sidste ogsaa aarlig visiterer Apotheket paa den ellers i Rigerne allern. anordnede og brugelige Maade. 2) at de 200 Rdlr. af den Kgl. Kasse, som ere, ved allern. Resol. af 18de Marts 1760, skjænkede til frie Medicamenter for de Fattige i Landet, samt de 200 Rdlr., som ifølge Octroyen af 15de August 1763, dens 38te Post, udbetales af Handelen til Medicamenters Indkjøb m. v., tilsammen 400 Rdlr., maatte fra indeværende Aars Begyndelse at regne, overlades Apothekeren til Administration, imod at han bliver ansvarlig til Medicamenternes Forskaffelse, samt at han for samme aarlig aflægger vedbørlig Regning, som af Landphysico revideres, og siden af ham og vedkommende Amtmand attesteres, dog at Apothekeren allern. maatte tillades at nyde heraf 50 Rdlr. aarlig til Løn for sig, uden derfor at aflægge Regnskab. 3) At det iøvrigt overdrages til Stiftamtmanden, som vedkommende Amtmand, efter at have hørt begge Parter, saavel at afgjøre hvad Tiltale Landphysicus maatte kunne have til Apothekersvenden for paaliggende Regnskab for den Tid denne har staaet i hans Tjeneste, som at besørge Husets Deling imellem dem, samt endelig at foranstalte en ordentlig Forretning over Apothekets Aflevering, hvori tillige, saavidt det maatte gjøres fornødent, bliver

[1]) See Instruction 10de Mai 1772.

1772. at skjønne og, bestemme, hvad billig Refusion Landphysicus kan til-
18. Marts. komme at nyde af Apothekeren for det Forraad af Medicamenter og Instrumenter, som nu maatte forefindes ved Apotheket, videre end det, der kan regnes til Inventarium, hvilken Forretning, saa-vel over Husets Deling som Apothekets Aflevering, bliver af Stiftamtmanden at indsende, til derpaa udvirkende endelig Approbation. Hvorpaa Hans Majestæt har resolveret saaledes:

Kammerets Indstilling, med de trende anførte Vilkaar, approberes i alle Maader, dog saaledes, at ved det ham meddelende Privilegium ikke Andre maatte excluderes fra i Fremtiden, at indrette flere Apotheker i Island, naar engang Omstændighederne dertil kunde give Anledning.

10. Mai. Instruction (af Collegium Medicum), for Apotheker Bjørn Jonsson.

Hvad sig hans Embede og Pligter som Apotheker i Almindelighed angaaer, da haver han sig at rette efter den ham allern. forundte Bestalling[1]), og efter den endnu subsisterende ældre Medicinal-Forordning af 1672, indtil med første en nyere kan ventes udgivet, som han da i alle Maader maa efterleve. Men hvad sig Taxten og Betalingsmaaden efter Landets Beskaffenhed angaaer, da ville vi ham, efter herom førte Correspondence med Directionen for det almindelige Handels-Compagnie, følgende Poster til sin nærmere Efterretning meddele: I Henseende til de Simplicia og Composita, samt deres Præparation og Priis, hvilken han som Apotheker er forbunden at holde, retter han sig efter den nye udkomne Pharmacopoea danica og Taxa Medicamentorum, og i Særdeleshed efter det, som er anordnet for Apothekerne paa Landet[2]). I Betragtning af Landets Tilstand og Handelsmaade, saasom der ikke alletider kan haves rede Penge til Medicamenters Betaling, saa bør Apothekeren ikke nægte at tage mod gode og dygtige Kjøbmandsvare, efter deres fastsatte Taxt. — — — — Eftersom Apothekeren bør bilægge sine Regnskaber med Attester, saa kan han heller ikke paabyrdes at udlevere Noget, uden enten imod Betaling af de Formuende, eller og, af de Fattige, imod Attest fra enhver Sognepræst, hvilke Attester, som billigt er, uden Be-

---

[1]) Bestallingen er af 1ste April 1772.

[2]) See Frdn. 16 Juli 1772.

taling gives. — — — — For udleverede Medicamenter til de Formuende nyder Apothekeren samme Privilegium in concursu creditorum, som andre Apothekere udi Hans Majestæts Riger og Lande. — — — — Saasom den Gaard hvori Apotheket er, tilforn allern. er forundt Frihed fra alle Slags Onera og Paalæg, saa forstaaer det sig, at denne Benaadning fremdeles vedbliver og følger Apotheket og Apothekeren. 1772. 10. Mai.

Forordn. Anlangende en af Collegio medico i Kjøbenhavn forfattet og til Trykken befordret Pharmacopoea og Taxa at skal indføres og følges i de Kongelige Riger og Lande. 16. Juli.

Paa det Undersaatterne i paakommende Svagheder kan vorde forsynede med tjenlige og paalidelige Hjelpe-Midler, og samme overalt haves tilfals for en vedborlig og efter Omstændighederne billig Priis har Kongen befalet Collegium medicum i Kjøbenhavn, at forfatte saavel en Pharmacopæa (hvorefter Simplicia, baade for de større og mindre Kjøbstæder, samt en overeensstemmende Præparation af de sammensatte Midler, kunde foreskrives), som og en Taxa (hvori, til Alles Efterretning, Prisen, efter bestemt Maal og Vægt, ansættes med saadan Forskjel for de Kgl. danske og tydske Stater, som den udenrigs Medicament-Handels Gang og Beskaffenhed medforer); hvilke tvende Skrifter bemeldte Collegium medicum nu har udarbeidet og til Trykken befordret samt indstilt til Kongelig Approbation.

Forbemeldte i dette Aar trykte Pharmacopoea Danica og Taxa medicamentorum approberes herved, hvorhos befales, at samme overalt i de Kgl. Riger og Lande skal indføres og følges som en almindelig og eenstemmig Regel og Rettesnor, hvorefter Medicamenter skal holdes, tillaves og sælges; hvorfore og Collegium medicum, Facultas medica, Provindsial- og Stads-Physici, samt øvrige practiserende Doctores medicinæ skal være pligtige i Almindelighed at paasee og især ved de aarlige Visitationer nøie eftersee, at Apothekerne overalt ere forsynede og indrettede med Simplicibus og compositis saaledes, som deri er foresat, samt og, at de sælges for den ansatte Priis, undtagen de, som i Taxten med en Stjerne ere betegnede, hvormed skal forholdes efter den Erindring, som foran er tilføiet Taxten. — Iligemaade skal og alle Apothekere i de Kgl. Lande være forbundne herefter at indrette og forsyne deres Offici-

1772. ner med de i Pharmacopæa anførte simplicia og com-
16. Juli. posita, dog have Apothekerne udenfor Hovedstaden ikke nødig at holde de i Taxten med løbende eller cursiv Skrift anførte Artikler, uden det særdeles bliver forlangt; ligeledes bør de i medicamentis compositis nøiagtig følge den i Pharmacopæa foreskrevne Præparations-Maade, og endelig, i Henseende til Medicamenters Salg, paa det nøieste efterleve den foreskrevne og den ved nogle Vare aarlig sættende Taxt. Saafremt Nogen befindes herimod at handle, skal de derfor paa lovlig Maade tiltales, og efter Forseelsens Beskaffenhed ansees enten med det dem forundte Privilegii Forbrydelse eller anden anseelig Penge-Mulct.

1773. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Christiansands Stift),
19. Novbr. ang. Politi-Inqvisition om utilladelig Handel med Apotheker-Vare i Christiansand.

Gr. Apotheker Schultz har begjert, at han ved Politiet maatte efter Rescr. af 23de Mai 1755 for Christiania, lade inqvirere hos saadanne, som maatte være mistænkt for at præjudicere ham i hans Apotheker-Næring m. v., paa det at utilladelig Handel med Apotheker-Vare kan vorde hæmmet, befales:

Politimesteren i Christiansand bør ikke nægte Apotheker Schultz saadan Assistence, som oven er meldt, naar samme paa Reqvirentens eget Ansvar, og i fornødent Tilfælde imod Caution forlanges, dog saaledes, at Regiments-Feltskjæreren, forsaavidt Regimentet alene angaaer, undtages; — — — —

30. Decbr. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Aalborg), ang. at Veimester-Embedet i Aalborg Stift skal indgaae, og Lønnen anvendes til at lønne 2 Chirurgi.

(— — — da i det hele Distrikt hverken skal være Medicus eller Chirurgus, ei heller Apotheker eller Medicamenter at faae).

— — — — Dertil er beskikket 2 Chirurgi, den ene at tage sin Bopæl i Hjørring, og den anden i Schagen; hvilke Stiftamtmanden haver at anvise enhver sit District, hvor de, saavelsom i Kjøbstaden, skal være pligtige at betjene de Fattige uden Betaling, saa og falholde de mest fornødne Lægemidler, hvilke de dog skal være forbundne at tage fra Apotheket i Aalborg.

1774. Resol. ang. Forholdet imellem Landphysicus og Apo-
11. April. thekeren paa Island, m. v.

Indbemeldte tvende ved Stiftamtmand Thodals Foranstaltning over Apotheket udi Island med tilhørende Medicamenters, Materialiers og Inventarii Overlevering til Apotheker Johnsen, samt Husets Deling imellem ham og Landphysicum forfattede Forretninger af 16de Septbr. 1772, vorder af Os hermed allern. approberet. Saa ville Vi og allern., at de af Landphysicus Poulsen paa Apothekets Indretning anvendte 54 Rdlr. 1 Mk. 8 Sk. ham af Vores Kasse skal godtgjøres. Ligeledes kan og, efter de herudi forestilte Omstændigheder, Apotheker Johnsen til Hjælp til et Laboratorii Opbyggelse allern. forundes 200 Rdlr. af Vores Kasse, imod at Stiftamtmanden paaseer, at han dette Laboratorium paa den foreslagne Maade forsvarlig opfører, samt derover, naar det er opbygt, indsender en lovlig Forretning. Endelig accorderer vi ogsaa allern. at nuværende Landphysicus Poulsen og efterkommende Landphysicus i Island efterdags maa fritages for Chirurgorum aarlige Contingenter, 16 Rdlr. til hver, og at samme derimod fra 1772 Aars Begyndelse af skal svares af de til Apotheket og det øvrige Medicinalvæsen allern. henlagte 400 Rdlr., og passere Apothekeren til Udgift i hans Regnskab; men at det aarlige Beløb af de frie Medicamenter, som enhver Chirurgus desuden bør have til Uddeling til de Fattige, skal af Stiftamtmanden efter foregaaende fornødent Overlæg med Landphysicus fastsættes. 1774. 11. April.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Fyens Stift samt Amtmanden over Nyborg og Tranekjær=Amter, notificeret Greven til Langeland og Rixingen), ang. at Langeland maa være fritaget for Paalæg til den veneriske Sygdoms Cuur i Fyen. 31. Aug.

— — — samt at alle Kyndige der paa Landet, være sig Apotheker eller Chirurgus, skulle være pligtige at angive for Øvrigheden og Land=Physico, naar denne Sygdom skulde mærkes og yttre sig der paa Landet.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Bergens Stift), ang. hvad Vare Urtekræmmeren i Bergen maa falholde, og andre sammesteds ei at sælge Apothekervare. 1. Decbr.

Gr. Apothekerne udi Bergen have andraget, at ei alene Urtekræmmerne der i Byen, men endog en Deel af Byens Indbyggere, tvertimod Medicinal=Forordning af 4de Decbr. 1672, deels under

1774. Navn af Hollandsk Handel falholde, endog i den mindste Vægt ad-
1. Decbr. skillige til Medicinen alene henhørende Vare, saasom Theriak, Olie-
teter, Slag-Vand, Caneel-Vand, Moder-Vand, og andre saadanne destillerede Vande, Lakrits-Saft m. m., deels og sælge Campher, Rhabarbara, Bævergjeld, Vox og andre Præparata, tilligemed Hallisch og andre udenlands fra kommende Medicamenter, under Paaskud at de findes navngivne i Toldrullen, hvorved de mærkelig fornærmes, og ikke uden Ruin see sig istand til at faae saadant ved Rettergang hæmmet. — Paa det Apothekerne vedbørlig kan vorde haandhævede ved de dem givne Privilegier, befales:

Urtekræmmerne i Bergen skal herefter rette og forholde sig saaledes, som Laugs-Artiklerne af 10. Juni 1693 for Urtekræmmerne i Kjøbenhavn fastsætte og foreskrive; saa skal og Alle og Enhver nøie holde sig forskrevne Medicinal-Forordn. af 4. Decbr. 1672 efterrettelig, og i Følge deraf entholde sig fra, til Præjudicæ for Apothekerne at falholde ei alene foranførte navngivne Varer, men endog dem, som den senere udgangne Tart af 2. Marts 1772 ommelder, og skal Politie-Retten være pligtig til, strax og kortelig at afgjøre deslige Sager, naar de ere beviisliggjorde, og dømme de Skyldige til at betale en Mulct fra 10 til 40 Rdlr.,[1]) efter Sagens Beskaffenhed, samt Medicamenterne at confiskere.

1775. Toldk. Skriv.- (til Stiftamtmanden i Island), ang.
8. April. Medicament-Pengene, m. v.

— — — — — Angaaende de 16 Rdlr., som forbemeldte Kgl. allern. Resol.[2]) har tillagt hver af Chirurgis, vil det være en Følge, at de ei kunne tilpligtes at modtage samme i Medicamenter, uden de selv forlange saadant, men at de maae udbetales dem i rede Penge, siden det Kgl. Rescr. af 20. Juni 1766 har beregnet disse Penge til deres øvrige Lønning, hvilken ufeilbarlig er tilsigtet at skal betales i Penge. Hvad og hvor meget derimod Chirurgis desuden kan være at tillægge i frie Medicamenter til Brug for de Fattige, maa vi, ifølge forstberørte Kgl. Resol. aldeles overlade Hr. Stiftamtm. at fastsætte, med Overlæg med Landphysikus, efter de forhaanden værende Omstændigheder. Men

1) See det alm. Rescr. af 17. Jan. 1783, som sætter Mulcten fra 10 til 20 Rd.

2) Af 11. April 1774.

da Apothekets Separation fra Landphysicatet er at beregne fra Anno 1772 incl., vil det følge af sig selv, at dette Contingent af frie Medicamenter bliver fra samme Tid af Apotheket at udsvare. 1775. 8. April.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over Viborg Stift), ang. hvorvidt Apothekernes Frihed for Næringsskat sig strækker. 1776. 20. Juli.

I Anledning af den fra ham indkomne Forespørgsel, om og hvorvidt Apotheker Nielsen i Viborg, eller andre Apothekere i Kjøbstæderne kan paalægges Næringsskat med Byens Borgere, har man, efterat have herom indhentet Collegii medici Betænkning, skuldet melde, at Apothekerne synes efter Medicinal-Forordn. af 4de Decbr. 1672 § 12, at være befriede for al borgerlig Næringsskat, da deres Metier er mere en Videnskab end Handel; de ere og, saavidt vides, overalt, naar de ikke med anden borgerlig Næring befatte sig, nu over et Seculum i Possession af denne Fritagelse, undtagne forsaavidt med Indqvarteringen [1]) i de senere Tider er gjort Forandring; og hvad Viin- og Speceri-Handel angaaer, da er samme dem efter forberørte Forordnings 18de § forundt til Understøttelse for at holde deres Officiner saa meget bedre vedlige, følgelig maae det forstaaes uden Næringsskat, da ellers ingen Naade eller Fordeel deri laae, siden enhver anden Handelsmand i Kjøbstæderne udi Provindserne kan for den almindelige Nærings-Afgift tillige sælge Specerier; men derimod, hvor eller naar en Apotheker desuden driver anden Næring, være sig med at brænde Brændeviin til at sælge, drive Avling, eie Jorder, holde Køer, og sælge Mælk, logere Fremmede, m. v., saa er det billigt, at han derfor svarer borgerlig Næringsskat, da deslige fremmede Sysseler ere udenfor hans Hovedfag; dog, dersom omqvæstionerede Apotheker Nielsen, efter Foregivende, alene beværter Fremmede i Snapstings Tiden, og ellers ikke, bør han ei heller derfor svare videre end den saakaldte Recognitions-Skat, som de andre i lige Begivenhed erlægge.

---

[1]) Apothekerne maae endnu modtage Indqvartering.

1779. 12 Marts. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Christiania), ang. Forsigtighed med at sælge og bevare Forgift der i Byen.

Stiftbefalingsmanden skal tilholde saavel Apothekeren, som de Handlende i bemeldte Christiania ikke at sælge Arsenicum rubrum og citrinum, Auripigmentum og Gummi guttæ, uden ved sammes Udsalg at see sig forsynet med Attest fra Medicis, Chirurgis eller bekjendte Embedsmænd, og iøvrigt at have samme under behørig Laas og Lukke.

1. Decbr. Raadstue Plac.[1]) (Rescr. til Kbhvns. Magistrat 24. Novbr.), ang. Udenrigs-Medicin, som af Uvedkommende falbydes.

Gr. Af de offentlige Anmeldelser erfares det jevnligen, at saavel Udenrigs Medicin af Uvedkommende falbydes, som og at adskillige af Landets Egne, af Vindesyge, deels af overdreven Indbildning, debitere nogle saakaldte Arcana; hvilken Handel er utilladelig og strider imod god Orden, samt kan forlede den menige Mand til bekostelig, unyttig og ofte skadelig Brug deraf.

Stads-Physicus skal være bemyndiget til at paatale deslige Anmeldelser, og paa Embedsvegne med Assistance af Politiet, naar det maae være fornødent, hindre og afvende saadan Handel hos Uvedkommende af ind- og udvortes Medicin; og skal det tillige være alle dem, som forfatte og trykke de offentlige Tidender og Blade, forbuden, under Tiltale, ikke at indtrykke deslige Anmeldelser; med mindre Stads-Physici Paategning derpaa findes efter Collegii medici foregaaende Samtykke.

1780. 26. Jan. Rescr. (til den Vestindiske Regjering), ang. at Apotheker Wohnsen paa St. Croix maa i de første 5 à 6 Aar, indtil han nogenledes kan overvinde de mødende Vanskeligheder ved en ny Indretning, sælge sine Medicamenter i saadant Forhold, at hvad der efter Medicinal-Taxten af 1772 her koster 1 Rd. dansk Courant, maa gjælde i Vestindien 4 Rd. vestindisk Courant; men naar bemeldte Tid er udløben, skal han sælge sine Apotheker Vare paa saadan Fod, at hvad der efter Medicinal-Taxten gjelder 1 Rd. dansk Courant, ei der udbringes høiere end til 3 Rd. vestindisk Courant, og Taxten i saadant Forhold bestemmes i vestindisk Courant.

---

[1]) Cfr. 7. Jan. 1791.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden i Island), ang. Deling af Gaarden Næs mellem Landphysicus og Apothekeren i Island. 1780. 1. Marts.

Toldk. Skriv. (til Stiftamtmanden i Island), ang. Udbetaling af Chirurgernes Contingenter af Medicamentpengene. 15. April.

Gr. Da Stiftamtmanden agter det beqvemmest, at den Deel af Fjerdings-Chirurgorum Contingenter, som betales af Apotheket, ikke erlægges til Landfogden, og den Kgl. allern. Resol. af 21de April 1777 alene har tilladt, men ikke uomgængelig befalet ham at modtage samme, saa haver Kammeret intet derimod, at Hr. Stiftamtmanden foranstalter det saaledes,

at Landfogden ikke mere modtager denne Chirurgorum Andeel af Apotheket, men at den ved Dem foranstaltes umiddelbar udbetalt af Apothekeren selv. Men da denne Andeel dog er i Grunden en Udgift af den Kgl. Cassa, som uomgjængelig maa passere Landfogdens Regnskab under den Summa, som H. M. aarlig lader udbetale til Apotheket, og der altsaa ved Jordebogs-Regnskabet nødvendig maa aflægges Rigtighed for, at Apothekeren aarlig haver godtgjort Chirurgis det dem tilkommer af denne Summa, saa ville Hr. Stiftamtm. behagelig foranstalte, at Apothekeren aarlig, til rette Tid, afleverer til Dem Chirurgorum Qvitteringer, for at disse derefter med deres Attestation kunne tilstilles Landfogden til Belæg ved Regnskabet.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden over Ribe Stift), at ingen i Holstebroe, uden Apothekeren, maa falholde Apotheker-Vare. 1782. 4. Jan.

Gr. Apothekets Næring er meget liden, og kan ikke holdes i Stand, formedelst at Kjøbmændene ere forsynede med, og troe sig berettigede at falholde en stor Deel af de hos Almuen meest brugelige Apotheker-Vare, saasom venedisk Teriak, Hoffmans Draaber, Stahls-Pulver, Bezoar-Pulver, Lebens-Balsom, Althea- og Seene-Salve, Aloe, Hvalraf, Campher, Dyvelsdræk, Bævergjæld, spanske Fluer, Cubeber, Rhabarbara, tilligemed adskillige andre Rødder, samt fine og grove destillerede Olier, Gummata, og andre udenlands fra indførte Medicamenter.

Saavel Kjøbmændene, som alle andre, i bemeldte Holstebroe, skal holde sig Medicinal-Forordningen af 4de Decbr. 1672 efterrettelig, og i Følge af samme entholde sig fra at falholde, ei alene ovenanførte Apotheker-Vare, men endog de, som i den under 15de Jan. 1772 udgangne Medicinal-Taxt ere anførte; og, om nogen herimod skulde handle, skal

1782. de derfore lide Tiltale ved Politie-Retten, og over dem hæn-
4. Jan. des Dom til Varenes Confiscation, samt Mulcter fra 5 til 20 Rd. efter Forbrydelsens Beskaffenhed.

17. April. Forordn. Anl. de fornødne Hjælpemidler til de blandt Almuen (i Danmark) opkommende smitsomme Sygdommes Helbredelse og at forekomme deres videre Udbredelse. —

— — — 9) Endelig have ogsaa **Physici** eller **Provincial-Chirurgi** i slige Tilfælde paa Forlangende at forskaffe fra nærmeste Apothek de nødvendige Lægemidler for de Syge, imod attesteret Regning fra Apotheket, som til Amtmanden indleveres.

1783. Rescr. (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. at ingen
17. Jan. uden Apothekerne maae sælge Medicamenter, under Tiltale ved Politie-Retten.[1])

Gr. Det er andraget, at, endskjønt Forordn. af 4de Decbr. 1672 og 5te April 1690 forbyde al Kjøb og Salg af fremmede indførende Medicamenter, samt at ingen Uberettigede maae falholde enten Simplicia eller Composita af de Ting, som henhøre til Medicinen, skal dog Apothekerne paa endeel Steder i Norge blive fornærmede i de dem forundte Rettigheder og Privilegier, og lide et betydeligt Tab i deres Nærings-Vei, ved det at Kramboehandlere og omløbende Bisskræmmere falholde ei alene alle fremmede Medicamenter, destillerede Vande, Spirituosa, Olier, Extracter, Elixirer, Balsamer, Salver, Plastere, og Pulvere, men endog Aloe, Antimonium, Bævergjeld, Campher, Myrha, Qvægsølv, Salamoniac, Dyvelsdræk, hvid, guul og rød Arsenic, Cobolt, Auripigmentum, Ræve-Kager, Cubeber, Sennesblade, Manna, renset Salpeter, Sassafras, Angelica, Entian, Rhabarbara, Violen-Rødder, Lakrits, Hylle-Saft, Theriak, Orme-Krud, Fenicol-Frøe, Stjerne-Annis, hvid og blaae Victriol, Terpentin og Terpentin-Olie, Victriol-Olie og Skede-Vand, med hvilke Vare Apothekerne, som dertil berettigede, alene bør handle, og som for deres Rigtighed og Udsalg staae til Ansvar.

Til saadant at see forekommet, anordnes og befales, at ingen enten Kramboehandlere, Bisskræmmere eller andre maae sælge og falholde Udenrigs-Medicin og de saakaldte Arcana, eller nogle af foranførte Medicamenter og Species, uden de privilegerede Apothekere alene; og, om nogen herimod skulde handle, skal de derfor lide Tiltale ved Politie-Retten, og over dem hændes Dom til Varenes Confiscation

[1]) Forandret ved Rescr. 12. Marts og Prom. 24. April. 1784.

samt Penge-Mulct fra 10 til 20 Rd. efter Forbrydelsens Beskaffenhed; og skal tillige de, som maatte have i Behold nogen af forommeldte Medicamenter og Varer, der ere ubedærvede, være pligtige til at udlevere samme til Apothekerne for Indkjøbs-Prisen og dermed havte Omkostninger. 1783. 17. Jan.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden over Ribe Stift), ang. at Apothekerne skulle understøttes mod al utilladelig Medicament-Handel. 1. Marts.

Gr. I Anledning af en fra Apothekeren i Fridericia indkommen Ansøgning, at en Regiments-Feldskjærer og underhavende Compagnie-Chirurgi maatte befales, at entholde sig fra at udgive eller tillave nogen Slags Medicin til Stadens Indvaanere eller Bønder, men være pligtig at ordinere og forskrive samme fra Supplicantens Apothek, er (siden det ei er muligt, at Apothekerne, især i Provindserne og de mindre Stæder, kan bestaae, naar deres Handel med Medicamenter, i Følge deres Privilegier og confirmerede Rettigheder, ikke bliver dem ubeskaaret, men de til det Almindeliges Skade maae gaae til Grunde), Stiftbefalingsm. tilmeldet:

At Apothekerne paa kraftigste Maade maae understøttes imod al utilladelig Medicament-Handel, hvilket kortest vil skee, naar Stædernes Øvrighed imod alle uberettigede Medicament-Handlere dictere en Penge-Straf for første Gang paa 10 Rdlr. og for næste Gang 20 Rdlr., naar Factum er paaklaget og vedbørlig beviist, da det bliver umuligt for Vedkommende, imod enhver Contravenient ved Proces at indtale sin Ret, hvorved Erfarenheden har viist, at Adskillige uskyldig have ruineret sig.

Rescr. (til Stiftbefalingsm. over Aggerhuus Stift), ang. hvilke Slags Apotheker-Vare Kjøbmændene i Christiania fremdeles maae handle med. 1784. 12. Marts.

Gr. Kjøbmændene og Kramboehandlerne i Christiania have anholdt om Tilladelse at handle med efterfølgende Vare, saasom: Lin-Olie, Terpentin og Terpentin-Olie, hvid og blaa Victriol, Victriol-Olie, Skeevand, Qvægsølv, Bom-Olie, Raps-Olie, Campher, renset Salpeter og lugtende Vande, endskjønt Rescr. af 17de Jan. 1783 alene berettiger Apothekerne til at udsælge samme; siden de forhen have handlet med disse Vare, og de, som henhørende til Huusholdningsvæsenet, af Almuen i Almindelighed hos dem søges.

Kjøbmændene og Kramboehandlerne i fornævnte Christiania maa herefter falholde og udsælge alle foranførte Vare;

1784. men iøvrigt skal det i alle Maader have sit Forblivende ved
12.Marts. forberørte Befaling af 17de Jan. forrige Aar.

12.Marts. Rescr. (til Stiftbefalingsm. i Trundhjem), ang. hvilke Slags Apotheker-Vare Kjøbmændene i Trundhjem fremdeles maae handle med.

Gr. De have anholdt om, at Rescr. 17. Jan. 1783 ei maatte være dem hinderlig i at vedblive, ligesom forhen, at handle med alle de Vare og Species, som Urtekræmmerne og Materialisterne i Kjøbenhavn, lige med Apothekerne, handle med.

Kjøbmændene i fornævnte Trundhjem maae herefter, ligesom forhen, falholde og udsælge efterfølgende Vare, nemlig Lin-Olie &c. (De samme Varer, som nævnes i næstforestaaende Rescript) og Aqvaviter; men iøvrigt skal det i alle Maader have sit Forblivende ved forberørte Befaling af 17de Jan. forrige Aar.

17.Marts. Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. det Fattiges-Væsens samt andre Stiftelsers Bestyrelse for Fremtiden.

— — — — — § 5. — — — — Og skal samtlige 3 Medici uden videre Betaling revidere enhver Apotheker-Regning, som udgives til Last for det Fattiges Væsen, og attestere, om samme er conform med Apotheker-Taxten, eller hvorudi den derfra afviger. — — — — —

24. April. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Christiansand, og Notits til Rentekammeret samt Amtmanden over Stavanger Amt), ang. at det kan være Beboerne af Nerstrand i Ryfylke Fogderie tilladt, at sælge deres Have-Urter til alle og enhver, ligesom og deraf at destillere lugtende Vande, og sælge samme herefter som forhen. — — — — — — —

(Saasom disse Beboere have ansøgt, at de fremdeles maatte sælge deres Have-Urter og de faa deraf destillerede Vande, uden at enten Rescr. af 17de Jan. 1783 deri skulde være hinderlig, eller at Apothekerne kunde formene dem det.)

18. Juni. Forordn. ang. Vægt og Maal paa Island.

— — — — — — — — § 14. Apothekervarer, som til Medicamenter forskrives, veies med sædvanlig Medicinvægt; men naar de sælges i stort, veies de, som alt andet, med stemplet dansk Vægt. — — — — —

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. hvorvidt Apothekeren og Embedsmænd o. s. v. i Kolding bør til Næringsskat ansættes. 1784. 6. Novbr.

Da Apothekeren i Kolding, M. Eilschau, som, efter den ham dertil givne Tilladelse, har, for at see sig befriet for den ham paalagte Næringsskat, og for at bevise, at saavel Magistraten, som Geistligheden sammesteds, ligesaavel, som han, eie Huse og Eiendomme, samt, at endog nogle af de første bruge borgerlig Næring, uden at Nogen af dem ere ansatte i Næringsskat, derom erhvervet et ordentligt Tingsvidne, hvilket han, ved igjentagen Ansøgning om Befrielse, til Cancelliet har indsendt; men det, ligesaalidet som Supplicanten har kunnet modsige, at ham jo tilhører Huse og Eiendomme der i Byen uden for sin iboende Gaard sammesteds, og fra samme kan sælge Høe m. v., end ydermere ved bemeldte Tingsvidne er beviist, at han, foruden foranførte, brænder Brændeviin, og deraf gjør Udsalg, samt desuden driver en Tobaksplantage, der alt ikke kan betragtes anderledes end for borgerlige Næringsgrene, og uden for det Privilegium ham som Apotheker er forundt, saa følger deraf, at han ikke for Næringsskat kan fritages, hvilket og forhen i lige Tilfælde fra Cancelliet er decideret, men bør svare det, som Taxeborgerne paa deres Samvittighed og efter bedste Overlæg have ansat ham for at svare, hvorimod og de, som med ham have lige eller større Bedrift uden for deres Privilegium, bør ligesaavel som han i Proportion deraf ansættes til at svare Næringsskat, da Enhver bør behandles med lige Ret, hvor specielle Anordninger og Privilegier ikke gjøre Forandring, hvilket ikke at være iagttaget, tydelig sees af ovenmeldte Tingsvidne, som Supplicanten har været beføiet til at erhverve, o. s. v.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Trondhjem), ang. Molde-Byes og underliggende Fogderies Forsyning med Medicamenter. 1785. 2. April.

Gr. Da Apotheker Flor i Christiansund i Medfør af det ham allern. forundte Privilegio er forbunden til, foruden Apotheket i Christiansund, tillige at forsyne Byen Molde med underliggende Fogderier med fornødne Medicamenter, saa bliver det en nødvendig

1785. 2. April. Følge deraf, at Medicamenter maa falholdes i Molde, og der blive at faae til Indvaanernes Tjeneste og Fornødenhed. Derfore anmodes Stiftbefalingsm. at tilkjendegive Vedkommende,

At Apotheker Flor bør holde en paalidelig Svend i Molde tilligemed et behørigt Corpus af Medicamenter, som kunde indrettes med Overlæg af Landphysico Smith; og dette vil være iværksat inden indeværende Aars Udgang, da han imidlertid bør see Byen og Districtet forsynet paa den Maade, som bedst skee kan; men, skulde Apothekeren ikke opfylde dette i den foreskrevne Tid, kan det tillades Molde for sig selv at holde et Apothek, dog at Apothekeren i Christiansund beholder ligefuldt det der af ham anlagte Officin.

28. Mai. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsm. i Bergen), ang. at det ikke kan formenes Beboerne af Neerstrand i Nyfylke-Fogderie, deres fremavlede Have-Urter og deraf destillerede lugtende Vande at fremsende og sælge i Bergen eller andensteds, hvor de selv lyster, (saasom det er dem tilladt at sælge samme til Alle og Enhver. Stiftamtm. har forlangt, at den dem fra Cancelliet under 24de April f. A. forundte Tilladelse ene burde strække sig til Christianssand-Stift og Stavanger-Amt, men ei til Bergens-Stift.

1786. 8. April. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. Apotheker Ingversens Næringsskat i Fredericia.

Gr. I Anledning af hans Ansøgning, at maatte befries for den af ham hidtil erlagte Næringsskat, meldes: at, da Bilage og Erklæringer oplyse, at han handler med saadanne Species, og driver saadanne Næringsveie, som man tilforn, i lige Tilfælde, har, i Overeensstemmelse med Loven, anseet, at der burde svares Næringsskat af, hvortil kommer, at han ei i forrige Aar er ansat høiere i Taxt end i endeel af de forbigangne Aar, hvorimod han Intet før nu har moveret,

Saa kan Ansøgningen ikke komme i nogen videre Betragtning.

29. April. Canc. Prom. (til Sorø Academies Overhofmester), ang. at Apotheker Klein i Sorø kan være befriet for at svare Indqvarteringsskat af det tilkjøbte lidet Tidemans Huus, som han har ibygt Apotheket, (siden dette endda er mindre end den forrige Apothekergaard.) [1]

---

1) Jvfr. Frdn. 15. Nov. 1816 § 31, og Plac. 16. Juni 1819.

Confirmation paa Fundation til det af afg. Joachim Dietrich Cappel, forhen værende Apotheker ved Frideriks Hospital ved Testamente af 28de Marts 1780 og 27de Aug. 1783 oprettede Reise-Stipendium for Studiosis Pharmaciæ og Studiosis Chirurgiæ og Mediciniæ, under Navn af Stipendium Capellianum, efter Testators Begjæring opsat af Executoribus Testamenti Cl. Kolpin og D. Jorgensen i Kjobenhavn den 10de Decbr. 1785. 1786. 23. Juni.

§ 1. Dette Stipendii staaende Fond skal efter Testators senere Disposition af 27de Aug. 1783 § 4 bestandig være den Summa 13,500 Rdlr.

§ 2. Da dette Fond 13,500 Rdlr. efter Testators Anordning i benævnte Disposition § 9 af Executores allerede er afleveret til det Kgl. Frideriks Hospital med Renter à 4 pCt. fra 11te Juni 1784, efter Directionens Anviisning og mod Vedkommendes Qvittering, og der modtaget i allerunderdanigste Folge allernaadigste Resolution, communiceret Directionen for Frideriks Hospital fra det Danske Cancellie under 21de Aug. 1784, for at udsættes som Hospitalets egne Midler, er altsaa dette Fonds oeconomiske Bestyrelse og sikkre Udsættelse paa Renter, til det af Testator intenderende Reise-Stipendii aarlige Fremme, for bestandig efter Testators Ønske og Begjæring betrygget under Hospitalets Direction. § 3. Da Kongen tillige har i bemeldte Resolution fritaget dette Stipendii Fond for Decourten af den paabudne 1/4 pCt., anvendes aarlig til dette Reise-Stipendium det fulde Belob af Fondets aarlige Rente, saa at Stipendiarius for nærværende Tid, da Rentefoden er 4 pCt., nyder 540 Rdlr. aarlig paa sine udenlandske Reiser. § 4. Stipendiarius faaer dette Stipendium udbetalt forskudsviis i Halvaars-Terminer af Frideriks Hospitalskasse efter Stipendii-Directeurernes Anviisning og sin derfor givende Qvittering; til hvilken Ende et halvt Aars Renter af Stipendii Fond altid ved næstforegaaende 11te Juni eller Decembers Termin maa være forfalden før nogen Anviisning eller Udbetaling kan finde Sted. § 5. Udi 6 paa hinanden folgende halve Aar, men ei længere, oppebærer Stipendiarius bemeldte Forskud af et halvt Aars Gehalt, fra den Dato at regne han tiltræder sin uden-

1786. landske Reise, da han erholder det første halve Aars Forskud.
23. Juni. § 6. Skulde Stipendiarius inden det halve Aars Udgang, hvortil han har faaet Forskud, paa sin Reise ved Døden afgaae, udbetales herefter ingen af de tilbagestaaende Terminer hverken til hans Arvinger eller Creditorer. § 7. Skulde Stipendiarius, ved Efterladenhed og Forsømmelse af de ham (§§ 8 og 9) paalagte Pligter, give den ham (cfr. § 8) til Raadgiver anviste Directeur nogen grundet Formodning om, at han ikke fortsatte de Studeringer, til hvis Dyrkelse dette Reise-Stipendium er bestemt, anvises og udbetales ham ingen af de tilbagestaaende Terminer, før han har opfyldt de ham paaliggende Pligter, i Mangel deraf excluderes han, efter samtlige Stipendii-Directeurers Decision, fra nogensinde at nyde Noget af de tilbagestaaende Terminer. § 8. Naar en Stipendii-Candidat er valgt, gives ham Anviisning, til hvem af Stipendii-Directeurer han især haver at henvende sig, for med ham at overlægge om sin Reises fordeelagtigste Indretning, og at kunne vælge de for sine Videnskabers Dyrkelse beqvemmeste og bedste Steder. Til denne Directeur haver han hvert halve Aar i det mindste at indberette sit Opholdssted; hvilke Collegia han hører; hvorhen han mener at fortsætte sin Reise etc., derover at indhente hans Raad og Samtykke, samt, om benævnte ham til Raadgiver anviste Directeur skulde finde det fornødent, og forlanger det, at indsende Attester fra' de Mænd, hvis Forelæsninger han freqventerer. § 9. Da Testator udtrykkelig har foreskrevet, at de reisende Studiosi skal excolere det Chymiske Studium paa deres Reiser, paalægges det altsaa Enhver, som nyder dette Reise-Stipendium, enten han er Studiosus Chirurgiæ og Medicinæ eller Studiosus Pharmaciæ paa sin Reise at lægge sig efter Chymien, og at godtgjøre Sligt ved at indsende Testimonia fra de bekjendte Chymicis, hvis Forelæsninger han har hørt, hvilke Testimonia skal bilægges den § 16 ommeldte Protocol. § 10. Competenterne til dette Stipendium skal være: A) virkelig Indfødte, eller som Børn under 10 Aar af indfødte Venner eller Familie her i Landet antagne, og her i vore egne Riger og Lande Opdragne og Oplærte. B) Studiosi Pharmaciæ eller Studiosi Chirur-

giæ og **Medicinæ**; C) som allerede have nogen Kundskab i Chymien, og derover have hørt i det mindste eet Collegium, forudsat, at der ogsaa ved Academierne læses over Chymien; **D)** have sustineret **Examina Academica** udi benævnte deres Videnskaber med næst bedste Characteer i det mindste, og med troværdige kunsterfarne Mænds Attester bevise, at de ikke efter erholdte Examina have negligeret deres Studia. — — — 1786. 23. Juni.

§ 12. Da Testators Hensigt med dette Stipendii Oprettelse alene har været at contribuere til, at Landet altid maatte have det fornødne Antal af duelige Mænd udi de Videnskaber, til hvis Fremme dette Stipendium af ham er oprettet, skal denne Betragtning og fornemmelig bestemme Stipendii-Directores i deres Valg naar, og enten en **Studiosus Pharmaciæ**, eller en **Studiosus Chirurgiæ** og **Medicinæ** skal udsendes: — hvorved dog altid tillige sees paa, om et eller andet særdeles heldigt Genie og dueligt Subject i een af disse Videnskaber forefindes. — — —

Kongl. Resol. ang. Ophævelsen af den kongelige Monopolhandel paa Island m. v. 18. Aug.

— — — 18) At for Fremtiden af Vores Kasse maa betales hvad Landphysicus og Apotheket hidindtil have nydt af Handelen, — — —

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Aarhuus), ang. at Apotheker Vogild i Aarhuus bør efter Ansøgning være befriet for den ham paalagte borgerlige Tyngde og Afgivt, da han iøvrigt af sin eiende Grund betaler baade Grund- og Indqvarterings-Skat m. v. (Saasom Medicinalforordningen af 4de Decbr. 1672 ikke er ophævet eller igjenkaldet i den Post, som forunder Apothekerne Fritagelse for borgerlige Skatter, saavidt deres Apotheker-Næring og Specerie-Handel angaaer.) 1787. 2. Juni.

Instruction for Landphysicus i Island[1]. — — — 21. Septbr.
2) Saavidt hans Embede vedkommer, skal han efterleve den nuværende kgl. Medicinal-Forordning af 1672, eller andre herefter udkommende, denne hans Instrux i alle dens Punkter, desforuden hvad særdeles Anordninger, som ham herefter fra Vores danske Cancellie eller fra **Collegio medico**

[1]) cfr. Instruction 25de Febr. 1824.

1787. blive tilstillede, Alt under Straf af Irettesættelse, Muleter
21. Septbr. og Embeds-Forbrydelse efter Omstændighederne; i fornøden Understøttelse til sit Embedes Opfyldelse søger han hen til vedkommende Amtmand eller Stiftamtmanden — — — 7) Engang aarlig skal han paa det nøiagtigste visitere Apotheket i Overværelse af Stiftamtmanden, og hvem Flere denne finder for godt at udnævne til at være tilstede og give Agt paa at Medicamenterne altid ere forsvarlig og gode, samt i vedborlig Forraad. Apothekets Tilstand skal ved hver saadan ordentlig Visitats anmærkes i en dertil af Apothekeren bekostet og med Apotheket altid følgende Bog, og befindes nogen Mangel eller Urigtighed med Apotheket, da skal strax paa Stedet en Forklaring derover indføres af ham i Bogen og af nærværende Øvrighedsperson attesteres, hvoraf en ligeledes attesteret Copie indsendes paa vedkommende Sted. Han skal og nøie gjennemgaae Apothekerens aarlige Regnskab for de frie Medicamenter, som ere bestemte til de Fattige, og derved, saavelsom ved Bilagerne, anmærke hvad som kunde findes at erindre eller udsætte derved, før end det indleveres til Stiftamtmanden, hvorved og paaagtes, at altid Noget kan være tilovers til paakommende farlige Landfarsoter. — — — 13) Han maa ei selv dispensere Medicamenter, men vel føre et lidet Reiseapothek med sig paa sine Reiser, for at bruge i Nødsfald og for Tidens og Veiens Skyld, dog at Medicamenterne ere anskaffede fra det ordentlige Apothek. Iøvrigt skal han i sin Praxis beflitte sig mest paa simplicia, indigena og euporista, saadanne som den almindelige Mand paa Landet selv efter Anviisning kan indsamle, eller og faae for billig Priis. Han maa ei heller fra sig eller fra Apotheket lade bortskikke remedia heroica, vomitoria, opium, emmenagoga, mercurialia i nogen stor Dosi til Fraværende, efterdi ved saadanne Medicamenters Brug kan reise sig Tilfælde, som kunne blive farlige uden hastig Hjælp. — — —

27. Octbr. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. at Apotheker Faber i Holstebro bør være befriet for at svare Næringsskat, saalænge han ikke med sin Handel og Bedrivt gaaer udenfor sit Privilegium. (Saasom han har besværet sig over, at han af Taxeerborgerne sammesteds er sat i Næringsskat,

endskjøndt han ingen borgerlig Næring driver, eller bruger anden Handel end den Forordning af 4de Decbr. 1672 § 18 tillader; og det erfares, at det Eneste, som kunde synes at drage ham ind under Næringsskat, maatte være det af ham drivende Avlsbrug, men Samme efter den meddeelte Oplysning bestandig har lagt til Grunden, uden at nogen af Supplicantens Medborgere deraf have svaret nogen Næringsskat.) 1787. 27. Octbr.

Forordn. om en nye Interims-Indretning med Handelen paa Færoerne for 5 Aar. 1790. 13. Aug.
— — — § 7 Nr. 14 — — — Apotheker-Varer, som til Medicamenter forskrives, veies, som sædvanligt, med Medicin-Vægt; men naar de sælges i stort, veies de, som alt andet, med stemplet dansk Vægt.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Ribe), ang. Borgerskabs Tagelse m. v. af to handlende Embedsmænd og Apothekeren ibidem. 2 Octbr.

Gr. I Anledning af den fra Magistraten i Ribe indkomne Forespørgsel, om ikke Postmester Suhr, Apotheker Eilskou, og Hospitalsforstander Usßing sammesteds bør, for saavidt de tillige drive Handel være pligtige til ifølge Lovens 3—3—1 og 3—6—2, at tage Borgerskab, og afholde personnelle Byrder, meldes herved:

At, naar det forholder sig saaledes, som i Forklaring fra Byens eligerede Mænd er anført, at saavel fornævnte Postmester Suhr og Hospitalsforstander Usßing, som og Apotheker Eilskou, foruden den Næring, denne har Privilegium paa, drive borgerlig Næring, saa kunne de ikke fritages for at tage Borgerskab, dog bør Apothekeren og Postmesteren der ligesom paa andre Steder, være frie for Indqvartering in Natura.

Canc. Prom. (til Politimesteren i Kiøbenhavn), ang. at Mad. El. M. Lund maa indtil videre anvende et af hende imod Vattersot paaberaabt Arcanum til dem, som forlange det, men hun maa ei afgive sig med andre Sygdommes Cuur, og ikke herefter antage eller behandle nogen Vattersottig uden efter Besigtigelse, Samtykke og Direction af en bekjendt Læge. (Paa hendes Begjæring at maatte anvende det uden Lægernes Tiltale, og uagtet de mod Uberettigede i saadanne Tilfælde subsisterende Anordninger.) 1791. 8. Jan.

1791. 14. Jan. **Rescr.** (til Stiftbefalingsmændene i Norge), ang. adskillige Vare, som af Kjøbmænd, hvor der ere Apothekere, og af disse maa handles med.

Gr. Ved Rescr. af 12te Marts 1784 til Stiftbefalingsmændene over Aggershuus og Trondhjems Stifter er tilladt Kjøbmændene og Krambodhandlerne i Kjøbstæderne Christiania og Trondhjem, at handle med efterfølgende Vare, saasom Linolie,[1] ——— lugtende Vande. Endeel Kjøbmænd i Christiansand have ansøgt lige Frihed. — Efter Collegii medici Betænkning bevilges:

At Kjøbmændene og Krambodhandlerne i de Byer, hvor der gives Apotheker, maae, foruden ovennævnte Artikler, tillige handle med nogle flere, som enten til Fabrik- eller oeconomisk Brug ere anvendelige, og som ikke kan henregnes til Gifter, saasom Cochenille, Rødspaan, Viinsteen, Tamarinder, Pokkenholts i Stykker (thi raspet vedkommer det Apothekerne alene) samt Urte- og Havefrøer; hvorimod alle medicinske Simplicia og Composita, saavelsom alt hvad der kan henregnes til Gifter, endskjøndt de bruges til Fabriker, saasom hvid, rød og guul Arsenicum samt Mercurius sublimatus, skal forblive ubeskaarne for Apothekerne, hvilke herefter skal beholde den samme Rettighed som forhen, at sælge Viin, Brændeviin, Aqvaviter og Specerier.[2] Og vil Kongen tillige, at Apothekerne, i Fornærmelses Fald, skal understøttes ved Politidecisioner af Øvrigheden.

21. Mai. **Canc. Prom.** (til Stiftbefalings- og Amtmændene samt Biskopperne i Island), ang. at Skiftet efter Landphysici, Apothekere og de saakaldte Fjerdingschirurgi udi Island tilhører den verdslige Jurisdiction. (Da der er gjort en Forespørgsel om det tilkommer Civile eller Geistlige.)

16. Juli. **Canc. Prom.** (til Stiftamtmanden i Fyen), ang. Frihed for Tynge af Apothekerens Næring og Specerichandel i Nyborg.[3])

Gr. Stiftamtmanden er forhen underrettet om, hvorledes Apothekeren i Nyborg, Riefestahl, har andraget, at de eligerede Mænd

---

1) De Samme, som nævnes i Rescr. 12te Marts 1784 til Aggershuus.

2) See Forordn. 1ste April 1796, og Plac. 31te Mai 1798, cfr. Prom. 25de Novbr. 1797.

3) Cfr. Prom. 7de Marts 1772, 2den Juni 1787 og 2den Octbr. 1790.

og Taxeborgerne sammesteds have ansat ham til Næringsskats Svarelse, fordi han som Apotheker handler med de ved Medicinal-Forordningen tilladte Vare, og i den Anledning begjert, at maatte fritages for Skat eller borgerlige Tyngder af den Næringsbrug, som han nu eller i Tiden som Apotheker maatte holde. 1791. 16. Juli.

Da nu Medicinalforordn. af 4de Decbr. 1672, ved hvilken det vil have sit Forblivende, ikke er ophævet eller igjenkaldet i den Post, som forunder Apothekerne Fritagelse for borgerlige Skatter, saavidt deres Apotheker-Næring og Specerie-Handel angaaer, saa bør Suplicanten være befriet for borgerlig Tyngde og Afgift heraf, naar han iøvrigt af sin eiende Grund betaler baade Grundskat og Indqvarteringsskat m. v.

Canc. Circul (til samtlige Stiftbefalingsmænd i Danmark og Norge), ang. at vedkommende Auctionsforvaltere ikke ved Auction maae tilslaae noget Apothek til Andre end Saadanne, som kunne legitimere sig at have lært Apothekerkonsten vedborligen og paa den befalede Maade, (da det undertiden, naar et Apothek ved offentlig Auction bortsælges, indtræffer, at Samme da, efter høieste Bud, bliver tilslaaet En eller Anden, som ikke er efter Anordningerne[1]) dertil qvalificeret, men som ikke desto mindre anseer sig derved befoiet til at ansøge Apothekerbevilgning; og Saadant ikke alene vilde være til Fornærmelse for dem, der paa den befalede Maade lægge sig efter Pharmacien, naar de ved slige Uoplærtes Mellemkomst skulde see sig berøvet Udsigterne til Forfremmelse og Levebrød, men endog letteligen kunde medføre Velfærds Tab for de Uvedkommende, der saaledes vove at tilkiøbe sig et Apothek; — for at see al videre muelig Misbrug i denne Henseende forekommet. 1792. 11. Febr.

Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Biskoppen i Aarhuus), angaaende Randers Hospitals Medicinalvæsen m. m. 9. Novbr.

— — — — § 3. — — — — hvorimod han (Lægen) skal jævnlig besøge samtlige i Hospitalet sig opholdende Syge, og anvende al Flid paa deres Helbredelse og Lindring, da de fornødne Medicamenter, hvilke skulle ordineres saa simple som Hensigten tillader, maae betales af Stiftelsen efter Medicinaltaxten imod 30 pCt. Rabat.[2])

---

[1]) See Forordn. 4de December 1672 § 11.

[2]) Under 1ste September f. A. tilskrev Cancelliet ovennævnte Embedsmænd om at ville søge at formaae Apothekeren til at levere Hospitalet de fornødne Lægemidler imod en saadan Rabat og bemærkede i den Anledning, at ifølge Forordn. om Fattig-

1793. 9. Febr. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden paa Island), ang. at M. D., Svend ved Næs Apothek paa Island, som han bestyrer, formedelst at Apotheker J. er svag og sindssyg, maa aflægge Examen pharmaceuticum for Physico i Island, men bør til Cancelliet indsende Attestatum om Udfaldet. (Siden hans Fraværelse fra Apotheket vilde være til Skade for det Almindelige.)

27. April. Rentek. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang. Forbedring af Apothekerens Løn.

At Kammeret ikke kan gaae ind paa Stiftamtmandens Forslag, at bevirke Apothekeren et Tillæg af 30 Rdlr. aarlig af den kgl. Kasse, men finder, at ham kunde tillægges 25 Rdlr. af Medicamentpengene, istedenfor de af Stiftamtmanden foreslaaede 20 Rdlr.

20. Juli. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Trondhjem), ang. at Apothekersvend H. C. K. ibidem maa i Nordlandene oprette om ei et fuldstændigt Apothek, saa dog et Corpus af brugbare Medicamenter, efter Almuens Trang og efter Overlæg med Lægerne, paa det Sted Øvrigheden og disse foreslaae, med Hensyn til det oprettende Sygehuus; samt, uden Følge, tilstaaes Befrielse for Examen pharmaceuticum, dog haver han at lade sig examinere af Stads-Physico og Stedets Apotheker i Overværelse af en Magistratsperson, hvorefter hans Testimonium derover til Cancelliet indsendes. (Efter hans Ansøgning, og da et Apothek for Nordlandene vil medføre megen Nytte, samt han har gode Vidnesbyrd.)

---

væsenet i Kjøbenhavn af 9de Marts 1792 § 9 havde Apothekerne Grønlund og Manthey i Kjøbenhavn forbundet sig til, foruden det forhen bestemte Afslag i Betalingen for de Medicamenter, som leveres til de Fattige, nemlig paa liquida eller spirituosa 50 pCt., simplicia et composita sicca 40 pCt., samt emplastra et ungventa 25 pCt., endvidere at levere Medicamenter for 10 pCt. ringere end den forhen accorderede Betaling; ligesom og, at Apothekeren i Helsingør havde forbundet sig til at levere Hospitalet der i Byen de fornødne Medicamenter imod 30 pCt. Rabat.

Bevilling paa at maatte tage Apotheker-Examen i Island. 1794. 24. Jan.

At Vi, efter Studiosus Magnus Ormsen, Svend ved Næs Apothek i Vort Land Island, hans herom allerunderdanigst gjorte Ansøgning og Begjæring, samt den af Collegio medico derover afgivne Erklæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at han, der i Betragtning af hans Fattigdom og Uundværlighed fra Apotheket formedelst Apothekerens Svaghed, efter given Tilladelse er af Physici i bemeldte Island examineret udi den Apothekerne befalede examen pharmaceuticum, og derudi har beviist at besidde den fornødne Indsigt og Duelighed, maa i Tiden, uden videre Examen nedsætte sig som Apotheker paa Island, med de Rettigheder, som til et Apotheks Eiendom allernaadigst ere henlagte, naar han selv maatte blive Eier af et Officin.

Forordn. angaaende Straf for Qvaksalvere, hvilke under Navn af kloge Mænd og Qvinder, paatage sig at helbrede Sygdomme iblandt Almuen, uagtet de ere aldeles ukyndige i Lægekunsten m. v. (for Danmark og Norge.) 5. Septbr.

Gr. Da der paa endeel Steder i Danmark findes mange Qvaksalvere, hvilke, uagtet de ere aldeles ukyndige i Lægekunsten paatage sig at helbrede Sygdomme iblandt Almuen; hvoraf Følgen er denne: at de, der ere saa eenfoldige, at søge Hjælp hos disse vankundige Personer, ikke sjelden blive ulykkelige Offere for deres Godtroenhed, ved aldeles at tabe deres Sundhed og Førlighed for deres Livstid; saa bliver ikke alene Almuen herved advaret og formanet; — — — men det er endog fundet fornødent ved alvorlige Straffe at afskrække saadanne Qvaksalvere, der give sig Navn af kloge Mænd eller kloge Qvinder, fra at misbruge deres ulykkelige Medborgeres Tillid, til at ødelægge deres Helbred. I dette Øiemærke befales herved følgende:

1) De Kgl. Embedsmænd, især Præsterne, skal ideligen og ved enhver given Leilighed advare Almuen om det Uheld de paadrage sig, der overlade sig til saadanne Qvaksalvere, — — — 5) Dersom nogen Qvaksalver befindes at tage Syge under Cuur, og saaledes at udsætte disse for Fare, da skal han straffes 1ste Gang med 20 Rdlr. Bøder til Sognets Fattigkasse, eller i Mangel af Formue, hensættes i Fængsel

1794. paa Vand og Brød i 8 Dage. Forseer han sig derimod
5. Septbr. anden Gang straffes han med at hensættes til 6 Maaneders Arbeide i Forbedringshuset, hvilken Straf fordobles saa ofte han antræffes i samme Forbrydelse. 6) Skulde nogen, som ikke er egentlig Læge, have erhvervet sig udmærket Kundskab og fortrinlig Duelighed i een eller anden Deel af Lægekunsten, eller i at helbrede en eller anden Sygdom, da kan han, naar han med Amtmandens og Physici Vidnesbyrd godtgjør, at besidde fornævnte Egenskab, vente igjennem Cancelliet at erholde Tilladelse at practisere, dog blot i det Distrikt, han boer, og at hans Ret til at foreskrive Lægemidler indskrænkes til de Dele, han har beviist sig at være kyndig udi.

1795. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden og Biskoppen over
8. Aug. Fyens Stift), angaaende et Assistentshuus og et Apothek ved Graabrodre-Sygehuus-Indretning i Odense.

Gr. — — — hvorhos de, endskjøndt de ei endnu see sig i Stand til, at gjøre et fuldkomment Forslag om dette Sygehuses Vedligeholdelse for Fremtiden, dog har foreslaaet, at denne Stiftelse, til nogen Understøttelse, maatte forundes Privil. exclus. til at oprette et Assistentshuus, samt Privilegium paa et Apothek i Sygehuset.

Hans Kongl. Majestæt har under 31te f. M. resolveret saaledes: „Den ansøgte Tilladelse til et Apotheks Anlæg i Odense kan ei bevilges, formedelst det Apotheker Holm eengang forundte Privil. privativum; dog haver Cancelliet nøie at paasee at dette Privilegium ikke i sin Tid fornyes, da Kongen vil være betænkt paa at forunde Sygehuus-Indretningen Fordelen af endnu eet Apotheks Anlæg i Odense.

1796. Forordn., som fastsætter de Forsigtigheds-Regler, der
1. April. bør iagttages og følges ved Salg og Handel med Gift.[1]

Gr. Da Forordn. 4de Decbr. 1672 og de senere Anordninger der forbyde Andre, end de privilegerede Apothekere, at falholde Gift og hvorved tillige foreskrives de, ved Giftes Udsalg, fornødne Forsigtigheds-Regler, ikke tilbørligen ere efterlevede og overholdte;

---

[1] See Plac. 31te Mai 1798, 27de Septbr. 1814, 26de Juli 1831. 19de April 1843. Udgivet til Vestindien ved Rescr. 21de Sept. 1831. Jvfr. iøvrigt C. Br. 15de Septbr. 1812, Circ. 21de Decbr. 1836, 2den Febr. 1837.

saa er det, til at forebygge de farlige Folger, som kunde flyde af en saadan Handel, naar denne oves af Uberettigede, anseet fornødent, herved at indskjerpe og nærmere bestemme de Forholds-Regler, som i denne Henseende ansees nødvendige og betryggende. 1796. 1. April.

1) Ingen andre, end de privilegerede Apothekere, skal være berettigede til at sælge, eller paa anden Maade at overlade, følgende Gifter, nemlig: a) Arsenicum album, Rottekrudt, heelt eller stødt; b) Arsenicum rubrum, Runsgeel; c) Arsenicum citrinum, guul Arsenik; d) Auripigmentum, Opperment; e) Cobaltum, Kobolt, Fluegift; f) Mercurius sublimatus corrosivus, Sublimat; g) Mercurius præcipitatus albus et ruber, hvid og rød Precipitat; og h) Saccharum Saturni[1]), Blysukker. Befindes nogen herimod at handle, da skal den Skyldige dømmes i en Mulct fra 50 til 100 Rdlr., efter Sagens Beskaffenhed, hvoraf Halvdelen tilfalder Angiveren, og den anden halve Deel Stedets Fattige. I Mangel af Formue til at udrede Boderne, bør den Paagjeldende lide paa Kroppen efter Forordn. 6te Decbr. 1743. 2) De privilegerede Apothekere maae ei sælge Rottekrudt til Nogen, med mindre han er forsynet med sin Præstes Attest, bekræftet med dennes sædvanlige Underskrift og Signet, dog maa ham ikke deraf leveres mere, end 2 Lod, naar det skal bruges imod Rotter, men aldeles intet overlades til Brug for skabede Kreaturer. 3) Til Brug ved Farverier og Metal-Arbeidere maae ei heller disse Gift-Sorter sælges til andre, end de privilegerede Farverier og Metal-Arbeidere, hvilke og skal legitimere sig med vedbørlig Attest fra Byfogden eller Præsten. Og dersom Nogen, der saaledes har erholdt Gift, enten sælger eller paa anden Maade overlader noget deraf til andre, eller gjemmer det saa skjødesløst, at noget deraf kan bortkomme eller stjæles, da skal han straffes paa samme Maade, som i 1ste § er foreskrevet. Iøvrigt skal Apothekerne være pligtige til, at overlade Fabrikanter og Haandværkere det, som de af de ovenmeldte Gift-Sorter forbruge til deres Haandleringer, for en saa billig Priis, at deres Fordeel ei stiger høiere end 10 pCt., ligesom det og skal være disse Fabrikantere ufor-

[1]) See Canc. Plac. af 19de April 1843.

1796. meent, selv at forskrive hvad de behøve til eget Brug, men
1. April. til Andre maa de ei overlade eller sælge noget deraf, under Straf af fornævnte Bøder. 4) Endeligen maa ei Apothekerne udlevere noget Slags Gift, uden det er forseglet i sort Papiir, med Paategning: Forgift, og hvilket Slags; saa skal Apothekeren og holde nøiagtig Bog over Kjøberne, samt de Qvantiteter, enhver har bekommet, saavelsom over Attesternes Udstædere, og til hvilke Tider Giften er bleven udleveret, hvilken Bog skal forevises Physico, ved hver Visitats, og af ham paategnes.

1797. Rentek. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang.
28. Marts. Godtgjørelse for Fragt for de af Apothekeren i Island forskrevne Medicamenter.

I Anledning af følgende Skrivelse fra Apotheker Jonsen om Fornødenheden af, at de til Landet aarlig affendende Medicamenter ankomme tidlig dertil om Foraaret, maae vi tjenstligt have Hr. Stiftamtmanden anmodet at give ham tilkjende, at vi, for at opnaae Øiemedet, ikke haver noget imod,

at han ved sin Commissionair foranstalter dem affendte med de derfra afgaaende Handels-Skibe imod billig Fragt, som, naar Skipperen ved sin Hjemkomst melder sig her ved Kammeret med en af Apothekeren og Hr. Stiftamtmanden attesteret Regning, skal her blive betalt.

29. April. Canc. Skriv. (til Stiftbefalingsmanden i Fyen), ang. at Apotheker H. i Odense bør til en duelig Mand inden tre Maaneder at sælge sit Apothek (som befindes i slet Tilstand), eller taale at en ny Provisor bliver sat deri, og derom inden 8 Dage erklære sig.

3. Juni. Canc. Skriv. (til Samme), ang. at efter de indberettede Omstændigheder bliver der intet andet for, end at Odense Apothek maa bestyres af Apotheker H. og Svend S., indtil den nye Provisor ankommer.

6. Juni. Canc. Skriv. (til Samme), ang. at Cand. Pharm. et Chem. M. kan som Provisor derved antages.

20. Juni. Rescr. (til Samme), indeholdende Instrux for bemeldte Provisor.[1])

---

[1]) Findes i Fabers Fyenske Rescripter 1797 S. 88.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Island), ang. at al Medicament-Handel der i Landet, uden af dertil privilegerede Apothekere, under Straf af Varernes Confiscation og en passende Mulct, skal være forbuden, ligesom ved Rescr. for Norge af 17de Jan. 1783[1]) er fastsat. 1797. 16. Septb.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden i Aarhuus), ang. hvorvidt Apothekerne ei maae afhænde Brækmidler, Opium og Blyvand.[2]) 25. Novbr.

Gr. Doctor og Stift-Physicus Hahn i Aarhuus har ved dette Collegium anholdt om, at Brækmidler, Opium og Blyvand ei af Apothekerne maatte afhændes uden Recept af en beskikket Læge, med sit Navn undertegnet, da han har erfaret, at disse Læge-Midler ofte misbruges, ved det de fra Apothekerne afhændes til Ukyndige. Da nu Collegium medicum anseer dette Doctor Hahns Forslag for nyttigt, og at adskillige Misbrug derved vil forekommes:

Saa skulde man herved anmode Stiftamtmanden, at ville i Overeensstemmelse dermed foranstalte det Fornødne.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden og Bisfoppen i Ribe), ang. at Apotheker Er. i Ribe ikke, efter den 19de § i Medicinalforordn. af 1672, har forseet sig i at vægre den uformuende H. C. Hansens Kone Credit paa Medicamenter, som Fattig-Inspectionen har paaklaget. 2. Decbr.

Rescr. (til Amtmanden i Thisted), ang. Straf for Uvedkommende i Thisted og Nykjøbing, som falholde Apotheker-Vare. 1798. 9. Marts.

Gr. Apotheker Kolberg i Thisted har andraget: At han vel under 17de Marts f. A. er forundt Bevilgning at nedsætte sig sammesteds som Apotheker, men at han maa beklage, at han finder Apothekets Næring saa meget liden, at han befrygter, det vanskeligen kan holdes i saa god Stand til Publici Nytte, som han ønsker, dersom det herefter maae være Kjøbmændene i Thisted og Nykjøbing tilladt at falholde en stor Deel af de hos Almuen meest brugelige Apothekervare, saasom: venerisk Theriac, Hofmans-Draaber, Lebens-Balsom, Althea, Laurbær-, Sene- og andre Salver; Aloe, Kampher, Dyvelsdræk, Bævergjeld, Cubeber, Rhabarbara, Lakrits-Saft, Dito Rod, Angelica, Entian- og andre slige Rodder; Harlemmer-, Terpentin-, Vitriol-, Enebær-, Skorpionsalt- og deslige

---

[1]) Cfr. Rescr. og Prom. 12te Marts og 21de April 1784, samt 14de Jan. 1791.

[2]) See Plac. 31te Mai 1798, og Circ. 19de Septbr. 1843.

1798. fine og grove og destillerede Olier, Gummata med flere udenlands
9. Marts. fra indførte Medicamenter, hvilket er en Fornærmelse for ham i hans lovlige Næringsvei, saa meget mere, som han hidtil ikke har handlet med andet end de egentlige Apotheker-Vare; ikke at tale om, at de fleste, om ikke alle, Kjøbmænd i disse to Kjøbstæder mangle den fornødne Kundskab til at bedømme, hvorvidt ethvert af det forhen anførte Slags Vare maatte være gode eller ikke; ligesom de ei heller veed at bruge den Forsigtighed, der i Almindelighed bør finde Sted ved nogle af disse Varers Conservation, f. Ex. Hofmans-Draaber m. m.

Saavel Kjøbmændene som alle Andre i bemeldte Thisted og Nykjøbing skal holde sig Medicinal-Forordningen af 4de Decbr. 1672 efterrettelig, og i Følge Samme entholde sig fra at falholde ei alene ovenanførte Apotheker-Varer, men endog dem, som i den under 15de Jan. 1772[1]) udgangne Medicinal-Taxt ere anførte; og, om Nogen herimod skulde handle, skal de derfor lide Tiltale ved Politi-Retten, og over Samme hændes Dom til Varernes Confiscation, samt Mulcter fra 5 til 20 Rdlr. efter Forbrydelsens Beskaffenhed.

31. Mai. Canc. Plac. (Refcl. 15de Mai), som forbyder Apothekere at sælge Brækmidler, de saakaldte blodrensende Draaber og andre drastiske eller stærktvirkende Purgeermidler, med mindre den, der begjerer disse Slags Medicamenter, foreviser Recept dertil af en legitimeret Læge, m. v.

Gr. Da mangen, fornemmeligen iblandt Almuen, gjøre i Sygdoms Tilfælde hyppigen Brug af stærktvirkende Purgeermidler, især de (saakaldte) blodrensende Draaber, saavelsom af Brækmidler, og disse Medicamenter, formedelst upassende Anvendelse af Ukyndige, ofte have skadelige og farlige Følger for dem, som uforsigtigen betjene sig deraf; saa bliver (for at afværge de Uheld, som, ved Misbrug af disse Slags Lægemidler kunne forvoldes) følgende herved befalet:

Ingen Apotheker maa sælge enten Brækmidler, de saakaldte blodrensende Draaber, eller andre drastiske og stærktvirkende Purgeermidler, uden at dertil følger Recept, skreven af en legitimeret Læge, som deri skal anføre baade Datum og den Syges Navn, paa det at deraf kan sees, at det forlangte Lægemiddel virkeligen er anordnet for den Person, til

---

1) See Frdn. 16de Juli s. A. og 20de Marts 1792.

hvem det hentes, og for dennes Sygdoms-Tilfælde paa den Tid, Recepten skrives. Dersom nogen Apotheker herimod forseer sig, skal han første Gang straffes med at bøde 20 Rdlr. til Stedets Fattige; hvilken Mulct fordobbles saa ofte Overtrædelsen igjentages. 1798. 31. Mai.

Canc. Prom. (til Collegium Medicum), ang. hvorvidt en Pension kan bevilges til Fruentimmeret Anne Cathrine Hagerup, for at aabenbare et Arcanum, (der efter anstillede 7 Prøver, ikke svarede til Forventning, da Patienterne snarere forværredes), hvilket Udfald, Collegium Medicum anseer for afgjørende, og troer, paa Grund deraf, at hendes Middel har slet intet Virksomt eller Fortrinligt, der kunde qvalificere hende til at nyde nogen Pension. (Coll. Medicii Svar findes i Coll. Tid. 1799. Nr. 4.) 9. Juni.

Forordn. at en af Collegio medico forfattet Pharmacopoea pauperum, som er vedhæftet denne Forordn.[1]), skal tjene til Regel for alle Medici og Chirurgi, saa at disse, i at foreskrive Lægemidler, som betales af milde Stiftelser eller bekostes af det Offentlige, skal indskrænke deres Valg af Medicamenter til de Slags, der findes anførte i bemeldte Pharmacopoea. 1799. 20. Marts.

Gr. Ved at anstille Undersøgelser over Fattig-Væsenets Tilstand, med Hensyn til at raade Bod paa dets Mangler, er det befundet, at de Lægemidler, der forbruges til Syges Helbredelse, beløbe til saa betydelige Udgifter for de vedkommende Stiftelser eller det Offentlige, hvorfra disse Omkostninger udredes, at samme medtage en alt for stor og uforholdsmæssig Deel af de Penge, der ere bestemte og udfordres til de Nødlidendes Pleie og Fattig-Anstalternes Opretholdelse; hvilken Udgift kunde for en stor Deel indskrænkes og formindskes ved fornuftig og god Huusholdning i Henseende til Forskrifterne af Lægemidler, hvortil ofte vælges de mere kostbare Slags, uagtet der gives ringere, som ere ligesaa kraftige og virksomme.

---

[1]) Den vedheftede „Pharmacopoea pauperum, regia auctoritate a collegio medico Havniensi conscripta. . Havniæ 1799“, optager 29 trykte Sider i 8vo. Ved kgl. Resol. 26 Apr. 1826 bemyndiges Sundheds-Colleg. til at udgive en ny Pharmacopoea istedenfor denne, hvilken og er udkommen 1828. Gyldigheden af Pharmacopoea pauperum er ophævet ved kgl. Resol. 15 Marts 1843.

1799. I Betragtning af foranførte bliver herved kundgjort
20. Marts. en af Collegio medico (efter Overlæg med Pleie-Lægerne) udarbeidet og af Kongen approberet Pharmacopoea pauperum, der skal indeholde en fuldkommen og tilstrækkelig Opgave af alle fornødne Simplicia og Composita, og derіblandt de fleste af saadanne Slags, som kan haves for billige Priser. Denne Pharmacopoea skal herefter tjene til Regel saavel for Pleie-Lægerne, som for alle andre Medici og Chirurgi, saa at de, i at foreskrive Lægemidler, hvis Bekostning udredes enten af milde Stiftelser eller af det Offentlige skal være pligtige til at indskrænke deres Valg af Medicamenter til det Forraad, der findes anført i bemeldte Pharmacopoea.

1. Juli. Kgl. approberet Plan for Fattigvæsenets Indretning og Bestyrelse i Staden Kjøbenhavn og dens Forstæder (Indstillet den 31 Mai, og bekjendtgjort paa Directionens Vegne af Formændene og de Udnævnte efter Planens 15 § den 1 Juli 1799).

— — — — — § 114) Med samtlige Stadens Apothekere afhandler Directionen om: at Medicamenterne for Fattigvæsenet leveres uden Ophold, gode og forsvarlige, imod en billig Rabat i Prisen, hvorefter det da kan staae enhver Syg frit for, at lade det Foreskrevne afhente, paa hvilket Apothek, som findes beleiligst. § 115) Recepterne, som udstædes for Syge i Staden, skal stemples af vedkommende Districtsforstandere, før Medicamenterne derefter udleveres, naar Tiden tillader det, eller strax efter Udleveringen. Hvert halve Aar indgiver enhver Apotheker sin Regning belagt med de stemplede Recepter til Sygecommissionen, som efter at have revideret samme, og bevidnet Rigtigheden, sender den tilbage, hvorefter dens Beløb udbetales af Fattigvæsenets Hovedcasse. — — — — —

5. Juli. Rescr. (til Stiftbefalingsmanden og Biskoppen i Fyen), ang. et nyt Apotheks Oprettelse i Odense Kjøbstæd, til Fordeel for Graabrødre-Hospitals Sygehuus.

Gr. Da (i Anledning af et fra Stiftamtmanden indkommet Forslag til Understøttelse for det ved bemeldte Hospital oprettende Sygehuus) under 31 Juli 1795 er iblandt andet resolveret: at

den ansøgte Tilladelse til et Apotheks Anlæg i Odense ei kunde bevilges, formedelst det Apotheker Holm engang forundte Privilegium privativum, men at dette Privilegium i sin Tid ikke maatte fornyes, da Kongen vilde være betænkt paa at forunde Sygehuus-Indretningen Fordelen af endnu eet Apotheks Anlæg i Odense; og St. og Bisk. til det danske Cancelli have indberettet, at bemeldte Apotheker Holm ved Døden er afgaaet, hvorhos de tillige, til Opfyldelse af foranførte Kongl. Resolution, have anholdt om, at endnu eet Apothek maatte tillades anlagt i Odense, til Fordeel for det ved Graabrødre-Hospital indrettende Sygehuus. 1799. 5. Juli.

Saa meddeles herved Tilladelse til et nyt Apotheks Oprettelse i Odense, til Fordeel for det ved Byens Graabrødre-Hospital indrettende Sygehuus; hvorfor Hospitalets Direction bemyndiges til at afbenytte Samme saaledes, som den efter Omstændighederne maatte til Syge-Indretningens Fordeel finde det tjenligst, enten ved dets Bortforpagtning imod høieste Afgift til Stiftelsen [1]), eller aldeles Afhændelse, deels imod en Grund-Capital, hvoraf Renterne anvendes til Syge-Indretningen, og deels imod andre denne Indretning betingende Fordele; dog skal Directionen til det danske Cancellies Approbation indberette, paa hvilken Maade dette Privilegium afbenyttes til Hospitalets Fordeel.

Bevilling [2]) for Magnus Ormsson som Apotheker ved Næs Apothek i Island. 16. Aug.

Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden og Bispoppen i Fyen), ang. det i Odense bevilgede nye Apothek og Hospitals-Syge-anstaltens Fordeel deraf. 1800. 1. Febr.

Canc. Skriv. (til Amtmanden i Thisted), ang. at betyde endeel Bønder i Thy (der have ansøgt Tilladelse at practisere i Lægekonsten for Konen E. K. N., som i endeel Aar har givet sig af med Qvaksalveri, samt ved et Forhør foregivet, ved Hjelp af guddommelig Indflydelse at kunne kjende og curere mange Sygdomme, og erholdt Kundskab derom, ved blot at berøre et Menneske udvendig), at det forbliver ved de paa hendes to Ansøgninger til Kongen, der ere blevne hende afslagne, faldne Resolutioner; og at hun, 8. Febr.

---

[1]) See Prom. 1. Febr. 1800 og 7. April 1801.

[2]) I Lighed med B. Jonsson. See Instrux 10. Mai 1772.

1800. saafremt hun vedbliver at practisere, vil blive tiltalt for
8. Febr. dette lovstridige Forhold.

26. April. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang. Apothekerens Løn m. v.

I en hertil indkommen Forestilling fra Landphysicus Svendsen, hvorover Hr. Stiftsbefalingsm. under 22 Aug. f. A. har afgivet Deres Erklæring, forespørger han: 1) om den ved Apotheker Bjørn Jonsens dødelige Afgang ved Apotheket i Island forefindende Beholdning af Medicamenter skal ansees for hans efterladte Stervboes Eiendom, eller den maatte tilhøre hele Landet, eller og Hans Majestæt; 2) om den nye Apotheker maatte, ligesom hans Formand, være at tilstaae aarlig til Løn 75 Rd. af de 400 Rd., som ere bestemte til Medicamenters Indkjøb for Fattige i Island.

Man skulle i den Anledning tjenstl. tilmelde Dem, til videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende, at den første Post maa afgjøres ved Skifterettens Kjendelse i Apotheker Jonsens Bo[1]; samt at Cancelliet i Henseende til anden Post er enig med Dem i, at den nye Apotheker ikke bør tillægges mere i Løn af Medicamentpengene end 50 Rd. aarlig.

1801. Bevilling for Gudbrand Vigfusson som Apotheker
27. Jan. ved Næs Apothek i Island.

28. Jan. Rescr. (til Stiftsbefalingsmanden over Island), ang. at Apotheker Magnus Ormsson, ifølge indgiven Ansøgning maa være entlediget som Apotheker paa Næs i Island, imod at nyde 20 Rd. i Pension af hans Eftermand.

5. Decbr. Canc. Skriv. (til Stiftbefalingsmanden over Island), ang. Tilladelse for Landphysikus og Apothekeren i Island at flytte fra Næs til Reykjavik.

7. April. Canc. Prom. (til Stiftbefalingsmanden og Biskoppen i Fyen), ang. at Directionen for Odense=Graabrødre=Hospital maae tilskjøde Apotheker Hartman i Pløen det, ved Rescr. af 5 Juli 1799, Syge=Anstalten ved benævnte Hospital forundte Privilegium til et nyt Apotheks Anlæg i Odense, m. v.

---

[1]) Saavel Stiftamtmanden som Rentekammeret vare af den Mening, at den nævnte Beholdning af Medicamenter maatte ansees for Boets Eiendom, hvorimod Landphysicus var af den modsatte Mening, da han ansaae Apothekeren kun som Administrator af de til Fattigmedicin henlagte 400 Rd. aarlig, hvilke paa den Tid synes at have været Apothekerens hele Driftscapital.

Rescr. (til Lolland-Falsters Stiftamtmand), ang. Halsted-Amts Sygehuus og Chirurgus m. m. i Nakskov. 1802. 5. Febr.
— — — — § 8. Det bør ikke tillades nogen Inspecteur, tillige at være Oeconomus, ligesaalidet bør tilstaaes Medicamentpenge, men Medicamenterne forskrives fra Apotheket, og Apothekerens Regning derover attesteres af Districtschirurgo, samt gjennemsees og paategnes af Landphysico, om Noget derved findes at erindre, hvorefter den tilstilles Amtmanden, for derefter at indsendes til Collegii medici Revision efter Anordningerne, inden Samme til Udbetaling anviises. Paa de Medicamenter, som i Qvantiteter ordineres, maae Apothekeren give Rabat, efter Lægernes Forslag. — — — —

Rescr. (til Medlemmerne af Collegium medicum m. Fl.), ang. Oprettelse af et almindeligt medicinsk-chirurgisk Sundhedscollegium for Kongens Riger og Lande.[1]) 1803. 13. Mai.

Rescr. (til det Kgl. Sundheds-Collegium), ang. nøiere Bestemmelse af sammes Forretninger m. v.[2]) 18. Novbr.

Canc. Circ. (til samtlige Øvrigheder i begge Riger), ang. hvad af Lægerne til Øvrigheden, og af denne til Sundhedscollegium aarligen skal indberettes.[3]) 20. Decbr.

— — — — Man skulde derfor, i saa Henseende anmode (Tit.) at paalægge de i hans District ansatte Landphysici, Districtschirurger og andre practiserende Læger, inden hvert Aars Udgang til ham at indsende nøiagtige og fuldstændige Efterretninger om de forskjellige Poster, som herneden blive at anføre: — — — — — med Hensyn til Apothekervæsenet: 1) om ethvert Steds Apotheker ere hensigtsmæssigen indrettede, og om de vedligeholdes paa den lovbefalede Maade; 2) om de ere forsynede med det nødvendige og passende Forraad af gode og uforfalskede Varer; 3) om disses Priser ere billige og overeensstemmende med de Kgl. Anordninger; 4) naar den sidste Visitation er afholdt i ethvert Apothek, og hvorledes samme er udfaldet; 5) naar

[1]) Cfr. Rescr. 18 Novbr. 1803.
[2]) See Instr. 15 Juni 1813.
[3]) Cfr. Instr. for Stift- og Landphysici af 4de Marts 1818.

1803. 20. Decbr. den befalede aarlige Taxt er sat; af hvilken en bekræftet Gjenpart indsendes til Sundhedscollegiet; 6) om nogen Uberettiget tilbereder, falholder eller handler med Apotheker-Varer, og hvorledes saadant bedst kan forebygges; 7) Midlerne til at forskaffe Apothekerne i de mindre Stæder (hvor endog uindskrænket Enehandel med Apothekervare ei kan ernære en Familie) det nødvendige Udkomme; og 8) hvad en eller anden Apotheker undertiden ved Flid og Kundskaber har bidraget til Industriens Fremme.

1804. 17. Aug. Rescr. (til Amtmanden over Bornholm), ang. hvilke Vare Apothekerne ene, og hvilke tillige Kjøbmændene paa dette Land maae udsælge.

Gr. Eftersom J. P. Mangor, Apotheker paa Bornholm, har andraget, at han har, efter den ham under 30. Septbr. f. A. forundte Bevilling, af egen Formue sat Apotheket i den Stand, at Samme kan sættes ved Siden af de bedste Provincial-Apotheker; men at han befrygter, at det ikke vil være ham muligt at holde Samme i saa god Stand til Publici Nytte, som han ønsker, saafremt det ikke bliver Kjøbmændene paa bemeldte Land formeent at handle med adskillige til Medicinalvæsenet henhørende Vare, da saadan Handel er til Fornærmelse for ham i hans lovlige Næringsvei; og han tillige har anført, at slig Handel i mange Henseender er farlig for det Almindelige, eftersom de fleste Kjøbmænd mangle den fornødne Kundskab til at bedømme, om disse Vare maatte være gode eller ikke, ligesom de ogsaa for det meste ere uvidende om deres Brug: Da, i Anledning heraf, samt efter den af Sundheds-collegio derover afgivne Betænkning, og for at der kan haves bestemte Grændser i Henseende til de Vare og Handels-Artikler, som udelukkende maae forhandles af Apothekerne, og de som tilfælles kan sælges af dem og Krambodhandlerne paa Bornholm, vil Kongen have fastsat:

At det skal være Kjøbmændene forbudet, og Apothekerne ene tilladt at handle med følgende Poster: Antimonium, destillerede Vande af Balsom, Jordbær, Pommerants og Roser; Foenugrek-Frø, Galanga-Rod, Gummi alle Sorter, Olie, Kassia, Kamfer, Koriander, Kubebær, Lakris-Rod og Saft, Moskus, Rød-Olie, Paradiiskorn, Pokkenholt, raspet eller smaaskaaret Penissukker, Petre-Olie, Rav, Rosen-Olie, Salmiak, Spi-Olie, Tamerinder, Terpentin-Olie, Theriak for Mennesker og Fæ, Viinsteen, hvid og rød Vitriol, blaa, hvid og grøn Florentiner-, Kugel- og Røgelse-Lak, renset

Salpeter, Qvikſølv, Sølverglød, Skeevand, Vitriol=Olie, 1804.
Nyſepulver, Gummigut, Auripigment eller Flue=Gift, hvid 17. Aug.
Arſenik eller Rottekrudt, rød Arſenik eller Ruusgeel og guul Arſenik. — Derimod ſkal det være ſaavel Kjøbmændene ſom Apothekerne tilladt at handle med følgende: Alabaſter, Allehaande, raa Allun, Agurke=Kjerner, Annis, Bogguld og Bogſølv, Bolus rød og hvid, Borax, Bleghvidt, Blaabær tørre, Bom=Olie, Beg, Bønner til at ſpiſe, Byg, Citronſkal og Saft, Enebær friſke og tørre, Figen, Frø af Dild, Hamp, Hør, Karſe, Laduk, Roer eller Ræper, Ruder, Peterſillie, Portulak, Sellerie, Syrer og Timian; Glasgalle, Galæbler, Gurgemeie, Glaskar=Kjerner, Gran=Knopper, Harpix, Hjortetakke heelt eller raſpet, Huusblas, Humle friſk eller tør, raa Honning, ulæſket Kalk, Kardemommer, tørre Kirſebær, Kaneel, rødt og hvidt Kridt; Kjøkken=Urter: Baſilicum, Iſop, Kokleare, Kørvel, Malurt, Merian, Peterſillie, Salvie, Sellerie, Syre og Timian friſke eller tørre; Korender, Krap, Kommen, Kochionelle, Lavendelvand, Eau de lavende, Laurbærblade, Lak til at forſegle med, Lin=Olie, Lindſer, Mandler bittre og ſøde, Mannagryn, Marienglas, Melon=Kjerner, Minie, Muſkat, og Muſkatblomme, Nelliker, Potaſke, tørre Pommerantſer, Pommerantsſaft, Pommerantsſkal tørt eller ſyltet; Peber hvid, ſort, lang, ſpanſk; Peberrod, Perlegryn, Riſengryn; Rue=Olie, Roſiner, Svinefedt, raa Salpeter, Sandeltræ, Saft eller Sirup af Berberis, Qvæder, Hinbær, Kirſebær, Morbær og Ribs, Sennop, Slaaenbær friſke eller tørre, Sminkeflor, Sukker, Puderſukker, Sukkerkandis raffineret, Spanſkgrønt, Svampe, hvid Sæbe, Tobaksblade, Terpentin, ungerſk Vand indført i Flaſker, Vismuth; Vor guult, hvidt, rødt og grønt; Zinober, ſamt Eddike af Øl eller Viin: Dog ſkal Apothekerne, naar de ei ſælge disſe Ting til Lægedom være pligtige at bruge borgerlig Maal og Vægt i Følge Forordningen af 10de Jan. 1698 § 17. — Skulde Nogen imod dette Reſcript forſee ſig, og enten Kjøbmændene forhandle andre Medicinal=Vare, end dem, ſom de efter det foranførte, maae udſælge, eller og Apothekerne drive Handel med andre Vare end de, ſom

1804. 17. Aug. her og i den under 15de Jan. 1772 ergangne Medicinaltaxt [1]) ere anførte, da skal de derfor lide Tiltale ved Politie-Retten, og over dem hændes Dom til Varenes Confiscation, samt Mulct fra 5 til 20 Rdlr. m. v. efter Omstændighederne og Forbrydelsens Beskaffenhed.

13. Octbr. Canc. Prom. (til Amtmanden over Sorø Amt), ang. hvilken Medicus der visiterer Apotheket i Sorø.

Gr. Imellem Dr. Carstensen i Sorø og Dr. Bugge i Holbek er opstaaet det Spørgsmaal, hvem af dem det tilkommer at visitere Apotheket i Sorø? Cancelliet, til hvis Decision Vedkommende have indladt denne Qvæstion, har desangaaende forlangt det Kongl. Sundhedscollegii Betænkning, og skulde, efter at have modtaget Samme, melde følgende: Foruden at Forordningerne af 4de Decbr. 1672 § 5 og 26, og af 16de Julii 1772 befale: at Visitationerne af Apotheker i de andre Stæder uden for Kjøbenhavn skal skee af ethvert Steds Medicis approbatis, er det og ved Rescripterne af 14de Jan. 1763 fastsat: at Sorø Apotheks Visitation skal alene forrettes af Academiets Medicus, naar han er promotus Medicinæ Doctor. Vel nævnes Sorø Apothek senere i Provincial-Medici Høeghs og Dr. Bugges Instructioner, blandt de Apotheker, der skulle være deres Visitation undergivne; men det følger af sig selv, at dette ikke kan forstaaes anderledes end i Overeensstemmelse med hine Rescripter, ligesom det og var nødvendigt, at Sorø-Apothek maatte nævnes i bemeldte Instruxer, for at Provincialmedicus kunde vide at visitere det, naar Academiet havde en Medicus, der ei var promotus Medicinæ Doctor. Men da nu dette ikke er Tilfældet med Academiets nærværende Medicus,

Saa er det ogsaa uden for al Tvivl, at Dr. Bugge for nærværende Tid er incompetent til at visitere Apotheket i Sorø. Ved at anmode Amtmanden om at meddele Dr. Carstensen og Bugge den i Overeensstemmelse hermed fornødne Underretning, skulde man ikke undlade, efter hans Forlangende, at tilstille ham en verificeret Gjenpart af den for Dr. Bugge udfærdigede Instruction.

29. Decbr. Canc. Prom. (til Stiftamtmanden i Viborg), at man under Dags Dato har tilskrevet Amtmand Arentz, at Stiftphysicus Høfding i Viborg [2]) skal til Visitationen af Thisted-Apothek nyde fri Befordring og de sædvanlige Diætpenge,

---

[1]) See Frdn. 14 Juni 1805, samt Note til denne.

[2]) See Circul. 14de Mai 1796 og 10de Aug. 1805.

samt at Bekostningerne, som herpaa medgaae, skulle udredes af Byen, hvor Apotheket ligger. 1804. 29. Decbr.

Bevilling, at det Kongl. Sundhedscollegium i Kjøbenhavn ene og alene maa være berettiget til at udgive den af Samme forfattede Pharmacopoea danica. 1805. 14. Juni.

Forordn., hvorved en ny Pharmacopoea danica befales indført til Brug i Danmark og Norge.[1]) 14. Juni.

Gr. At da Os allerunderdanigst er bleven foredraget, hvorledes den i Aaret 1772 udgivne Pharmacopoea danica, nu, efter de Fremskridt Lægevidenskaben og Chemien i de senere Tider have gjort, ikke længere kan opfylde sit Diemed, og at desaarsag en ny Anviisning til at behandle og tilberede de Lægemidler, som i Apothekerne bør falholdes, maa agtes fornøden. Saa have Vi allernaadigst bifaldet det fra Vort Sundheds-Collegium i Kjøbenhavn dertil indgivne Forslag, ligesom Vi og herved anordne og befale:

At den af forbemeldte Vort Sundheds-Collegium nylig affattede, og under Titel af Pharmacopoea Danica, Regia Autoritate a Collegio Sanitatis Regio Medico-Chirurgico Hafniensi conscripta, Hafniæ 1805, hos Møller og Søn trykte, og med et Stempel (der indeholder Bogstaverne R. C. S. i Kobberstik) forsynede, Pharmacopea, skal i begge Vore Riger indføres og følges, som en ufravigelig Regel, hvorefter Lægemidler overalt i Apothekerne skulle anskaffes, holdes og tilberedes.

Til den Ende skal det herefter paaligge samtlige Apothekere i Danmark og Norge, uopholdeligen at forsyne deres Officiner med de i denne Pharmacopoea Danica anførte simplicia og composita, af hvilke alle de, som i Pharmacopeen opregnes, bør forefindes i ethvert af Hovedstadens og de betydelige Stæders Apotheker, og i det mindste saamange deraf, som i den Pharmacopeen vedtrykte Selectus medicaminum ere nævnte, være at erholde paa hvert af de øvrige Apotheker. Ligeledes bør og samtlige Apothekere nøiagtigen følge den i Pharmacopeen foreskrevne Præparationsmaade, og med Medicamenters Salg rette sig efter den for dem allerede satte, eller herefter anordnede Taxt. Saafremt nogen Apotheker maatte befindes herimod at handle,

[1]) Frdn. 28de Decbr. 1839 (Canc. Skriv. 3die April 1841); Bekjendtgjørelse 25de Juli 1850.

1805. 14. Juni. skal han derfor paa lovlig Maade tiltales, enten til sit Privilegii Forbrydelse, eller til Penge-Bøder, efter Forseelsens Beskaffenhed. Iøvrigt ville Vi, at saavel Vort Sundheds-Collegium i Kjøbenhavn, som vedkommende Provincial- og Stads-Physici, samt de paa ethvert Sted ellers practiserende Læger baade i Almindelighed, og især ved de befalede aarlige Visitationer, nøie skulle eftersee, at intet af de i denne Pharmacopee ommeldte, enkelte og sammensatte Lægemidler, savnes i noget Apothek, forsaavidt de der bør falholdes; samt at Apothekerne paa det nøieste følge den dem givne Anviisning og foreskrevne Taxt.

14. Juni. Rescr. (til Stiftbef. over Aggershuus Stift), ang. hvilke Vare Apothekerne ene og hvilke tillige Kjøbmændene i Kragerø maae udsælge.

Gr. Eftersom H. P Top, Apotheker i Kjøbstaden Kragerø har andraget, at han af egen Formue har anlagt Apotheket i bemeldte Kragerø, hvor tilforn intet saadant har været, men at han ikke seer sig i Stand til fremdeles at forsyne det med den fornødne Medicin, saaremt det ikke bliver Kjøbmændene sammesteds formeent at handle med adskillige til Medicinalvæsenet henhørende Vare: da vil Kongen, i Anledning heraf, samt efter den af Sundhedscollegio herover afgivne Betænkning, og for at der kan haves bestemte Grændser i Henseende til de Vare og Handels-Artikler, som udelukkende maae forhandles af Apothekerne, og dem, som tilfælles kan sælges af ham og Krambodhandlerne i Kragerø, have fastsat;

At det skal være Kjøbmændene forbudet, og Apothekerne ene tilladt, at handle med følgende Poster: Antimonium, destillerede Vande af Balsom[1]) . . . . . Beskaffenhed.

1806. 3. Jan. Resolution, hvorved Kongen (efter Cancelliets Forestilling) bifalder den af Sundhedscollegio foreslagne i Fortalen til den nye Pharmacopoea danica ommeldte Medicinaltaxt, hvorefter Apothekerne i Danmark og Norges Kjøbstæder skulle sælge Medicamina; og derhos vil: at Sundhedscollegiet aarligen, ved November Maaneds Udgang, skal bestemme hvad Forandring, der efter Omstændighederne bør gjøres i den anordnede Medicinalitaxt for enkelte raae Materialier eller Simplicia, saavel i Kjøbenhavn, som for de andre

[1]) Ganske til Enden ligesom Rscr. for Bornholm af 17de August 1804.

Apothekere i begge Rigerne; at til den Ende Provindsernes Apothekere skulle henvende sig til Sundhedscollegiet med Begjæring derom før Udgangen af October Maaned, hvorefter de saaledes af Sundhedscollegiet gjorte Forandringer skulle indsendes til Cancelliet, for derfra at meddeles samtlige Over-Øvrigheder til videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende; samt at, naar de beskikkede Physici eller Provinsial- og Districts-Læger forlange, at et eller andet Medicamen, simplex eller compositum, udenfor dem, som i Pharmacopoea danica ere anførte at skulle forefindes i ethvert Apothek i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn, der skulle holdes eller forfærdiges, Apothekerne uden Vægring skulle anskaffe eller tilveiebringe Samme.[1]) 1806. 3. Jan.

Taxa seu pretium tam simplicium qvam compositorum juxta Pharmacopoeam Danicam ɔ: Medicinal Taxt, hvorefter Apothekerne skal sælge de i Pharmacopoea Danica anførte Simplicia og composita. Efter Kgl. Befaling udgiven af det Kgl. medicinsk-chirurgiske Sundhedscollegio i Kbhvn. Kbhvn. 1806 4to. (Med samme Bestemmelser som Resol. af 3 Jan. 1806.) — 28. Jan.

Canc. Circ. (til Stiftamt- og Amtmændene), ang. gl. og nyt Navn af hvert Lægemiddel paa Apothekernes Apparater.[2]) 1. Marts.

Gr. I den nyligen udkomne Pharmacopoea danica ere adskillige, saavel Simplicia som Composita og Præparata, hvilke, efter de Fremskridt Chemien i de senere Aar har gjort, have maattet faae nye og forandrede Navne, hvilke som oftest aldeles ikke ligne de i den ældre Pharmacopoea af 1772 brugte Benævnelser. For at forekomme Uordener og Feiltagelser i den Henseende, der ofte kunne have meget skadelige Følger.

Skulde man herved anmode Hr. (Tt.) at ville paalægge samtlige Apothekere i deres Amt, at forsyne ethvert Glas og enhver Krukke, Skuffe m. v. i deres Officin med dobbelte Navne, nemlig baade de gamle forhen brugte, og de nye endnu ikke noksom bekjendte Navne paa ethvert Simplex, samt Compositum og Præparatum, som den ny Pharma-

[1]) See Forordn. 14de Juni 1805, Taxt 28de Jan. 1806, Circ. 1ste Marts 1806, 10de Jan. 1807, 12te Nov. og 21de Decbr. 1808.

[2]) See Forordn. 14de Juni 1805 og Taxt 28de Jan. 1806 og Instr. af 4de Marts 1818 § 15.

1806. copoea danica indeholder. Ligeledes ville De behage,
1. Marts. herom at underrette ei alene Under-Øvrighederne paa de vedkommende Steder, men ogsaa Lægerne, for at Overholdelsen af denne Bestemmelse ved de foretagende Visitatser nøie kan vorde paaseet.

1807.
10. Jan. Canc. Prom. (til Over-Øvrighederne), med de til hver Apotheker og Physicus fornødne Antal Exemplarer af de Forandringer, som i Medicinaltaxten bør for 1807 gjøres, og Sundheds-Collegium ifølge Resolution 3die Januar 1806 har besørget trykt.

15. Mai. Canc. Plac. (Resol. 8de Mai), at det, med Hensyn til at adskillige, som ikke besidde den fornødne Kundskab, tillave og falholde et Lægemiddel, der udgives for hallisk Medicin, skal i begge Riger være forbudet alle andre, end Apothekere og Materialister, at udsælge den Medicin, som det i Aaret 1753 blev tilladt det hallisſke Vaisenhuus ved alle og enhver at lade udsælge i de danske Stater, under Navn af den halliske Medicin.

6. Octbr. Canc. Prom. (til Stiftamtmanden i Island), ang. Recepter at vedlægges Regnskaberne over frie Medicamenter til de Fattige og Tugthuset.[1])

Gr. Efterat Cancelliet har correſponderet med det Kgl. Sundheds-Collegium, i Anledning af en fra Landphysicus Klog i Island indgiven Forestilling, om at det maatte paalægges Apothekeren der paa Landet, med sit aarlige Regnskab, saavel over de frie Medicamenter, der ere bestemte for de Fattige, som over de Medicamenter, der leveres til Tugthuset, at lade til Landphysicus medfølge de udstædte originale Recepter paa disse Medicamenter, da han ellers ikke paa behørig Maade kan controllere Regnskaberne, eller foretage deres Revision, skulde man herved melde:

At Cancelliet efter Omstændighederne bifalder bemeldte Landphysici Forestilling, hvorefter Hr. Stiftamtmanden behagelig ville tilkjendegive Vedkommende det Fornødne til Underretning.

21.Novbr. Canc. Prom. (til Amtmanden over Bornholm), ang. det Bornholmske Apotheks Visitation.

Gr. Under 13de Mai d. A. har Hr. Amtmanden ved at

[1]) See Reſcr. 4de Juni 1808.

andrage for Cancelliet de Omstændigheder, som foranledige Dem til at føie en provisorisk Foranstaltning til Jagttagelse ved det bornholmske Apotheks Visitation, tillige begjært dette Collegii Approbation paa de af Dem i saa Henseende afgivne Bestemmelser, nemlig at Visitationen herefter skal skee to Gange om Aaret, om Efteraaret forend Skibsfarten ganske er standset, og om Foraaret i April eller Mai, samt at Visitationen ikke blot skal holdes af Landets lønnede Chirurg, der er overdraget Landphysicats-Forretningerne, men ogsaa af Regimentsfeldtskjæren, der stedse er tillige practiserende Læge, med hvilke Embedsmænd Byfogden i Rønne, som Politimester skal sammentræde, og endelig at følgende Regler ved Visitationen skulle iagttages: 1807. 21. Novbr.

a) Den bør ikke angaae blot Varernes og Materialiernes Beskaffenhed saavelsom Forraadernes Qvantiteter og Qvaliteten, men ogsaa Laboratoriet, samt Taxter, Vægt og Maal.

b) Befindes Mangler, eller cassable Sager, da forelægges Apothekeren en vis kort passende Tid, inden hvilken de skulle være afhjulpne, og efter Tidens Forløb, holdes til den Ende extraordinairt Visitationsmøde.

c) Møderne saavel de ordinaire som de extraordinaire, der maatte findes nødvendige, holdes efter indbyrdes Aftale om Dag og Time, imellem de 3 Visitatorer, dog uden at Apothekeren derom er vidende.

d) Efter hvert Mødes Afholdelse tilstilles Amtmanden Forretningen formelig udstædt og underskrevet, som bliver at indsende til det Kgl. Sundhedscollegium med Amtets aarlige Indberetning.

Efterat have herom corresponderet med det Kgl. Sundhedscollegium, skulde man, til fornøden Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende, tilmelde Hr. Amtmand:

At der fra dette Collegii Side Intet er at erindre imod berørte Dem trufne Foranstaltning.

Canc. Circ. (til samtlige Stiftamtmænd, Amtmænd, m. fl. i Danmark, Norge og Island), ang. Medicinaltaxtens Gyldighed. 1808. 16. Jan.

Det Kgl. Sundheds-Collegium har andraget for Cancelliet, at det formedelst Handelens usikkre Gang under nærværende Conjuncturer ikke seer sig istand til at gjøre nogen Forandring i den nu gieldende Medicinaltaxt i Overeensstemmelse med Hs. Majestæts allernaadigste Resolution af 3die Januar 1806, hvorefter Sundhedscollegium er befalet aarligen at bestemme, hvad Forandring der efter Omstændighederne bør gjøres i den anordnede Medicinaltaxt for enkelte raae Materialier eller simplicia, saavel i Kjøbenhavn som for Apothekerne i begge Rigerne.

Da Hs. Majestæt, efterat være bleven allerunderdanigst

1808. 16. Jan. foredragen denne Sag, under 29de Decbr. sidstl. har behaget allernaadigst at resolvere, at de af Sundheds-Collegiet for Aaret 1807 gjorte Forandringer i Medicinaltaxten ogsaa skulle gjelde for Aaret 1808, saa skulde Cancelliet ikke undlade herved tjenstligt at tilmelde (Tit.) denne allerhoieste Resolution til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse.

4. Juni. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang. Apotheker-Regningers Paategning af Landphysicus.

Ligesom Cancelliet ved Skrivelse af 6te Octbr. f. A. tilmeldte Hr. Stiftamtmand, at man bifaldt en af Landphysicus Klog indgiven Forestilling, om at Apothekeren i Island maatte paalægges ved sit aarlige Regnskab, saavel over de frie Medicamenter, der ere bestemte for de Fattige, som over de Medicamenter, der leveres til Tugthuset, at lade til Landphysicus medfølge de udstædte Original-Recepter paa disse Lægemidler, hvilket ansees nodvendigt ved Regnskabernes Revision, skulde man i Anledning af et fra bemeldte Landphysicus Klog under 12te Marts sidstleden indsendt Andragende, tjenstligen tilmelde Hr. Stiftamtmand til fornøden Efterretning og Bekjendtgjørelse for Vedkommende,

at Apothekerens Regninger over slige Medicamenter bor af Landphysicus revideres og paategnes, forinden samme anvises til Udbetaling.

30. Juli. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang. aarlig Fortegnelse over Apothekets Forraad af Medicamenter.

I Anledning af et fra Landphysicus Klog i Island hertil indkommen Andragende, hvori han indstiller, at det maatte paalægges Apothekeren i Island, til ham aarlig at afgive en skriftlig Fortegnelse, med hosføiet Medicinalvægt, over det i hans Officin beroende Forraad af Medicamenter, undertegnet med Navn, Dag og Datum, skulde man, efter herom at have correspondered med det Kgl. Sundheds-Collegium, til behagelig Efterretning og videre foiende Foranstaltning tjenstligt melde,

at Cancelliet aldeles bifalder ovenanførte af Landphysicus Klog fremsatte Forslag, med Tilfoiende, at den omhandlede Fortegnelse bør afgives paa den Tid, naar Apothekets Visitation foretages.

27. Sept. Canc. Plac. (Resol. 19de September), ang. Forbud med Udforsel og Handel med visse Lægemidler, m. v.[1])

[1]) See Forordn. 14de Octbr. 1808, Plac. 4de Marts 1814 og Forordn. 2den April 1814 § 2. Jfr. Pl. 28de Febr. og 3die Octbr. 1809.

1808. 27. Sept.

Den i Kjøbenhavn anordnede Medicinal-Providerings-Commission skal være authoriseret til at oprette almindelige Medicinal-Vare-Depots, hvorfra samtlige Apotheker i Danmark skal forsynes; nemlig et for Sjelland, Lolland, Falster og omliggende Øer, bestaaende af samtlige de 41 Lægemidler, som findes anførte paa den herhos føiede Fortegnelse, og som af Commissionen ere opgivne for at sættes i Reqvisition; og et paa hiin Side Beltet for den øvrige Deel af Danmark, bestaaende alene af de 23 førstnævnte Lægemidler, hvilke af Commissionen ere betegnede som indiske og uerholdelige for Fastlandet. Til den Ende vil Kongen hvad bemeldte 23 Lægemidler angaaer, ikke alene have det bestaaende almindelige Udførsels-Forbud paa ny indskjærpet, men endog have al videre privat Handel og Omsætning af disse Lægemidler paa det alvorligste forbudt i Danmark, med Undtagelse alene af de Overdragelser, som skee til Medicinal Providerings-Commissionen, samt af Udsalget fra de privilegerede Apothekere, efter autoriserede Lægers Forskrifter. Fremdeles har Kongen befalet, at det skal være Pligt for enhver i Danmark, under Straf af Varernes Confiscation, om noget fordølges, at indsende til Medicinal Providerings-Commissionen nøiagtige skrivtlige Angivelser under Eeds Tilbud af ethvert Forraad de maatte besidde eller have i Oplag af bemeldte 23 Lægemidler, hvilke derefter udelukkende skal forblive til Commissionens Disposition, og af denne overtages til de almindelige Depots for den Priis, som var almindelig Markedspriis paa den Tid, da Udførelsen af Medicamina fra Kongens Riger og Lande til fremmede Steder blev forbudt, med et Tillæg til samme af 10 pCt.; og skal Commissionen være autoriseret til for det saaledes beregnede Beløb af de modtagne Lægemidler at udstæde Anviisninger paa 3 Maaneder, som til Forfaldstiden af den Kgl. Kasse skal indfries. Hvad Sielland, Lolland og de omliggende Øer i Særdeleshed angaaer, da har Kongen i Betragtning af at Communicationen mellem disse og Fastlandet er udsat for mange Vanskeligheder og for at afskjæres ved Fjenden, fastsat, at ovenanførte Bestemmelser skal paa bemeldte Øer

1808. 27. Septb. være gjeldende, i Henseende til samtlige de 41 Lægemidler, som findes anførte paa den af Commissionen fremlagte Fortegnelse.

Lægemidler.

A. Indiske.

1. Gummi ammoniacum.
2. Aloe.
3. Asa foetida.
4. Balsamum Copaivæ.
5. Balsamum Peruvianum.
6. Oleum Cajeputi.
7. Camphora.
8. Cataputia major, og Olien deraf, Oleum ricini.
9. Cortex peruvianus vulgaris.
10. — — regius.
11. — — ruber.
12. Euphorbium.
13. Radix Jalappæ.
14. Radix Ipecacuanhæ.
15. Moscus.
16. Gummi Myrrha.
17. Opium.
18. Radix Rhei.
19. — Senegæ.
20. — Serbentariæ virginianæ.
21. Radix Chinæ.
22. Semina Sabadillæ.
23. Cortex Cascarillæ.

B. Europæiske.

24. Ammonium carbonicum.
25. Antimonium.
26. Arsenicum.
27. Cantharides.
28. Radix liqviritiæ og succus.
29. Manna.
30. Magnesia alba.
31. Mercurius.
32. Soda.
33. Radix Sqvillæ.
34. Folia sennæ.
35. Sal anglicanum.
36. — scidlicence.
37. — mirabile Glauberi.
38. Castoreum.
39. Baryta sulphurica.
40. Radix Hellebori albi.
41. Oleum Asphalti.

14. Octbr. Forordn., hvorved bestemmes, hvilke Varer under nærværende Conjuncturer ei maae udføres fra, og hvilke ei maae indføres til Danmark.[1])

Gr. Da de Grundsætninger for Vare-Handelen, som i rolige Tider have været antagne og hidtil fulgte, ei kan bestaae med nærværende Conjuncturer; saa har Kongen taget under Overveielse, hvilke Varer nu maatte forbydes enten Udførsel eller Indførsel, i hvilke Henseender følgende herved befales:

Til fremmed Sted maae fra Danmark ikke udføres følgende Varer — — — Apotheker-Varernes Simplicia efter Pharmacopæen — — — 3) Den inden- og mellemrigske Handel med samtlige forbemeldte Varer gaaer derimod uafbrudt frem.

---

[1]) En Forordn. det samme ang. er og udkommen paa Tydsk.

Canc. Prom. (til samtlige Stiftamt- og Amtmænd i Danmark og Norge, samt Kjøbenhavns Magistrat), ang. Forholdsregler for Apothekere ved Udlevering af Medicamenter. 1808. 12. Novbr.

Det er berettet fra Cancelliet, at nogle Apothekere have overskredet den befalede Medicinaltaxt, ved at bestemme Prisen paa de Medicamenter de udlevere.

Man skulde derfor tjenstligst tilmelde Hr. (Tit.) at ville indskjærpe Apothekerne i Deres District den nøieste Efterlevelse af den Medicinaltaxt, der aarligen sættes; samt derhos paalægge dem paa enhver Recept ikke alene at sætte Prisen, men endog Apothekets Navn, og dens Navn, der har bestemt Prisen og underskrevet Signaturen.

Canc. Plac. (Resol. 11te Jan.), som indeholder Forskrifter ang. Lægemidlers Udlevering fra Apothekerne m. v.[1]) 1809. 17. Jan.

1) Alle autoriserede Læger (Medici og Chirurger), som practisere i Danmark og Norge, forsaavidt de ikke ere Embedsmænd, skal af det Kgl. Sundheds-Collegium i Kjøbenhavn opfordres til, at documentere deres lovlige Licentiam, og angive deres Opholdssteder; og skal den samme Pligt paaligge de subalterne militaire Chirurger, der have erholdt Dispensation, for at tage den befalede Examen. 2) Det skal paaligge alle autoriserede Læger som en ufravigelig Regel, at sætte deres Navn og Character under enhver Recept, som af dem udstædes, saa skal og de Amanuenses, der practisere under en autoriseret Læges Opsyn, tillige under deres Navn paa Recepten anføre hos hvem de ere Amanuenses. 3) Der skal forfattes en trykt alphabetisk Fortegnelse over alle autoriserede Læger og disses Amanuenses, og denne skal aarligen completteres med de nye examinerede Candidater fra Læreanstalterne. 4) Denne Fortegnelse skal tilstilles ethvert Apothek i Kjøbenhavn, og stedse der forefindes; og udenfor Kjøbenhavn skal den tilsendes Stifts- og Land-Physici, som igien have at underrette samtlige Apothekere i deres District, om Antallet og Navnene paa de autoriserede Læger,

[1]) Cfr. Pl. 28de Febr. 1809, forandret ved Pl. 29de Octbr 1839, See ang. Vestindien Rescr. 1ste Septbr. 1820 og Kgl. Resol. 16de Octbr. 1839. Om Lægers Ret til at holde uexaminerede Amanuenses, bortfalder.

1809. som i Districtet eller i Nærheden af samme opholde sig, og
17. Jan. ere berettigede til at foreskrive Lægemidler til de Syge. 5) Det skal være forbudet Apothekerne i Kjøbenhavn at udsælge Medicin efter andre Recepter, end saadanne, der ere udstædte af dem, hvis Navne findes paa Fortegnelsen; ei heller maae Apothekerne udenfor Kjøbenhavn udsælge Medicin, uden efter Recepter, der ere udstædte af dem, hvis Navne ere opgivne af de vedkommende Stifts- og Land-Physici. 6) Den Apotheker eller anden Vedkommende, som overtræder disse Befalinger, skal idømmes en passende Mulct efter Sagens Omstændigheder. 7) Den Fortegnelse over autoriserede Læger, som bør forefindes paa ethvert Apothek i Kjøbenhavn, skal være forsynet med et Tillæg paa hvilket de der practiserende Læger have at tegne deres Navne og Character i alphabetisk Orden. — — —

28. Febr. Canc. Plac. hvorved bestemmes, hvilke af de i Reqvisition satte Lægemidler, det maae tillades Apothekerne at udsælge uden Recepter.

Ligesom Kongen ved Resol. 17de Septbr. (bekjendtgj. ved Plac. 27de Septbr. 1808) har forbudet al Udsalg fra Apothekerne fra de i Reqvisition satte Lægemidler, undtagen efter autoriserede Lægers Forskrifter; saaledes har Han under 24de Febr. d. A. tilføiet nogle Indskrænkninger i dette Forbud, at det kan tillades Apothekerne ved det saakaldte Haandkjøb, eller uden Recepter, indtil for 24 ß. af Gangen at udsælge følgende Sorter af de i Reqvisition satte 41 Lægemidler nemlig:

1. Campher.
2. Campher-Olie.
3. Linimentum volatile camphoratum.
4. Spiritus vini camphoratus.
5. Liquor nervinus.
6. Balsamus saponaceus.
7. Pulvis temperans camphoratus.
8. Pulvis Rhabarbari.
9. — Infantum.
10. Tinctura Rhei aquosa.
11. Syrupus Rhabarbari.
12. Asa foetida.
13. Manna og Syrupus e Manna.
14. Magnesia.
15. Sal. anglicanum.
16. Folia Sennæ.
17. Infusum sennæ compositum.
18. Semen Sabadillæ.
19. Succus Liquiritiæ.
20. Gelatina Liquiritiæ.
21. Pulvis dentifricius.
22. Emplastrum Diachylon compositum.
23. — saponatum.

24. Emplastrum de Meliloto.	29. Unguentum Cerussae camphoratum.	1809. 28. Febr.
25. — de Minio.	30. — nutritum.	
26. — vesicatorium	31. Unguentum ophthalmicum rubrum.	
27. Oxymel squilliticum.	32. Elixir pectorale.	
28. Tinctura Benzoes composita.		

Plac. om Forbud mod Handel med China nova eller uægte China. 25. April.

Gr. Da der i Handelen har indsneget sig et Slags Bark, der sælges som god eller ægte China, og som allerede i nogle Aar har været bekjendt udenlands under Navn af China nova, men som efter anstillede nøiagtige Forsøg er befunden aldeles uvirksom og under visse Omstændigheder endog skadelig; saa bliver for at forebygge Salget af saadan uægte China, Følgende fastsat:

At China-Forraad skal af Kyndige eftersees og sorteres, og den, som ikke findes at være af den i Pharmapoea danica antagne ægte China Bark, skal forsynes med vedkommende Polities Segl, og mærkes: „China nova," hvorhos al Handel med bemeldte China nova eller uægte China skal være forbuden, og Overtrædelsen af dette Forbud straffes 1ste Gang med Mulct af 20 Rdlr. for hvert Pund af saadan China, 2den Gang med dobbelt Mulct, og 3die Gang med Arbeide i Forbedringshuset fra 1 til 4 Aar.

Canc. Plac. (Resol. 23de Septbr.), ang. Udførsel og Handel med Radix chinæ, aloe & arsenicum[1]). 3. Octbr.

Gr. Medicinal-Providerings-Commissionen har indberettet at der af Radix chinæ, aloe og arsenicum, forefindes her i Landet et større Forraad end der i flere Aar vil kunne behøves til medicinsk Brug. Paa Grund heraf har Kongen fastsat følgende nærmere Bestemmelser i Henseende til de Bud, som indeholdes i Pl. 27de Septbr. 1808 ang. Forbud mod Udførsel og Handel med visse Lægemidler.

Det maa være de Handlende tilladt at udføre saa megen Radix chinæ og aloe som Medicinal-Providerings-Commissionen, efterat have modtaget det fornødne Qvantum i sit Vare-Depot, formener at begge Kongeriger kan undvære i 4 til 5 Aar; dog at al privat Handel og Omsætning af disse tvende Lægemidler, efter Pl. 27de Septbr. 1808, frem-

---

[1]) See Forordn. 2den April 1814. Jvfr. Pl. 4de Marts 1814.

1809. 3. Octbr. deles skal være forbuden; samt at det maae være de Handlende uindskrænket tilladt, at udføre arsenicum, naar Commissionen har forsynet sig med det fornødne af hvid Arsenic for 2de Aar.

21. Octbr. Canc. Circ. (til samtlige Stiftamt- og Amtmænd, Grever og Baroner i Danmark og Norge), ang. Betaling til Læger, der kræves til Hjelp, for at helbrede Søfolk i den Kgl. Tjeneste. — — — Endvidere har Hs. Majestæt behaget allernaadigst at bestemme: — — — og 3) at de Læger, der betjene slige Syge skulle forskrive Medicamenter til samme fra nærmeste Apothek, og ikke dispensere selv; samt Apothekerne skulle være forbundne til at levere saadanne Medicamina efter Sø-Etatens Medicinal-Taxt. Denne allerhøieste Resolution skulde man herved tjenstligst meddele (Tit.) til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Lægerne og Apothekerne i deres District.

1810. 7. Febr. Instruction for det kgl. norske Sundhedscollegium i Christiania.

— — — § 24. Collegiet skal være fortrinligen opmærksomt paa Apotheker-Væsenet i Norge, og paasee, at Apothekerne stedse ere forsynede med tilstrækkeligt Forraad af gode og uforfalskede Vare, samt at de holde sig den fastsatte Taxt efterrettelig. I disse Henseender bør Collegiet paasee, at vedkommende Læger i deres aarlige Indberetninger anmelde Apothekernes Forfatning, samt naar de ere visiterede og hvorledes befundne. Apothekernes Regninger for leveret Medicin til offentlige Sygehuse eller fattige Syge, som erholde fri Medicin paa Amternes Bekostning, bør, tilligemed Lægens originale Recepter, indsendes til Collegiets Revision, hvilken Collegiets pharmaceutiske Medlem er pligtig til at forrette, dog uden at det derfor bør være nogen af de andre lægekyndige Medlemmer formeent, naar de selv ville, at foretage den. Medicinaltaxten bør Sundheds-Collegiet hvert Aar, paa en vis bestemt Tid, som dertil ansees beqvemmest, revidere, og enten paany stadfæste eller forhøie eller nedsætte, i Forhold til de forandrede Indkjøbspriser; om disse vil Collegiet, efter nuværende Indretning, erholde Kundskab

deels fra Medicinal-Provideringss-Commissionen i Kjøbenhavn, der efter Vor allerhøieste Befaling skal forsyne Norge med alle Medicinvare, som ei der ere indenlandske eller i tilstrækkelig Mængde kan faaes, deels og, ved at lade Kjøbmændene ved Øvrigheden affordre Handelspriserne paa de Vare og Materialier, hvormed Norge selv maatte være forsynet. Om de Forandringer, som Collegiet ved den aarlige Revision har fundet fornødent at foretage, saavelsom Grundene dertil, underrettes Sundheds-Collegiet i Kjøbenhavn, ligesom dette sidstnævnte igien bør give Sundheds-Collegiet i Norge Underretning om de Forandringer, som ere fundne nødvendige at foretage i Taxten for Apothekerne i Danmark. § 31. Alle Slags Qvaksalverier, som enten umiddelbart udøves, eller middelbart ved Salg af saakaldte Arcana foranlediges, saavelsom alle andre skadelige Misbrug for Sundheden, bør det være Sundhedscollegiet magtpaaliggende at forebygge og standse, deels ved strængt at paasee Medicinal-Lovens Overholdelse i saa Henseende. — — — — 1810. 7. Febr.

Canc. Prom. (til samtlige Overøvrigheder), ang. en duelig Medhjælper ved ethvert Apothek.[1] 24. Marts.

Gr. Da det er af Vigtighed, at der ved ethvert Apothek, foruden Apothekeren selv, findes en duelig og paalidelig, helst examineret, Medhjelper, der i Apothekerens Sygdom eller Fraværelse i kortere eller længere Tid kan forestaae Apotheket, eftersom en uduelig eller mindre kyndig Svend eller Dreng i saa Tilfælde vilde kunne afstedkomme uoprettelig Skade, ved urigtige Lægemidlers Udlevering, eller ved en urigtig Præparation af dem, som ere foreskrevne;

Saa skulde man herved tjenstligt anmode dem om, behageligen at ville anmode den i deres District boende Physicus om, ved Apothekernes Visitation at paasee, at der ved ethvert af dem findes en saadan Medhjelper, samt derhos tilholde samtlige Apothekere i hans District, at give ham i Forveien Underretning om, hvergang de paa flere Dage forlade deres Apotheker.

Canc. Circ. (til Stiftamt- og Amtmændene), ang. at Medicinal-Taxten for Danmark i indeværende Aar er nu bleven færdig fra Trykken. — — — 8. Mai.

[1] See Pr. af 9de Febr. og 13de Aug. 1811.

1810. 15. Septb. Canc. Prom. (til Amtmanden over Bornholm og til det Kgl. Sundheds-Collegium i Kjøbenhavn), ang. at Apothekeren i Rønne maae tage høiere Betaling end efter Taxten, saalænge Krigen varer.

Gr. Efterat det Kgl. Sundhedscollegium i Kjøbenhavn havde tilmeldt Cancelliet, at Apotheker Mangor i Rønne i en til bemeldte Collegium indgiven Skrivelse havde andraget, at de Medicinal-Varer han maae forskrive til Udsalg i sit Apothek, komme ham formedelst de forhøiede Indkjøbspriser, samt formedelst Fragt og Risico over Søen saa dyre, at han ei uden betydelig Tab igjen kan udsælge dem efter Medicinal-Taxten; indgik dette Collegium med allerunderdanigst Forestilling om, at han maatte erholde en passende Forhøielse i Udsalgsprisen paa disse Lægemidler.

Hans Majestæt har derpaa under 1ste Dennes behaget allernaadigst at tillade, at Apothekeren paa Bornholm maae, saalænge Krigen varer, lade sig betale 12 pCt. mere end den aarlige Medicinaltaxt bestemmer, ved Udsalget af alle de Medicinalvarer, som ikke ere Indigener paa Bornholm. Hvilken allerhøieste Resolution Man herved tjenstligst skulde melde til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse.

1811. 9. Febr. Canc. Prom. (til samtlige Stiftamt- og Amtmænd i Danmark og Norge og Kjøbenhavns Magistrat), ang. at Apothekernes Medhjelpere skulle af Stiftsphysicus examineres.[1])

Gr. Da det ansees af Vigtighed for det Offentlige, at der kan haves Vished om, at Apothekernes Medhjelpere paa ethvert Sted besidde den fornødne Duelighed til, i Apothekerens Forfald at kunne forestaae Apotheket, skulde Cancelliet efter herom at have ført Brevvexling med det Kgl. Sundheds-Collegium, herved tjenstligst anmode (Tit.) om, indtil videre at ville træffe den Foranstaltning i det Dem anbetroede Amt,

At Apothekernes Medhjelpere, istedet for af Apothekeren selv at gjøres til Svende, examineres af Stedets Stiftsphysicus, og af ham meddeles Attest om deres Duelighed, hvorefter de da uden videre Examen kunne antages paa ethvert Apothek.

30. Marts. Canc. Prom. (til samtlige Over-Øvrigheder i Danmark), ang. at Apothekerne bør i Juli Maaned hos Providerings-

---

[1]) See Pr. 13de August 1811.

commissionen forlange hvad Varer de til Forbrug behove, og melde hvad de have forbrugt. 1811. 30. Marts

Efter den Kgl. Medicinal-Provideringe-Commissions Begjæring skulde Cancelliet tjenstligst anmode Dem behageligen at ville paalægge alle Apothekere i Deres Amt, i Juli Maaned hvert Aar at indsende til velbemeldte Commission en Fortegnelse over deres hele Forbrug med Begjæring om de Qvantiteter af samtlige Commissionens Varesorter, som de onske sig udleverede inden Juli Maaned det efterfolgende Aar, for at Commissionen derved kan sættes i Stand til i rette Tid at forsyne sig med det tilstrækkelige Forraad af samtlige Artikler.

Canc. Prom. (til Amtmanden over Soro Amt), ang. at det tilkommer Dr. Carstensen[1]) at examinere Apothekerens Medhjelpere i Soro. 20. April.

Gr. Dr. Carstensen i Soro har forespurgt, om han ikke er competent til, efter Resolutionen af 9de Febr d. A. at examinere Apothekerens Medhjelpere der paa Stedet? Da det efter Rescriptet af 4de Jan. 1763 og Cancelliets Resolution af 13de Octbr. 1804 tilkommer ham at visitere Apotheket i Soro,

Saa maa det i Folge af den forstnævnte Foranstaltning ogsaa tilkomme ham at examinere den sammesteds værende Apothekers Medhjelpere. Hvilket Man tienstligst skulde melde Hr. Kammerherren til behagelig Efterretning og Bekiendtgjorelse for Vedkommende.

Bevilling, at Pladsen Napstorp af Friderikstad-Kjobstæds Jorde maa folge Apothekets Privilegium sammesteds. 1. Mai.

Confirmation paa en Bevilling, at Apotheker Windings Gaard i Hillerod maa bestandig være Apotheker-Gaard. 8. Juni.

— — — Saa vil Kongen denne Bevilling saaledes, som samme meddeelt er, allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saa og hermed confirmerer og stadfæster, dog saaledes, at der ved hver Forandring af Eier herpaa skal soges Confirmation.

---

[1]) 1811 var han Medicus ved Soro Academie og Gods, samt i Soro District.

1811. 13. Aug. Canc. Prom. (til det Kgl. Sundheds-Collegium for Norge), indeholdende nøiere Bestemmelser om, at Apothekeres Medhjelpere bør være examinerede.

Gr. Da det Kgl. Sundheds-Collegium for Norge har i Skrivelse af 18de Marts sidstleden i Anledning af Cancelliets Circulairskrivelse, dat. 9de Febr. næstforhen, angaaende at Apothekernes Medhjelpere istedetfor af Apothekerne selv at gjøres til Svende, skulle examineres af Stedets Stifts-Physicus, forlangt Cancelliets nærmere Bestemmelse over følgende 4 Spørgsmaal: a) om den lærte Discipel skal examineres af en i de 4 Stiftsstæder værende Stiftsphysicus, eller om den Amtsphysicus, i hvis District Apotheket ligger, kan forrette denne Examination; b) om det er den udlærte Discipel tilladt at lade sig examinere af hvilkensomhelst Stads- eller Amts-Physicus i Landet, han maatte ønske; c) om denne Examination berettiger til at kunne forestaae et Apothek som Principal eller Provisor, eller om der, for i disse Egenskaber at forestaae et Apothek, skal som hidindtil tages den befalede pharmaceutiske Examen ved Universitetet; d) om de Apothekeres Medhjelpere, der have udlært og ere gjorte til Svende forinden bemeldte Cancellie-Circulaire blev bekjendtgjort, men ikke have taget pharmaceutisk Examen ved Universitetet, ere pligtige at underkaste sig den i forommeldte Circulaire befalede Examination, naar de ville vedblive at conditionere som Medhjelpere ved Apothekerne?

I Gjensvar herpaa skulde Man, efter desangaaende at have corresponderet med det Kgl. danske Sundheds-Collegium, til behagelig Efterretning tjenstlig melde: ad 1mum, at enhver af de omspurgte Physici, hvem af dem der er nærmest, kan examinere; ad 2dum, at Examinationen bør foretages af den nærmeste Stads- eller Amts-Physicus, som den det nærmest interesserer at Apotheket har gode Svende; ad 3tium, at i det her omspurgte Tilfælde udfordres den befalede pharmaceutiske Examen; ad 4tum, at dette Spørgsmaal bliver at besvare benægtende, efterdi Foranstaltningen ei har tilbagevirkende Kraft.

1812. 21. April. Forordn. for Danmark og Norge, ang. Straf for Medicinal-Taxtens Overtrædelse.[1])

Gr. For at hemme Overtrædelser af den Taxt, Kongen igjennem Sundheds-Collegium foranstalter sat paa Medicinal Varer, har Han bestemt følgende:

---

[1]) Yderligere bestemt i Henseende til Norge, ved Pl. 11te Aug. 1812.

1) Den Apotheker, som befindes at overtræde enten den nu satte Interims Medicinal-Taxt, eller den Medicinal-Taxt, som herefter sættes, skal straffes første Gang med en Mulct af 100 Rdlr., anden Gang af 200 Rdlr. og tredie Gang have sit Privilegium, som Apotheker, forbrudt. Derhos skal enhver Dom, hvorved en Apotheker kjendes skyldig i Taxtens Overtrædelse, af Politiet offentligen bekjendtgjøres i Aviserne. 2) Naar en Apotheker er tilfunden den Straf, som er fastsat for at have tredie Gang overtraadt Taxten, skal Sundheds-Collegium forsaavidt Kjøbenhavn angaaer, og Magistraten og Physicus i Forening i de øvrige Kjøbstæder, strax ansætte en Provisor, som, for Apothekerens Regning har, i Overeensstemmelse med Anordningerne, at administrere Apotheket, indtil en ny Apotheker kan begynde sit Udsalg. 3) Overtræder den saaledes ansættende Provisor Medicinal-Taxten, skal han første Gang straffes med en Mulct af 50 Rdlr., og anden Gang ansees uværdig til at forestaae noget Apothek, enten som Apotheker eller Provisor. 4) Dersom en Apotheker-Svend, uden Apothekerens Forevidende, gjør sig skyldig i Taxtens Overtrædelse, skal han straffes første Gang med en Mulct af 25 Rdlr., anden Gang af 50 Rdlr. og tredie Gang ansees uværdig til at fungere i noget Apothek. 5) Til den Ende skal den Øvrighed, som har foranstaltet Spørgsmaalet anlagt, uopholdeligen indberette til Sundheds-Collegium, naar en Apotheker-Svend er anseet med Straf for tredie Gang at have overtraadt Taxten. 6) Apothekerne og deres Medhjelpere indskjærpes herved, tydeligen at skrive Apothekets Navn, Medicamenternes Priis, saavelsom dens Navn, af hvem dette er udleveret, paa de Recepter, som de expedere, under 10 Rdlr. Mulct for hver Gang noget deraf forsømmes. 7) Saa indskjærpes det og herved samtlige Læger nøie at paasee, at Apothekerne holde sig Taxten efterrettelige, samt at angive for Politiet enhver Overtrædelse af samme, hvorom de maatte komme til Kundskab; og paalægges dem til den Ende at anskaffe sig den befalede Taxt. — 1812. 21. April.

Forordn. for Danmark og Norge angaaende skjærpede Forholdsregler mod forbuden Handel. — — — 2) Til fremmed Sted maa fra Danmark og Norge ikke udføres. — — — — 23. Mai.

1812. 23. Mai. Apothekervarernes Simplicia efter Pharmacopœen undtagen Spanskgrønt. 3) Alle forhen udgangne Forbudde mod Indførsel fra fremmed Sted fra Danmark og Norge, blive som indbefattede i § 1 og 2 ophævede.

22. Juni. Skriv. (fra Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen til Apotheker Groth). At Hans Majestæt Kongen har allernaadigst bevilget ham Leverancen af Medicinen til Armeen.

1. Aug. Circ. (fra Gen. Comm. Coll.). Hans Majestæt Kongen har den 1ste Juni d. A. allernaadigst resolveret følgende Forandringer i det militaire Medicinalvæsen, nemlig:

1) At den nuværende Indretning med at godtgjøre de militaire Læger ved den danske Armee visse Medicinpenge, imod at forsyne Armeens Syge med de fornødne Medicamenter, ganske skal afskaffes, og at dem derimod skal leveres Medicamenter in natura.

2) At til den Ende et Militair-Apothek skal oprettes, ved hvis Anlæg og Bestyrelse der især skal sees paa Simplicitet, Virksomhed og Oeconomie i Henseende til Lægemidlerne og sammes Brug, og at Leverancen af Medicamenterne skal overdrages Apotheker Groth.

3) At Overopsynet med det militaire Apothek, skal henlægges under Overdirectionen for Feldt-Medicinalvæsenet ved den danske Armee, som i Følge allerhøieste Befaling af 24de Juli d. A. nu kaldes Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen.[1])

15. Septb. Canc. Skriv. (til samtlige Over-Øvrigheder i Danmark[2]), ang. hvorledes Apothekerne maae til Dyrlægerne udlevere Lægemidler og Gifter, samt at bortdøde Dyrlægers Testimonier indsendes.

Gr. For Cancelliet er andraget, at Apothekerne undertiden nægte at udlevere ikke alene Gifter, men endog andre sædvanlige Lægemidler, naar de af Dyrlægerne ved Recepter forskrives, og at disse Læger derved hindres fra at opfylde deres Bestemmelse. I Anledning deraf skulde Man til behagelig Underretning og videre Bekjendtgjørelse herved tjenstligst melde:

At det kan tillades Apothekerne imod Recept at udlevere

---

[1]) Cfr. Rescr. 4de September 1815.

[2]) Til Norges samtlige Øvrigheder under 19de September.

Gifter og Lægemidler til de authoriserede Dyrlæger, naar disse i Forveien have viist Apothekerne det dem fra den Kongelige Veterinairskole meddeelte authoriserede Testimonium og tillige meddeelt ham en Gjenpart af deres Underskrift. For imidlertid at forekomme Misbrug med de authoriserede Dyrlægers Testimonia, maae Man tillige tjenstligst anmode Dem at paalægge vedkommende Skifteforvaltere i den Dem anbetroede Embeds-Kreds, naar en authoriseret Dyrlæge ved Døden afgaaer, da at affordre Vedkommende hans Testimonium og tilstille Dem som Øvrighed samme, for derefter af Dem at indsendes til den herværende Kgl. Veterinairskole. 1812. 15. Septbr.

Skriv. (fra Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen til Apotheker Groth). De bemyndiges herved til, at forsyne enhver Regiments-Chirurg ved samtlige i Kjøbenhavn garnisonerende Regimenter og Corpser, imod Reqvisition og Qvittering, med den fornødne Medicin, naar samme findes anført paa den trykte Fortegnelse, og maa paa Reqvisitionen udtrykkeligen anføres Regimentets eller Corpsets Navn, til fornøden Efterretning. 26. Novbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat og samtlige Stiftamtmænd), ang. at Apothekerne skal levere de forlangte Medicamenter til begge de Militair-Etaterne, imod en Fordeel af $33\frac{1}{3}$ pCt. over Indkjøbsprisen.[1]) 1813. 9. Febr.

Sr. Hs. Majestæt har ladet sig allerunderdanigst foredrage en Forestilling fra Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen, betræffende den Betaling, som kunde være at tilstaae Apothekerne for de Medicamenter, der reqvireres til begge Militair-Etater. Efterat have taget denne Forestilling, tilligemed begge Canselliers Betænkning derover i Overveielse.

Gives hermed tilkjende: at Apothekerne i begge Riger skulle være pligtige at udsælge de hos dem forlangte Medicamenter til begge Militair-Etaterne imod derfor ialt at nyde, pro labore og Indsvindingen med indbefattet, en Fordeel af $33\frac{1}{3}$ pCt. over Indkjøbsprisen, saaledes som for den militaire Leverandeur bestemmes.[2])

---

[1]) Ligeledes for Hertugdømmernes Vedkommende: Patent af 17de Februar s. A.

[2]) I Resol. af 1ste Juni s. A. bestemmes desangaaende saaledes — — — 2) Apotheker Groth godtgjøres for Leverance til begge Mili-

1813. 23. Febr. Canc. Skriv. (til den Kgl. Medicinal-Providerings-Commission), der forklarer Grunden til Plac. af 27de Septbr. 1808, og hvorvidt det tillades enhver at handle med de i bemeldte Plac. omtalte Lægemidler, forsaavidt de kan indføre dem fra Udlandet.

Gr. Efterat have modtaget den Kgl. Medicinal-Provideringss-Commissions Skrivelse af 3die December f. A. betræffende den af Materialist N. N. indgivne Ansøgning om, at det maatte tillades ham at handle med de 41 Lægemidler, med hvilke Medicinal-Providerings-Commissionen i Følge Plac. 27de September 1808 er ene berettiget til at handle, har Cancelliet derover afgivet den allernaadigst befalede Betænkning.

Det har i denne Anledning under 19de d. M. behaget Hs. Majestæt allernaadigst at resolvere saaledes: „Da Aarsagen, hvorfor de i Plac. af 27de Septbr. 1808 navngivne 41 Lægemidler bleve satte i Reqvisition, var alene, forbi det dengang ansaaes vanskeligt og næsten umuligt at erholde dem fra Udlandet, og Grunden til Forbuddet mod privat Omsætning af disse 41 Lægemidler var for at erholde Forvisning om, at Reqvisitionen ikke blev eluderet; hvilke Aarsager nu maae bortfalde, i det Tilfælde Private beviisligen kunne indføre hertil nogle af oftbemeldte Lægemidler fra Udlandet; saa ere Vi findede, saafremt Vi iøvrigt maatte tillade Ansøgeren Løtze eller nogen anden at indføre fra Udlandet hertil af disse Lægemidler, da at tilstaae dem tillige Ret til en gros at maatte forhandle de saaledes indførende Medicinal-Vare, uden at være underkastet den Forpligtelse, at afgive dem til Medicinal-Providerings-Commissionen; hvilket Vort Cancellie saaledes bemyndiges til at meddele ovennævnte Commission."

2. Marts. Canc. Skriv. (til det Kgl. Sundheds-Collegium), at dette Collegium maa ansees bemyndiget til at gjøre saadanne Modificationer i den hidtil gjældende Taxt, som Forandring i Pengevæsenet gjør nødvendigt.

Gr. Det Kgl. Sundheds-Collegium har i Skrivelse af 17de f. M. forespurgt om det ikke nu skulde være passende, at den under 14de December f. A. hertil indsendte Medicinal-Taxt modificeres efter Pengenes forandrede Priis og dernæst trykkes.

---

tair-Staterne 20 pCt. af hele Indkjøbsprisen, baade som Avance og pro labore.

Herpaa har Cancelliet svaret, at det ikke synes nødvendigt, at nogen Interims-Taxt trykkes, men at velbemeldte Sundheds-Collegium, ved den under 29de Decbr. sidstleden afgivne allerhøieste Resolution maa være berettiget til at gjøre saadan Modification i den hidtil gjældende Taxt, hvortil den finder, at Forandringer i Pengevæsenet give Anledning. 1813. 2. Marts.

Circ. (fra Over-Directionen for det militaire Medicinalvæsen til samtlige Regimentschirurger), ang. Syge- og Medicament-Regnskabslisters Førelse, samt Afbenyttelsen af en Pharmacopæa militari. 23. Marts.

— — — 4) e) Naar Lægen i Løbet af en Maaned forskriver Lægemidler fra et Apothek, bliver det hans Pligt at underrette Apothekeren om, at Regningen derover ved Maanedens Udløb indgives til ham — at Tareringen paa Recepten skrives tydelig og frie, og at Receptens Datum anføres paa Regningen, hvor ingen senere dateret Recept maa staae for en ældre. Lægen iagttager at af Recepten maa bestemt kunne sees, om Midlet skal gives med eller uden Glas, og at Regningerne med Recepterne, som documenterende Bilage, attesterede, følge hans maanedlige Regnskab. — — —

Instruction for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. 23. Marts.

— — — § 5. — — — For end mere at kunne have Leilighed til at opdage slige Qvaksalvere, skal han være berettiget til af Apothekerne at forlange sig tilstillet de Recepter, som Uberettigede maatte have skrevet, og som Apothekerne i det Øiemed bør holde tilbage — — — § 11. Stadsphysicus bør, i Overværelse af de Tilforordnede i Sundheds-Collegiet, hvert Efteraar foretage Visitation i alle Apotheker paa Stadens Grund, hvorved bør eftersees, om der haves et tilstrækkeligt Forraad af Medicamenter, om disse ere af tilbørlig Godhed, om det forordnede Medicinal- Maal og Vægt er tilstede, samt om ethvert Glas, enhver Krukke og Skuffe m. v., overeensstemmende med Cancelliets Circulair Skrivelse af 1ste Marts 1806, er forsynet med dobbelte Navne, nemlig baade de gamle forhen brugte og de nye, som Pharmacopæa danica indeholder, samt om ethvert Apothek er forsynet med fornødent Laboratorium; saa bør han derfor og, i Forening med bemeldte Tilforordnede i Sund-

1813. hedss-Collegiet, efterſee den ved Forordn. af 1ſte April 1796[1])
23. Marts. befalede Bog over leverede Gifter, og bør ſamtlige ved Underſkrift i Bogen atteſtere, at den er revideret. Det ſtaaer iøvrigt frit for, endog udenfor den beſtemte Tid, og uden derom i Forveien at gjøre Anmeldelſe til Apothekeren, at forlange et Apothek revideret; dog bør ſaadant ſtedſe ſkee i Forening med Sundheds-Collegiets Decanus, ſamt een eller tvende af dets øvrige Tilforordnede. Skulde Sundheds-Collegiet finde det fornødent, uden for den beſtemte Tid at foranſtalte et eller andet Apothek viſiteret, bør Stadsphyſicus rette ſin Leilighed til at være tilſtede dermed. § 12. Iøvrigt bør Stadsphyſicus vaage over, at Medicamenterne udſælges fra Apothekeren til den anordnede Priis. Indløber nogen Klage over den Priis, Apothekerne fordre, bør han underſøge ſamme, og, hvis han ſkjønner den er grundet, advare Apothekeren om at holde ſig Taxten efterrettelig; men, ſkulde denne Advarſel ikke frugte eller Klageren ikke dermed være tilfreds, bør han ſende Klagen til Politimeſteren til Behandling efter Anordningerne. Det Samme gjelder og i Henſeende til andre Uordener, ſom Stadsphyſicus forefinder i et Apothek. § 13. Stadsphyſicus bør, i Følge det danſke Cancellies Foranſtaltning af 9de Febr. 1811, examinere de Lærlinge i Apothekerne under hans Phyſicat, ſom af Apothekerne anſees duelige til at vorde Svende, forinden de erholde Lærebrev; ſaa bør han og lade ſig underrette om, hvormange examinerede Svende og Lærlinge enhver Apotheker holder, og hvad Forandring derved foregaaer, ſamt anmærke ſaadant i hans aarlige Indberetning til Sundheds-Collegiet. § 14. Han bør paaſee, at de Medicamenter, ſom ſælges af privilegerede Materialiſter, Droguiſter og Laboranter, have den behørige Beſkaffenhed og Tilberedning. Den Chinabark, ſom Kiøbmænd en gros maatte falholde i Pulverform, ſaavelſom de i Handelen en gros muligt forekommende havarerede eller paa anden Maade beſkadigede Medicamina, bør han ligeledes ſyne, og ſkriftligen meddele ſin Erklæring om det Synedes Beſkaffenhed. § 15. Al Handel med Medicamenter, Arcana, Brokbaand eller

[1]) See Canc. Plac. af 19de April 1843.

andre Bandager, som foretages af uberettigede Personer, bør han foranstalte paatalt. — — — 1813. 23. Marts.

Canc. Skriv. (til det Kgl. Sundheds-Collegium), Regler for Medicinaltaxtens Bestemmelse. 27. April.

Gr. Cancelliet har allerunderdanigst forelagt Hs. Majestæt Kongen det fra Commissionen, der er anordnet til at foreslaae Grundregler for Medicinaltaxtens Bestemmelse, modtagne Forslag om Medicinaltaxtens Bestemmelse for afvigte Aar. I Anledning heraf har Allerhoiistsamme den 26de d. M. behaget allernaadigst at resolvere saaledes:

Med Hensyn til de senere foregaaede Forandringer med Pengevæsenet, ville Vi allernaadigst have de i Aaret 1806 fulgte Principer ved Bestemmelsen af Medicinaltaxten fastsatte som Grundlag for denne Taxt for indeværende Aar og fremdeles, saaledes at Indkjøbssummen af det Vareforraad, enhver Apotheker ansees at udsælge i et Aar, ansættes til 5,600 Rdlr. Sølv Værdie, samt at den Sum, som udfordres til et Apotheks Vedligeholdelse, samt Apothekerens Underholdning med Familie, ansættes til 7,200 Rdlr. Sølv Værdie aarlig, hvilken Sum i Sølv Værdie maatte paa saadant Udsalgsforraad, som ovennævnte, lægges til Grund for Taxtbestemmelsen og denne to Gange om Aaret, efter den 1ste Febr. og 1ste Aug., ansættes og bekjendtgjøres i Navneværdie af Sundheds-Collegiet.

Instruction for det medicinsk-chirurgiske Sundheds-Collegium. 15. Juni.

A. Om Collegiets Organisation.

§ 1. — — —; saa skulle og tvende af Kjøbenhavns Apothekere, som Vi efter Collegiets Forslag ville tilforordne som Assessores pharmaceutici deeltage i alle, Pharmacien vedkommende Forhandlinger. — — — § 4. — — — Collegiets pharmaceutiske Assessorer underskrive i alle de Sager, som angaaer Pharmacien, saavelsom i dem, hvorover Collegiet ellers har indhentet deres Betænkning. — — — § 7. — — — Assessores pharmaceutici underrettes om enhver Forsamling, men tilsiges at give Møde, naar noget Pharmacien eller dem i Særdeleshed vedkommende skal forhandles. — — —

6*

1813. B. Om Collegiets Pligter og Forhandlinger.

15. Juni. § 19. Collegiet har at vaage over, at de nu for Tiden gjældende Love for Medicinalvæsenet i vore Riger Danmark og Norge, eller de, som herefter maatte vorde udgivne, iagttages og overholdes. — — — § 24. — — — Collegiet skal være fortrinligen opmærksom paa Apothekervæsenet i Danmark, og saavel vaage over Apothekernes lovlige Rettigheder, som paasee, at Apothekerne stedse ere forsynede med tilstrækkeligt Forraad af gode og uforfalskede Medicinalvare, samt at de holde sig den fastsatte Taxt efterrettelige. I disse Henseender bør Collegiet påasee, at vedkommende Læger i deres aarlige Indberetning anmelde Apothekernes Forfatning, samt naar de ere visiterede og hvorledes befundne. Apothekernes Regninger for leveret Medicin til offentlige Sygehuse eller til fattige Syge, som erholde fri Medicin paa offentlig Bekostning, bør, tilligemed Lægens originale Recepter, indsendes til Collegiets Revision, hvilken Collegiets pharmaceutiske Assessorer ere pligtige at forrette, dog uden at det derfor bør være nogen af Collegiets øvrige Tilforordnede formeent, naar de selv ville, at foretage den. Medicinaltaxten bør Sundheds-Collegiet hvert Aar efter den 1ste Febr. og den 1ste Aug., naar Rigsbankcoursen er sat, revidere, og, efter Omstændighederne, enten paa ny stadfæste, forhøie eller nedsætte. Om de Forandringer, som Collegiet ved den aarlige Revision har fundet fornødent at foretage, saavelsom Grundene dertil, underrettes Sundheds-Collegiet i Norge, ligesom dette sidstnævnte igjen bør give Sundheds-Collegiet i Kjøbenhavn Underretning om de Forandringer, som ere fundne nødvendige at foretages i Taxten for Apothekerne i Norge. — — — § 30. — — — Alle Slags Qvaksalverier, hvad enten de umiddelbart udøves, eller middelbar foranlediges ved Salg af utilladte Arcana, saavelsom alle andre Sundheden skadelige Misbrug, bør det være Sundheds-Collegiet magtpaaliggende at forebygge og standse, deels ved strængt at paasee Medicinallovenes Overholdelse i saa Henseende. — — —

1814. Canc. Skriv. (fra det slesvigholstenske Cancellie til Sundheds-Collegiet), hvori yttres, at en ved Kjøbenhavns Univer-

13. Marts.

sitet examineret Apotheker kan eie eller som Provisor forestaae et Apothek i Hertugdommerne, under Forudsætning af Reciprocitet i Danmark med Hensyn til de i Hertugdommerne examinerede Apothekere. 1814. 13. Marts.

Canc. Skriv. (til Sundheds-Collegiet) om pharmaceutiske Assessores Deeltagelse i Deliberationer over pharmaceutiske Gjenstande. 2. Juni.

I Skrivelse af 16de f. M. har det Kgl. Sundhedscollegium benstillet til Cancelliets Resolution, om ikke de i Sundhedscollegiet forekommende Sager, der hverken ere chemisk-videnskabelige, og til hvis Bedømmelse der ei heller udfordres ualmindelige Kundskaber i det Practiske og Pharmacien, men efter deres Beskaffenhed egentlig ere oeconomiske, kunne foretages og afgjøres i Cancelliet uden at de pharmaceutiske Assessorer nødvendigen skulle tage Deel i Deliberationerne derom, endskjøndt de dog ogsaa i dette Slags Sager maatte kunne affordres den Oplysning, som Collegiet finder fornødent og passende at begjære af dem.

Til Svar herpaa skulde Cancelliet tjenstligst melde, at dette Collegium formener, at det efter § 7 i den Sundhedscollegiet meddeelte Instrux tilkommer de pharmaceutiske Assessorer at give Stemme i enhver Sag, som vedkommer en pharmaceutisk Gjenstand, uden at der kan gjøres Forskjel paa, om der behøves en høiere eller en ringere Grad af pharmaceutiske Kundskaber til Sammes Bedømmelse.

Resol., angaaende en Commissions Nedsættelse til at udkaste rigtige og faste Grundsætninger til Medicinaltaxter. 17. Juni.

Canc. Plac. at Udsalg af Rævekager (nuces vomicæ) skal i Følge allerhøieste Befaling, være underkastet de samme Bestemmelser, som for Udsalg af Gifter ere foreskrevne ved Frd. 1ste April 1796.[1]) 27. Septbr.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Præstøe Amt), at Apothekere ikke erlægge Næringsskat af Apothekhandelen. 1815. 4. April.

Apotheker N. N. i Vordingborg har i en hertil indkommen Ansøgning, hvorover Deres Excellence under 25de f. M. har afgivet Erklæring, besværet sig over, at han af Byens eligerede Mænd og Taxeerborgere er ansat til at svare Næringsskat, hvorhos han har anholdt om at fritages herfor, forsaavidt den Handel angaaer, som han driver med Vare, han ifølge Medicinalanordningen er privilegeret til qva Apotheker at falholde.

---

[1]) See Canc. Plac. af 19de April 1843.

1815. 4. April. Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstligst melde, at Apothekerne, ifølge Medicinalforordningen af 4de December 1672 §§ 12 og 16, maae være frie for at svare Nærings-skat af den Handel, hvortil de som Apothekere ere berettigede.

23. April. Canc. Skriv. (til Sundheds-Collegiet) at der i Henseende til Forlaget, Trykningen og Uddelingen af Medicinaltaxten vil blive at forholde ligesom med de kongelige Anordninger.

4. Mai. Canc. Skriv. (til Sundheds-Collegiet), at Medicinaltaxten skal beregnes og affattes af de pharmaceutiske Assessorer og siden prøves af en Commitee af de lægekyndige Medlemmer.

23. Mai. Bevilling for N. N. at anlægge et Apothek i Store-hedding.

21. Juli. Bevilling for N. N. at anlægge et Apothek i Frederikssund.

4. Septbr. Rescr. (til det danske Cancellie), ang. Ophævelse af Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen.

Gr. — — — I Anledning heraf befale Vi allernaadigst saaledes som følger:

1) De bemeldte Overdirection hidtil underlagte Forretninger skulle fra 1ste October d. A. af henlægges under respective vort Admiralitets- og Commissariats-Collegium, forsaavidt Søeetaten angaaer, og under vort Generalcommissariats-Collegium, forsaavidt Landetaten angaaer. 2) Overdirectionens Forretninger ansee Vi deels at bestaae i militair-oeconomiske og i militair-medicinsk-pharmaceutiske. — — — Til de militair-medicinsk-pharmaceutiske henhører at forfatte en Pharmaeopoea militaris, naar Saadant skal forandres, at visitere det militaire Apothek, — — —

24. Octbr. Bevilling for N. N. til at anlægge et Apothek i Sæby.

13. Decbr. Bevilling for N. N. til at anlægge et Apothek i Ebeltoft.

20. Decbr. Bevilling for N. N. til at anlægge et Apothek paa Samsøe.

1816. 1. Mai. Kongl. Resol., hvorved bifaldes, at der maa meddeles Assessor og Apotheker Stolpe Privilegium paa, i sit

ved Hjørnet af gamle Kongevei og Falconeeralleen paa Frederiksberg eiende Huus, at anlægge et chemisk Laboratorium saavel til sit eget som til andre Apothekers Forsyning, dog uden der at have nogen Destilleermaskine, samt at Generaltoldkammeret maa authoriseres til at bevilge, at de af ham her fra Staden til bemeldte Laboratorium udførte Simplicia eller utilberedte Sager i præpareret Tilstand igjen toldfrit maae indføres, om hvilke Forskjellen af Vægt, Maal, Udseende og deslige ved Ud- og Indførelsen, tydeligen og bestemt kan opgives. 1816. 1. Mai.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), ang. Apothekerens Regnskab for det til Fattigmedicin bevilgede Beløb. 1. Juni.

I Anledning af en fra Apotheker G. Vigfussen i Næs paa Island hertil indsendt Promemoria, hvori han ønsker Oplysning, om de ham for frie Medicamenter aarlig tilstaaede 400 Rdlr. ere fra Aaret 1807 blevne udbetalte hans Commissionair her i Byen, og om han for Aaret 1813 kan vente bemeldte 400 Rdlr. D. Cour. udbetalte i Rigsbankpenge Sølvværdie, Daler for Daler, indlod Cancelliet sig i Brevvexling med det Kgl. Rentekammer, hvilket under 11te f. M. har afgivet følgende Underretning i denne Sag: at ommeldte 400 Rdlr. ere blevne Vedkommende anviste til Udbetaling af den Kgl. danske Zahlkasse hvergang derom er indkommen Begjæring fra Apotheker Vigfussen; for Aaret 1810 ere derimod bemeldte Penge ikke blevne anviste paa Zahlkassen her i Byen, fordi Vigfussen ikke havde forlangt saadant, og Kammeret altsaa havde Grund til at formode, at Beløbet kunde være hævet ved Jordebogskassen i Island. For Aarene 1813 og 1814 ere de efter Apothekerens Forlangende blevne anviste paa den danske Zahlkasse i Rigsbankpenge Sølvværdie Daler for Daler, og ville fremdeles saaledes blive foranstaltet Vedkommende anviste, hvergang der indkommer Begjæring derom fra ham, forsynet med behørig Paategning af Landfogden paa Island.

Cancelliet skulde ikke undlade tjenstligst at tilmelde Hr. Stiftamtmand ovenstaaende Kammerets Svar, for at bekjendtgjøres oftnævnte Apotheker Vigfussen, med Tilføiende, at han aarlig bør i befalet Orden aflægge Regnskab for bemeldte Sums Anvendelse.

Rescr. (til Overhofmarschal Hauch) om Hof- og Slotsmenighedens Personale. 19. Juni.

Til Hof- og Slots-Menigheden skulle herefter henhøre

1816. — — — 10) Samtlige vore gagerede Liv- og Hof-Medici,
19. Juni. samt Liv- og Hof-Chirurgi, saa og Hof- og Reise-Apothekeren.

28. Juni. Rescr. (til Amtmanden over Islands Nord- og Øster-Amt), ang. Licentia practicandi for Sognepræst Jon Jonsson. — — — imod at det paalægges ham: — — — 2) at tage de af ham til hans Patienter brugende Medicamenter hos den i Island privilegerede Apotheker, og ikke at forskrive samme andetsteds fra. 3) at indsende Reqvisitionslisten over de hos bemeldte Apotheker bestilte Medicamenter til den ved Apotheket boende Landphysici Eftersyn, som hver Gang skal forsyne Listen med sin Approbation, eller i modsat Fald med fornødne Anmærkninger, hvorefter Apothekeren ved Medicamenternes Udlevering haver at rette sig. — — —

27. Aug. Circ. (fra Gen. Com. Coll. til samtlige Regimenter). Uagtet Man fra samtlige Regimenter maanedligen modtager de befalede Medicaments-Regnskabs-Lister med tilhørende Recepter over de Lægemidler, der reqvireres fra vedkommende Apotheker, saa anseer man det dog for rigtigst, at vedkommende Apothekere tillige forfatte en Specification over hvad de have tilgode for leverede Lægemidler til Landmilitair-Etaten. Til den Ende ville N. N. Regiment forsaavidt Samme vedkommer, tilkjendegive Vedkommende Apothekere, at de fra indeværende Aars Begyndelse af at regne, have hvert Halvaar, til dette Collegium at indsende specificeret Regning paa de til Landmilitair-Etaten leverede Medicamenter.

25. Septb. Bevilling for N. N. til at anlægge et Apothek i Mariager.

3. Octbr. Canc. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. at der ikke skal erlægges Afgift til Statscassen af Materialisters Borgerskab.

Kjøbenhavns Magistrat har under 17de Juli sidstleden med Anbefaling tilstillet Cancelliet en Ansøgning, hvori Candidatus pharmaciæ Møller anholder om at vinde Borgerskab som Materialist her i Staden.

I denne Anledning undlader Man ikke tjenstligst at melde at det Ansøgte kan bevilges, hvorhos Man efter herom at have brevvexlet med de Herrer Deputerede for Finantserne, lige tjenstligst maa melde, at Supplicanten vil være

fritagen for at erlægge Afgift til Statscassen i Anledning af det som Materialist meddelende Borgerskab. 1816. 3. Octbr.

Resc r. (til det danske Cancellie), ang. Indseende ved Brugen af Magnetismen.[1]) 3. Octbr.

Canc. Circ. (til Kjøbenhavns Magistrat, Politidirecteuren og samtlige Overøvrigheder), ang. Tilsyn med Anvendelsen af den dyriske Magnetisme. 1817. 14. Jan.

Gr. — — — at samtlige Læger igjennem det kongelige Sundhedscollegium skulle tilkjendegives:
at enhver Læge, der anordner Anvendelsen af den dyriske Magnetisme, skal være pligtig til strax at indberette Saadant til bemeldte Sundhedscollegium, — — — hvorhos Man endvidere, ifølge Hs. Majestæts allerhøieste Befaling, herved tjenstligst skulde tilmelde Dem, at Enhver, der, uden at have Tilladelse til at practisere som Læge, anordner Brugen af den dyriske Magnetisme, vil blive at ansee som Qvaksalver. — — —

Canc. Skriv. (til Sundheds-Collegiet), ang. hvorvidt Urtekræmmere i Kjøbstæderne kunne drive Handel med de samme Medicinalvare som Urtekræmmere i Kjøbenhavn. 14. Jan.

Det Kgl. Sundhedscollegium har under 28de December f. A. forespurgt hvorvidt den Bestemmelse, som indeholdes i Laugsartiklerne for Urte- og Isen-Kræmmerne samt Sukkerbagerne her i Staden, angaaende de Vare, hvormed Urtekræmmerne og Sukkerbagerne maae og skulle handle, er gjældende for Kjøbmændene i andre Kjøbstæder.

Man skulde i denne Anledning tjenstligst melde, at det vel maae antages, at de Handlende i de øvrige Kjøbstæder ikke kunde gaae videre i at handle med Vare, der tillige ere Gjenstand for Apothekernes Handel, end Urtekræmmerne i Kjøbenhavn, men at det derimod ikke kan antages, at de i alle Tilfælde kunne gaae saavidt som Urtekræmmerne efter deres særegne Privilegium, hvori indbefattes Vare, som ligefrem høre til Medicinalhandelen.

Skriv. (fra Gen. Com. Coll. til det Fyenske Inf. Rgt. og Artillerie-Corpset), at Apotheker Pierre Honorè har indberettet at han er villig til, saalænge han, som Apotheker le- 1. Febr.

---

[1]) Jfr. Canc. Circ. af 14de Jan. 1817.

1817. ver i Fredericia at udlevere alle de Medicamenter, som i
1. Febr. Fremtiden maatte forbruges til de derværende militaire Syge, enten i Qvantiteter eller efter Recept for hver enkelt Syg uden mindste Betaling eller Godtgjørelse.

12. Febr. Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der med Hensyn til Beregningen af Medicinaltaxten skal for Fremtiden gaaes frem efter følgende Regler.[1])

1) Det, som en Varesort koster en Apotheker i Kjøbenhavn, førend han kan bearbeide den, skal betragtes som Indkjøbspriis. Derunder skal altsaa indbefattes ikke blot de faste Udlæg, men alle øvrige paaløbende Udgifter, saasom Emballage, Fragt, Forsel, Told, o. s. v. 2) Indkjøbsprisen paa de Lægemidler, der her i Landet kunne indsamles i tilstrækkelig Mængde, saasom Urter, Rødder, Blomster, Bær, Bark, opgives af de pharmaceutiske Assessorer i det kongelige Sundhedscollegium, og bliver derved at iagttage, at det, som Vegetabilier i den behørige torre Tilstand, koste Apothekerne i Kjøbenhavn, bør beregnes som Indkjøbspriis. 3) Prisen paa alle indenlandske oeconomiske Lægemidler, der frembringes her i Landet, saasom Fedt, Hampefrø, Hørfrø, Honning, Vox, Spiritus, Sukker, Sæbe, Talg, o. s. v. bestemmes efter Torve- og Fabrik-Priser. 4) De udenlandske Lægemidler, som i tilstrækkelig Qvantitet og af forsvarlig Godhed sælges en gros paa Kjøbenhavns Børs enten ved Auction eller ved Mæglere, ansættes til den Priis, hvorefter de saaledes sælges; dog bliver der til dette Beløb endvidere at erlægge 10 pCt., før det kan ansees som Indkjøbspriis for Apothekeren. 5) Prisen paa alle øvrige Midler bestemmes efter Priiscouranterne fra de fornemste Handelssteder, saaledes at de foretrækkes, hvorfra forsvarlige Midler kunne erholdes for billigste Priser, hvortil da bliver at tillægge Omkostningerne paa Emballage, Fragt, Told, o. s. v. efter § 1. 6) Paa de efter foranførte Regler bestemte Indkjøbspriser tilstaaes og beregnes Apothekerne i Taxten en Fordeel af 100 pCt. 7) Desuden tilstaaes Apothekerne paa Præparata

1) Koll. Tid. for 1818. Jvfr. Kgl. Resol. af 4de Marts 1818 og Plac. af 18de October 1818.

1817. 12. Febr.

en Bearbeidningsgodtgjørelse, der bestemmes efter Taxtberegningen for Aaret 1806, saaledes at der for hver Skilling, som deri er tilstaaet, ansættes $1^{1}/_{2}$ Rbſk. rede Sølv, hvilke blive at betale i Rigsbankpenge R. B. efter den Maalestok, som, svarende til den virkelige Cours, fire Gange om Aaret bliver af Sundhedscollegiet at beregne. 8) Dersom Taxtberegningen for Aaret 1806 ikke findes i Sundhedscollegiets Archiv, bestemmes Bearbeidningsgodtgjørelsen efter Taxtberegninger for Aaret 1810 og de imellem 1806 affattede Taxtberegninger, forsaavidt som Taxtberegning af Aar 1806 deri findes anført. 9) Operationer, der i Taxtberegningen for 1806 findes anførte uden Arbeidsgodtgjørelse, maae eiheller nu belægges med saadan, medmindre dertil erholdes nærmere Tilladelse. 10) Ved de Præparater, som ikke findes nævnte i det, som kan optages af Taxtberegningen fra 1806, maa det eftersees, om de derved forekommende Operationer have fundet Sted ved andre i denne Taxtberegning anførte Præparater; isaafald maa dette tages tilfølge. Hvor dette Eftersyn ikke skulde give noget Resultat, maae Sundhedscollegiet ved Beregningen af Godtgjørelse tage sin Tilflugt til de senere Taxtberegninger. 11) Ved Beregningen over ethvert Præparat anføres først ethvert Materiale med sin Indkjøbspriis, uden at der sættes hele Tal for Brøk i de enkelte Unzers Priis. Dernæst beregnes 100 pCt. efter § 6 paa hele Summen af alle disse Materialiers Priis. Til den herved udkomne Sum adderes den Arbeidsgodtgjørelse, der tilkommer Apothekeren paa ethvert af de anførte Materialier og for det med disse udførte Arbeider. Denne Sum divideres med Antallet af de Unzer og Qvintin, Productet veier, og fra denne saaledes foreskrevne Orden maa ei afviges. 11) Størrelsen af det Product, enhver Operation giver af et vist Materiale, antages saaledes som det anføres i Taxtberegningen af 1806, og i Mangel deraf, som det findes i de senere Taxtberegninger, dog med følgende Undtagelser: Svindingen af Cortex peruvianus fuscus ved Pulveriseringen maa ikke ansættes høiere end til $^{5}/_{32}$ Dele af Barken i Vægt, og Svindingen af Cortex peruvianus regius ikke høiere end til $^{7}/_{32}$ Dele. Saa skal og Mængden af

1817. 12. Febr. den Svovlæther, der erholdes af et vist Qvantum Viingeist, ansættes til 40 pCt. eller $^4/_{10}$ Dele af Viingeisten. 13) Saltsyre og Salpetersyre taxeres som Handelsproducter og fordres ikke videre Renselse, end saaledes som de erholdes fra gode Fabrikker. Dette bør bemærkes ved alle de Præparater, hvori de anvendes. Svovlsyre skal ikke anvendes rectificeret, og beregnes eiheller som saadan ved noget Præparat, medmindre Pharmacopœen udtrykkeligen foreskriver det. Istedetfor renset cali carbonicum skal anvendes god Handelspotaske i alle de Operationer, hvor dennes Kieselgehalt enten udskilles under Tillavningen, eller ikke formindsker Lægemidlets Godhed, om den bliver deri. 14) Naar en Medicinaltaxt efter disse Grundregler af Sundhedscollegiet er udarbeidet, maa deri ikke gjøres nogen Forandring, medmindre Indkjøbsprisen paa en Vareartikel forandres over 10 pCt. eller og en særdeles Aarsag frembringer en eensformig, skjøndt ringere, Stigen eller Falden paa særdeles mange Midler. Naar Forandringerne ikke angaae mange Artikler og iheller give betydeligt forskjelligt Resultat for de forskjellige Midler, bekjendtgjøres de blot ved Tillæg i Taxten.

Saa bestemmes der ligeledes, at Sundhedscollegiet skal tilkjendegives, at det er Hans Majestæts allerhøieste Villie, at det uden Ophold udarbeider en ny Taxt efter de foreslagne allernaadigst approberede Regler, og skal den nu gjældende Taxt være Regel for Apothekeren, indtil den nye er udarbeidet.

8. April. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), der stadfæster en Student G. Gunnarsson, af Landphysicus Klog meddeelt venia practicandi, hvorved blandt andet bestemmes, at han ikke fra Apotheket maa forskrive andre Lægemidler end saadanne, som derfra uden Lægers Forskrift ellers maae udsælges, og desuden ingen Fattiges Lægemidler.

23. Aug. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Aalborg Stift), ang. et Kjøbstædapotheks Bortforpagtning, dog ikke til Byens andre Apothekere.

Deres Excellence har ved Skrivelse af 13de Februar d. A. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Stiftsphysicus N. N., hvori forespørges, om det kan tillades Eieren af Svaneapotheket i Aalborg

N. N. at bortforpagte bemeldte Apothek til en examineret Pharmaceuticus, samt om det isaafald kunde tillades den anden der i Byen værende Apotheker at antage bemeldte Forpagtning, naar han paa Stedet holdt en examineret Provisor. 1817. 23. Aug.

Efter desangaaende at have brevverlet med det Kgl. Sundhedscollegium skulde Man herved tjenstligst melde, at det vel kan tillades Apotheker N. N. i Aalborg, formedelst sin langvarige Sygdom, paa sin Livstid at bortforpagte sit Apothek til en til et Apotheks Bestyrelse qvalificeret Pharmaceuticus, men at det ikke er passende, at Bortforpagtningen skeer til Eieren af det andet Apothek i Aalborg, da derved den ved sidstnævnte Apotheks Oprettelse intenderede gavnlige Concurrence vilde ophøre, ligesom iøvrigt Følgen af en saadan Forpagtning vilde være stridende imod Forordning af 23de April d. A. § 16, hvorefter ingen Detailhandler maa have Udsalg paa mere end eet Sted.

Instruction, hvorefter samtlige Stifts- og Land-Physici i Danmark sig i deres Embeder skal rette og forholde. 1818. 4. Marts.

— — — Pligter i Henseende til Apothekere og Medicamenter. 15) I det mindste een Gang om Aaret, endogsaa uden foregaaende Anmeldelse for Apothekerne maa Physicus, saavidt muligt, i Forening med vedkommende Districtschirurg, efter ham derom givne Anmeldelse, visitere Apothekerne, som henhøre til hans Physicat. Ved denne Forretning skal eftersees: baade om der haves tilstrækkeligt Forraad af Medicamenter, og om disse have tilbørlig Godhed, samt om den behørige Medicinal-Vægt og Maal er tilstede, ligesom og eftersees og gjennemgaaes den ved Frdn. 1ste April 1796 befalede Bog over udleverede Gifter, hvilken de ved deres Underskrift bevidne, at have revideret. Ligeledes skal ved Visitationen, ifølge af Canc. Circ. 1ste Marts 1806, paasees, at ethvert Glas og enhver Krukke, Skuffe m. v., i Officinerne er forsynet med dobbelte Navne, nemlig baade de gamle forhen brugte og de nyere Navne som den gjeldende Pharmacopoea danica indeholder, saavelsom og at ethvert Apothek er forsynet med fornødent Laboratorium. Ved saadan Visitation skal een af Stedets Magistrat, eller Byfogden være tilstede, ligesom og dertil indbydes andre

1818.
4. Marts. paa Stedet practiserende Læger. Om Apothekets befundne Tilstand og Visitationens Tid give de samtlige Apothekeren skrivtlig Attest, som underskrives tillige af den tilstædeværende Magistrats-Person. Skulde nogen Mangel befindes, maae de minde Apothekeren om sammes Forbedring; men, skulde disse Mangler være betydelige og Apothekets Tilstand saadan, at man ei kunde formode Forbedring, maa Physicus derom strax gjøre Anmeldelse til Amtmanden og tillige til Sundheds-Collegium. Iøvrigt skal der haves fornødent Tilsyn med Materialister, Droguister og Laboranter. 16) Det er Physici Pligt at paasee, at enhver Apotheker har en saadan Medhjelper, som i hans Fraværelse eller Sygdom kan bestyre Apotheks Drift. Som Følge heraf er det ligeledes Physici Pligt, at prøve den eller de Disciple, som Apothekeren fremstiller til Examination, om de kjende og kan skille alle Medicamenter fra hinanden, og ikke forvexle det ene med det andet, om de kan læse og taxere de forelagte Recepter, og derefter kan forfærdige slige magistrelle eller extemporaire Compositioner og Præparater, saasom Mixturer, Decocter, Infusioner, Pulver, m. v., og om de kjende og forstaae at bruge rigtig Vægt og Maal. Om Udfaldet af en saadan Prøve meddeler Physicus Vedkommende et Beviis. 17) Physicus maa vaage over, at Medicamenterne sælges til vedbørlig Priis og efter den anordnede Medicinaltaxt samt de Forandringer, som ved Sundheds-Collegium foranstaltes. Skulde nogen finde sig misfornøiet med Apothekerens Medicamentpriser, saa er det Physici Pligt at modtage saadanne Klager, undersøge dem, og, om de findes grundede, derom gjøre Indberetning til nærmeste Øvrighed. 18) Physicus bør baade til Apothekernes Vedligeholdelse og Publici Sikkerhed, saa meget som muligt, sørge for, at ingen uberettiget driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter; bliver han herom underrettet, enten fra Apothekerne eller paa anden Maade, da maa han henvende sig til vedkommende Øvrighed, som skal være pligtig til, at befordre Angivelsens Undersøgelse og, naar samme befindes rigtig, da at foranstalte den i slig Fald anordnede Mulct og Straf inddrevet og udført. 19) Det henhører ogsaa til Apothekernes Rettig-

hed og Vedligeholdelse, at Physicus ei selv dispenserer Medicamenter; dog maa det være ham tilladt, paa sine Reiser at have et lidet Corpus medicamentorum portatile af saadanne Lægemidler som kunde udfordres til hastig Hjelp; hvilke Lægemidler han bør kjøbe paa Stedets eller et af Stedets Apotheker. Han maa paasee, at de øvrige i hans Physicat practiserende Læger forholde sig paa samme Maade og være bemyndiget til, i manglende Fald, at erindre dem om disse Pligter, og naar dette ikke hjelper, da at anmelde det for Øvrigheden. 20) I Henseende til de Medicamenter, som Physicus anordner paa offentlig Bekostning, maae han bruge al muelig Sparsommelighed, og blandt flere lige virksomme Lægemidler vælge de mindst kostbare, samt rette sig, saavidt muteligt, efter Pharmacopoea pauperum 20de Marts 1799[1]), eller hvilken herefter maatte blive befalet. 21) Ved alle de Syge, som Physicus har at behandle paa offentlig Regning, er han pligtig til, at holde Journal efter den Opgave, som ved Canc. Circ. 30te Jan. 1816 er befalet. Ogsaa maa Apothekernes Medicin-Regninger, der affattes saaledes, at de til enhver Patient forbrugte Medicamenter staae sammen i en Suite i chronologisk Orden, attesteres af Vedkommende, som har skrevet Recepterne, førend disse Regninger indsendes til Revision og derefter paafølgende Udbetaling. — — — 1818. 4. Marts.

Instruction, hvorefter samtlige Districtschirurger i Danmark sig i deres Embeder skal rette og forholde. 4. Marts.

— — — Pligter i Henseende til Apotheker og Medicamenter. 15) I det mindste een Gang om Aaret, endogsaa uden foregaaende Anmeldelse for Apothekerne, maa Districtschirurgen, i Forening med vedkommende Physicus, efter dennes til hiin givne Anmeldelse, visitere Apothekerne, som henhøre til hans District. Ved denne . . . . Laboranter[2]). 16) Districtschirurgen maa, ligesom Physicus, vaage over, at Medicamenterne i Apothekerne, der ligge i hans Districtschirurgicat, sælges til vedbørlig Priis og efter den anordnede

[1]) See Noten til denne.

[2]) Det Udeladte er ligelydende med Instruxen for Stiftsphysici § 15.

1818. Medicinaltaxt samt de Forandringer, som med Sundheds-
4. Marts. collegium foranstaltes. Skulde Nogen finde sig misfornøiet med Apothekernes Medicamentpriser, saa er det Chirurgens Pligt at — — — Øvrighed[1]). 17) Distrietschirurgen bør baade til Apothekernes Vedligeholdelse og Publiei Sikkerhed, saameget, som muligt, sørge for, at ingen Uberettiget, enten i den Kjøbstad, hvor han boer, eller i de øvrige Kjøbstæder under hans Districtschirurgicat, hvor enten ingen Physieus (hvem denne Pligt ellers er paalagt) har sin Bopæl, eller som ere ham nærmere end de ere Physicus, driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter; bliver han herom underrettet, enten fra Apothekerne eller paa anden Maade, da maae han paa de Steder, hvor Physieus boer, melde dette til ham, men, hvor dette ikke er Tilfældet, henvende sig til vedkommende Øvrighed, som skal være forpligtet til, at befordre Angivelsens Undersøgelse ved Physicus, og, naar samme befindes rigtig, da at foranstalte den i sligt Fald anordnede Mulct og Straf inddrevet og udført. 18) Det henhører ogsaa til Apothekernes Rettighed og Vedligeholdelse, at Districtschirurgen ei selv dispenserer Medicamenter — — — Stedets Apotheker[2]). 19) I Henseende til de Medicamenter, som Districtschirurgen anordner paa offentlig Bekostning — — — befalet[3]). 20) Ved alle de Syge, som Districtschirurgen har at behandle — — — Udbetaling[4]) — — —

4. Marts. Kongel. Resol., hvorved allernaadigst approberes en Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt Medicinaltaxt[5]), dog saaledes: 1) At Taxten lempes efter en Cours af 400 (istedetfor at den i Forslaget er beregnet efter en Cours af omtrent 450). 2) At den Rubrik, som angiver Indkjøbspriis med Svinding for Militairetaterne, udelades. 3) At Taxten, beregnet efter Coursforhold af 400, skal saaledes gjelde indtil 1ste Juli d. A., til hvilken Tid og siden hver tredie Maaned fra bemeldte Dato 1ste Juli 1818 at regne,

[1]) Det udeladte som § 17 i Instruxen for Stiftsphysici.
[2]) Det udeladte som § 19 i Stiftsphysici-Instrux.
[3]) Som § 20 i samme.
[4]) Som § 21 i samme.
[5]) See Resol. af 12te Febr. 1817 angaaende dennes Grundsætninger.

Sundhedscollegiet har at bestemme og bekjendtgjøre, hvilke Forandringer der med Hensyn til Middelcoursen i de forløbne tre Maaneder bør finde Sted ved den herved approberede Taxtes Beregning. Endeligen bemyndiges Cancelliet til at brevvexle med begge de militaire Collegier angaaende Udarbeidelsen af en egen taxa medicaminum militaris. 1819. 4. Marts.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. Forstaaelsen af Resol. af 4de Marts 1818. 26. Marts.

Cancelliet har modtaget det Kgl. Sundhedscollegii behagelige Skrivelse af 23de d. M. betræffende det Spørgsmaal, om den ved allerhøieste Resolution af 4de næstforhen givne Befaling, at den ved Samme iøvrigt approberede Medicinaltaxt skal beregnes efter en Cours af 400, alene kunde antages at angaae de exotiske simplicia, eller om den tillige maatte anvendes paa andre medicamina.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligst melde, at Cancelliet aldeles maa bifalde den af velbemeldte Collegium yttrede Mening, at denne Stadfæstelse gjælder alle medicamina, indigena saavelsom exotica, composita, som og simplicia, samt tillige taxa laborum.

Taxt, hvorefter Apothekerne i Danmark skal falholde de i samme anførte Medicamenter. I Overeensstemmelse med Resol. 12te Febr. 1817 og 4de Marts 1818 beregnet og udgivet af det Kgl. Sundhedscollegium. (Forandret ved Pl. 8de October 1818.) 11. April.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Bornholm), ang. Salget af nogle Flasker Gratia probatum. 28. April.

Da Hr. Amtmand i Skrivelse af 8de Jan. d. A. har forespurgt hos dette Collegium, hvorvidt det kunne tillades at afhænde 60 smaae Flasker Gratia probatum, som ere forefundne efter en paa en Reise herfra til Bornholm død Kjøbmand N. N. og om det i saa Fald kunde tillades Enhver at kjøbe denne Medicin eller blot Apothekerne, saa skulde man, efterat have indhentet det Kgl. Sundhedscollegii Betænkning, herved tjenstligst melde,

at ovennævnte Flasker Gratia probatum bør ikke bortsælges til hvilkensomhelst Liebhaber, da de saa ved Misbrug kunde blive skadelige, men at denne Medicin derimod bør afhændes enten til Apothekerne paa Bornholm eller til een eller flere Apothekere paa Steder udenfor Bornholm.

Kongel. Resol., hvorved tillades Apotheker Vigfussen 19. Aug.

1818. 19. Aug. paa Næs i Island at udsælge sine Medicinalvarer med en Forhøielse af 10 pCt. til den for Danmark fastsatte Medicinaltaxt.

8. Octbr. Canc. Plac. (Resol. 30te Septbr.), at den nugjældende Medicinaltaxt skal gaae over til Sølv, med det Halve af det Beløb, hvortil enhver Artikel deri er fastsat i Repræsentativer, hvorefter Betalingen erlægges enten med Sølv-Mynt eller med Sedler og Tegn efter den til enhver Tid giældende Qvartals-Cours.

12. Novbr. Canc. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), hvorved bifaldes, hvad Magistraten, i Anledning af et derom opstaaet Spørgsmaal, i Skrivelse af 30te f. M. har yttret, at Ingen, som herefter meddeles Tilladelse til at fabrikere Chocolade, maa befatte sig med at fabrikere Sundhedschocolade, men at Saadant alene skal være overladt til Apothekerne.

17. Novbr. Kongel. Resol. — — — hvorimod Medicin skal leveres for Straffeanstaltens (Tugt- Rasp- og Forbedrings-huset) Regning efter Lægens Ordination, saaledes at det dermed forholdes paa samme Maade, som med Medicamentleverancerne til Militairetaten, — — —

17. Novbr. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), hvori Samme tilskrives, at Cancelliet finder det betænkeligt, efter det til Samme til Sundhedscollegiet indsendte Forslag, at andrage paa et Lovbud, hvorved det skulde forbydes Apothekerne ligesaavel at sælge Medicamenter for ringere som for høiere Priis end dem, der ere bestemte ved Taxter, da et saadant Lovbud ikke stemmer med de almindelige Grundsætninger for Taxtbestemmelser og det desuden neppe vilde kunne overholdes.

1819. 30. Marts. Skriv. (fra Gen. Com. Coll. til vedkommende Regimenter og Corpser i Danmark). N. N. Regiment modtager herved 2 Exemplarer af Taxten for de Medicamenter, som leveres til Militairetaten, hvoraf et Exemplar bliver at tilstille den Apotheker, af hvem Regimentet erholder Medicin, og som derhos bliver at tilkjendegive, at ligesom denne Taxt følges for de fra 1ste Mai til 8de October f. A. leverede Medicamenter, saaledes bliver efter den Tid, i Henseende til samme, de Regler at følge, som i Placaten af sidstnævnte

Dato ere foreskrevne med Hensyn til den civile Medicinaltaxt, nemlig: at Prisen for ethvert Medicament anføres i Sølv efter Qvartalscoursen, med det hele Beløb af det som derfor i bemeldte militaire Taxt er udsat. Endvidere tilkjendegives Apothekeren, at naar den militaire Læge forordner et eller andet Medicament, som ikke findes opført i pharmacopoea militari, har Apothekeren, ved at taxere saadanne Lægemidler, at iagttage følgende Regler, nemlig: 1819. 30. Marts.

1) at for simplicia, som ikke findes i pharmacopoea militari, ansættes det Halve i Sølv af den i Civil-Etatens Medicinaltaxt fastsatte Udsalgspriis, som Betaling for Militairetaterne.

2) at composita og præparata ligeledes beregnes med Halvdelen i Sølv og Tegn efter den i den civile Medicinaltaxt i Sedler og Tegn ansatte Udsalgspriis, dog saaledes at i bemeldte $1/2$ Deel fradrages $1/5$ Deel. De $33 1/3$ pCt. som bliver at tillægge Regningens Hovedsum beregnes ligeledes i Sølv efter Qvartalscoursen.

Bevilling for Apotheker Mads Hansen Brygge af Mariboe til at anlægge et Filialapothek i Rødbye. 14. Mai.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Bornholm), ang. at Landchirurgen paa Bornholm under visse Betingelser maa dispensere Medicamenter til Syge. 22. Mai.

Under 9de Febr. sidstleden har Hr. Amtmand hertil indsendt et Andragende fra Landchirurg og constitueret Landphysicus N. N. paa Bornholm om, at det enten maatte paalægges Apotheker N. N. i Rønne at holde et Filialapothek i Nexøe, eller at det maatte tillades Supplicanten at tage Medicamenter ligesom forhen fra hvilketsomhelst Apothek i Staden.

Efter over denne Gjenstand at have ført Brevvexling med det Kgl. Sundhedscollegium, skulde man herved tjenstligst melde, at bemeldte Landchirurg N. N. fremdeles kan vedblive at dispensere til Syge, dog under Betingelse at han tager sine Medicamenter præparerede fra Apotheker N. N. i Rønne, hvorimod denne bør give Landchirurgen en passende Rabat for Afsætningen af disse Medicamenter, samt i Medhold af Forordn. af 4de December 1672 § 19 og i Analogie af Forordn. af 6te Febr. 1686, forunde ham eet Aars Credit paa disse Vare, saalænge han rigtigen betaler sin Regning.

1819. 22. Mai. Men skulde de heromhandlede Personer ikke i Mindelighed kunne forenes om Rabatten for disse Apothekervarer, overlades det Hr. Amtmand efter Billighed at søge at bevirke en saadan Forening.

29. Mai. Skriv. (fra Univ. og Skole-Direct. til Rector og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet), hvorved tillades, at der for Universitetets Regning maa affjøbes Professor Sartorph en saakaldet materia medica eller Samling af de vigtigste deels raae og deels tilberedte og sammensatte Medicamenter til Brug for Professor Pharmacologiæ under Forelæsningerne.

19. Juni. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Islands Nord- og Øster-Amt), ang. hvorledes der skal forholdes med nogle paa Island hos en uberettiget Handlende confiskerede Medicamenter.

Hr. Conferentsraad har i Skrivelse af 13de Juni d. A. forespurgt, hvorledes der skal forholdes med nogle efter Deres Foranstaltning hos uberettigede Handlende anholdte og confiskerede Medicamenter.

Efter over denne Sag at have indhentet Betænkning fra det Kgl. Sundhedscollegium, skulde Cancelliet herved tjenstligst melde, at man aldeles bifalder det af Dem i anførte Skrivelse gjorte Forslag, saa meget mere som det er analogt med det af Dem paaberaabte Rescr. af 17de Januar 1783.[1])

6. Juli. Canc. Circ. (til de Deputerede for Finantserne, Rentekammeret og Amtmændene paa Island), ang. Anvendelsen af 80 Rdlr. til Medicamenter for Fattige i Island.

Paa Cancelliets allerunderdanigste Forestilling om, at de 80 Rdlr. Sølv, som ifølge allerhøieste Resolution af 3die Juni 1817,

---

[1]) Amtmanden havde beordret vedkommende Sysselmænd, til indtil Videre at seqvestrere og anholde disse Medicamenter, for derved at forebygge et skadeligt Udsalg af samme, og henstillede nu til Cancelliet, om det ikke maatte være rettest, at besørge Medicamenterne tilstillede den paa Island værende eneste Apotheker imod den Betaling, som han for Medicamenterne maatte findes villig at give, samt om ikke denne Betaling eller det for Medicamenterne udbringende Pengebeløb burde tillægges det Sogns Fattige, hvor Medicamenternes Confiscation eller Anholdelse har fundet Sted.

hvorved samtlige Districtschirurger paa Island blev tillagt en reglementeret Gage, skulde tilfalde hans Majestæts Casse, maatte anvendes til Medicamenter for Fattige i Island, har det under 16de f. M. behaget Allerhøistsamme at resolvere saaledes: 1819. 6. Juli.

Vi bifalde allernaadigst, at de 80 Rdlr. Sølv, hvilke efter allerhøieste Resolution af 11te April 1774 bleve tillagte de paa Island værende fem Districtschirurger og som en Følge af Vor allerhøieste Resolution af 3die Juni 1817 ere faldne tilbage til vor Casse, for Fremtiden igjen maa beregnes Samme til Udgift, og skulle disse 80 Rdlr. Sølv betragtes som et Tillæg til de paa Civilreglementet opførte 270 Rdlr. aarligen til frie Medicamenters Uddeling iblandt de meest trængende Syge paa Island.

Bevill. for Candid. pharm. O. Thorarensen til at anlægge et Apothek i Øfjords Kjøbstad i Island. 17. Decbr.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Lollands- og Falsters Stift), ang. at Apothekerne ikke ere fritagne for Bidrag til Fattig- og Skole-Væsenet. 1820. 15. Jan.

Da Cancelliet bifalder, hvad Hr. Kammerherre i Skrivelse af 13de f. M. har yttret i Anledning af en Forespørgsel fra Magistraten i Nakskov, om den Apothekere ved Rescr. af 12. Febr. 1735 tilstaaede Fritagelse for borgerlig og Byens Tyngder af den Gaard, hvori Apotheket holdes, ogsaa bør udstrækkes til Bidrag for Fattig- og Skole-Væsenet, der lignes efter Bestemmelserne i Anordningerne af 5. Juli 1803 § 42 No. 2 og 29. Juli 1814 § 49,

saa skulde man tjenstligst anmode Dem om at ville give Vedkommende Besked i Overeensstemmelse dermed.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. en paatænkt nærmere Bestemmelse af Kjøbmændenes Handel med Apothekervare. (See Canc. Skriv. 20 Marts 1821.) 29. Jan.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Holbeks Amt), ang. efter hvilken Qvartalscours Apothekerregninger skulle betales. 3. Febr.

Apotheker N. N. i Holbek har hos Cancelliet forespurgt, om han ikke kan gjøre Paastand paa at erholde hans Tilgodehavende i Sølv for de hos ham i afvigte Aar paa Credit tagne Apothekervare betalt efter den nugjeldende Qvartalscours.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstligst melde, at bemeldte Apotheker N. N. efter Cancelliets Formening

1820. maa være berettiget til det Omspurgte, men at det iøvrigt
3. Febr. er en Sag, som hører under Domstolenes Afgjørelse.[1])

11. Marts. Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. at Apothekerne ikke maae udlevere Mercurialsalve uden Recept.

Cancelliet har erfaret, at der, især af Almuen, ofte gjøres urigtigt Brug af ungventum Mercuriale (Mercurialsalve), der kan foranledige farlige Tilfælde.

Man skulde herved tjenstligst have (Tit.) anmodet om at paalægge de i Deres Jurisdiction værende Apothekere, at de ikke maae sælge fornævnte Middel uden Recept.

25. Marts. Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd paa Island), om at Lægerne i Island ikke ere berettigede til at oppebære mere for den Medicin, der af dem udleveres, end hvad der efter Medicinaltaxten er tilstaaet Apothekerne.

6. Mai. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Ribe Stift), hvorved approberes Udkast til et Reglement for Ribe By- og Amts-Sygehuus. — — — — — — — 2det Capitel. 11) Ved Aarets Udgang indgives fra Apothekeren Regning paa de til Syge under Afdelingen Litra A. leverede Medicamenter, forsynet med Lægens Attestation og Sammes originale Recepter, hvilken da af Stiftphysicus bliver at revidere og paategne, om Noget findes at anmærke, hvornæst Regningen tilstilles Directeuren for at vorde anviist til Udbetaling. 12) For de private Syge under Afdelingen Litr. B indleveres Apothekerens Regning for hver privat Syg til Inspectionen Dagen forinden den Syges Udgang af Sygehuset eller, i Tilfælde af Dødsfald, da strax efter Samme. Denne Apothekerens Regning udbetales da efter den bestyrende Inspecteurs Paategning af Cassereren, hvilken Udgift bliver igjen at anføre den udgaaede Syge til Regning. —

[1]) Apothekertaxten er nemlig ved Plac. af 8. Octbr. 1818 ansat til Sølv, og det følger af de Sølvbetalingers Natur, som kunne erlægges med Repræsentativer efter Qvartalscours, at Debitor i Almindelighed maa tilsvare, hvad der, paa den Tid Betalingen erlægges, efter den lovbestemte Regel maa ansees som Vederlag for Sølv. Iøvrigt gjælder dette blot, forsaavidt Debitor ikke vil benytte den ham under alle Omstændigheder tilkommende Ret at betale med Sølvmynt, hvilket endog i bemeldte Placat udtrykkeligen er forbeholdt.

Kongel. Resol., hvorved tillades, at den Rabat, Apothekeren ved Frederiks Hospital Jacob Møller skal give Hospitalet paa Liqvida, maa nedsættes fra 50 til 41 Procent. 1820. 17. Mai.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd i Sjellands Stift), ang. at der ingen Forandring vil blive at foretage i den gjældende Medicinaltaxt. 25. Mai.

Cancelliet har fra samtlige Apothekere i Sjelland udenfor Kjøbenhavn modtaget en Ansøgning, hvori de besvære sig over den nugjeldende Medicinaltaxt, og anholde om, at der maatte blive udarbeidet en nye for Apothekerne mere fordeelagtigere Taxt.

Efterat Cancelliet allerunderdanigst havde foredraget Hans Majestæt denne Ansøgning, har det behaget Allerhøistsamme under 17de d. M. allernaadigst at resolvere, at det fremdeles bør have sit Forblivende ved Medicinaltaxten saaledes, som samme nu er gjeldende. Hvilken allerhøieste Resolution man tjenstligst skulde have (Tit.) anmodet om behageligst at ville tilkjendegive Apothekerne i de under Deres Embedsdistrict værende Kjøbstæder.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Island), hvori Samme i Anledning af et Andragende om, at den Apotheker N. N. ved allerhøieste Resolution af 19de August 1818 meddelte Tilladelse, at maatte tage 10 Procent mere for Medicinalvare end der er bestemt i Medicinaltaxten for Danmark, maatte blive forandret derhen, at den ved Plac. af 8. Octbr. 1818 bestemte Maade at beregne Medicinaltaxten paa i Danmark ogsaa uden Forandring maatte gjøres gjeldende for Island, tilskrives, at Cancelliet anseer Plac. af 8. Octbr. 1818 for tillige at være gjeldende for Island, dog saaledes, at Betalingen paa Grund af Plac. af 11 Mai 1819 bør erlægges med rede Sølv, og at den Forhøielse, som den Kgl. Resol. af 19. Aug. 1818 har tilstaaet Apothekerne paa Island, vedbliver og bør lægges til den Betaling, som tilkommer Apothekerne i Danmark efter ovennævnte Plac. af 8. Octbr. 1818 eller hvilke senere allerhøieste Bestemmelser, der maatte blive givne for Apothekertaxten i Danmark. Det er naturligviis en Selvfølge, at denne Bestemmelse er gjeldende for Enhver, der er meddeelt Apothekerprivilegium i Island. 27. Mai.

1820. 5. Septb. Skriv. (fra Gen. Com. Coll. til Kongens Livjæger Corps), at Corpsets Læge kan foreskrive den fornødne Medicin tillavet fra det militaire Apothek, overeensstemmende med Pharmacopoea militari, imod at han paaseer at de forordnede Glas, Krukker og Æsker, efter Afbenyttelsen, igjen tilbageleveres Apothekeren — — — — — — —

16. Septb. Canc. Circ. (til Amtmændene i Island), hvori Cancelliet bifalder, at den af Hans Majestæt til fri Medicamenters Anskaffelse for de meest trængende Syge i Island skjenkede Sum, der efter Fradrag af Apothekerens Andeel udgjør i Alt 350 Rdl. Sølv, fordeles saaledes, at Sønder Amts østre District erholder 45 Rdl.; sammes vestre eller Landphysici District 125 Rdl.; Vestre Amts søndre District 45 Rdl.; sammes vestre District 45 Rdl.; Nord og Øster Amts vestre District 55 Rdl.; og sammes østre District 35 Rdl.[1]

1821. 20. Marts. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), hvori Cancelliet, efter at have fra samtlige Amtmænd indhentet de i Canc. Circ. af 29. Jan. 1820 omhandlede Betænkninger om en nærmere Bestemmelse af de Varesorter, hvormed Apothekere alene maae føre Handel, tilskriver Sundhedscollegiet, at, ligesom der over dette Spørgsmaal ere fremkomne forskjellige Meninger, saaledes maa og Cancelliet holde for, at en slig almindelig Bestemmelse ikke uden Vanskelighed vil kunne gives og ikke letteligen vil blive Apothekerne til Fordeel. Det kan nemlig ingenlunde antages som Princip, at alle i et Apothek brugelige og i Apothekertaxten anførte Vare ere monopoliserede for Apothekerne. Vel synes dette Princip at indeholdes saavel i Rescr. af 9. Marts 1798 som i Rescripterne af 4 Jan. 1782 og 17 Jan. 1783, hvilket sidste iblandt Andet nævner Victriololie og Skedevand, som

---

[1]) Grunden, hvorfor Landphysici District erholder saa betydeligt mere end de andre er den, at de almisseny dende Disciple paa Bessestads Skole have frie Medicamenter; at Fiskerie og Handel trække herhid mange Fremmede, hvoriblandt Fattige, og at til Landphysicus ofte fra de andre Districter sendes fattige, med langvarige og ondartede Sygdomme beladte, Patienter.

Varer, med hvilke ene Apothekerne ere berettigede at handle; men en Mængde andre Lovbestemmelser, f. Ex. Bevilling af 22. Jan. 1704, Privilegium af 30. Juli 1756 § 2, Rescripterne af 22. Febr. 1760 og 12 Marts 1784 (der ophæve ovennævnte Rescr. af 17 Jan. 1783), foruden Fdn. af 19. Novbr. 1687 og Laugsartiklerne af 10. Juni 1693, tale for den modsatte Mening, og skjøndt Anordningerne ere lidet overeensstemmende i denne Henseende, maa det dog antages, at Fdn. af 19. Novbr. 1687, i Kraft af adskillige iblandt benævnte Rescripter, for en stor Deel ogsaa kan anvendes udenfor Kjøbenhavn, hvorhos det vilde blive yderst bebyrdende for Borgerne i Almindelighed og især for visse Næringsbrugere at skulle kjøbe de Huusholdnings-artikler eller techniske Midler, som findes anførte i Apotheker-taxten, hos Apothekerne. Dette forudsat, vilde, naar en Lovbestemmelse nu skulde gives angaaende de Varer, med hvilke Apothekerne og Urtekræmmerne skulle kunne handle, de paa den forfattede Fortegnelse Nr. 1 under Litr. A om-meldte Vare udgaae fra dem, Apothekerne skulde have Eneret til at handle med, ligesom og af de under Litr. B[1]) nævnte Vare Kalmus, Encian, og Violrod, der bruges i oeconomisk Henseende, mineralske Vande uden Undtagelse, Hyldesaft, der meest ansees som Syltetøi og islandsk Mos, der og er anvendeligt til oeconomisk Brug. Men gjøres dette til Regel, saa vilde Apothekerne, som dog have for-anlediget Sagen, neppe blive tjente med den Regulation, som da vilde blive at give, og Cancelliet ansaa det derfor rigtigst at lade denne Sag bortfalde. 1821. 20. Marts.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. hvorvidt Stifts- og Land-Physici Breve maae forsendes portofrit. 24. Marts.

— — — — — — 4) med Apothekerne i Anledning af de opdagede Mangler eller urigtig Taxation af udleverede Medicamenter og den befalede aarlige Visitation — — — (naar vedkommende Postmester har ved Gjennemlæsning forvisset sig om Indholdet).

---

[1]) Jvfr. Canc. Circ. af 29. Jan. 1820.

1821. 7. April. Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. Befordring for Stiftsphysici paa Reiser til Apothekernes Visitation.

1) At Befordring for Stiftsphysici, paa disses Reiser til Apothekernes Visitation, af Kjøbstæderne bør afgives in natura fra Kjøbstad til Kjøbstad — — — 3) At Stiftsphysici bør indrette deres Reiser til Apothekernes aarlige Visitation saaledes — — — at de visitere samtlige i ethvert Amt værende Apotheker paa en og samme Tour.

1822. 19. Jan. Canc. Skriv. (til Justitsraad og Doctor Medicinæ Boiesen) ang. Fremgangsmaaden, naar en Apotheker døer eller gjør Opbud.

Hr. Justitsraad har i Skrivelse af 14. Novbr. f. A., næst at udbede Dem Cancelliets Approbation paa de af Dem ved Apothekerens Død i Middelfart trufne Foranstaltninger, yttret det Ønske, at det, naar en Apotheker døer, maatte gjøres til Pligt enten for de Efterlevende eller for Byfogden paa Stedet strax at tilmelde Stiftsphysicus saadant Dødsfald, hvorhos De tillige har forespurgt, hvorledes der skal forholdes med et Apothek, hvis Eier gjør Opbud.

Efter herover at have brevvexlet med det Kgl. Sundhedscollegium skulde man herved tjenstligst melde, at Cancelliet bifalder hvad De ved Apothekerens Død i Middelfart har foranstaltet, hvorhos det, efter Omstændighederne, maa ansees rettest, at den nærmeste Læge indberetter Apothekerens Dødsfald til Stiftsphysicus, for at denne kan træffe de i saadan Anledning fornødne Foranstaltninger. Iøvrigt finder vel Collegiet, den foreslaaede Fremgangsmaade ved et Apothek, hvis Eier døer eller gjør Opbud, hensigtsmæssig i Almindelighed, men skjønner derhos ikke, at nogen Bestemmelse herom er fornøden, da saadant vel uden slig Foranstaltning i de fleste Tilfælde vil blive iagttaget, som overeensstemmende med Vedkommendes eget Tarv.[1])

10. Juli. Bevilling for Jens Jacobsen til at anlægge et Apothek i Kollerup By under Thisted Amt.

---

[1]) Stiftsphysicus Boisen formeente, at der i saa Tilfælde burde overgives en Provisor af vedkommende Retsbetjent en Specification efter Vægt og Maal over de forefundne Artikler, for hvis Salg han burde aflægge Regnskab, ligesom han var berettiget til at anmelde for Stifteretten, naar en eller anden Deel var udsolgt og af Boets Masse igjen burde anskaffes.

Kongl. Resol., hvorved det tillades forhenværende Apotheker i Lemvig Johannes Carl Udtvaldt at anlægge et Apothek paa Thyholm. 1822. 4. Septb.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. at Canc. Circ. af 7. April 1821 er Regelen for alle Udgifter ved Apothekervisitationer. 12. Octbr.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. hvorledes der skal forholdes, naar et Apothek udlægges en Creditor, eller naar Apothekeren fallerer, døer eller bortreiser.[1]) 1823. 18. Jan.

Efter at have modtaget det Kgl. Sundhedscollegii behagelige Betænkning i Skrivelse af 31. f. M. i Anledning af en Sag, i hvilken Apothekeren i Nykjøbing N. N. har andraget, at han ei længere seer sig istand til at drive det Apothek i Nykjøbing, som han hidtil har drevet, da Cancelliesecretair N. N. til N. N., der som Pantecreditor har ladet sig den ham tilhørende Gaard i bemeldte Nykjøbing udlægge tilligemed Instrumenter, Vareforraad, m. m., deri har lagt ham Hindring iveien, og hvorfor han har forespurgt, om det kunde formenes ham paa et andet Sted i Byen at etablere et Apothek og fremdeles benytte sig af det ham meddelte Privilegium som Apotheker, naar han ved Venners Hjælp saae sig istand dertil, og i hvilken Sag candid. pharm. N. N. tillige har anholdt om Bevilling til i fornævnte Nykjøbing at nedsætte sig som Apotheker, da han af Cancelliesecretair N. N. har erholdt det Apothek i Forpagtning, i hvilket denne for sin Fordring hos N. N. har faaet Udlæg,

skulde Cancelliet ikke undlade herved tjenstligst at underrette velbemeldte Collegium om, at man i Overeensstemmelse med Sammes ovenanførte Skrivelse under Dags Dato har tilskrevet Amtmanden over Holbeks Amt, at, da det efter Nykjøbings Størrelse og Folkemængde maa ansees aldeles upassende, at samme havde tvende Apotheker, hvilke, endnu mindre end det hidtil sammesteds værende, vilde kunne bestaae og da det tillige maa antages, at N. N. som en falleret og meget fattig Mand, ikke kan være istand til at indrette et nyt Apothek saaledes, som det efter Anordningerne bør være, i en saa kort Tid, at det andet Apothek derefter passeligen kunde paastaaes nedlagt, saa maa det ham meddelte Apothekerprivilegium nu være uden Gyldighed for

1) Jvfr. Canc. Skr. af 20. Septbr. 1823.

1823. 18. Jan. ham. Med Hensyn til candid. pharm. N. Ns. Ansøgning da har Cancelliet tillige tilskrevet Amtmanden, at da Cancelliesecretair N. N., uagtet at det omhandlede Apothek er ham udlagt for hans Fordring hos N. N., efter Canc. Circ. af 11. Febr. 1792 ikke kan ansees berettiget til at eie noget Apothek og at lade samme drive, enten for sin egen Regning eller ved en Forpagter, efterdi han selv ikke er Pharmaceut, saa kan samme, forsaavidt den gaaer ud paa at erholde Tilladelse til at drive det ham i Forpagtning overdragne Apothek, ikke komme i Betragtning, hvorimod der efter Omstændighederne kan tilstedes Cancelliesecretair N. N., som Udlægshaver i meerbemeldte Apothek, et Aars Frist til at sælge samme til en Person, der er qvalificeret til at faae Apothekerprivilegium, imod at han imidlertid lader det bestyre af en dertil berettiget Person.

Velbemeldte Collegium har iøvrigt paa Grund af det i Cancelliets Skrivelse til Collegiet af 6 Mai 1817 er bemærket, at Apothekerprivilegier ikke kunde være Gjenstand for Salg, men derimod vel selve Apotheket og dets Inventarium, i fornævnte Skrivelse af 31. f. M. forespurgt, om hvorledes der i Tilfælde af Opbud, Dødsfald, Bortreise, Ildebrand eller saadanne Tilfælde, hvor et Apothek med sammes Inventarium adskilles fra den til Apothekets Forestaaelse privilegerede Person, burde forholdes, om nemlig Apothekerprivilegier burde ansees som reelle eller personelle. Foranlediget heraf skulde Cancelliet til behagelig Underretning herved tjenstligst melde, at naar en Apotheker ved Dødsfald, Fallit eller Udlæg hindres i at forestaae sit Apothek, bør det paa Boets, Arvingernes eller Udlægshaverens Regning forestaaes af en dertil competent Person, indtil det kan sælges til en Mand, der kan erholde Privilegium, dog at det, hvor Apothekeren efterlader Enke eller Børn, forbliver ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 12, ligesom det ogsaa findes billigt og for Apothekernes Credit gavnligt, at der gives den, der ved Udlæg som Panthaver er bleven Eier af et Apothek, en vis Frist til at sælge det, imod at han imidlertid sørger for dets forsvarlige Bestyrelse. Forsaavidt Sundhedscollegiet omtaler Bortreise, da er det klart, at

hvis en Apotheker reiser bort, uden at sørge for Apothekets lovlige Bestyrelse, bliver det Offentlige berettiget til at disponere over Apothekerprivilegiet til en Anden, og hvad det Tilfælde angaaer, at et Apothek maatte afbrænde, kan det ventes, at Apothekeren snarest muligt sørger for at bringe et nyt Apothek tilveie. Kan eller vil han ikke dette, bliver og Privilegiet at overdrage til en Anden. 1823. 18. Jan.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Præstøe Amt), ang. at Apothekere ikke kan paalægges Næringsskat, fordi de handle med Vine og Urtekram. 4. Marts.

Deres Excellence har i Skrivelse af 11. f. M. indstillet til Cancelliets Resolution, hvorvidt Apotheker N. N. i Nestved, der tillige handler med Vine og Urtekram, kan være at fritage for Næringsskat.

Man skulde i denne Anledning herved tjenstligst tilmelde, at da Fdn. af 4. Decbr. 1672 ikke er ophævet, saa vil Apotheker N. N., ifølge Forordningens § 12 og § 18, sammenholdt med Cancellie-Skrivelserne af 7. Mai 1772, 2. Juni og 27 Octbr. 1787, 2. Octbr. 1790 og 16. Juli 1791, ikke kunne tilpligtes at svare Næringsskat.

Reglement for de danske Feldthospitaler. — — — — — — — 3 Cap. § 3. Hospitalernes Forsyning med Medicin skeer i Følge de gjeldende Anordninger og Accorder fra en Apotheker, som Leverandeur for den danske Armee. Skulde Udførelsen af denne Indretning for Feldten til visse Tider blive forbunden med alt for stor Vanskelighed, skal Directionen ved Feldttogets Begyndelse foreslaae General-Commissariats-Collegiet den beqvemmeste og mindst bekostelige Maade, hvorefter Hospitalerne lettest og sikkrest kunne forsynes dermed — — — 6 Capitel. Om det ved Hospitalerne ansættende Personale. § 1. — — d) en examineret Apotheker i Ovalitée af Bataillonschirurg. — — k) en Arbeidsmand til Apotheket — — — 8 Capitel. Om Overlægen og hans Pligter. § 24. Da Feldt-Apothekeren i alle Forretninger staaer under Overlægen, skal denne lade sig Apotheket være meget magtpaaliggende, saavel i Henseende til god Orden, Medicamenternes rigtige og omhyggelige Tillavning, som og at Apothekeren holder den befalede Dag-Journal over For- 16. Marts.

1823. bruget, hvoraf det ham befalede maanedlige Regnskab ud-
16. Marts. drages, samt at dette til den befalede Tid er færdigt. § 25. Naar Apotheket vorder forsynet med et nyt Forraad Medicinalvarer, skal Overlægen være tilstede for at paasee, at enhver Sort har den udfordelige Bonitet, og at Maal og Vægt er rigtig — — — 13 Cap. (Om Apotheket og Apothekerens Pligter.) § 1. Apotheket bør, naar Mulighed tilader det, være i den eller en af de Bygninger, hvori Hospitalet er anlagt, og skal foruden et passende Værelse til Beboelse for Apothekeren, haves den fornødne Plads til Medicinens Forvaring, samt et Kjøkken med Ildstéd til deri at kunne berede og koge Medicin. Skulde den dertil udforderlige Plads ikke kunne faaes i Hospitalet, maa Apotheket anlægges saa nær som muligt, og skal Apothekeren selv altid være indkvarteret i samme Huus. § 2. Feldt-Apothekeren er, ligesom det øvrige Personale, Directionen subordineret; Inspecteuren og Overlægen, som hans nærmeste Foresatte, skal han vise Respect og Lydighed. § 3. Hos Inspecteuren erholder han imod skriftlig Tilstaaelse de fornødne Redskaber efter Inventarii-Fortegnelsen, for hvilke Dele han skal være ansvarlig. § 4. Fra Inspecteuren og Lægen erholder han det fornødne Qvantum Medicin, som strax indføres som Beholdning i Maaneds-Regnskabet. § 5. Apothekeren skal itide underrette Overlægen om, naar et eller andet Medicament, især af det Slags, som hyppigst bruges, er nær ved at være forbrugt, at den fornødne Forsyning kan blive foranstaltet. For det Modtagne, hvis Godhed og rigtige Vægt Apothekeren saavelsom Overlægen skal paasee, afgiver han sit Beviis, hvorpaa Vægt og Maal bestandig skal anføres med Bogstaver uden Tal. § 6. Saa hastigt muligt skal han tillave og afgive den Medicin, som, efter Overlægens eller Bataillonschirurgens i den Førstes Fraværelse eller Forfald underskrevne Recept, er forlangt. Til Lettelse er det tilladt, at de Slags Composita eller andre Tillavninger, hvilke Overlægen bestemmer, maa i et passende Forhold haves i Forraad tillavede. § 7. Da saavel den i Hospitalet vagthavende Chirurg, som den, der tilseer andre militaire Syge i Byen, til enkelte Tider kan blive sat i

1823. 16. Marts.

den Forlegenhed, at de maae forordne et eller andet Medicament uden Overlægens Underskrift, skal dog Apothekeren afgive det Forlangte; ikkun skal han paasee, at en saadan Recept inden 24 Timers Forløb er attesteret af Overlægen, da ingen Recept, som mangler dennes Underskrift, og ikke er forsynet med Dato, vil blive gjeldende som Bilag ved Medicament-Regnskabet. § 8. Den ved ethvert Medicament af Lægen anførte Signatur, skal Apothekeren med den største Nøiagtighed tegne paa det afgivende Medicament. § 9. Findes et eller andet Medicament, simplex eller compositum, at være bedærvet, skal det forevises Overlægen, der i saa Tilfælde er pligtig til at attestere Rigtigheden, forinden det kan casseres. § 10. Med Glas, Flasker, Krukker og andre Reqvisiter, skal Apothekeren paasee og bruge den strængeste Oeconomi, og paa Bagsiden af de maanedlige Regnskaber anføre Forbruget deraf i den forløbne Maaned. § 11. Det daglige Forbrug af ethvert Medicament skal han den paafølgende Dag have indført i den dertil indrettede Protocol, Schema Litr. A., hvilken Overlægen ved Maanedens Udløb skal underskrive og attestere. Denne Protocol beholder Apothekeren til sin og Lægens Efterretning. § 12. Senest den 4de Dag i enhver paafølgende Maaned skal Apothekeren have færdig og til Overlægen afgive et af ham selv underskrevet maanedligt Regnskab, Schema Litr. B, over Medicament-Forbruget i den forløbne Maaned. Efterat Overlægen har sammenholdt det med Apothekerens Protocol, skal det med hans Underskrift indsendes til Directionen tilligemed Recepterne. § 13. Feldt-Apothekeren tilstaaes en Arbeidsmand til Hjelp, og skulde til enkelte Tider særdeles meget Arbeide i Apotheket forefalde, maa Overlægen til visse Tider lade en Underchirurg være ham behjelpelig.

Fortegnelse
over det fornødne Inventarium til et Feldt-Hospital paa 300 Syge og Saarede, m. m.

6) Inventarium til Apothekeren.

1 Jernmorter. 1 Emulsionsmorter, af Metal. 6 Ser-

1823. pentinsteensmortere. 4 Mensurglas. 1 Pottemaal, ½ Pot,
16. Marts. ¼ Pot, ⅛ Pot, et af hver Sort, og af Tin. 1 Satz borgerlig Vægt af Metal-Lodder og i en Kasse til 2 Pds Vægt. 2 Satz medicinsk Vægt. 1 Metal-Lod til 4 Pd. 1 do. til 2 Pd. 4 Messing-Vægtskaale med Ballancer af forskjellige Størrelser. 4 smaa Medicin-Vægtskaale. 2 runde Pander af Kobber, fortinnede. 2 Theekjedler til 16 Potter. 1 do. til 8 Potter. 4 Jern-Trefødder. 4 do. Spatler. 1 Pille-Maskine med en liden Morter. 4 Tragter af Blik, af forskjellig Størrelse. 1 Ildtang og Skuffe. 2 malede Lyseplader af Blik. 1 Jern Lysestage til at hænge. 3 Jern-Lysesare. 1 Bræt at skjære Urter paa. 1 Rund-Kniv. 1 Papir-Sax. 30 Viske-Klæder af grovt eller Paklærred à 1 Al. 3 Stk. Flonel til Sieklude à 1 Al. Borde, Haandduge og Vandspande tildeles, Reoler til Glas 2c. efter Fornødenheder. Skrivematerialer, Papir til Pakker, Seglgarn, ligesom de trykte Protokoller, erholdes hos Inspecteuren. 12 Capsler af Horn til Pulver-Afdeling. 6 smaa Skeer af Been. —

1 fordægt Apotheker-Vogn med 4 Heste og 2 Kudske. 1 lille Vogn med 2 Heste og 1 Kudsk, til Overlægen, Bataillons-Chirurgen, samt Apothekeren.

Til et Ambulant-Hospital til 100 Syge og Saarede, reglementeres: En Apothekersvend samt en Arbeidskarl m. m. Inventarium noget lignende som oven, skjøndt mindre.

Schema Litr. A.

Maaned.	Dage.	Acetum vini crudum.			Acidum mur. oxyg.			Acidum sulph. venale.								
		Pund.	Lod.	Qvintin.	Pund.	Lod.	Qvintin.	Pund.	Lod.	Qvintin.	Pund.	Lod.	Qvintin.	Pund.	Lod.	Qvintin.
	1.															
	2.															
	3.															

Schema Litr. B.

Regnskab

over Beholdningen af, og Tilgangen af Medicamenter for Maaned ved Feldt-Hospitalet i N. N.
fra den til den

<table>
<tr><th rowspan="2">Medicamenternes Benævnelse.</th><th colspan="3" rowspan="2">Efter forrige Regnskab var i Behold.</th><th colspan="12">Siden tilkommet</th><th colspan="3" rowspan="2">Summa Tilgang med Beholdningen.</th><th colspan="15">Deraf er udgivet og forbrugt.</th><th colspan="3" rowspan="2">Summa Afgang.</th><th colspan="3" rowspan="2">Bliver tilbage til næste Maaned.</th></tr>
<tr><th colspan="3">Fra Leverandeuren.</th><th colspan="3">Fra Feldt-Hospitalet i N. N.</th><th colspan="3">Ved Indkjøb erholdt.</th><th colspan="3">Ved Tilberedning erholdt.</th><th colspan="3">Efter vedlagte Recepter.</th><th colspan="3">Ved egen Tilberedning forbrugt.</th><th colspan="3">Til Feldt-Hospitalet i N. N.</th><th colspan="3">Til Feldt-Hospitalet i N. N.</th><th colspan="3">Bedærvede og til Skade komne Medicamenter.</th></tr>
<tr><td></td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td><td>P.</td><td>L.</td><td>D.</td></tr>
</table>

1823. Bevilling for Odd Thorarensen at være Apotheker
30. Mai. ved Næs Apothek paa Island.

Vi Frederik den Sjette rc. G. V., at eftersom Apotheker i Oefjords Kjøbsted udi Vort Land Island, Otto Thorarensen, har anholdt om, at ansættes som Apotheker ved Næs Apothek sammestedss, i den forrige og ved Døden afgaaede Apotheker Gudbrand Vigfusens Sted, da ville Vi, efter saadan hans herom gjorte Ansøgning og Begjæring, allernaad. have bevilget og tilladt, ligesom Vi og hermed bevilge og tillade, at fornævnte Otto Thorarensen maa være Apotheker ved bemeldte Næs Apothek i Island, imod at han giver den forrige Apotheker Vigfusens Enke, Sophie Vigfusen, 20 Rdlr. Sølv aarlig i Pension, samt tillige opfylder følgende Vilkaar:

1) at han af Vort Sundhedscollegium forsynes med Instruction om de behøvende Medicamenter, samt siden forestaaer Apotheket under vedkommende Amtmands Opsigt og Landphysici Tilsyn, hvilken sidste ogsaa aarlig visiterer Apotheket paa den anordnede Maade. 2) at de 400 Rdlr. Sølv aarlig, som allern. ere skjænkede til Medicamenters Indkjøb og Uddeling uden Betaling til de Fattige der i Landet, indtil videre overlades Apothekeren til Administration, imod at han er ansvarlig til Medicamenternes Forskaffelse og for samme aarlig aflægger vedbørlig Regning, som af Landphysicus revideres og af vedkommende Amtmand attesteres, hvorhos han og indtil videre heraf maa nyde 50 Rdlr. Sølv aarlig som Løn for sig, uden derfor at aflægge Regnskab; dog skal dette ikkun være gjeldende saalænge indtil Vi maatte finde for godt at tilstaae nogen Anden Ret til andenstedss i Island at indrette Apothek, da fornævnte Apotheker Thorarensen[1]) i saa Fald skal være pligtig at taale den Afkortning og Forandring, som Vi, saavel i Henseende til fornævnte 50 Rdlr. Sølv, som ellers i Henseende til Betalingen for og Administrationen af de til de Fattige overladende Medicamenter maatte finde Os foranlediget allern. at paa-

1) Thorarensen havde tidligere som Apotheker paa Nordlandet ansøgt om denne Fordeling af Fattiges Medicamentpenge, men blev dengang ved Canc. Circ. 29. Sept. 1821 afslaaet og sat i Beroe.

byde. Thi skal han være Os, som sin absolute og souveraine Arvekonge og Herre, huld og tro, Vores og Vores kongelige Arvehuses Gavn og Bedste søge, vide og ramme, Skade og Fordærv af yderste Magt, Evne og Formue hindre, forekomme og afværge. I Særdeleshed skal han tilforpligtet være, altid at holde et forsvarligt Apothek paa Næs, rettende sig efter de om Apothekerne allern. udgangne Anordninger og efter den befalede Taxt i alle Maader, samt ikke for Nogen aabenbare, hvad samme hans Apotheker Embedes Forretninger vedkommer og hemmelig bør at holdes, men sig som en ærlig, tro og oprigtig Apotheker egner og vel anstaaer, tilborligen skikker og forholder, efter den Eed, han Os derpaa allerunderd. gjort og aflagt haver. 1823. 30. Mai.

Skriv. (fra Gen. Com. Coll. til det sjellandske Landsener-Regiment), at de militaire Læger ved Regimentets Esqvadroner i Nestved, Vordingborg og Slagelse i Fremtiden maae fra Stedets Apothek forskrive den til de militaire Syge fornødne Medicin, istedetfor som hidtil at faae den tilsendt fra Kjøbenhavn, imod at Lægerne selv efter Anordningerne dispensere Medicinen. 29. Juli.

Kongel. Resol., hvorved blandt Andet fastsættes, at den paa Øen Romøe ansættende Districtschirurg skal tilstaaes Ret til at dispensere Lægemidler under Betingelse af, at han anskaffer samme fra det Øen nærmest liggende Apothek, og at han for ethvert dispenseret Lægemiddel skriver en Recept, der bliver at opbevare til den betales og at aflevere til den, der skal betale den, samt endeligen, under Chirurgens Navn, at paaskrive Prisen paa Lægemidlet. 12. Aug.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Præstøe Amt), hvori Cancelliet, — i Anledning af en af Apotheker N. N. gjort Forespørgsel om, hvorvidt en Apotheker kan fremdeles beholde det ham som saadan meddelte Privilegium, naar der i den ham tilhørende Gaard med Inventarium og Vareforraad er gjort Udlæg for Gjæld og Samme af hans Creditorer skal bortsælges — efter foregaaende Brevvexling med det Kongel. Sundhedscollegium svarer, at det ikke kan forbydes Vedkommende, i hvis Eiendom Udlægget skeer, at be- 20. Septb.

8*

1823. 20. Septb. nytte Privilegiet, naar han, forinden Eiendommen er gaaet over til en Anden, kan indrette et andet Officin, og sætte dette i forsvarlig Stand, saa at Apotheket uafbrudt af ham kan fortsættes, hvorimod han ikke, uden at opfylde disse Betingelser, kan vedligeholde Privilegiet.[1])

1824. 25. Febr. Instruction for Landphysicus paa Island. — — — C. Pligter i Henseende til Apothekere og Medicamenter. 15) Idetmindste een Gang om Aaret, endogsaa uden foregaaende Anmeldelse for Apothekerne, maa Physicus, saavidt muligt i Forening med vedkommende Districtschirurg, hvor denne haves, efter ham derom given Anmeldelse, visitere Apothekerne, som henhøre under hans Physicat. Dog kan den aarlige Visitation af et meget fjernt beliggende Apothek overlades til Districtschirurgen, og Physicus derefter indskrænke sine Visitationer af et saadant Apothek til hvert andet eller tredie Aar. Ved denne Forretning skal eftersees, baade om der haves tilstrækkeligt Forraad af Medicamenter, og om disse have tilbørlig Godhed, samt om den behørige Medicinal-Vægt og Maal er tilstede, ligesom ogsaa eftersees og gjennemgaaes den ved Fdn. af 1. April 1796 befalede Bog over udleverede Gifter, hvilken de ved deres Underskrift bevidne at have revideret. Ligeledes skal ved Visitationen, ifølge Vort Cancellies Circulairskrivelse af 1. Marts 1806, paasees, at ethvert Glas og enhver Krukke, Skuffe, m. v. i Officinerne er forsynet ved dobbelte Navne, nemlig baade de gamle forhen brugte og de nyere Navne, som den gjeldende Pharmacopoea danica indeholder, saavelsom og at ethvert Apothek er forsynet med fornødent Laboratorium. Ved saadan Visitation skal den nærmeste Overøvrighed, eller en af denne beordret Syselmand, være tilstede, ligesom og dertil indbydes andre paa Stedet practiserende Læger. Om Apothekets befundne Tilstand og Visitationens Tid give de samtlige Apothekeren skriftlig Attest, som underskrives tillige af den tilstædeværende Øvrighedsperson. Skulde nogen Mangel befindes, maae de minde Apothekeren om sammes Forbedring; men skulde disse Mangler være betydelige og

[1]) Jvfr. Canc. Skriv. af 18 Jan. 1823.

Apothekets Tilstand saadan, at man ei kunde formode Forbedring, maa saadant skriftligen anmeldes for Overøvrigheden og indberettes til Vort Sundhedscollegium. 16) Det er Physici Pligt at paasee, at enhver Apotheker har en saadan Medhjelper, sam i hans Fraværelse eller Sygdom kan bestyre Apothekets Drift. Som Følge heraf er det ligeledes Physici Pligt at prøve den eller de Disciple, som Apothekeren fremstiller til Examination, om de kjende og kunne skille alle Medicamenter fra hinanden, og ikke forvexle det Ene med det Andet, om de kunne læse og taxere de forelagte Recepter og derefter kunne forfærdige slige magistrelle eller temporaire Compositioner og Præparater, saasom Mixturer, Decocter, Infusioner, Pulver m. v., og om de kjende og forstaae at bruge rigtig Vægt og Maal. Om Udfaldet af en saadan Prøve meddeler Physicus Vedkommende et Beviis. 17) Physicus maa vaage over, at Medicamenterne sælges til vedbørlig Priis og efter den for Island gjældende Medicinaltaxt samt de Forandringer, som ved Vort Sundhedscollegium foranstaltes. Skulde Nogen finde sig misfornøiet med Apothekerens Medicamentpriser, saa er det Physici Pligt at modtage saadanne Klager, undersøge dem, og, om de findes grundede, derom gjøre Indberetning til nærmeste Øvrighed. 18) Physicus bør, baade til Apothekerens Vedligeholdelse og Publici Sikkerhed, saa meget som muligt sørge for, at ingen Uberettiget driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter; bliver han derom underrettet enten fra Apothekerne eller paa anden Maade, da maa han henvende sig til vedkommende Øvrighed, som skal være pligtig til at befordre Angivelsens Undersøgelse, og naar samme befindes rigtig, da at foranstalte den i slig Fald anordnede Mulct og Straf inddrevet og udført. 19) Det henhører ogsaa til Apothekernes Rettighed og Vedligeholdelse, at Physicus ei selv præparerer Medicamenter; dog maa det være ham tilladt paa hans Reiser at have et lidet Corpus medicamentorum portatile af saadanne Lægemidler, som kunde udfordres til hastig Hjelp, hvilke Lægemidler han bør kjøbe paa Stedets Apothek. Han maa paasee, at de øvrige i hans Physicat practiserende Læger forholde sig paa samme

1824. Maade, og være beinyndiget til, i manglende Fald, at erindre
25. Febr. dem om disses Pligter, og, naar dette ikke hjelper, da at anmelde det for Øvrigheden. For de Lægemidler, Physicus selv har i større Qvantiteter kjøbt paa et Apothek i Island for at dispensere hos de Syge, skal det være ham formeent, at tage høiere Betaling end den, for hvilken de Syge efter den gjeldende Taxt kunde have havt de samme Midler dispenserede paa Apotheket. Ogsaa har Physicus at vaage over, at Districtschirurgerne, som selv dispensere, følge denne Forskrift. Han skal og aarligen revidere Districtschirurgernes og Apothekernes Regnskaber over gratis uddelte Medicamenter, hvilke Regnskaber derefter indsendes til Stiftamtmanden. 20) I Henseende til de Medicamenter, som Physicus anordner paa offentlig Bekostning, maa han bruge al mulig Sparsomhed, og iblandt flere virksomme Lægemidler vælge de mindst kostbare, samt rette sig, saavidt mueligt, efter **Pharmacopoea pauperum** af 20. Marts 1799, eller hvilken herefter maa blive befalet. 21) Ved alle de Syge, som Physicus har at behandle paa offentlig Regning, er han pligtig til at holde en Journal efter den Opgave, som ved Vort danske Cancellies Circulaire til alle Øvrigheder under 30. Januar 1816 er befalet. Ogsaa maae Apothekernes Medicinregninger, der affattes saaledes, at de til enhver Patient forbrugte Medicamenter staae sammen i en Suite i chronologisk Orden, attesteres af Vedkommende, som har skrevet Recepterne, førend disse Regninger indsendes til Revision og derefter paafølgende Udbetaling. — — —

25. Febr. Instruction for Districtschirurgerne paa Island.

— — — Pligter i Henseende til Apothekere og Medicamenter.

15) Idetmindste een Gang om Aaret, endog uden foregaaende Anmeldelse for Apothekeren, maa Districtschirurgen visitere Apotheket, hvor noget Apothek er i hans Embedsdistrict. Endskjøndt disse Visitationer skulle af ham, efter Anmeldelse til Physicus, foretages i Forening med denne, saa, da Physicus, naar Apotheket ligger meget fjernt fra hans Bopæl, maa indskrænke sine Visitationer af et saadant Apothek til hvert andet eller tredie Aar, kan Districtschirurgen, i Tilfælde heraf, foretage de øvrige Visitationer,

uden at Physicus er nærværende. Ved denne Forretning — — — formode Forbedring[1]), gjør Physicus, om han er tilstede, eller i andet Tilfælde Districtschirurgen, strax Anmeldelse derom til Overøvrigheden og til Vort Sundhedscollegium. I sidste Tilfælde maa tillige gjøres Anmeldelse om Sagen til Physicus. 16) Districtschirurgen maa, ligesom Physicus, vaage over, at Medicamenterne i Apotheket, hvis noget ligger i hans Districtschirurgicat, sælges til vedbørlig Priis, og efter den for Island gjældende Medicinaltaxt, samt de Forandringer som ved Vort Sundhedscollegium foranstaltes. Skulde Nogen finde sig misfornøiet med Apothekets Medicamentpriser, saa er det Chirurgens Pligt at modtage saadanne Klager, undersøge dem, og om de findes grundede, derom gjøre Indberetning til nærmeste Øvrighed. I de Districter derimod, hvor intet Apothek er, har Chirurgen selv, som dispensator medicamentorum, Apothekerens Pligter at iagttage. 17) Districtchirurgen bør, baade til Apothekernes Vedligeholdelse og Publici Sikkerhed saa meget som muligt sørge for, at ingen Uberettiget enten der hvor han boer eller paa noget andet Sted under hans Districtschirurgicat, hvor enten ingen Physicus (hvem denne Pligt ellers er paalagt) har sin Bopæl, eller som ere ham nærmere end de ere Physicus, driver nogen Handel med Medicamenter og Gifter. Bliver han herom underrettet enten fra Apothekeren eller paa anden Maade, da maa han paa de Steder hvor Physicus boer, melde dette til ham, men hvor dette ikke er Tilfældet, henvende sig til vedkommende Øvrighed, som skal være forpligtet til at befordre Angivelsens Undersøgelse ved Physicus, og naar samme befindes rigtig, da at foranstalte den i slig Fald anordnede Mulct og Straf inddrevet og udført. 18) Districtschirurgerne paa Island, i hvis Embedsdistrict intet Apothek er, skulle saavel være pligtige til selv at dispensere Fattiges Medicamenter, hvilke gratis bør uddeles til de virkelig trængende Fattige, som og at være forsynede med endeel andre

1824. 25. Febr.

[1]) Det Udeladte ere eenslydende som i § 15 i Instrux for Physicus af 25. Febr. 1824.

1824. Medicamenter. For de Lægemidler, Districtschirurgerne selv
25. Febr. have i større Qvantiteter kjøbt paa et Apothek i Island, for at dispensere hos de Syge, skal det være dem formeent, at tage høiere Betaling end den, for hvilken de Syge efter den gjeldende Taxt kunde have havt de samme Midler dispenserede fra Apotheket. Regnskaber over gratis uddelte Medicamenter indsendes hvert Aar til Landphysicus. 19) I Henseende til de Medicamenter, som Districtschirurgen anordner — — — befalet.[1]) 20) Over alle de Syge, som Districtschirurgen — — — Udbetaling.[2]) — — —

7. Decbr. Canc. Circ. (til samtlige Amtsfattigdirectioner, Stiftamtmænd og Bisskopper), ang. Revisionen af Regningerne for Medicamenter til Syge- Fattig- og Hospitalslemmer. —

At det maa ansees tilstrækkeligt, at slige Regninger gjennemsees og attesteres af den for hver Steds Fattigvæsen eller Hospital fungerende Læge, og at Stiftsphysicus kun har at bestille med Recepters Gjennemsyn i det Tilfælde, at der over Anførelsen i en eller anden Recept føres bestemt Klage, i hvilket Tilfælde han da, i Overeensstemmelse med Instruxen af 4de Marts 1818 § 17, og Plac. af 10de Marts s. A., har at foretage det Fornødne uden Betaling.

1825. Canc. Skriv. (til den const. Stiftamtmand i Island),
5. Febr. ang. Handel med Harlemmer-Olie.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 21de Septbr. f. A. har Cancelliet modtaget en Ansøgning fra Handelsbetjent Rist i Reikevig om Tilladelse til at faldholde den saakaldte Harlemmer-Olie eller Gratia probatum i Kjøbstaden Reikevig, samt paa Udliggerstederne Havnefjord og Kjeblevig.

Foranlediget heraf undlader man ikke til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenligst at melde, at det Ansøgte efter Omstændighederne herved bevilges.

9. Juli. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Nord- og Øster-Amtet), hvorved det tillades saavel Præsten Johnsen,[3]) som samtlige Læger i Islands Nord- og Øster-Amt, paa Apothekerne i

[1]) Det Udeladte som i Instrux for Physicus 25. Febr. 1824 § 20
[2]) Som i Physici Instrux § 21.
[3]) Denne havde tidligere ansøgt herom, men blev tilpligtet ved Canc. Skriv. 5. Mai 1821 at tage Medicin hos en af Apothekerne paa Island.

Kjøbenhavn at indkjøbe de Medicamenter, som Enhver især i sin Praxis behøver, saa længe Apotheket i Obfjord er nedlagt, hvorimod denne Tilladelse strax ophører saasnart dette Apothek bliver gjenoprettet. 1825. 9. Juli.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. at Barberer ere berettigede til at sælge Igler. 27. Septb.

I Anledning af det med det Kgl. Sundhedscolligii Skrivelse af 14. d. M. hertil indkomne Andragende fra Barbeer N. N. i Lyngbye, hvori han, paa Grund af at han af Apothekeren er bleven indklaget for at have solgt Igler, forespørger hvorvidt denne ifølge Apothekernes Privilegier har udelukkende Ret til at sælge saadanne,

har man under Dags Dato tilkjendegivet Amtmanden over Kjøbenhavns Amt, at Barberer maa være berettigede til at sælge Igler. Hvorom man ikke har villet undlade herved at meddele velbemeldte Collegium behagelig Underretning.[1])

Canc. Plac. (Resol. 21 Septbr.) for Danmark, ang. Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, samt om den Betaling, der tilkommer en Physicus for et Apotheker-Subjects Prøvelse. 4. Octb.

— — — Endvidere har Kongen, som Tillæg til den ved Canc. Plac. 10 Marts 1818 bekjendtgjorte Resol. 11. Febr. s. A., ang. Betalinger til Lægerne for de legale Forretninger, der vedkomme private Personer, fastsat, at der til den vedkommende Physicus skal for et Apotheker-Subjects Prøvelse betales 5 Rbl. Sølv, hvilken Betaling bør udredes af den, som forlanger Examinationen.

Kongel. Resol. hvorved det Kgl. Sundhedscollegium bemyndiges til, istedetfor den ved Fdn. af 20. Marts 1799[2]) authoriserede Pharmacopoea pauperum, at udgive en Pharmacopoe som Regel for alle Medici og Chirurgi i deres offentlige Praxis, saa at de, i at foreskrive Lægemidler, som bekostes af det Offentlige, saavidt muligt, skulle indskrænke 1826. 26. April.

[1]) I en Skrivelse til Amtmanden over Bornholm af 29. Juli 1816 yttrede Cancelliet, i Anledning af et derom indkommet Forslag, at man fandt Betænkelighed ved at foranledige et Forbud imod, at Andre end Apothekerne paa Bornholm maatte opkjøbe eller sammestedss lade indsamle Blodigler.

[2]) See Noten til denne.

1826. deres Valg til de deri anførte Medicamenter, og overlades
26. April. det derhos lige allernaadigst til bemeldte Collegium i Fortalen at bestemme de nærmere Betingelser og Regler for Brugen af bemeldte Pharmacopoe, der iøvrigt ikke skal føre Navn af Pharmacopoea pauperum, dog at deri paaberaabes den allerhøieste Resolution, som dertil bemyndiger Collegiet.

1. Juli. Skriv. (fra Gen. Com. Coll. til Directionen for Garnisons Hospitalet i Kjøbenhavn), ang. Slavekasse-Regnskabet — — der foranlediges ved Slavernes Bevogtning, samt hvad der foranlediges til deres Forpleining og i enhver anden Henseende medgaaer. — — — Iøvrigt anmodes Directionen om at foranledige at de Medicamenter, som forordnes til ovenmeldte Personer, blive af vedkommende Regimentschirurg udtrykkeligen betegnede at være til dette Brug, saaledes at de vorde særskildt anførte i de Beregninger over leverede Medicamenter, som fra det militaire Apothek qvartaliter indsendes til Collegiet.

2. Decbr. Canc. Skriv. (til den vestindiske Regjering), hvori Samme tilskrives, at under 1. Decbr. 1826 er udfærdiget Privilegium exclusivum paa 10 Aar for Cand. pharm. Benzon som Apotheker paa St. Croix, iblandt Andet paa Vilkaar, at han holder sig den Medicinaltaxt efterrettelig, som nærmere maatte bestemmes, hvorhos Regjeringen anmodes om at paalægge Landphysicus paa de danske vestindiske Øer at udarbeide en efter Øens locale Forhold passende Medicinaltaxt, som, forinden den sættes i Kraft, maa approberes af Regjeringen til midlertidig Efterlevelse, og dernæst hertil oversendes, for at desangaaende, efter Correspondence med det Kgl. Sundhedscollegium, kan tages endelig Bestemmelse.

1827. Bevilling for Cand. pharm. N. N. til at nedsætte
27. Febr. sig som Apotheker i Nysted Kjøbstad paa Lolland.

Vi Frederik den Sjette etc. gjøre vitterligt, at eftersom Cand. pharm. N. N. af vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn for Os allerunderdanigst haver andraget, at han agter at anlægge og drive et Apothek udi vor Kjøbstad Nysted paa vort Land Lolland, saa have Vi, efter hans derhos allerunderdanigst gjorte Ansøgning og Begjæring, allernaadigst bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade,

at fornævnte N. N., som af facultate medicinæ i Vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn er examineret og til et Apothek at forestaae dygtig befunden, maa nedsætte sig i bemeldte vor Kjøbstad Nysted, og sig der paa lovlig Maade som Apotheker ernære, rettende sig i alle Maader efter de om Apothekerne allernaadigst udgangne Forordninger samt den anordnede Taxt, saavelsom og den Eed, han Os derpaa allerunderdanigst gjort og aflagt haver, hvorimod Vi allernaadigst have bevilget og tilladt, at han maa nyde de Privilegier og Friheder, som bemeldte Forordninger ommelde og tillade Apothekerne at nyde, dog Indqvarteringsfrihed undtagen, hvorudi Magistraten i bemeldte Nysted, som nu er eller herefter maatte komme, ham i alle Maader tilbørligen haver at haandhæve og forsvare. Endeligen ville Vi, at Apotheket skal være i fuldkommen Stand og Drift inden eet Aars Forløb fra denne Bevillings Dato, da den i modsat Fald skal være ude af Kraft og ikke komme ham tilgode i nogen Maade. Forbydende o. s. v.[1]) 1827. 27. Febr.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), ang. at den i Rescr. af 4. Januar 1782 hjemlede Udsalgsret af visse Vare var aldeles personlig for den daværende Apotheker i Holstebro.[2]) 17. Marts.

I en hertil indkommen, med Hr. Kammerherrens Erklæring af 23. f. M. forsynet Ansøgning, have Kjøbmændene i Holstebro anholdt om Tilladelse til fremdeles som hidtil at handle med de i Rescr. til Stiftamtmanden over Ribe Stift af 4. Januar 1782 specificerede Varer, hvis Udsalg i bemeldte Rescript, efter et Andragende fra daværende Apotheker, blev Kjøbmændene formeent, og imod hvis Forhandling nuværende Apotheker N. N. sammesteds derfor har ladet bekjendtgjøre et Forbud.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at forsaavidt det nævnte Rescript indskrænker Kjøbmændene i Holstebro i at handle med Vare, som de efter de almindelige Anordninger vare berettigede til, maa det ansees at indeholde en blot personlig Begunstigelse, som af særegne ei meer anvendelige Grunde blev tilstaaet den daværende Apotheker.

---

[1]) Deslige Apothekerbevillinger udfærdiges af Cancelliet ad mandatum i ovenstaaende Udtryk.

[2]) Jvfr. Canc. Skriv. af 11. August 1827.

1827. 27. Marts. Kongel. Resol., hvorved blandt andet fastsættes, at Visitationen af Soroe Apothek herefter skal foretages af Landphysicus i Sjellands søndre District, dog kun naar den ved Sorøe Academie ansatte Læge ikke er Doctor Medicinæ, da, naar dette er Tilfældet, Visitationen bliver af ham at foretage.

11. Aug. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), ang. med hvilke Medicinalvare Kjøbmænd ikke maa handle.[1])

I en af Hr. Amtmand under 22. Juni sidstl. hertil indsendt Skrivelse har Apotheker N. N. i Holstebro anholdt om, at det saa nøiagtigt som muligt maatte vorde bestemt, hvilke af de i Medicinalforordningen af 4. Decbr. 1672 og Medicinaltaxten af 15. Januar 1772 omhandlede Vare Kjøbmændene sammesteds aldeles ikke maae falholde.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at det, som almindeligt Princip maa antages, at de Vare, som i den Tilstand, hvori de falholdes, allerede udelukkende eller dog fortrinligviis bruges som Lægemidler, saavelsom de egentlige Gifter, høre under Apothekernes Monopol, men andre derimod ikke, og vil denne almindelige Regel, i Forbindelse med Fdn. af 19. Novbr. 1687, Rescr. af 12. Marts 1784, 14. Januar 1791 og de flere Lovbestemmelser, der haves angaaende Grændserne for Apothekernes Enehandel, formeentligen være tilstrækkelige til at afgjøre de Tvistigheder, der i den omspurgte Henseende kunne opstaae, og som iøvrigt henhøre under Politiretternes anordningsmæssige Afgjørelse, da Cancelliet ikke kan indlade sig paa en detailleret Specification af de forskjellige Vareforter, med Hensyn til hvilke Spørgsmaal kunde opstaae.

1828. 23. Jan. Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at Apothekerne skulle overlade følgende Midler, nemlig: Acetum Vini, Acidum Sulphuricum, Amygdalæ, Ærugo, Alumen, Axungia porci, Baccæ Juniperi, Borax veneta, Cardamomum, Caryophylli, Cera alba, Cera flava, Cerussa, Cinnamomum, Colophonium, Cornu Cervi rasum, Ferrum Sulphuricum ordinarium, Gallæ,

[1]) Jvfr. Canc. Skriv. af 29. Jan. 1820 og Canc. Skriv. af 20. Marts 1821.

Hydrargyrum, Ichtyocolla, Kali carbonicum crudum, Lithargyrium, Magnesium nigrum, Malthum comminutum, Mel album, Mel commune, Minium, Nitrum, Ol. Lini, Ol. Olivarum, Ol. Raparum, Ol. Terebinthinæ, Passulæ minores, Piper nigrum, Piper hispanicum, Plumbum aceticum, Radix Curcumæ, Radix Zingiberis, Resina alba, Sacharum album, Sapo albus, Semen Sinapis, Sevum bovinum, Spiritus Vini gallici, Sulphur citrinum, Vinum gallicum album, Vinum Malacense, naar disse forskrives pundeviis til Syge, som behandles paa offentlig Bekostning, for sammes Indkjøbspriis paa det Sted, hvor Apotheket er, eller hvor Midlerne nærmest ere i det Store at erholde, med Tillæg af 20 pCt. Avance, samt at der om denne Priisbestemmelse skal skee den fornødne Anførsel i den ifølge allerhøieste Resolution af 26. April 1826 under Trykken værende Pharmacopoe, til Brug ved Ordinationer for fattige Syge, som behandles paa offentlig Regning. 1828. 23. Jan.

Bevilling for Candidatus Pharmaciæ S. L. Køster til i Randers at anlægge et Laboratorium med hvad dertil udfordres, for at producere saadanne pharmaceutiske og andre Vare, som ved chemisk og pharmaceutisk Kunst kunne forædles eller præpareres, samt at han, i Forbindelse dermed, maa føre en Droguerie- og Material-Handel, dog saaledes, at han alene afsætter sine Vare i større Partier, og ikke gjør Indgreb i den, Apothekerne sammesteds tilkommende, Detailhandel. 28. Marts.

Forordn. for Danmark, indeholdende nærmere Bestemmelser om den pharmaceutiske Examen. 2. Juni.

Sr. Kongen er bleven opmærksom paa, hvorledes de Bestemmelser ang. den pharmaceutiske Examen, som indeholdes i Fdn. 4. Decbr. 1672 § 11, under Videnskabernes nærværende Tilstand og med særdeles Hensyn til at nogle af de Videnskaber, som den Tid vare henlagte til Professorerne i det medicinske Facultet ved Kjøbenhavns Universitet, senere havde faaet egne Professorer, der have deres Plads i det philosophiske Facultet, kunne behøve nogen Forandring; i hvilken Henseende befales:

1) Den pharmaceutiske Examen i Kjøbenhavn skal af-

1828. holdes to Gange om Aaret, nemlig i April og October[1])
2. Juni. Maaneder, og bestaae af en practisk og af en mundtlig Prøve. 2) Ved den practiske Prøve skal fordres: 1) Udførelsen af en chemisk-pharmaceutisk Operation, 2) Tillavelsen af et reagens og 3) en let chemisk Analyse af en Gjenstand, som har Hensyn paa Pharmacien, og over disse Operationer skal føres en Journal, hvori Fremgangsmaaden og Grunden for samme forklares. Spørgsmaalene skulle bestemmes af Professorerne i Chemie og Pharmacologie samt af den examinerende Apotheker, og Operationerne selv maae foretages i det chemiske Laboratorium under Tilsyn af Professor Chemiæ. Skulde Candidaten ikke kunne udføre Nr. 2 og 3, bliver han dog ikke derfor at udelukke fra videre Prøve, men derimod maa han bestaae i Nr. 1 for at kunne kjendes antagelig til den mundtlige Prøve. 3) Under den mundtlige Prøve skal examineres i Receptlæsning, Pharmacologie, Chemie, Botanik, i de for Pharmaceuten vigtigste Dele af den mechaniske Physik og physiske Chemie, i pharmaceutisk Varekundskab og Beregning samt i mechaniske Præparationer. Prøven afholdes i Receptlæsning og Pharmacologie af tvende Professorer af det medicinske Facultet, af hvilke den ene skal være Professor i Pharmacologien og den anden Decanus eller hvem Faculteter dertil maatte udnævne, i Chemien af Professor Chemiæ, i Botanik af Professor Botanices; i de for Pharmaceuterne vigtige Dele af Physiken af Professor Physices, og i pharmaceutisk Varekundskab og Beregning samt mechaniske Præparationer af en af Apothekerne i Kjøbenhavn, som enten skal være en af Assessores Pharmaciæ i det Kgl. Sundhedscollegium, eller hvem bemeldte Collegium ellers maatte udnævne til stedse at udføre denne Forretning. Iøvrigt forbeholder Kongen sig nærmere at instruere Examinatorerne angaaende det Omfang hvori Kundskab i fornævnte Videnskaber skal kræves; ligesom Kongen og vil foranstalte, at en Liste forfattes over de reagentia, hvis Tillavelse kan fordres ved den practiske Prøve.)[2] 4) Ingen, som ei har erholdt bedste

[1]) (Afholdes for Tiden i Januar og Juli Maaneder.)
[2]) See Resol. 9. Decbr. 1828. i C. T. for 1829 S. 173.

Characteer til den pharmaceutiske Examen, maa herefter forundes Privilegium som Apotheker i Kjøbenhavn; dog skal dette ikke gjelde med Hensyn til dem, der har taget Examen forend denne Forordnings Kundgjørelse. 1828. 2 Juni.

Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at det Omfang, hvori Kundskab i de forskjellige Discipliner skal kræves af Candidaterne ved den pharmaceutiske Examen efter Fdn. af 2. Juni 1828, fastsættes saaledes: „Ved Prøver i Receptlæsning maa Candidaten vise Færdighed i at læse Recepter med og uden Abbreviaturer og de endnu hyppigt forekommende chemiske Tegn, lægge for Dagen at han forstaaer Sproget og Indholdet af Recepterne, kjender de enkelte Ingredientsers forskjellige paa Recepten forekommende Navne, deres chemiske Beskaffenhed, Ordenen, hvori, og Maaden, hvorpaa de bør sammensættes, samt veed Beskeed med den største Dosis, hvori de farligste Medicamenter kunne indgives. Hvad Pharmacologie angaaer maa Candidaten kunne kjende og med de almindeligst brugelige forskjellige Navne benævne de Medicamenter, saavel simplicia som composita, der ere officinelle efter Pharmacopoea danica, vise Kundskab om deres chemiske Bestanddele, gjøre Rede for Kjendetegnene, hvoraf deres gode eller slette Beskaffenhed maa bedømmes, for Tillavelsesmaaden og Grunden for samme ved composita, for de systematiske Navne ved Simplicia, samt den Classe og Orden i Systemet, hvortil de henhore, deres Fødeland, Maaden, hvorpaa de der indsamles og tilberedes, samt de Forfalskninger og Forvexlinger de pleie at være underkastede. Hvad disse Kundskabers Udstrækning angaaer, lægges Pharmacopoea danica til Grund ved Examinationen, dog uden at denne, med Hensyn til de siden bemeldte Pharmacopoes Udgivelse foregaaede Forandringer i de Videnskaber, hvorpaa Læren om materia medica bygges, bliver en ubetinget Norm. Som Skrifter, der foreløbigen kunne tjene til at bestemme Omfanget, og Beskaffenheden af de Kundskaber, der i Henseende til materia medica skulle kunne fordres ved den pharmaceutiske Examen, anføres: „Trommsdorffs pharmaceutische Waarenkunde“ og „Møllers 9. Decbr.

1828. 9. Decbr. pharmaceutiske Haandbog,"[1]) hvilke dog ei heller for Examinator foreskrives som en ufravigelig Norm. Ved den befalede practiske Prøve i Chemien bliver at iagttage Følgende: Ved Udførelsen af den chemisk-pharmaceutiske Operation indskrænkes Valget til de efter Pharmacopoea danica officinelle chemiske Compositioner. Forsaavidt Candidaten skal tillave et reagens, bliver Valget af et saadant at indskrænke til den nedenfor omhandlede Fortegnelse over reagentia og til saadanne, som tillige ere officinelle composita efter Pharmacopoea danica. Den foreskrevne chemiske Analyse af en Gjenstand, som angaaer Pharmacien, bør fornemmelig angaae de officinelle Stoffe, dog at andre, som sandsynligen kunne forekomme ved chemiske Undersøgelser med Hensyn til medicina forensis, ikke ganske udelukkes. Dog bør i Almindelighed kun fordres qvalitative og ikke qvantitative Bestemmelser. I den skriftlige Journal, som Candidaten har at føre over disse Operationer, bør han give Beretning om Maaden, hvorpaa han har udført dem, og Theorien af den brugte Fremgangsmaade, og ved den analytiske Undersøgelse tillige udvikle Grundene for de Bestemmelser, han har givet om det undersøgte Legemes chemiske Beskaffenhed. Den mundtlige Prøve maa vel for en Deel angaae Gjenstande af samme Art, som den practiske, men Candidaten maa derved ogsaa aflægge Prøve paa grundig Kundskab om den chemiske Beskaffenhed i Almindelighed, baade ved de officinelle Medicamenter og ved saadanne Legemer, som staae i nøie Forbindelse med disse. Dernæst bør Candidaten ved denne Prøve ogsaa vise Kundskab om saadanne Stoffer, hvis Egenskaber og Forhold ere af fortrinlig Vigtighed med Hensyn til Chemiens Grundtheorier, med hvilke han ogsaa maa være nogenlunde bekjendt. Til Exempel paa Omfanget af de chemiske Kundskaber der kunne fordres af Candidaten, anføres: „Orfilas Handbuch der medicinischen Chemie, aus dem Französischen von Trommsdorff."[2]) Ved den botaniske Prøve bør Candidaten kjende ikke alene de indenlandske offi-

---

[1]) (For Tiden og i flere Aar bruges almindelig Prof. C. Otto's Pharmacognosie).

[2]) (Bruges ikke mere, derimod Zeise's og Wöhler's Chemier.)

1828. 9. Decbr

cinelle Planter og dem, hvis Forvexling med disse kunne befrygtes, samt Giftplanterne, men ogsaa de vigtigste exotiske officinelle Planter. Fremdeles maa Candidaten være bekjendt ikke alene med den botaniske Terminologie, men og med det linnæiske System, og endeligen bør han af det naturlige System kjende de vigtigste Familier, især dem, som ere rige paa officinelle Planter. Ved Prøven i Physiken maa Candidaten kunne gjøre Rede for Physikens Grundbegreb og Inddeling samt Forhold til hele Naturvidenskaben, Legemernes almindelige Egenskaber, de enkelte Maskiner og i Forbindelse hermed Vægtskaalens og Veiningens Theorie, Grundlovene for de draabeflydende Legemers Ligevægt, Legemernes Vægtfylde (specifike Vægt) og de dertil henhørende Forsøg, Haarrørsvirkningens Theorie, Luftens Grundegenskaber, Barometret og Luftpompen, Læren om Varmen, de chemiske Virkningers almindelige Theorie og den derfra uadskillelige Lære om Electricitet, Galvanisme og Magnetisme. Iøvrigt bør Examinator holde sig blot til det Vigtigste af de anførte Videnskabsgrene. Examinationen i pharmaceutisk Varekundskab og Beregning bør, forsaavidt den sidste betræffer, fornemmelig angaae Receepters Taxation, og i Henseende til den Første fornemmelig indskrænke sig til den mercantilske Deel af samme, skjøndt det iøvrigt ligger i Sagens Natur, at Examinator ikke vil kunne undgaae ofte at berøre denne Disciplins videnskabelige Side." Fremdeles har Hans Majestæt allernaadigst bifaldet, at der ved den pharmaceutiske Examens practiske Prøve skal kunne af Candidaten fordres Tillavning af de paa en opgiven Liste anførte reagentia foruden af de efter Pharmacopoea danica officinelle præparata.

Fortegnelse over de reagentia, som, foruden de efter Pharmacopoea danica officinelle præparata, kunne fordres lavede ved den pharmaceutiske Examens practiske Prøve. (Ifølge Bekjendtgjørelse af 7. Mai 1859.)

Salpetersyre (reen [1]).	Eddikesyre (reen.)
Phosphorsyre (reen.)	Vinsyre (reen.)
Svovlsyre (reen.)	Garvesyre.

[1]) Ordet „reen" er tilføiet ved de Stoffer, som vel ere officinelle, men almindeligviis ei i chemisk reen Tilstand.

1828.
9. Decbr.

Pyrogallussyre.
Oxalsyre.
Saltsyre (reen.)
Svovlsyrling.
Svovlbrinte.
Fluorsiliciumbrinte.
Kalihydrat (reen.)
Natronhydrat.
Barythydrat.
Wismuthiltehydrat.
Ammoniak (reen.)
Kalk (reen.)
Magnesia (reen.)
Kobbertveilte.
Chlorbarium (reen.)
Chlorcalcium.
Chlorkalium.
Chlornatrium (reen.)
Chlorguld.
Chlorplatin.
Chlorzink.
Jernforchlorid.
Jerntvechlorid.
Kobbertvechlorid.
Tinforchlorid.
Tintvechlorid.
Jodkalium.
Chlorpalladium=Natrium.
Svovlsurt Ammoniak.
— Kali (reen.)
— Natron.
— Jernforilte.
— Jerntveilte (reen.)
— Kobbertveilte.
— Sølvilte.
— Kalk.
— Cadmiumilte.
— Manganforilte.
— Kobberilte=Ammoniak.
Tvesvovlsurt Kali.
Svovlsyrlet Natron.
— Ammoniak.
Phosphorsurt Natron (reen.)
— Ammoniak.
Phosphorsurt Natron=Ammoniak.
Salpetersurt Kali.
— Ammoniak.
— Baryt.
— Kalk.
— Blyilte.
— Qviksølvforilte.
— Qviksølvtveilte (reen)
— Sølvilte.
— Natron (reent.)
— Koboltilte.
Kulsurt Kali (reent.)
— Natron.
— Ammoniak.
— Blyilte.
— Baryt.
Tvekulsurt Kali.
Oxalsurt Ammoniak.
— Kali.
Viinsurt Kali (reent.)
Eddikesurt Kali (reent.)
— Natron (reent.)
— Baryt.
— Kalk.
— Blyilte (reent.)
Basisk eddikesurt Blyilte (reent.)
Benzoesurt Natron.
Ravsurt Natron.
Manganoversurt Kali.
Molybdænsurt Ammoniak.
Neutr. chromsurt Kali.
Surt borsurt Natron (reent.)
Fluorbarium.
Antimonsurt Kali.
Cyankalium.
Rødt Cyanjernkalium.
Nitroprussidnatrium.
Svovlbrinte=Svovlkalium.
— Svovlammonium.
Svovlcyankalium.
Absolut Alcohol.
Æther (reen.)
Terpentinolie (reen.)
Galæbletinctur.
Indigoopløsning.

Kieselsur Kalioplosning.	Chlor.	1828. 9. Decbr.
Lakmostinctur.	Jern (reent.)	
— Papir rodt og blaat.	Kobber (reent.)	
Gurkemeiepapir.	Zink (reent.)	

Canc. Skriv. (til den vestindiske Regjering), ang. Mulcten for ulovlig Salg af Medicin i Vestindien, samt om Tiden til Apothekernes Visitation sammesteds. 1829. 7. Febr.

Efterat Cancelliet havde modtaget de ved den Kgl. vestindiske Regjerings Skrivelse af 2. Septbr. f. A. hertil fremsendte Medicinalberetninger saavel fra de paa St. Thomas og St. Jan, som paa St. Croix fungerende Læger, har Man udbedt sig det Kgl. Sundhedscollegii Yttringer meddelte, i Anledning af hvad der i den af den constituerede Landphysicus paa St. Croix, Regimentschirurg N. N. afgivne almindelige Beretning er anført, om at det formeentlig maatte ansees hensigtsmæssigt, at den ved Gouvernementsplacat af 27. Septbr. 1815 fastsatte Mulct af 100 Rdl. vestindisk Courant for ulovligt Salg af Medicin maatte nedsættes til 5 eller 10 Rdl. vestindisk Courant, samt at Tiden for Visitationer af Apothekerne paa de danske vestindiske Øer maatte fastsættes til hvert Aars December Maaned.

Med Hensyn til hvad det Kgl. Sundhedscollegium i den herpaa afgivne Betænkning har yttret, skulde Man tjenstligst tilmelde den Kgl. vestindiske Regjering, at Cancelliet ikke finder noget imod, at den omhandlede Mulct nedsættes, for med desmere Strænghed at kunne affordres de Vedkommende, samt ligeledes, at Apothekernes Visitation fastsættes til hvert Aars December Maaned, som den Tid, den constituerede Physicus, efter locale Omstændigheder, anseer passeligst til samme Forretning. Sluttelig bifalder Cancelliet ogsaa, i Anledning af Regimentschirurg N. N.'s i forbemeldte almindelige Beretning endvidere gjorte Indstilling, at det har sit Forblivende derved, at Glas, Krukker og Skuffer i Apotheket i Christianssted ikke ere befundne, i Overeensstemmelse med Canc. Circ. af 1. Marts 1806, forsynede med baade de gamle og de nye Navne efter den forhen gjeldende Pharmacopoea danica, men alene med de nye Navne, dog at de omhandlede Gjenstande istedetfor hine gamle Navne tillige forsynes med de gangbare engelske Navne.

Ordre (til Professorerne Herholdt, Zeise og Wendt og Stabschirurg Tønder), hvorved samme paalægges at tage under 13. Febr.

1829. 13. Febr. Overveielse, hvilke Forandringer den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt under de nuværende Forhold passende kunde være at underkaste, og derom indsende Forslag og Forestilling til Hans Majestæt Kongen igjennem det danske Cancellie.

1830. 4. Febr. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. hvorvidt der fra Apothekerne kan udleveres Rottekrudt efter Lægers Ordination.

Efterat Cancelliet har modtaget det Kgl. Sundhedscollegii behagelige Betænkning af 31. Decbr. sidstl., over den af Cand. med. N. N. indgivne Forespørgsel, om ogsaa autoriserede Læger, ifølge Fdn. af 1. April 1796, behøve at være forsynede med Præsteattest, for fra Apothekerne at erholde udleveret Rottekrudt,

skulde Man tjenstligst anmode velbemeldte Collegium om, i Overeensstemmelse med den af Samme yttrede Mening, at tilkjendegive bemeldte Candidat N. N., at den ovennævnte Anordning aldeles ikke angaaer Læger, og ligesom den saaledes ikke udelukker dem fra at forskrive Rottekrudt fra Apothekerne som Medicin, saaledes hjemler den dem eiheller Ret til at bevirke Udlevering af Gifter fra Apothekerne mod deres Attester. [1])

[1]) Ved at udbede sig Sundhedscollegiets Betænkning over Sagen, yttrede Cancelliet, at Man ansaae det utvivlsomt, at Lægerne ere berettigede til, fra Apothekerne at forskrive Rottekrudt, naar det skeer i en Recept og som Lægemiddel, men at Man derhos holdt for, at det, forsaavidt anden Anvendelse deraf skal skee, ikke bør finde Sted, fordi Lægerne ordentligviis ei kunne supponeres at have det Bekjendtskab til de huslige og andre Forhold, der skulde gjøre Anvendelsen af Rottekrudt nødvendig, og Man ønskede derfor tillige at erfare Sundhedscollegiets Mening, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt, at limitere Lægernes Competence til at forskrive Rottekrudt fra Apothekerne til en i Overeensstemmelse med det Ovenanførte bestemt Størrelse. Sundhedscollegiet svarede under 31. Decbr. 1829, at da Fdn. af 1. April 1796 formeentligen kun angaaer Salg af Gift til anden Brug end som Lægemiddel, hvilket Udtrykkene i § 2: „naar det skal bruges til Rotter, o. s. v." tydeligen godtgjøre, skjønnede Sundhedscollegiet ikke rettere, end at ligesaalidet som Lægerne ved bemeldte Forordning ere udelukkede fra at forskrive Rottekrudt fra Apothekerne i en Recept og som Medicin, ligesaalidet ere de, ifølge samme Forordning, paa den anden Side berettigede til at reqvirere bemeldte Giftsort til oeconomisk Brug. Iøvrigt troede Collegiet det ikke nødvendigt at limitere

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. at her examinerede Pharmaceuter have Adgang til at blive Apothekere i Hertugdømmerne, og omvendt. 1830. 19. Juni.

Efterat Cancelliet havde modtaget det Kgl. Sundhedscollegii Betænkning af 24. Marts sidstl., i Anledning af den fra Cand. pharm. N. N. her af Staden indkomne Ansøgning om, at det for N. N. under 27. Febr. 1827 udfærdigede Privilegium paa at anlægge og drive et Apothek i Nysted, maatte overdrages til ham, tilskrev Man det Kgl. slesvigholsteenlauenburgske Cancellie angaaende hvorvidt her examinerede Pharmaceuter have Adgang til at blive Apothekere i Hertugdømmene, med Hensyn til, at det heraf maatte være afhængigt, hvorvidt den ansøgte og lignende Bevillinger kunde meddeles.

Da Man nu har modtaget Underretning om, at det hidtil har været fulgt som Grundsætning, at Pharmaceuter, som af det herværende medicinske Facultet have erholdt Vidnesbyrd om Duelighed til at forestaae et Apothek, uden videre Prøvelse ere blevne admitterede til at bestyre Apotheker i Hertugdømmene, er den af formævnte N. N. ansøgte Bevilling under D. D. herigjennem udfærdiget.

Bevilling, hvorved Apotheker N. N. tillades at anlægge et Filialapothek i Nexøe. 25. Juni.

Canc. Skriv. (til den borgerlige Indrullerings-Commission), ang. at de paa Apothekerne i Kjøbenhavn ansatte pharmaceutiske Candidater ere frie for borgerlig militair Tjeneste. 19. Octbr.

Den borgerlige Indrullerings-Commission har i Skrivelse af 30. i f. M. andraget, at Samme hidtil har fritaget de paa Apothekerne her i Staden ansatte Cand. pharm., paa Grund af at de i deres borgerlige Stilling dem paaliggende Forretninger ere hinderlige i deres Indtrædelse i et borgerligt militair Corps, men at der ikke gives nogen udtrykkelig Bestemmelse for disse Personers Fritagelse for at indgaae under Borgervæbningen, har velbem. Indrullerings-Commission begjært Cancelliets Resolution for, hvorledes der bliver at forholde i ovennævnte Tilfælde.

Lægernes Competence til at forskrive Rottekrudt til en bestemt Størrelse, eftersom denne Gift, brugt som Lægemiddel, kun anvendes i høist ubetydelige Doses, og altid som Præparat, saa at vedkommende Apothekere strax ville kunne skjønne, til hvad Brug samme er foreskreven. Den ommeldte Limitation ansaae Collegiet ogsaa af den Grund mindre hensigtsmæssig, at det altid staaer i Lægens Magt, ved til forskjellige Tider at reqvirere smaa Doses, at eludere den paatænkte Bestemmelse.

1830. I Anledning heraf skulde Man i Gjensvar tjenstligst
19. Octbr. melde, at det kan forblive ved den hidtil fulgte Regel, at Cand. pharm. fritages for borgerlig militair Tjeneste, naar de ere ansatte paa Stadens Apotheker.

22. Decbr. Kgl. Confirmation paa Fundats for det pharmaceutiske Understøttelsesselskab, som den 4. Octb. s. A. stiftedes af det pharmaceutiske Læseselskab i Kjøbenhavn.

§ 1. Selskabets Formaal er at hjælpe trængende Pharmaceuter, som enten ved Alderdom, Sygdom eller ulykkelige Tilfælde ere satte ud af Stand til at erhverve sig deres Underhold, og, saafremt det kan skee, uden at træde dette Hovedformaal eller de øvrige stedfindende Bestemmelser for nær, da tillige at lade trængende, værdige Enker efter Medlemmer af Selskabet tilflyde Understøttelse. § 2. Enhver Pharmaceut kan blive Medlem af Selskabet. § 3. Det aarlige Bidrag overlades til Enhvers Evne og gode Villie, dog er Minimum 2 Rdl. Forudbetaling for flere Aar kan skee, dog maa i dette Tilfælde udtrykkelig angives, for hvormange Aar en saadan Indbetaling gjælder, da den i modsat Fald vil blive anseet som eet Aars Contingent. § 4. Den, som erholder Understøttelse af Selskabet, er, saalænge han nyder denne, fritagen for at erlægge Contingent. § 5. Den som i 3 Aar, efter gjentagen Paamindelse af Bestyrelsen, ikke har erlagt Contingent, har tabt sin Medlemsret; dog maa en saadan Udelukkelse underkastes Generalforsamlingens Kjendelse. § 6. De til Understøttelse disponible Pengemidler ere Renterne af Selskabets Fonds og tre Fjerdedele af det aarlige Contingent. § 7. Indtil videre lægges til Fondet: 1. En Fjerdepart af det aarlige Contingent. 2. Den ifølge kgl. Resolution af 2. Juli 1845 bevilgede Trediedeel af de ved Apothekers Afhændelse indkommende Recognitioner. 3. Alle extraordinaire Gaver, saafremt Giveren ikke har bestemt anderledes. § 8. Selskabet opfylder sit Formaal ved at uddele: 1. Alderspensioner. 2. Extraordinaire Understøttelser. § 9. Alderspensionerne ere bestemte til 100 Rdl., og ville blive bevilgede, saafremt Selskabets Indtægter i Henhold til § 6 strække til, naar Ansøgeren 1. har været Medlem af Selskabet i 20 Aar. 2. har fyldt sit 50de Aar. 3. beviser sin Trang

og Værdighed til Understøttelse. § 10. De extraordinaire Understøttelser maa ikke overstige 200 Rbl., og tildeles Medlemmer, som ved ulykkelige Tilfælde eller Sygdom forhindres fra at erhverve sig Livets Ophold. Hvis Selskabets Midler strække til, kan Generalforsamlingen bestemme, om de hidtil uddeelte extraordinaire Understøttelser til Pharmaceuter, som ikke have været eller ere Medlemmer af Selskabet, kunne vedblive; dog maae nye Ansøgninger af denne Natur ikke mere tages til Følge. § 11. Begjæringer om Alderspensioner ledsagede af Døbe-Attest og Vidnesbyrd fra Vedkommendes sidste Principal maae indsendes til Formanden inden 1ste October. Skulde Ansøgeren ikke være conditionerende, da maa vedføies Attest fra et af Selskabets Medlemmer, fra Sognepræsten og fra en anden agtet Mand i Staten. Ansøgningerne circulere paa Kjøbenhavns Apotheker og ligge efter endt Circulation til Eftersyn hos Formanden. § 12. Den extraordinaire Understøttelse kan søges til enhver Tid, og Bestemmelse herom tages af en i dette Øiemed uopholdelig indkaldt Generalforsamling. § 13. Bidragene indkræves i Kjøbenhavn inden August Maaneds Udgang, og maae i Provindserne ligeledes indbetales inden denne Tid. Restancelisten fremlægges paa den ordentlige Generalforsamling. § 14 Der maa ikke gjøres Arrest eller Forbud i Selskabets Kasse paa den Understøttelse, som er tilstaaet dets Medlemmer.[1] § 15. Alle Selskabets Anliggender afgjøres af Generalforsamlingen, som indkaldes ved Bekjendtgjørelser i den Berlingske Tidende, og som afholdes i Begyndelsen af Aaret inden Januar Maaneds Udgang. — — —[2] 1830. 22. Decbr.

Rescr. (til Kjøbenhavns Magistrat), hvorved Samme meddeles, at Hans Majestæt Kongen under 27. f. M. allernaadigst har tilstaaet den polytechniske Læreanstalt i Kjøbenhavn Rettighed til at have Udsalg af de Arbeider og Pro- 1831. 6. Mai.

---

[1]) Under 31. Juli 1852 androg Bestyrelsen, igjennem Magistraten, Hs. Maj. Kongen om Confirmation paa Lovenes § 14, og erholdt under 27. Septbr., igjennem samme Autoritet, denne allernaadigst bevilliget.

[2]) Disse ere Selskabets nugjældende Love, ifølge Revision af 1852.

1831. ducter, der ifølge Læreanstaltens Formaal og Bestemmelse
6. Mai. forfærdiges i dens Værksteder og Laboratorier.[1])

14. Juni. Canc. Skriv. (til den vestindiske Regjering), ang. Anvendelsen i Vestindien af nogle for Danmark i 1828 udkomne Anordninger og Circulair-Skrivelser.

— — — ad 37) at Fdn. af 2. Juni 1828, indeholdende nærmere Bestemmelser om den pharmaceutiske Examen, uagtet den ikke ligefrem er anvendelig i Vestindien, idet den kun indeholder Regler for Examens Holdelse og for Meddelelsen af Apothekerprivilegier, dog foranstaltes tinglæst til Efterretning for Vedkommende, bifalder Cancelliet.

26. Juli. Canc. Plac. ang. at der, forinden Arsenik fra Apothekerne udsælges til Brug imod skadelige Dyr, bor gives samme en Tilsætning af Kjønrøg.

Det har behaget Kongen at resolvere, at det maa gjøres Apothekerne til Pligt, inden de udlevere Arsenik til Brug imod Rotter, Muus eller andre skadelige Dyr, foruden hvad der ellers med Hensyn til Udsalg af Gift er foreskrevet, at iagttage, at der gives samme en Tilsætning af $^{1}/_{16}$ Kjønrøg, som iforveien maa ved Gløding være betaget sin eiendommelige brankede Lugt.

2. Aug. Canc. Skriv. (til Commissionen til at tage under Overveielse, hvilke Forandringer den i Aaret 1818 udgivne Medicinal-Taxt under de nuværende Forhold maatte udkræve), indeholdende Afgjørelse paa nogle Spørgsmaal om de Regler, der blive at følge ved Udarbeidelsen af den nye Medicinaltaxt.

Den til at tage under Overveielse, hvilke Forandringer den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt under de nuværende Forhold maatte udkræve, allernaadigst nedsatte Commission har i Skrivelse af 14. Novbr. 1829 udbedt sig Cancelliets Bestemmelse med Hensyn til adskillige Punkter betræffende de Regler, der blive at lægge til Grund ved Udarbeidelsen af den nye Medicinaltaxt.

I Gjensvar herpaa undlader Collegiet ikke, ved herhos at tilbagesende de velbemeldte Commissions Skrivelse medfulgte Bilage, til fornøden Efterretning tjenstligst at meddele Følgende: Hvad for det Første den Norm angaaer, hvor-

[1]) Jvfr. Raadstue Plac. af 20. Mai 1831.

efter Bekostningerne ved Medicinalvarers Overbringelse fra Hamborg til Kjøbenhavn, Tolden derunder indbefattet, bør beregnes, da har Commissionen fremsat tvende Beregningsmaader, hvoraf den ene, der skal være brugt ved Taxtberegningen af 1809, gaaer ud paa at ansætte fornævnte Bekostninger til 55 pCt. af den primitive Indkjøbspriis, den anden derimod, som skal ligge til Grund for Taxten 1818, bestaaer i, til Indkjøbsprisen for hvert Pund Vare at lægge 15 pCt. for Tolden og derhos, som det hedder i Commissionens Skrivelse, 1 Rdl. D. C., men efter Maaden, hvorpaa det virkeligen findes at være beregnet i Bilaget Litr. B, 144 ß eller $1\frac{1}{2}$ Rdl. r. S., i Transportomkostninger. Ligesom det imidlertid ikke er efter nogen dertil erhvervet Autorisation, at hine Normer have været fulgte ved de tidligere Taxtberegninger, men, hvad in specie Taxten af 1818 angaaer, den Kgl. Resolution af 12. Febr. 1817, der bestemte Reglerne for samme Beregning, alene indeholde, at der til selve Indkjøbsprisen skulde lægges alle øvrige paaløbende Udgifter, som Emballage, Fragt, Told, m. m., saaledes kan Cancelliet ikke finde det rigtigt, at ved Udarbeidelsen af den nye Medicinaltaxt noget af de ovennævnte Alternativer lægges til Grund, hvilke begge ere aldeles vilkaarlige og synes at maatte lede til en utilbørlig Fordyrelse af Lægemidlerne, idet der for Transportomkostninger o. s. v. beregnes Apothekerne en Godtgjørelse, som langt overstiger det Beløb, disse Udgifter virkeligen kunne antages at udgjøre. Derimod formener man, at Tolden paa enhver Varesort særligen bør beregnes efter dens virkelige Beløb, hvorom den fornødne Oplysning letteligen vil kunne erholdes fra det Kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, naar Commissionen for bemeldte Collegium opgiver alle de Medicamenter, der i Taxten blive at betegne som forskrevne fra Udlandet; og hvad Fragten og de øvrige Transportudgifter angaaer, da bør samme vel ansættes rundeligen, men dog i et noget rimeligt Forhold til det, de i Virkeligheden udgjøre; hvilket og vil kunne oplyses ved Raadførsel med Mæglere og Kjøbmænd, og uden Tvivl lader sig bestemme ved en almindelig Norm eller ialfald efter en Classification i

1831. nogle faa Classer. Betræffende dernæst det Spørgsmaal,
2. Aug. om de chemiske Præparater, for hvis Tilberedelse Forskrifter indeholdes i Pharmacopoen, skulle taxeres efter de Priser, hvortil de kunne forskrives, eller om Taxtberegningen skal gaae ud fra den Hypothese, at Apothekerne selv tillave dem, da maa Collegiet aldeles tiltræde den af Commissionens Pluralitet yttrede Formening, at det forstnævnte Alternativ bør som almindelig Regel foretrækkes; hvorhos man maa overlade til Commissionens Bedømmelse, om der maatte gives enkelte chemiske Præparater, som det af særegne Grunde undtagelsesviis burde paalægges Apothekerne selv at tilberede, og som derfor burde taxeres saaledes, at Apothekerne, uagtet de maatte renoncere paa den Fordeel at forskrive dem til lavere Priis, kunde derpaa have de anordningsmæssige Procenter. Med Hensyn til de technisk- oeconomiske Midler, som, foruden Apothekerne, ogsaa andre Handlende ere berettigede til at udsælge, har Commissionen bemærket, at den har ladet sig opgive Urtekræmmeres, Viinhandleres, Brændeviinsbrænderes og andre vedkommende Handlendes Udsalgspriis og lagt samme, som Apothekernes Indkjøbspriis, til Grund for Taxtberegningen. Denne Fremgangsmaade er imidlertid ikke aldeles overeensstemmende med Forskriften i Resol. af 12. Febr. 1817 § 3, ifølge hvilken det ikke ere de Priser, hvortil f. Ex. en Urtekræmmer sælger Viinæddikke, Vox, Spiritus o. s. v., som skal tages i Betragtning, hvorimod disse Artiklers Priis hos Fabrikanterne eller paa Torvet, eller ialfald hos dem, der forhandle dem i større Partier, bør være Basis, og dertil kun lægges de 100 pCt. Avance. Forsaavidt Priserne i de Hamborger Priiscouranter skulde lægges til Grund, turde dog 25 Procent (hvilket er det Tillæg Urtekræmmer N. N. beregner sig og hvorunder endog tillige er indbefattet hans Handelsforbeel) være det høieste, der burde tilføies samme, for at udfinde Apothekernes Indkjøbspriis, hvorefter altsaa det af forнævnte Midler, der i Hamborg koster 3 Mk. Banco, skulde ansættes til en Indkjøbspriis af 2½ Rdl. Sølv, altsaa en Udsalgspriis af 5 Rdl. Sølv. Betræffende de i Bilaget Litr. H. Nr. 9 omhandlede Artikler, da skjønner Collegiet ikke, at der er

nogen tilstrækkelig Grund til ubetinget at foretrække de af Apothekerne opgivne Priser for de lavere, som Bestyreren af Fattigvæsenets Dispensationsanstalt har opgivet. Det vilde være imod denne Mands Interesse, at opgive Priserne for lavt, da han fører Fattigvæsenet de af ham indsamlede Midler til Regning, og altsaa maatte gjøre Opoffrelser, om han betalte dem høiere, end han anfører, ligesom det paa den anden Side er uantageligt, at han for Commissionen har opgivet dem anderledes, end han debiterer Fattigvæsenet dem. Naar det er bemærket, at han maaskee har indkjøbt Varene hos Handlende fra første Haand, saa er dette jo det samme, som Apothekerne ogsaa kunne og bør gjøre, ja de kunne endog indkjøbe dem hos Producenterne til endnu lavere Priis. Den blotte Formodning, at han har ladet en Deel af Varene indsamle ved Almisselemmer paa Hospitalet imod en ringe Godtgjørelse, synes ikke at kunne komme i nogen Betragtning, og det er neppe heller rimeligt, at han kan formaae bemeldte Almisselemmer til at indsamle Urter o. desl. for en ringere Betaling end den, hvorfor og Apothekerne kunne faae fattige Folk til saadant Arbeide. Seer man hen til det specielle Indhold af fornævnte Bilag, saa synes og de adskillige der anførte Indigena at maatte kunne forskrives fra Provindsial-Apothekerne til de af Dispensations-Anstaltens Bestyrer opgivne Priser, hvilke tildeels endog ere høiere, end de, der findes anførte paa de Bilaget Litr. A vedlagte Priiscouranter. Hvad endelig Udarbeidelsen af Taxten for Composita og Præparata angaaer, da har Commissionen bemærket, at det Kgl. Sundhedscollegii Taxtberegning for 1818 i foranførte Henseende formeentlig vil kunne følges, saaledes at det halve Beløb af de ved bemeldte Beregning ansatte Bearbeidningsomkostninger lægges til Grund, og at da hver Skilling halveret beregnes til $1\frac{1}{2}$ Rbsk. Sølv. Det vilde imidlertid vistnok være ønskeligere, at Commissionen selv anstillede Undersøgelse om, hvormeget Svinding og Bearbeidningsomkostninger virkeligen udgjøre, og gik ud fra de saaledes udfundne Resultater, end at Samme lagde de Beregninger til Grund, der ere fulgte ved Taxtarbeidet af 1818, og som atter ere byggede paa ældre fra

1831. 2. Aug. Apothekerne selv hidrørende Beregninger. Men om det end, for at fremme Arbeidet, maatte ansees nødvendigt, uden nogen nærmere Prøvelse, at lægge de ovenmeldte Beregninger til Grund, og altsaa blot indskrænke sig til at gjøre de Rectificationer, som de nuværende Varepriser fordre, saa vil det dog ialfald, saavidt man her kan skjønne, ikke være rigtigt, at Bearbeidningsomkostningerne, saaledes som de ere anførte i Taxten af 1818, efterat være omsatte, efter Plac. af 8. Octbr. 1818, fra det i hiin Taxt efter Cours af 400 bestemte nominelle Beløb til Sølv, skulde forhøies med et Tillæg af 50 Procent. Den Kgl. Resolution af 12. Febr. 1817 tilstod Apothekerne en Godtgjørelse for Bearbeidningsomkostningerne, lige med dem, som vare tilstaaede ved Taxtberegningen af 1806, saaledes at der for enhver Skilling, som denne Taxtberegning havde tilstaaet dem, skulde svares $1^1/_2$ Rbsk. rede Sølv. I Overeensstemmelse hermed maa Taxtberegningen af 1818 antages at være skeet, hvilken følgeligen, da den lagde Cours 400 til Grund, beregnede 3 Rbsk. Tegn for hver gammel Skilling, og ved Plac. af 8 Octbr. s. A. blev dette igjen reduceret til $1^1/_2$ Rbsk. Sølv, hvortil der altsaa ikke atter kan være at føie 50 Procent, saaledes at der for hver gammel Skilling skulde tilstaaes $2^3/_4$ Rbsk. Sølv.

20. Septb. Kongel. Resol., hvorved hans Majestæt Kongen efter samtlige i en af det danske Cancellie derom afgiven allerunderdanigst Betænkning oplyste Omstændigheder, tilkjendegiver, at et af Professor Wendt indgivet Andragende angaaende Ophævelsen af Kjøbenhavns Fattigvæsens Dispensationsanstalt for Tiden maa bortfalde.

21. Septb. Rescr. (til den vestindiske Regiering), at Fdn. af 1. April 1796 om Forsigtighedsregler ved Salg af Gift skal være gjeldende i Vestindien.

Os er af vort danske Cancellie allerunderdanigst blevet foredraget, hvorledes der med Hensyn til vore vestindiske Eilande kan være Tvivl om Anvendeligheden af de i vort Rige Danmark gjeldende Bestemmelser om Udsalg af Gift[1]), og at disse ialfald kunne

[1]) Bemeldte Forordning var forlængst foranstaltet tinglæst ved samtlige Jurisdictioner med Undtagelse af Frederiksted Bytings-

behøve nogen Modification ved deres Anvendelse paa bemeldte vore Eilande. 1831.

21. Septb.

Efterat have taget denne Sag i allerhøieste Overveielse, ville Vi allernaadigst have fastsat, at den under 1. April 1796 emanerede Forordning, der fastsætter de Forsigtigheds-regler, som bør iagttages og følges ved Salg af Handel med Gift, ogsaa skal være gjeldende paa vore vestindiske Eilande, dog med den Forandring og nærmere Bestemmelse, at de i bemeldte Forordnings §§ 2 og 3 befalede Attester bør paa bemeldte vore vestindiske Øer være udstedte af Stedets Politimester [1]), og at ligeledes den i fornævnte § 2 fastsatte Grændse for den Qvantitet Rottekrudt, der maa overlades Nogen, bortfalder, hvorimod vedkommende Politimester har efter Omstændighederne at bedømme denne Qvantitet og i enhver Giftattest udtrykkelig at opgive den. [2]) Saa ville Vi og allernaadigst, at Apothekerne paa vore vestindiske Eilande, i Lighed med hvad der ved vor allerhøieste Resol. af 13. Juli sidstl. er foreskrevet for vort Rige Danmark, have, inden de udlevere Arsenik til Brug mod Rotter, Muus eller andre skadelige Dyr, at iagttage, foruden hvad der ellers med Hensyn til Salg af Giften er foreskrevet, at der gives

ret, hvorfor den Mening var bleven yttret, at den allerede maatte være anvendelig i Vestindien; men dette kunde Cancelliet saameget mindre ansee for afgjort, som der paa den Tid, Tinglæsningen var iværksat, ikke existerede noget Apothek paa de danske vestindiske Øer, og Fordn. altsaa ikke havde nogen Gjenstand sammesteds. Den egnede sig eiheller til der at gjøres gjeldende uden med enkelte paa de locale Omstændigheder grundede Modificationer. Coll. Tid. for 1831 S. 746.

[1]) Da den største Deel af Præsterne i de vestindiske Colonier ere Fremmede, ansees det mest passende, at de befalede Attester bleve meddelte af Politimesterne. Coll. Tid. for 1831 S. 747.

[2]) Anvendelsen af Rottekrudt imod de for Sukkerplantagerne skadelige Markrotter bevirker et betydeligt større Forbrug af denne Giftsort end her i Riget, saa at endog enkelte Plantere til dette Øiemed forbruge 12 à 14 Pd. aarlig. Udsalget kunde altsaa ikke indskrænkes til den i Fdn. af 1. April 1796 § 2 nævnte Qvantitet, og det ansaaes rigtigst at overlade Bedømmelsen af de concrete Tilfælde til Politimesteren paa Stedet. Coll. Tid. for 1831 S. 748.

1831. 21. Septb. samme en Tilsætning af $^{1}/_{16}$ Deel Kønrøg, som iforveien maa ved Glødning være betaget sin eiendommelige brandede Lugt.

8. Novbr. Kongl. Resol., hvorved allernaadigst tillades, at et nyt Apothek maa anlægges i Randers Kjøbstad, samt at Cand. philos. og pharm. Schack Lüneberg Køster i Randers saavel dertil som til Apothekets Drift maa forundes Privilegium, imod at han forinden Privilegiet udleveres ham, ifølge sit Tilbud, erlægger en Sum af 5000 Rdl. Sølvmynt, af hvilken 4000 skulle tilflyde den polytechniske Læreanstalt og de øvrige 1000 Rdl. Fattigvæsenet i Randers.

18. Novb. Ordre til Etatsraad og Professor Dr. Med. J. D. Herholdt, Stabs- og Regiments-Chirurg R. Tønder, Dr. Med. Professor J. C. W. Wendt og Dr. Phil. og Professor i Chemien, W. C. Zeise om i Forening med Professorerne Klingberg og Thal i en Commission at overveie, hvilke Forandringer der kan foretages ved den i 1818 udgivne Medicinaltaxt, samt at omarbeide den ved Fdn. af 28. Juni 1805 autoriserede Pharmacopoea danica.[1]

1832. 24. Jan. Gen. Com. Coll. Skriv., hvorved bevilges, at den Medicin, som Landmilitair-Etaten maatte behøve, fremdeles indtil videre bliver leveret fra det afgangne Cancelliraad og Apotheker Groths og forhen afdøde Hustrues Bo tilhørende Apothek.

7. Febr. Rescr. — — — 8) at en Apotheker er antaget til at levere Lægemidler til begge Garnisonerne paa St. Croix, i Overeensstemmelse med den nye Organisation, i Følge hvilken Medicinen ikke skal leveres af Chirurgerne; — at det samme skal foranstaltes paa St. Thomas.

15. Febr. Bevilling for Apotheker H. L. Heiberg i Ringkjøbing til, i Forbindelse med hans Apothek sammestedes, at anlægge et Filialapothek i Herning Sogn i Hammerum Herred i Ringkjøbing Amt.

21. Febr. Canc. Skriv. (til Commissionen, der er anordnet til at

[1]) Jvf. Kgl. Resol. af 24. Decbr. 1831, (hvorved Prof. Wendt fritages for at deeltage i Forhandlingerne ang. Taxten.)

revidere og indgive Forslag til de fornødne Forandringer i den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt), indeholdende Afgjørelsen paa nogle Spørgsmaal om Regler ved Udarbeidelse af den nye Medicinaltaxt.[1]

1832. 21. Febr.

Commissionen, som det er overdraget at tage under Overveielse, hvilke Forandringer den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt under de nuværende Forhold maatte udkræve, har i Skrivelse af 30. Decbr. sidstl. til Cancelliets Bedømmelse indstillet nogle almindelige Regler, der formenes at kunne tages til Følge ved Taxtberegningen for de Midler, som skulle forskrives fra Udlandet, og i Forbindelse hermed udbedt sig Collegiets Bestemmelse med Hensyn til nogle andre Punkter, der vedrøre den Samme overdragne Undersøgelse. Foranlediget heraf skulde Cancelliet, angaaende de enkelte omspurgte Punkter, tjenstligst yttre Følgende:

Ad 1) Forsaavidt Commissionen har indstillet, at Hamburger Algemeines Preis-Courant fra 23. Septbr. f. A. Nr. 38 maa lægges til Grund for Taxtbestemmelser for udenlandske Midler, med Hensyn til at det er denne Tidspunkt af Aaret, paa hvilken Apothekerne efter Lovgivningen skulle være forsynede med det nødvendige Forraad af deslige Midler, da kan Cancelliet vel overhovedet ikke have noget herimod at erindre, idet man dog derhos finder det hensigtsmæssigt, at Commissionen confererer den nævnte Priiscourant med andre Priiscouranter, og i det Hele søger at indhente de bedst mulige Oplysninger om de sande Priser paa Midlerne, hvilke Oplysningers Benyttelse aldeles maa overlades til Sammes Indsigt og gode Overlæg. Men da Commissionen har tilføiet den Bemærkning, at adskillige af de Varer, som skulle forskrives, ere ved Udbrudet af Cholera i Hamborg betydeligen stegne i Prisen i de sidste Maaneder før September, forekommer det Cancelliet rettest, at lade Taxtpriserne paa de Varesorter, der af nysnævnte Grund have været betydelig Stigen undergivne, blive in suspenso, indtil disse Priser igjen have sat sig paa en Fod, der kan ventes at blive stadig; thi vel kunne Taxtpriserne, i Overeensstemmelse med Rescr. af 12. Febr. 1817 § 14, atter være Forandring underkastede efter Conjuncturerne, men da herefter Forandringer i Priserne under 10 Procent i Alminde-

[1] Jvfr. Canc. Skriv. af 2. Aug. 1831.

1832. 21. Febr. lighed ikke skulle komme i Betragtning, og da desuden Erfaring har viist, at Tart-Nedsættelse ikke lettelig foregaaer, ligesom heller ikke, saavidt vides, nogen tartmæssig Priis er bleven nedsat, siden Medicinaltarten af 1818 blev udgiven, uagtet mange Varesorter imidlertid ere faldne dybt under de antagne Priser, kan det ikke være ligegyldigt, om den almindelige Tart sattes under Conjuncturer, der have opdrevet de sædvanlige Priser eller ikke. Forbemeldte Conjuncturer ville desuden sandsynligviis, allerede inden Tarten kan udgives, have forandret sig. Ad 2) Commissionen har herunder bemærket, at Varers Transport i Almindelighed skal kunne bestrides med 10 Procent af Varernes Værdi, men med Hensyn til at Provindsial-Apothekerne enten maae forskrive dem over Land til en høiere Priis eller med større Bekostning end ovennævnte 10 Procent, i Fragt fra Kjøbenhavn til det respective Provindsial-Apothek, indstillet, om ikke den Regel kunde følges, at der for Varesorter, hvis Priis i Hamborg er 3 Mk. Bko. for Pundet eller derover, ikkun beregnes 10 Procent i Transport, Svinding, Emballage, Vægtforskjel o. s. v., men at derimod for de Varer, hvis Priis er under 3 Mk. Bko. for Pundet, beregnes 20 Procent. Skjøndt det nu i sig selv vilde være det rigtigste, ved enhver enkelt Varesort at beregne Tillæget for Transport-Udgiften, efter hvad denne effectiv vil udgjøre efter en rundelig Ansættelse, kan Cancelliet dog ikke have Noget imod, at en fast Norm i denne Henseende lægges til Grund, og man finder da, at de ovennævnte 10 Procent i Reglen maa ansees som en rigelig Godtgjørelse for Varers Transport fra Hamborg til ethvert Sted her i Riget, ligesom og, efter hvad Commissionen har bemærket, Handlende have angivet dette Forhold som en Norm, hvorved Sælgerne i Almindelighed kunde være tjente, og som saaledes endnu mere maa kunne convenere Apothekerne, hvis Varer for største Delen høre til de kostbare Slags. Hiin Beregning synes endog, skjøndt den er langt under det, som forhen har været beregnet, med Hensyn til enkelte Artikler at kunne medføre en saa byrdefuld Forhøielse i Prisen, at en Nedsættelse turde være tilraadelig. Naar saaledes t. Ex. 10 Procent regnes paa

Moschus for Transport og hvad dermed staaer i Forbindelse, saa bliver denne Tillægsbetaling efter de forskjellige paa Bilaget Litr. B. opgivne Priser paa bemeldte Artikel, resp. 3 Rdl. 32 ß eller 5 Rdlr. rede Sølv pr. Unze, altsaa 53 Rdl. 2 Mk. eller 80 Rdl. rede Sølv for Pundet, hvilken Udgift, ved derhos at forøges med de sædvanlige 100 Procent Avance, kommer til stærkt at betynge denne dyre Artikel; saa at, som bemeldte Bilag udviser, en Unze Moschus, hvorfor Prisen i Hamborg er paa den ene Sort 50 Mk. Bko. eller $33^2/_3$ Rdl. rede Sølv og paa den anden Sort 75 Mk. Bko. eller 50 Rdl. rede Sølv, her, efter at Told- og Accise-Omkostninger ere komne til, bliver at betale med resp. 74 Rdl. 62 ß eller 111 Rdl. 30 ß. Her turde altsaa en Moderation i de 10 Procent passende være at anbringe, men Cancelliet maa overlade det til Commissionens Skjøn, med Hensyn til hvilke Gjenstande saadan Moderation kunde finde Sted, og hvorvidt den i saa Fald maatte strække sig. Paa den anden Side skjønnes det ikke let at kunne blive fornødent til skadesløs Dækning af Transport-Udgifterne fra Hamborg paa nogen Apotheker-Vare at beregne bemeldte Udgifter til 20 Procent, da i alt Fald det mulige Tab, som den almindelige Beregningsmaade til 10 Procent kunde medføre paa nogen enkelt af de Varesorter, Apothekerne forskrive, langt vilde opveies ved den overmaade rigelige Fordeel, som paa de fleste andre Artikler kunde calculeres, ligesom det jo og maa bemærkes, at Apothekerne paa de saaledes beregnede Transport-Udgifter atter have 100 Procent Avance. Skal altsaa i noget Tilfælde en høiere Maalestok, end den almindelige, lægges til Grund for hiin Beregning, kan dette efter Cancelliets Formening hverken blive saaledes, at Forhøielsen ubetinget skulde kunne stige til 20 Procent af Varernes Indkjøbspriis, eller at den, saaledes som Commissionen har foreslaaet, skulde finde Sted med Hensyn til enhver Varesort, der efter Priiscourant kostede pr. Pund mindre end 3 Mk. Bko., hvilket, naar Prisen nærmede sig dette Beløb, alt kunde blive en temmelig kostbar Varesort, især naar det sammenlignes med andre ikke just voluminøse Artikler, saasom Thee og Kaffe, der i Ham-

1832. borg sælges langt under 1 Mk. Bko. pr. Pund, uden at dog
21 Febr. Transporten hertil af de Handlende beregnes til 20 Procent eller neppe 10 Procent. Cancelliet maa derfor ikkun overlade til Commissionen, idet de foreslaaede 10 Procent gjøres til den sædvanlige Norm, dog med Hensyn til særdeles voluminøse Varer, hvortil ikke nogen Artikel formenes at kunne regnes, uden at dens Priis i Hamborg staaer lavere end 16 ß Bko. pr. Pund, at forhøie Beregningen af Transport-Udgifter noget i Forhold til Varernes Volumen indtil i det høieste 20 Procent. Derimod finder Collegiet intet at erindre imod, at i Henseende til de chemiske Præparater, som forskrives fra Schonebeck, Transport-Udgiften beregnes 1/4 høiere, end paa de Varer, i Henseende til hvilke bemeldte Udgift ansættes med Hensyn til Hamborg. Ad 3) Commissionens Forespørgsel under denne Post, om hvorvidt den er bemyndiget til, naar forskjellige Priser ere angivne i Priiscouranten for en og samme Varesort efter dens forskjellige Qvalitet, stedse at vælge den Varesort, som har den høieste Priis og ansees for den virksomste, maa Cancelliet, under den angivne Forudsætning, at ikke Omstændighederne gjøre det tilraadeligt, at indføre flere end een Sort i Taxten, besvare bekræftende, forsaavidt der nemlig er Præsumtion for, at de høieste Priser give de fortrinligste Varer, med hvilke Apothekerne maa sættes istand til at forsyne sig. Da imidlertid Apothekerne derved ville have ikke liden Fordeel, efterdi de dog vel ofte gjøre deres Indkjøb til de billigere Priser, uden at Varene derfor ere casſable eller engang altid mindre gode, end de, hvorfor de høieste Priser betales, saa maa Cancelliet overlade til Commissionen i enkelte Tilfælde, hvor Forskjellen imellem den høieste Priis og de øvrige Priser maatte være særdeles betydelig, især naar Varerne ere af det kostbareste Slags, at undersøge og bedømme, om nogen Modification kan skee, saa at ikke den allerhøieste Priis lægges til Grund, hvilket naturligviis vil beroe paa, om de Varer, som ere at faae til en lavere Priis, dog i alle Maader ere forsvarlige og virksomme i tilbørlig Grad. Hvad Urter og andre Indigena angaaer, med Hensyn til hvilke Cancelliet i Skrivelse til Commissionen af 2. Aug.

f. A. tilkjendegav, at de af Provisor N. N. ved Fattigvæsenets Dispensations-Anstalt for Aaret 1829 opgivne Indkjøbspriser kunde lægges til Grund ved Taxtsættelsen, da er det en Selvfølge, at, saafremt disse Artikler ikke i Almindelighed kunne faaes til de Priser, hvortil bemeldte Dispensations-Anstalt kan anskaffe sig dem, kan den nævnte Maalestok ikke tages til Følge, hvorimod de almindelige Indkjøbspriser maa søges oplyste paa anden Maade. Dog forventes det, at Priserne paa Indigena ikke blot i intet Tilfælde komme til at overstige Priserne efter Hamborger Priiscourant, men endog overhovedet ville blive betydeligen ringere end efter denne. Sluttelігen skulde Cancelliet efter Omstændighederne bifalde Commissionens Indstilling om, at Apothekernes Skadesløsholdelse og Fordeel ved Forhandlingen af de Reqvisiter, der bruges til Medicamenters Dispensation, saasom Glas, Flasker, Krukker og deslige, beregnes dem med 50 Procent af disse Tings sædvanlige Indkjøbspriis. 1832. 21. Febr.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Aarhuus Stift), indeholdende Afgjørelsen paa endeel Spørgsmaal om forskjellige Personers Forpligtelse til at indtræde i Borgercorpserne m. m. 17. Marts.

— — — Derimod finder De det tvivlsommere, hvorvidt følgende Personer kunne fritages for borgerlig militair Tjeneste, nemlig: — — — f, Pharmaceuter, som conditionere paa Apothekerne; — — —

I Gjensvar herpaa undlader Cancelliet ikke tjenstligst at melde: — — — Ad f.) Disse kunne fritages.[1]) — —

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Thisted Amt), ang. Kjøbmænds Ret til at handle med Apothekervaare, og Districtlægens Ret til at dispensere til et Sygehuus, om ogsaa et Apothek er i Nærheden. 10. April.

Det Kgl. Sundhedscollegium har tilstillet Cancelliet et Andragende fra Apotheker N. N. i Thisted, hvori han anker over, at de Handlende i Kjøbstaden formeentlig drive utilladelig Handel med Apothekervarer, og derhos forespørger: 1) Hvilke de Medicinalvareforter ere, som Apothekerne i Landets mindre Kjøbstæder bør ansee sig ene berettigede til at handle med. 2) Om det kan an-

[1]) See Canc. Skriv. 19. Octbr. 1830.

1832. 10. April

sees tilladeligt, at Districtslægen, uagtet han ikkun har faa Skridt at gjøre, for at komme til Apotheket, dog selv dispenserer til den Sygestue, som er ham underlagt, og 3) om det ikke kan ansees som et Indgreb i Apothekernes Privilegier, at Provindsial-Lægen bemyndiges til, saafremt han troer at kunne faae sit Behovende for bedre Kjøb hos Kjøbmanden, da at tage det der.

I Anledning heraf skulde man til videre Bekjendtgjørelse for Apotheker N. N. tjenstligst meddele: Ad 1) At det allerede tidligere har været taget under Overveielse, hvorvidt der kunde foreskrives nærmere Bestemmelse end dem, de gjeldende Anordninger indeholde, for at begrændse Apothekernes og Kjøbmændenes Handelsret; men at man, efterat Sagen var forhandlet af en i dette Øiemed nedsat Commission, og efterat Betænkninger vare indhentede saavel fra vedkommende Autoriteter her i Staden, som fra samtlige Øvrigheder, fandt, at en saadan nøiagtig Grændse imellem Apothekernes og Kjøbmændenes Handelsberettigelse ikke uden store Vanskeligheder kunde tilveiebringes, og at den i al Fald neppe vilde blive til Fordeel for førstnævnte, hvorfor Cancelliet i Skrivelse af 20. Marts 1821 til det Kgl. Sundhedscollegium resolverede, at Sagen maatte bortfalde. Man finder saaledes ei Anledning til, paa Grund af Apotheker N. Ns. Andragende, at bringe samme Spørgsmaal under ny Forhandling, hvorimod man maa henvise ham til ved Domstolene at paatale de Indgreb, som han maatte see sig beføiet til at anke over i Medfør af sit Privilegium og de gjeldende Anordninger. Ad 2) At man med Sundhedscollegiet er enigt i, at det ikke bør formenes en Læge at dispensere Medicin, som tages paa nærmeste Apothek til den Sygestue, som er ham underlagt, om endog Apotheket ligger nær ved Sygestuen. Ad 3) At Cancelliets Circulaire af 22. Novbr. f. A., til hvilket Apotheker N. N. efter Stiftsphysicus N. Ns. afgivne Erklæring skal sigte, forsaavidt deri handles om Anskaffelse af de under en Cholera-Epidemie fornødne Midler, ikke ubetinget hjemler nogen lignende Fremgangsmaade i andre Tilfælde, og at det fremdeles ingenlunde er Circulairets Hensigt, at udvide Kjøbmændenes Handelsret, men kun at lette Forsyningen med Medicamenter, ved at tilstede sammes Dispensation andenstedes end hos de ellers

dertil udelukkende Berettigede, saa at følgelig Indkjøb hos Kjøbmændene end ikke under Cholera-Epidemien kan skee, undtagen af saadanne Vare, som de forøvrigt kunne ansees berettigede til at handle med. 1832. 10. April.

Bevilling for Apotheker N. N. i Ribe til at anlægge et Filialapothek i Løgstør. 18. April.

Bevilling for Apotheker N. N. i Varde, til at anlægge et Filialapothek paa Fanøe. 3. Octbr.

Canc. Skriv. (til Commissionen, der er anordnet til at revidere og indgive Forslag til de fornødne Forandringer i den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt), ang. adskillige til Medicinaltaxtens Bestemmelse henhørende Punkter. 9. Octbr.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Fyens Stift), hvori Samme — i Anledning af en fra Stiftphysicus N. N. i Odense indkommen Forespørgsel om, naar og hvor den for Apothekerne befalede Eed skal aflægges — svares, at det ved de i de senere Tider udfærdigede Apothekerbevillinger er iagttaget og fremdeles vil blive iagttaget, at trykt Formular til den Eed, Apothekerne have at erlægge, fra Cancelliet tilstilles de Paagjeldende, for at forsynes med egenhændig Underskrift, førend Privilegiet afbenyttes, hvorefter Eden remitteres Cancelliet til Opbevaring. 1. Decbr.

Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Fyens Stift), hvori Samme, i Anledning af en Forespørgsel, om forbenværende Apotheker N. N. kan meddeles Tilladelse til at drive et af ham kjøbt Brændeviinsbrænderi uden at underkaste sig den for Brændeviinsbrændere anordnede Examen, svares, at Cancelliet har over dette Spørgsmaal brevvexlet med det Kgl. Generaltoldkammer og Commercecollegium, og at det derefter er blevet antaget som almindelig Regel for Fremtiden, at Candidati pharmaciæ, som attraae at drive Brændeviinsbrænderier, maae være fritagne for at underkaste sig den ommeldte Examen, hvorimod en saadan Frihed ikke i Almindelighed kan tilstaaes dem, der ikkun af vedkommende Physicus ere examinerede til at være Medhjelpere i et Apothek. Supplicanten, som har været Apo- 1833. 19. Febr.

1833. thefer, kan følgelig drive Brændeviinsbrænderi uden foregaaende Prøve.[1])
19. Febr.

18. Mai. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Fyens Stift), ang. hvorvidt det Graabrødre Hospital i Odense ved Rescr. af 5. Juli 1799 forundte Apothekerprivilegium kan ansees som et reelt Privilegium.

Efter at have modtaget Hr. Kammerherrens behagelige Skrivelse af 1. dennes, betræffende Apotheker N. Ns. Hjemmel til at være Apotheker i Odense,

skulde Cancelliet tjenstligst tilmelde Dem til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at om end det Graabrødre Hospital ved allerhøieste Rescr. af 5. Juli 1799 forundte Privilegium til at oprette et Apothek, der senere ifølge dette Collegii Skrivelse af 7. April 1801 ved Skjøde er afhændet til afdøde Apotheker N. N. og Arvinger, maa betragtes som et reelt Privilegium, maa Cancelliet dog, da det er en Selvfølge, at dette i intet Tilfælde kan overdrages til Andre, end saadanne, der ere i Besiddelse af de til Bestyrelsen af et Apothek fornødne Egenskaber, ansee det rigtigst, at ved fremtidige Forandringer af Eier denne erhverver sædvanlig Bevilling til at drive Apotheket, der under den anførte Forudsætning ikke vil vorde nægtet, ligesom han og maa aflægge den for Apothekere befalede Eed.

9. Juli. Canc. Skriv. (til General-Toldkammeret og Commerce-Collegiet), ang. Meddelelsen af Privilegium til Anlæg af en Fabrik for Tilvirkningen af chemiske Producter.

Ved i behagelig Skrivelse af 30. April sidstl. at tilstille Cancelliet den til det Kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium indkomne Ansøgning fra Kattuntrykker N. N. her af Staden, hvori han anholder om Privilegium til at anlægge og drive en Fabrik for Tilvirkningen af chemiske Producter, har velbemeldte Kammer, med Hensyn til at det Kgl. Sundhedscollegium og in specie Sammes pharmaceutiske Assessor, Professor N. N., har yttret den Formening, at et saadant Privilegium ikke burde tilstaaes Supplicanten, uden at han blev underkastet forskjellige opgivne Indskrænkninger i Henseende til Udsalget af de af ham forarbeidede Præparata, hvilke Indskrænkninger det Kgl. Gen. Toldk.

---

[1]) Jvfr. nu Plac. af 19. Novbr. 1839, hvorved den omhandlede Examen er ophævet.

og Com. Coll. derimod ikke har anseet det tilraadeligt at paalægge ham, behaget herover at forlange dette Collegii Betænkning. Cancelliet undlader ikke i denne Anledning at meddele Følgende: 1833. 9. Juli.

Naar det Kgl. Sundhedscollegium i nærværende Sag gaaer ud fra den Forudsætning, at alle Vare, der ere opførte i Medicinaltaxten, ogsaa høre under Apothekernes Monopol, da er dette en Mening, der er ligesaa meget stridende imod Sagens Natur, som den er uhjemlet i Lovgivningen, hvilket Cancelliet allerede oftere i foregaaende lignende Tilfælde har tilkjendegivet Sundhedscollegiet, i hvilken Anledning man skal tillade sig at henvise til Canc. Skriv. til Sundhedscollegiet af 20. Marts 1821, som findes paa sit Sted i den almindelige Rescriptsamling, og Canc. Skriv. af 11. Aug. 1827, der er indført i Coll. Tid. for s. A. S. 676—677. Efter det i disse Skrivelser antagne Princip vil den paatænkte Fabrik ikke let komme i Collision med Apothekernes Monopol, og at en Deel af de Producter, som Supplicanten vil forfærdige, ere Gjenstand for Urtekræmmernes Handel efter dette Laugs Artikler, kan, efter Cancelliets Formening, aldeles ikke være til Hinder for Meddelelsen af det ansøgte Privilegium, da der af en laugsmæssig Handelsret med en vis Artikel aldrig kan udledes et Forbud imod, at denne Artikel kan af Andre produceres og af Producenterne i større eller mindre Partier afsættes, hvilket ikke kan henføres til at drive Handel, der kun bestaaer i at kjøbe og igjen sælge visse Vare. Der er saaledes, efter Cancelliets Skjønnende, ingen Grund til at urgere paa, at Supplicanten skulde bindes til de af Sundhedscollegiet foreslaaede Indskrænkninger, hvorimod han formeentligen kan fritages for enhver Indskrænkning i Henseende til det Qvantum, hvori han udsælger sine Producter, forsaavidt disse ikke ere af den Natur, at de i den Tilstand, hvori de af ham ere forarbeidede, udelukkende eller dog fortrinligviis bruges som Lægemidler eller udgjøre egentlige Gifter, og man holder derfor for, at, ved Privilegiets Meddelelse, den i den ovennævnte Canc. Skriv. af 11. Aug. 1827 etablerede Regel angaaende Apothekernes Monopol kan tages til Følge. Saafremt Supplicanten derimod skulde be-

1833. 9. Juli. fatte sig med at forarbeide Vare, der, i Medhold af nysanførte Begreb, maa henføres til Lægemidler, hvilket dog neppe er at vente, bør han formeentligen underkaste sig den nærmere Bestemmelse af det Minimum, hvori disse Vare maae sælges, som det Kgl. Gen. Toldk. og Com. Coll., efter derom at have brevverlet med dette Collegium, som desangaaende igjen vil indhente det Kgl. Sundhedscollegii Betænkning, for hver Varesort maatte bestemme, dog at han i ethvert Tilfælde kan falholde deslige Vare i saadanne Partier, som ere Gjenstand for Handel en gros. Forsaavidt han fremdeles maatte ville befatte sig med at forarbeide Gifter, maatte han ligeledes underkastes de særdeles Indskrænkninger, som maatte være fornødne, ikke blot med Hensyn til Apothekernes Ret (i hvilken Henseende det vel turde være nok, at det paalagdes ham, ikke at sælge disse Vare til Andre end priviligerede Farvere og Metalarbeidere, i Analogi af Bestemmelsen i Fdn. af 1. April 1796 § 3), men og fornemmelig til det Offentliges Betryggelse imod de Farer, som slig Fabrikation og Udsalg maatte medføre. Endeligen vil det og, hvad Udsalget af samtlige paatænkte Præparata angaaer, maaskee være forsigtigst, at det gjøres til en udtrykkelig Betingelse, hvad der i Almindelighed altid gjelder, naar nogen faaer Bevilling til Fabrikanlæg eller anden Production, at Supplicanten kun maa sælge saadanne Artikler, som ved hans egen Fabrik produceres. Cancelliet anseer det iøvrigt for rettest, at det Kgl. Gen. Toldk. og Com. Coll., foruden den Ret, som Samme, ved Privilegiets Expedition, maatte forbeholde sig til at gjøre de foranførte nærmere Bestemmelser i Supplicantens Udsalgsret, tillige, i Overeensstemmelse med de almindelige Regler, forbeholder sig Ret til den nærmere Fortolkning og Bestemmelse af Privilegiet, som der i Henseende til enkelte Artikler kunde behøves til Afgjørelse af det Spørgsmaal, om de bør henregnes til Lægemidler eller ikke, ligesom Cancelliet ogsaa antager, at velbemeldte Collegium ikke vil undlade i det Hele at sætte Fabriken under en passende Control.

23. Juli. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), hvori Samme — der havde forlangt Cancelliets Resolution,

i Anledning af en indkommen Begjæring fra vedkommende Pharmaceuter, om at maatte erholde Betaling for at have assisteret Lægerne ved anstillede Undersøgelser om et formeentlig Mord ved Forgiftning — tilkjendegives, at der i Analogi af Plac. af 4. Octbr. 1825. § 3, kan tilstaaes hver af de Paagjeldende 2 Rdl. Sølv. 1833. 23. Juli.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Soroe Amt), ang. at Apothekere ere berettigede til at sælge dansk Kornbrændeviin, og det uden deraf at svare Næringsskat. 12. Octbr.

Da der, i Anledning af at Apothekeren i en Kjøbstad giver sig af med at sælge dansk Kornbrændeviin, er opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Apothekerne til saadan Handel kunne antages at have Hjemmel i deres Privilegier, har Hr. Kammerherre i behagelig Skrivelse af 26. f. M. begjært Cancelliets Besvarelse paa dette Spørgsmaal, samt, i bekræftende Fald, henstillet om Apothekerne af bemeldte Handel bør svare Næringsskat, hvorfor de ellers ere fritagne saalænge deres Bedrift ikke gaaer udenfor deres Privilegier.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet i tjenstligst Gjensvar melde, at ifølge et under 14. Jan. 1791 emaneret allerhøieste Rescript maa Rettighed til at sælge Brændeviin antages at tilkomme Apothekerne, hvorhos Næringsskat af denne Handel ikke bliver at erlægge.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Færøerne), ang. Udvidelse til Færøerne af adskillige for Danmark i Aaret 1831 emanerede Anordninger. 19. Octbr.

— — — at man bifalder, at efternævnte 8 Anordninger gjøres gjeldende paa bemeldte Øer, for der at anvendes, forsaavidt de Forhold og Gjenstande, som de forudsætte, sammesteds maatte indtræde, nemlig: — — — 6) Canc. Plac. af 26. Juli 1831 angaaende at der, forinden Arsenik fra Apothekerne udsælges til Brug mod skadelige Dyr, bør gives samme en Tilsætning af Kønrøg. — — —

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. Udøvelsen af den homøopathiske Lægemethode. 1834. 23. Jan.

Det Kongelige Sundhedscollegium har i en til Cancelliet afgivet Betænkning i Anledning af en Sag, — — — andraget paa, at der maatte bevirkes et nyt Lovbud, der under Straf forbyder andre end examinerede og authoriserede Læger at forsøge homøopathiske Cure. — — —

1834. 23. Jan. Cancelliet har i den Anledning svaret, at et saadant Lovbud ansees ufornødent, da Forordn. 5 Septbr. 1794 om Straf for Qvaksalveri findes lige anvendelig, enten Vedkommende bruge den homøopathiske eller nogen anden Lægemethode.

9. Decbr. Canc. Skriv. (til det slesvigholsteenlauenborgske Cancelli) om Lægers Ret til at præparere og dispensere Medicamenter i Danmark.

I behagelig Skrivelse af 21. Juni sidstl. har det Kgl. slesv. Cancellie underrettet dette Collegium om, at Hans Majestæt allernaadigst har bestemt, at de for Hertugdømmerne gjeldende Forskrifter, ifølge hvilke det er Mediciner og Chirurger forbudt, selv at præparere og dispensere Medicamenter, skulle underkastes en Revision, og at denne skal indledes ved en Brevvexling med dette Collegium, og har velbemeldte Collegium derfor, ved at meddele Cancelliet Underretning om de for Hertugdømmerne i den omhandlede Anledning gjeldende Bestemmelser, udbedt sig dette Collegii Yttringer angaaende hvorledes der i den omspurgte Henseende forholdes i Danmark.

Efterat Cancelliet over denne Sag har brevvexlet med det Kgl. Sundhedscollegium, skulde man ikke undlade i tjenstligst Gjensvar at meddele det slesv. Cancellie Følgende: Den for Danmark gjeldende Forordning om Medicis og Apothekere af 4. Decbr. 1672 er i dens 27de og 28de § aldeles stemmende med den i velbemeldte Collegii Skrivelse omhandlede Anordning for Hertugdømmerne af samme Datum. Vel tilstaaer den 28de § i Anordningen for Danmark ikke Chirurgen den Ret, som den foregaaende 27de § tilstaaer Medicus, at præparere Arcana, men da Chirurgi, ifølge Fdn. af 22. Juni 1785 § 10, nu ere berettigede til medicinsk Praxis, maa dog hiin Ret formeentlig ogsaa tilkomme dem. Ved Instruxen af 4. Marts 1818 for Districtschirurgerne dens 18de § er det iøvrigt bestemt, at det henhører til Apothekernes Rettighed og Vedligeholdelse, at Districtschirurgen ei selv dispenserer Medicamenter; men det er ham dog derhos tilladt, paa sine Reiser at have et lidet Corpus medicamentorum portatile af saadanne Lægemidler, som kunde udfordres til hastig Hjelp, hvilke Lægemidler han bør kjøbe paa Stedets eller et af Stedets Apotheker. Den samme Bestemmelse findes i Instruxen af s. D. for Stifts- og Land-Physici § 19, hvor det tilføies, at Physicus maa paa-

see, at de øvrige i hans Physicat practiserende Læger for- 1834.
holde sig paa samme Maade, og være bemyndiget til, i 9. Decbr.
manglende Fald, at erindre dem om disse Pligter, og, naar det ikke hjelper, da at anmelde det for Øvrigheden. Ved disse Bestemmelser kan dog den Lægerne ved Anordn. af 4. Decbr. 1672 tilstaaede Ret til at præparere Arcana neppe antages at være ophævet, og da det Kgl. Sundhedscollegium har yttret, at Collegiet heller ikke har erfaret, at nogen Misbrug deraf har været Følge, formenes der ikke at være tilstrækkelig Anledning til at andrage paa Ophævelsen af denne Frihed.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), om Utilladelig- 16. Decbr.
heden af Accorder imellem Læger og Apothekere om, at de Første skulle nyde visse Procenter af de Sidstes Indtægter.

Det Kgl. slesvigholsteenlauenborgske Cancelli har tilstillet dette Collegium de indsluttede Bilage, hvoraf behageligst vil erfares, at det slesvigholsteenske Sundhedscollegium i Kiel har andraget paa en Bestemmelse, hvorved det udtrykkelig blev forbudt Læger og Apothekere at træffe en Overeenskomst, hvorved Lægen forpligtede sig til at forskrive Medicin fra et bestemt Apothek imod derfor at erholde visse Procenter af Medicamenternes Priis, over hvilket Spørgsmaal saavel den forrige Chef for dette Collegium, Geh. Conferentsraad Friherre v. Brockdorff som den slesvigholsteenske Regjering have afgivet Erklæring, og har førnævnte Collegium, med Hensyn til at Medicinal- og Apotheker-Anordningen af 4. Decbr. 1672 er udkommen saavel for Danmark som for Hertugdømmerne, herover udbedt sig Cancelliets Betænkning meddeelt.

Skjøndt dette Collegium maa være aldeles enigt med den slesvigholsteenske Regjering i, at en Overeenskomst som den omhandlede er stridende imod Øiemedet med Apothekers og Lægers Affondring, og det Forhold, hvori de ere satte til hverandre, og man heller ikke tvivler paa, at en slig Overeenskomst i mødende Tilfælde vil blive anseet med en arbitrær correctionel Straf, er man dog uvis om, hvorvidt det maatte være hensigtsmæssigt at udvirke nogen ny Lov om denne Gjenstand. Der møder nemlig herved den Omstændighed, at det er vanskeligt nøiagtigt at bestemme Begrebet om den Forseelse, som man ønsker forebygget. Vilde man nemlig give Begrebet om Samme paa den af Regjeringen foreslaaede Maade, at det er den Handling, hvorved en

1834. 16. Decbr. Læge directe eller indirecte tager Deel i Apothekerens Gevinst, saa vilde samme neppe blive anvendt uden paa saadanne Tilfælde, som det, der nærmest har foranlediget Sagen, nemlig hvor Apothekeren tilstaaer Lægen en Quotadeel af det, som afsættes. Vilde man derimod, som Cancelliet i ethvert Fald maa ansee rigtigere, opstille Begrebet saaledes, at det skulde omfatte enhver Handling, hvorved en Apotheker giver en Læge Noget i Penge eller Penges Værd i Anledning af den Afsætning, som denne, ved at forskrive Lægemidler fra hans Apothek, forskaffer ham, saa kunde et sligt Forbud paa den anden Side maaskee omvendt faae en altfor udstrakt Anvendelse. Heller ikke kan man antage, at de Tilfælde i det egentlige Danmark ere hyppige, hvori en saadan Overeenskomst finder Sted mellem Læge og Apotheker, som den, hvorover der i nærværende Sag føres Anke, og det er tvertimod at befrygte, at en Lov, hvorved en slig Overeenskomst blev erklæret utilladelig, kunde gjøre Vedkommende opmærksomme paa, at man paa denne Maade kunde skaffe sig en ulovlig Fordeel, uden at dette altid vilde være let at opdage, eller, efter den Maade hvorpaa Handlingen var indklædt, altid kunde ventes ved Domstolene at ville blive afstraffet. Cancelliet finder det saaledes ikke uden Betænkelighed at tilraade en ny Lov i den omspurgte Anledning, men forinden Videre herved foretages, har man ikke villet undlade herover tjenstligst at udbede sig det Kgl. Sundhedscollegii Betænkning meddeelt, hvormed det Indsluttede forventes remitteret. Herved maatte det og i Særdeleshed tages under behagelig Overveielse, om ikke ialfald en Undtagelse fra den paatænkte Lov maatte være fornøden med Hensyn paa de Tilfælde, hvor en Læge, i Medhold af Instruxerne af 4. Marts 1818, resp. § 18 og § 19, anskaffer et corpus medicaminum, da det synes, at det kunde være baade billigt og hensigtsmæssigt, at Lægen derpaa kunde lade sig give nogen Rabat.

1835. 28. Marts. Kongel. Resol., hvorved den practiserende Læge i Ballerup, Cand. med. & chir. N. N. allernaadigst forundes Tilladelse til at være forsynet med de nødvendigste Lægemidler til Brug for de Syge, der maatte søge hans

Hjelp, uden Forpligtelse at kjøbe Medicamenter paa Apotheket i Lyngby og ved deres Salg at rette sig efter den for Apothekerne autoriserede Taxt. 1835. 28. Marts.

Bevilling for Cand. pharm. N. N. til i Aarhuus Kjøbstad at anlægge et Laboratorium, for at producere saadanne pharmaceutiske og andre Varer, som ved chemisk og pharmaceutisk Kunst kunne forædles eller præpareres, samt i Forbindelse dermed at føre en Drogerie- og Materialhandel, dog saaledes at han alene afsætter sine Varer i store Partier, og ikke gjør Indgreb i den Apothekerne sammesteds tilkommende Detailhandel. 28. April.

Canc. Skriv. (til det slesvigholsteenlauenborgske Cancellie), ang. et paatænkt Forbud med Hensyn til Overeenskomster imellem Læger og Apothekere, hvorved de Første forpligte sig til at forskrive Medicin fra et bestemt Apothek. 11. Juli.

Det Kgl. slesvig. holst. lauenb. Cancellie har under 11. Novb. f. A. tilstillet dette Collegium de tilbagefølgende Bilage, hvoraf sees, at det slesv. holst. Sundhedscollegium i Kiel har andraget paa en Bestemmelse, hvorved det udtrykkeligen blev forbudt Læger og Apothekere at træffe en Overeenskomst, hvorved Lægen forpligter sig til at forskrive Medicin fra et bestemt Apothek imod derfor at erholde visse Procent af Medicamenternes Priis, over hvilket Spørgsmaal saavel den forrige Chef for Sundhedscollegiet i Kiel, Geheimeconferentsraad Friherre v. Brockdorff, som den slesv. holst. Regjering have afgivet Erklæring, og har det slesv. holst. lauenb. Cancellie i denne Anledning, med Hensyn til at Medicinal- og Apotheker-Anordningen af 4. Decbr. 1672 er udkommen saavel for Danmark som for Hertugdømmerne, herover udbedt sig dette Collegiums Betænkning meddeelt.

Efterat Cancelliet over denne Sag har brevvexlet med det Kgl. Sundhedscollegium, og derpaa taget Sagen under fornyet Overveielse, skulde man i tjenstligst Gjensvar meddele Følgende: Skjøndt man med den slesv. holst. Regjering maa være aldeles enig i, at en Overeenskomst som den omhandlede er stridende mod Øiemedet med Apothekeres og Lægers Affsondring og det Forhold, hvori de ere satte til hverandre, og man heller ikke tvivler paa, at en slig Overeenskomst i vordende Tilfælde vil blive anseet med en arbitrair correctionel Straf, finder man det dog af flere Grunde mindre hensigtsmæssigt at udvirke nogen ny Lov om denne

1835. Gjenstand. For det Første møder nemlig herved den Om-
11. Juli. stændighed, at det er vanskeligt nøiagtigt at bestemme Begrebet om den Forseelse, som man ønsker forebygget. Vilde man nemlig give Begrebet om samme paa den af Regjeringen foreslaaede Maade: „at det er den Handling, hvorved en Læge directe eller indirecte tager Deel i Apothekerens Gevinst", saa vilde samme neppe blive anvendt uden paa saadanne Tilfælde, som det der nærmest har foranlediget Sagen, nemlig hvor Apothekeren tilstaaer Lægen en Qvotadeel af det, som afsættes. Dersom Loven efter ommeldte Sundhedscollegiums Forslag skulde betegne Forbudet saaledes, at „ingen Læge og Apotheker maatte staae i noget saadant commercielt Forhold sammen, hvorved gjensidig Fordeel betrygges paa Andres — Collegaers eller Syges — Bekostning," saa vilde Lægen og Apothekeren, selv naar denne tilstod ham en i Forhold til den Medicin han forskrev indrettet Doceur, neppe endnu kunne fældes, naar det ikke blev beviist, at Lægen deraf tog Motiv enten til at forskrive mere Medicin, eller til at see igjennem Fingre med Varenes Mangler ved for høi Betaling, eller og til at henvise Patienten til et bestemt Apothek. Vilde man derimod opstille Begrebet saaledes, at det skulde omfatte „enhver Handling, hvorved en Apotheker giver en Læge Noget i Penge eller Penges Værd i Anledning af den Afsætning, som denne, ved at forskrive Lægemidler fra hans Apothek, forskaffer ham", saa kunde et sligt Forbud paa den anden Side maaskee faae en altfor udstrakt Anvendelse. Naar det dernæst, og udentvivl med Føie, antages, at en saadan Overeenskomst imellem Apotheker og Læge, som den fleesv. holst. Regjering ønsker gjort til Gjenstand for et Straffelovbud, allerede, efter de gjældende Love, maa ansees strafværdig, er der kun lidet vundet ved, at faae en udtrykkelig Straffebestemmelse derfor; thi denne maatte dog have en saadan Vide, at Resultatet neppe vilde blive synderlig anderledes end det, som allerede nu kunde ventes, imedens paa den anden Side et sligt Straffebud, in specie hvis det skulde meddeles i de af bemeldte Regjering foreslaaede Udtryk, kunde synes at legalisere andre Forhold imellem Læge og Apotheker, som ikke vare indbefattede

i Straffebudets Ord, men dog ogsaa indeholdt en skadelig Connivents, hvilket baade let kunde føre til Misligheder og ialfald svække Publicums Tillid til begge, hvortil endnu kommer, at Collegiet, af mange Grunde, ikke kan ansee det ønskeligt at give specielle Straffelove for en saadan concret Forseelse som den herombandlede, og derved baade forøge Lovmassen ved altfor detaillerede og minutieuse Bestemmelser, og opvække en i det Hele uforskyldt Mistanke imod enkelte Classer af Embedsmænd, imedens lignende Collisioner i andre Embedsforhold ikke bleve gjorte til Gjenstand for Straffelovbud. Heller ikke antager Cancelliet, at en Lov, som den paatænkte, vil udrette meget, hvorimod det mere er de Vedkommendes Pligt og Æresfølelse, hvorpaa man skal gjøre Regning. Af disse Grunde finder dette Collegium Betænkelighed ved at tilraade en ny Lov i den omspurgte Anledning, og man skal sluttеligen endnu kun tilføie, at hvis en Lov, som den paatænkte, blev given, maatte dog fra sammes Bestemmelser undtages de Tilfælde, hvori en Læge, i Medhold af Instructionerne af 4. Marts 1818 resp. §§ 18 og 19, anskaffer et corpus medicaminum, og vel ogsaa de enkelte Tilfælde, hvori det er blevet visse Læger tilladt at dispensere Medicin til Overladelse til Syge, i hvilke samtlige Tilfælde Lægen billigen maa gives Rabat paa de Medicamenter, hvormed han fra Apotheket forsyner sig, kun at han forøvrigt holder sig de ham ved Instructionerne eller de specielle Tilladelser i saa Henseende foreskrevne Betingelser efterrettelig. 1835. 11. Juli.

Canc. Plac. ang. at Urtekræmmere og andre Handlende bør iagttage fornøden Sikkerhed i Henseende til Svovlsyre og andre lignende farlige Gjenstande. 6. Aug.

Kongen har, foranlediget ved en Forverling imellem Svovlsyre og Drikkevarer, som er indtruffet hos en Handlende, paalagt Cancelliet at kundgjøre, at det ligesaavel skal være Pligt for Urtekræmmere og andre Handlende, som for Apothekerne, at holde deslige farlige Ting hensatte paa afsondrede passende Steder, for at ikke derved skal anstiftes Skade.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Svendborg Amt), ang. at Apothekere ere fritagne for Overformynderiebestillinger. 1836. 17. Marts.

1836. 17. Marts. Hr. Amtmanden har i behagelig Skrivelse af 20. f. M. henstillet til Cancelliets Afgjørelse, om Apotheker N. N. i Faaborg, der er bleven udnævnt til Overformynder for denne Kjøbstad paa Grund af den ham meddelte Bevilling som Apotheker, kan fritages for at modtage det paa ham faldne Valg.

I denne Anledning skulde man til fornøden Efterretning og videre Bekjendtgjørelse ikke undlade herved tjenstligst at melde, at, da N. N. ei har taget Borgerskab, og Rescr. af 9. Octbr. 1776 altsaa maa ansees uanvendeligt paa ham, samt da det ikke er oplyst at han driver anden Handel end den, der efter Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 er hjemlet i hans Stilling som Apotheker, saa bør han i Medfor af bemeldte Forordnings § 12 være fritaget for Overformynderi-Bestillingen, saafremt han ei godvilligen overtager samme. Den indsendte Bevilling remitteres.

12. April. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Sorø Amt), ang. at et Apothek-Privilegium ikke kan medregnes til den for Laan af Umyndiges Midler befalede Sikkerhed.

Foranlediget af det med Hr. Kammerherrens Erklæring af 27. f. M. hertil indkomne Andragende fra Apotheker N. N. i Nakskov, hvori han med Hensyn til et Laan, han ønsker at optage af Umyndiges Midler under Sorø Kjøbstads Overformynderi, udbeder sig Cancelliets Resolution for, om ikke saavel den paa selve Apothek-Privilegiet som den paa den faste Eiendom, hvori Apotheket drives, lovlig satte Værdi bør tages i Betragtning i Henseende til den Sikkerhed, der kan gives for det attraaede Laan,

skulde man, ved at remittere hosfølgende Bilage, tjenstligst tilmelde Hr. Kammerherren til fornøden Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at Cancelliet ikke kan samtykke i, at der ved Bedømmelsen af det for et Laan af ovennævnte Beskaffenhed tilbudne Pants Sikkerhed tages Hensyn til Apothek-Privilegiets Værdi.

28. Juli. Canc. Skriv. (til det Kgl. slesvigholsteenlauenborgske Cancelli), ang. de Lægemidler, der maae være indbefattede i Lægernes corpus medicamentorum portatile.[1])

Det Kgl. slesv. holst. lauenb. Cancelli har behaget i Skrivelse af 23. April d. A. at udbede sig dette Collegii

[1]) Jvfr. Canc. Skriv. af 9. Decbr. 1831 og af 2 Aug. 1836.

Ytringer meddelte, om den danske Lovgivning indeholder nærmere Bestemmelser betræffende de Lægemidler, der tør være indbefattede i det corpus medicamentorum portatile, der er tilstaaet Lægerne, og hvilke Forskrifter der ellers ere blevne ansete for nødvendige til at føre tilbørlig Control hermed. 1836. 28. Juli.

Efterat dette Collegium herom nærmere har brevvexlet med det Kgl. Sundhedscollegium, skulde man, i Overeensstemmelse med hvad samme har yttret, tjenstligst melde, at det specielle Udvalg af Indholdet af benævnte corpus medicamentorum portatile er overladt til Lægens eget Skjøn, og at hidtil ingen Anledning har været til at giøre specielle Indskrænkninger i denne Henseende, da Apothekerne ikke haveført nogen Klage, saalænge Medicamenterne dertil ifølge Anordningerne kjøbtes paa nærmeste Apothek. Forøvrigt har Sundhedscollegiet bemærket, hvad der forudsættes at være det Kgl. slesv. holst. lauenb. Cancelli bekjendt, at ligesom det i Overeensstemmelse med Instructionerne for Physici og Districtschirurger af 4. Marts 1818, resp. § 19 og § 18, er tilladt de deri nævnte Læger at have et corpus medicamentorum portatile, saaledes ere de militaire Læger og nogle Hospitaler befalede selv at dispensere Medicin, de første til syge Militaire og Hospitalerne til dem, som deri indlægges.

Canc. Skriv. (til det slesvigholsteenlauenborgske Cancelli), ang. de homoopathiske Lægers Ret til selv at dispensere Medicamenter. 2. Aug.

Det har behaget det Kgl. slesv. holst. lauenb. Cancelli i Skrivelse af 7. Mai sidstl. at udbede sig underrettet om de Grundsætninger, der her i Riget følges i Henseende til homoopathiske Lægers Praxis og deres Ret til selv at dispensere Medicamenter.

Foranlediget heraf skulde man, efter over denne Sag at have brevvexlet med det Kgl. Sundhedscollegium, og ved iøvrigt at henholde sig til dette Collegii Skrivelse af 28de f. M. betræffende de Medicamenter, der maae indeholdes i Lægernes corpus medicamentorum portatile, tjenstligst melde, at de faa examinerede Læger her i Staden, der hidtil have givet sig af med Anvendelsen af homoopathiske Læge-

1836. midler, som de selv have dispenseret og forskaffet sig præpa-
2. Aug. rerede fra Leipzig eller Hamborg, have uhindret hidtil saa-
ledes practiseret, fordi de maatte ansees at have Kyndighed i Midlernes rette Anvendelse, og disse ei ere befalede at skulle findes tilsalgs hos Rigets privilegerede Apothekere, samt udfordre en egen Tilberedelsesmaade, ligesom der ei-heller af nogen Apotheker i de danske Provindser, saavidt Sundhedscollegiet har erfaret, hidtil er blevet fort Klage over Lægernes Selvdispenseren af homoopathiske Midler, som de selv have forskrevet fra Udlandet. Derimod ere nogle til Praxis aldeles uberettigede Personer her i Staden, der have anordnet og selv dispenseret homøopathiske Lægemidler til Syge, blevne anklagede som Qvaksalvere af Stadsphysicus paa Embedsvegne og af Retten idømt Straf som Qvaksalvere.

21. Decbr. **Circ.** (fra Kjøbenhavns Politidirecteur til samtlige Conditorer, Kagebagere og Fabrikanter af Devisér, Oblater og Legetøi i Kjøbenhavn), hvorved dem tilstilles en af Stadsphysicus affattet Fortegnelse paa uskadelige Farver.[1])

1837. **Canc. Skriv.** (til Sundhedscollegiet), ang. Udlevering
2. Febr. fra Apothekerne af Rottekrudt til Kammerjægere, samt at Rottekrudt ikke maa udleveres uden Tilsætning af Kjønrøg.

Da Cancelliet tiltræder, hvad det Kgl. Sundhedscollegium i behagelig Skrivelse af 24. Decbr. sidstl. har yttret i Anledning af den fra Stadsphysicus her i Staden, Professor N. N., indkomne Forespørgsel, om det ikke maa være de privilegerede Kammerjægere tilladt paa eengang og uden Præsteattest i Apothekerne at erholde saa meget Rottekrudt som de behøve, samt uden Tilsætning af Kjønrøg,

skulde man tjenstligst anmode velbemeldte Collegium om i Overeensstemmelse dermed at tilkjendegive Professor N. N., at der ikke findes nogen Betænkelighed ved at tilstede de privilegerede Kammerjægere paa eengang og uden Præsteattest at erholde saa meget Rottekrudt udleveret fra Apothekerne, som de til eget Brug behøve, naar de f. Ex. fore-

---

[1]) Findes i Coll. Tid. for 1837 S. 168—170. Jvfr. Plac. af 19. April 18 3 § 6.

vise deres Privilegium og meddele en Gjenpart af deres Underskrift, hvorimod Cancelliet ikke kan andrage paa Ophævelse eller Indskrænkning af det ved Plac. af 26. Juli 1831 givne Forbud imod Udlevering af Rottekrudt fra Apothekerne uden med Tilsætning af Kjønrøg. 1837. 2. Febr.

Canc. Skriv. (til den vestindiske Regjering), hvorved Placaterne af 14. Mai og 6. Aug. 1835, men ikke Plac. af 24. Novbr. 1835, udvides til at gjelde i Vestindien. 11. April.

— — — Ligeledes bliver Plac. af 6. Aug. 1835 om, at Urtekræmmere og andre Handlende bør iagttage fornøden Sikkerhed i Henseende til Svovlsyre og andre lignende farlige Gjenstande, at tinglæse. — — —

Canc. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Materialisternes Berettigelse til at handle med Gift.[1] 1. Aug.

Efter at have modtaget Kjøbenhavns Magistrats Erklæring af 3. f. M. over den hertil indkomne Forespørgsel fra Materialisterne her i Staden, N. N. og N. N., betræffende deres Berettigelse til at handle med Gift,

skulde Cancelliet, ved at remittere de indsendte Borgerbreve, tjenstligst tilmelde velbemeldte Magistrat til fornøden Efterretning og Bekjendtgjørelse for Stadsphysicus og Spørgerne, at Collegiet, overeensstemmende med hvad Samme i Slutningen af fornævnte Erklæring har yttret, finder, at Materialisternes Ret til den omspurgte Handel ikke ansees at være dem betagen ved Fdn. af 1. April 1796, dog at Forhandlingen indskrænker sig til Udsalg til Apothekere samt under Iagttagelse af de lovbestemte Forholdsregler, til Fabrikanter og Næringsbrugere, hvorimod ethvert Salg af Gift til Andre maa ansees forbeholdt Apothekerne.

Kongel. Resol., hvorved den under 13. Febr. 1829 allernaadigst anordnede Commission til at tage under Overveielse og gjøre Forslag til Forandringer i den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt fritages for den Samme ved allerh. Resol. af 2. Novbr. 1831 paalagte Omarbeidelse af den ved Fdn. af 14. Juni 1805 autoriserede Pharmacopoea 23. Aug.

[1]) Jvfr. Plac. 19. April 1843 § 3.

1837. 23. Aug. danica, og at dette Arbeide overdrages det Kgl. Sundhedscollegium til snarest mulig Udførelse. [1])

1838. 20. Marts. Canc. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), hvori Cancelliet, i Anledning af en derom gjort Forespørgsel, efter foregaaende Brevvexling med det Kgl. Sundhedscollegium, svarer, at den i Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 12 for en Provisor foreskrevne Eed, som bør indeholde, at den Paagjeldende i sin Function vil holde sig alle angaaende Medicinalvæsenet udgangne eller herefter udkommende Anordninger, forsaavidt de vedkomme Apothekerne, efterrettelig, bliver at aflægge for Kjøbenhavns Magistrat.

17. April. Canc. Skriv. (til Stiftamtmanden over Aarhuus Stift), ang. hvorvidt Bogtrykkere, Apothekere, Avlsbrugere og flere Næringsdrivende skulle tage Borgerskab.

Ved behagelig Skrivelse af 16. Jan. sidstl. har Hr. Stiftamtmanden hertil fremsendt et med Erklæring af Aarhuus Kjøbstads Magistrat ledsaget Andragende, hvori de Eligerede sammesteds forespørge, om ikke Apothekere, Bogtrykkere, Avlsbrugere, Træskomagere med flere Næringsdrivende, som ikke hidtil have havt Borgerskab, ere forpligtede til at lade sig optage blandt de egentlige Borgere.

I den Anledning skulde Cancelliet tjenstligst yttre Følgende: Som af Collegiet statueret i dets Skrivelse af 11. Jan. 1814 skulle de, der ifølge Bevilling eller Privilegium drive borgerlig Næring, tage Borgerskab, og maa denne Regel navnligen være anvendelig paa Bogtrykkere, medens den derimod ikke kan gjøres gjældende i Henseende til Apothekere, der i Medfør af Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 11 skulle have Bestallingsbrev og aflægge Eed til Kongen, hvorfor de, uanseet den dem ved den citerede Forordnings § 18 tilstaaede Rettighed til at handle med Viin og Urtekram, i Forordningens § 12 udtrykkelig ere fritagne for alle borgerlige og Byens Bestillinger. — — —

4. Juli. Kongel. Resol., hvorved Commissionen for den pharmaceutiske Examen bemyndiges til at indbyde som Censorer at overvære den mundtlige Deel af denne et passende Antal sagkyndige Mænd, der to og to skulle overvære Exa-

[1]) Jvfr. Forordn. 28. Decbr. 1839.

minationen i ethvert af de forskjellige Fag, samt derpaa deeltage i Characterernes Bestemmelse, hvorhos det maa overlades bemeldte Commission, selv at vedtage de Regler, hvorefter Hovedcharacteren vil være at uddrage af de Characterer, som ere givne ved Examinationen i de specielle Fag. 1838. 4. Juli.

Bevilling for Cand. pharm. A. H. Riise her af Staden til paa St. Thomas i Vestindien at anlægge og drive et Apothek, paa Vilkaar: 1) at han holder en Medhjælper paa Apotheket, der af Landphysicus er provet og forsynet med Attest om at være befunden duelig; 2) at han sælger sine Varer til en billig Priis, og iovrigt underkaster sig den Taxt, som allernaadigst maatte blive fastsat, samt 3) at han forestaaer Apotheket under Landphysici Tilsyn, der halvaarligen har at visitere samme paa anordnet Maade. 11. Aug.

Bekjendtgjørelse ang. en almindelig Forberedelses-examen ved Kjøbenhavns Universitet for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinærer. 14.Septbr.

Under 7de d. M. har det behaget Hs. Majestæt Kongen allernaadigst at resolvere som følger: 1) Der skal ved Kjøbenhavns Universitet indrettes en almindelig Forberedelsesexamen for alle dem der, uden at være academiske Borgere, agte at indstille sig til polytechnisk Examen, juridisk Examen for Ustuderede, pharmaceutisk Examen, fuldstændig Forstexamen, og fuldstændig Veterinærexamen, hvilken Examen bliver at afholde tvende Gange aarlig, kort for Begyndelsen af ethvert af de to academiske Semestre, af tre Professorer i det philosophiske Facultet, nemlig en Professor i Historien, en i Mathematik, og en i de levende Sprog. 2) Ved denne Examen skulle Vedkommende examineres: a) i Modersmaalet enten Dansk eller Tydsk, b) i Geographi og Fædrelandets Historie, c) i Arithmetik og Geometri, d) i Tydsk, e) Polytechnikere og Forststuderende tillige i Fransk, f) Pharmaceuter tillige i Latin. Med Hensyn til sidstnævnte Gjenstand fordres alene saamegen Kundskab som kan erhverves ved at gjennemgaae en god latinsk Chrestomathi, hvilken af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler bliver nærmere at bestemme, og hvori anstilles mundtlig Prove.

1838. 14. Septbr. I Modersmaalet gives en let skriftlig Opgave af saadant Indhold, at ethvert dannet Menneske ved egen Eftertanke vil kunne besvare den; ligeledes gives en skriftlig Opgave i Historien; iøvrigt examineres blot mundtlig, dog saaledes at de Forststuderende og Veterinæreleverne tillige gives en skriftlig Opgave i Mathematik, og de Førstnævnte en skriftlig Opgave til Oversættelse fra Dansk paa Tydsk, eller, for dem hvis Modersmaal er Tydsk, fra Tydsk paa Dansk. 3) Ved Forberedelsesexamen gives for de specielle Examinationsgjenstande en af de fire Karakterer: Udmærket godt, Meget godt, Godt og Maadeligt. Efter disse Specialkarakterer vil det, efter Regler som nærmere af Vor Direction blive at approbere, være at afgjøre, hvorvidt Examinanden kan antages eller ei. — — — 5) For de ustuderede Jurister indtræder Forpligtelsen til at underkaste sig den her foreskrevne almindelige Forberedelsesexamen ved Begyndelsen af det academiske Semester i Efteraaret 1839, for Pharmaceuterne først med det academiske Semester i Efteraaret 1840, saaledes at de ustuderede Jurister endnu i Efteraaret 1839 kunne indstille sig til den hidtilværende særskilte Præliminærexamen og Pharmaceuterne endnu i Efteraaret 1840 kunne uden Forberedelsesexamen indstille sig til pharmaceutisk Examen. 6) Forberedelsesexamen skal, hvad Pharmaceuterne angaaer, være absolveret idetmindste et halvt Aar forinden Vedkommende indstiller sig til den pharmaceutiske Examen. Hvilket herved efter allerhøieste Befaling bekjendtgjøres til samtlige Vedkommendes Efterretning.

6. Novbr. Kongl. Resol., hvorved bestemmes, at der ikke kan meddeles en af Aarhuus Stifts Apothekere Bevilling til at anlægge et Filialapothek paa Grevskabet Frysenborg, hvorimod den paa Grevskabet værende Læge forundes Tilladelse til at dispensere Medicin paa Vilkaar, at han overlader Medicamenterne til de Syge for den Betaling, som tilkommer Apothekerne efter den autoriserede Taxt, og at han kjøber Medicinalvarerne paa et af de hans Bopæl nærmest liggende Apotheker.

1839. 27. Marts. Kongl. Resol., hvorved allernaadigst bifaldes, at den i Overeensstemmelse med Kgl. Resol. af 15. Decbr. 1837

i Hunevands Sysſel under Islands Nord- og Oſtamt etablerede practiſerende Læge maa tilſtaaes ⅓ Deel af de Nordamtet forundte Fattigmedicamenter til Uddeling, imod derfor at aflægge aarligt Regnſkab paa ſamme Maade, ſom for Diſtrictschirurgerne er beſtemt. 1839. 27. Marts.

Sundhedscoll. Circ. (til ſamtlige Phyſici), at de ſkulle tilkjendegive ſamtlige Apothekere i deres Phyſicat, at der ikke maa foretages Diſpenſation af Secale cornutum mere end een Gang efter hver Recept.[1] 15. Juni.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. at Udførſel af Landet af Igler ikke kan forbydes. 23. Novb.

I behagelig Skrivelſe af 31. f. M. har det Kgl. Sundhedscollegium henledet Cancelliets Opmærkſomhed paa, at det ſaavel i Jylland ſom andenſteds i Riget er almindeligt, at Fremmede drage om og indſamle Igler til Udførſel af Landet. Velbemeldte Collegium yttrer, at ſom Følge heraf formindſkes Forraadene af Iglerne i Parkene, og det bliver vanſkeligere og bekoſteligere til enhver Tid af Aaret at erholde denne Artikel, hvorfor henſtilles, om ikke ved en offentlig Foranſtaltning alle Fremmede og Reiſende kunne hindres fra at fange Igler i Danmark, og Udførſel af disſe forbydes.

I den Anledning ſkulde Cancelliet tjenſtligſt yttre, at man finder overveiende Betænkelighed ved i den omhandlede Henſeende at bevirke nogen Undtagelſe fra de almindelige Regler om Udførſel af Landets Producter.

Forordn., hvorved en ny Pharmacopoea danica befales indført til Brug i Danmark. 28. Decbr.

Da det er anſeet nødvendigt, at den ved Fdn. 14. Juni 1805 autoriſerede Pharmacopoea danica, der paa Grund af de Fremſkridt, Lægevidenſkaben og Chemien ſenere have gjort, ikke kan tilfredsſtille Nutidens Fordringer, blev underkaſtet en Reviſion og Omarbeidelſe, er efter allerhøieſte Befaling en ny Pharmacopoea danica af Sundheds-Collegium foranſtaltet udarbeidet og derpaa af bemeldte Collegium gjennemſeet og bifaldet. Efterat Samme er bleven Kongen forelagt, vil Han, at bemeldte af Sundheds-Collegium affattede og under Titel af Pharmacopoea danica, Regia

---

1) Hvad Kjøbenhavns Apothekere angaaer, er et Circulaire herom til disſe udſtædt den 14. Septbr. 1832.

1839. 28. Decbr. Autoritate a Collegio Sanitatis Regio Hafniensi edita, Hafniæ 1840, paa C. A. Reitzels Forlag udkomne og hos Bianco Luno trykte Pharmacopoea skal i Danmark fra 1. Juni 1840 indføres og følges som ufravigelig Regel, hvorefter Lægemidler overalt i Apothekerne skulle anskaffes, holdes og tilberedes. Til den Ende skal det herefter paaligge samtlige Apothekere i Danmark at forsyne deres Officiner med de i denne Pharmacopoea danica anførte simplicia og composita, af hvilke fra 1. Juni 1840 alle de, som i Pharmacopœen opregnes, bør forefindes i ethvert af Hovedstadens og de betydelige Stæders Apotheker, og i det mindste de Midler, som i Pharmacopœen ere forsynede med Tegnet ☐, være at erholde paa hvert af de øvrige Apotheker. Ligeledes bør samtlige Apothekere nøiagtigen følge den i bemeldte Pharmacopoea foreskrevne Præparationsmaade saavelsom de i dens Indledning (præmonenda) givne Forskrifter, og ved Medicamenternes Salg rette sig efter den nugjeldende Taxt eller den, som herefter maatte blive anordnet. Saafremt nogen Apotheker befindes herimod at handle, skal han derfor paa lovlig Maade tiltales, enten til sit Privilegii Forbrydelse eller til Pengebøder, efter Forseelsens Beskaffenhed. Iøvrigt vil Kongen, at saavel Sundheds-Collegium i Kjøbenhavn som vedkommende Provindsial- og Stads-Physici, samt de paa ethvert Sted ellers ansatte Læger, baade i Almindelighed og især ved de befalede aarlige Visitationer nøie eftersee, at intet af de i denne Pharmacopoea ommeldte enkelte eller sammensatte Lægemidler savnes i noget Apothek, forsaavidt de der bør falholdes, samt at Apothekerne paa det nøieste følge den dem givne Anviisning og foreskrevne Taxt.[1]

1840. 19. Febr. Kongl. Resol., hvorved Hs. Majestæt, paa en af Cancelliet derom nedlagt Forestilling,[2] tilkjendegiver, at Allerhøisamme finder, at den Modsætning, som § 7 i den Sundhedscollegiet under 15. Juni 1813 allernaadigst med-

---

1) Jvfr. Plac. 30. Juni 1840.

2) Denne Forestilling findes trykt i Ussings Rescriptsamling for 1840, S. 43—45.

delte Instruction indeholder mellem de forskjellige Maader, hvorpaa der skal give Assessores pharmaciæ Meddelelse om Collegiets Samlinger, maa forstaaes saaledes, at de ikke ere pligtige at møde under Forhandlingerne, uden i de Sager, hvori de tilsiges. 1840. 19. Febr

Bevilling for forhenværende Apotheker O. Thorarensen af Reikevig paa Island til at gjenoprette et Apothek i Oefjords Handelssted under Nord- og Øst-Amtet, dog uden at han skal have Eneret til Afsætning af Medicamenter i Amtet. 11. April.

Sundhedscoll. Skriv. angaaende Salg af Elect. theriacale i Haandkjøb uden Recept. — Paa foranlediget Forespørgsel til Collegiet svaredes, at det ikke kan være Apothekerne tilladt uden Lægerecept at sælge Theriak med Opium i Haandkjøb, men vel uden dette til Brug for Kreaturer. 6. Juni.

Canc. Plac. ang. Taxeringen af de i den ved Frdn. 28. Decbr. 1839 sanctionerede Pharmacopoe anførte Medicamenter. 30. Juni.

Da Omstændighederne ikke have tilladt, at den under Arbeide værende ny Medicinaltaxt, saaledes som der ved Udgivelsen af Frdn. 28. Decbr. 1839 angaaende Indførelsen af en ny Pharmacopoe blev forudsat, kunde blive færdig inden 1. Juni d. A., saa har det Kgl. Sundhedscollegium andraget, hvorledes visse interimistiske Forskrifter ville være fornødne med Hensyn til de Medicamenter, som enten ikke findes i den ældre Pharmacopoe eller hvis Præparation efter samme var forskjellig fra den, der ved den ny er anordnet, i hvilken Henseende bemeldte Collegium derhos har fremsat sine Forslag. Efterat denne Sag af Cancelliet har været Kongen foredragen, har det behaget Ham at bifalde, at en af den Commission, der er anordnet til at revidere og indgive Forslag til de fornødne Forandringer i den ældre i 1818 udgivne Medicinaltaxt, udarbeidet Taxt paa de Medicamenter, som findes i den første Deel af ovenmeldte Pharmacopoe og ikke ere anførte i den ældre Pharmacopoe eller Taxt, indtil videre skal være den gjeldende Regel. Saa

1840. 30. Juni har Kongen og bifaldet, at Taxeringen af de i Pharmacopoeens anden Deel indeholdte Medicamenter, hvis Præparation er forskjellig fra de i den ældre Pharmacopoe anførte eller som ikke ere anførte i denne, indtil videre skal være overladt Apothekerne selv efter de Principer, der hidtil have været gjeldende med Hensyn til de Præparater, der ei ere anførte i Pharmacopoeen af 1805 eller Taxten af 1818, men at alle øvrige Medicamenter indtil videre taxeres efter sidstommeldte Taxt. Hvilket herved tilkjendegives alle Vedkommende til fornøden Efterretning og Efterlevelse med Tilføiende, at den ommeldte interimistisk sanctionerede Taxt af det Kgl. Sundhedscollegium samtidig med nærværende Placat er foranstaltet trykt.

15. Septb. Gen. Com. Coll. Circ. (til samtlige Regimenter og Corpser samt Commandantskaberne.)

Hs. Majestæt Kongen har under 10. Juni approberet en forandret Pharmacopoea militaris, af hvilken Regimentet herved tilstilles nogle Exemplarer til Underretning for Sammes Læger fra 1. Octbr. tilligemed et Reglement for det militaire Medicinal-Regnskabsvæsen, som ligeledes af Vedkommende bliver at iagttage fra 1. Octbr. Af de endvidere herhos følgende Exemplarer af ovenmeldte Pharmacopoea vilde Regimentet meddele enhver af de Apothekere, der til Samme levere Medicamenter, ect, og derhos tilkjendegive dem, at hvor dens Forskrifter for Tilberedningen af de til Militaire foreskrevne Lægemidler afvige fra den for Civil-Etaten gjældende Pharmacopoea, have de at rette sig efter Pharmacopoea militaris. Ligeledes gjøres disse Apothekere bekjendte med Indholdet af den dem vedkommende § 3 i fornævnte Reglement.

15. Septb. Reglement for hvad i Fremtiden bliver at iagttage med Hensyn til det militaire Medicinal-Regnskabsvæsen.

— — — § 3. Naar de udenfor Kjøbenhavn garnisonerende Læger have forskrevet Lægemidler fra Garnisonsstedets Apothek, maae de paasee: at Apothekeren til dem indleverer Regning derover saa betimeligen, at den kan følge med Medicinal-Regnskabet; at Midlets Form (pulverat. contus. o. s. v.) og dets Qvalitet (saasom: crudum,

rectificat. etc.) nøiagtigt angives paa Regningen; at Taxeringen paa Receptεn skrives tydelig og frie; at Receptens Datum anføres paa Regningen, og at ingen senere dateret Recept staaer foran en ældre. Det bør ligeledes af Recepten kunne sees, om Midlet er afgivet med eller uden Glas. Regningerne attesteres som documenterede Bilage af Lægen og følge tilligemed Recepterne med Medicament-Regnskabet. — — — 1840. 15. Septb.

Gen. Com. Coll. Skriv. (til det Kgl. Artilleri-Corps). 21. Novb.

Man har af Stabschirurgen modtaget Underretning om, at naar efternævnte Lægemidler i Hertugdømmerne reqvireres til Militair-Etaten og altsaa leveres tilberedte efter den militaire Pharmacopoea, kan for samme i det høieste blot beregnes følgende Betaling, saasom:

for ceratum simplex	2	ß Sl. H. C. el.	$6^{2}/_{5}$	Rbß S. M.
for emplastrum cantharidum perpetuum	4	" " " " "	$12^{1}/_{5}$	" " "
for emplastrum meliloti	$3^{1}/_{2}$	" " " " "	$11^{1}/_{5}$	" " "
for tinctura opii simplex	16	" " " " "	$51^{1}/_{5}$	" " "
for unguentum hydrargyri cinereum	5	" " " " "	16	" " "
for unguentum nervinum	3	" " " " "	$9^{3}/_{5}$	" " "

Alt pr. Unze.

og saaledes, at i denne Betaling bliver at fradrage den sædvanlige Rabat.

Gen. Com. Coll. Skriv. (til Stabschirurgen), hvorved denne underrettes om, at Collegiet intet har imod, at Apotheker L. i Rendsborg beholder de til hans Regninger for leverede Medicamenter til Landmilitair-Etaten hørende Recepter, undtagen i de Tilfælde, hvor det maatte blive nødvendigt for Medicinal-Revisionen at forlange dem indsendt. 21. Novb.

Kongel. Resol., hvorved det tillades Apothekeren i Lyngbye at anlægge et Filialapothek i Hirschholm, der for Eftertiden skal være et fra Apotheket i Lyngbye uadskilleligt Beneficium og ingensinde forandres til et selvstændigt Apothek. [1] 14. Decb.

Kongel. Resol., hvorved den ved Rosenborg Have 1841. 10. Febr.

[1] Det er alligevel blevet solgt som saadant, hvilket ogsaa er mere overeensstemmende med Sundhedcoll. Anskuelser i saa Henseende.

1841. 10. Febr. anlagte Anstalt for Tilberedning af mineralske Sundhedsvande tillades at sælge det ved samme tilberedede Karlsbader Salt til Alle og Enhver.

9. Marts. Canc. Skriv. Lægerne paa Island vedblive fremdeles at være berettigede til selv at forsyne de under deres Behandling værende Syge med Lægemidler, men det vil ikke herefter være dem tilladt at forskrive Medicin fra Kjøbenhavn eller andetsteds i Danmark, hvorimod det maa staae dem frit for, at forsyne sig dermed, fra hvilketsomhelst af de islandske Apotheker, de ville.

10. Decbr. Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at det skal have sit Forblivende med den af Cancelliet trufne Foranstaltning, hvorefter den af Lægerne paa de vestindiske Øer tidligere udøvede Ret til at dispensere Medicamenter til de under Cuur værende Syge er ophørt fra 1ste Januar 1840; dog bliver det at tilkjendegive den vestindiske Regjering til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende, at der ikke findes Noget at være til Hinder for, at Lægerne af de paa Plantagerne tilstedeværende enten af Plantageeieren forskrevne Medicinalvarer eller fra et privilegeret Apothek paa Øerne kjøbte Medicamenter tilberede de Sammenblandinger i forskjellig Form, og afveie og afmaale saadanne i forskjellige Dosis til Pantagernes egne Syge, hvorhos Regjeringen maa føre Tilsyn med, at denne Tilladelse ikke misbruges til Udsalg eller Dispensation af slige Medicamenter til Andre end Plantagens Syge eller for Lægernes egen Regning, i hvilket Tilfælde Vedkommende ville blive at drage til Ansvar for ulovligt Salg af Medicamenter. Ligeledes billiges allernaadigst den af Cancelliet udtalte Anskuelse, at de Apothekeren paa St. Croix tilkommende Rettigheder ikke kunne være Indvaanerne til Hinder i at forskrive Medicinalvarer andensteds fra til eget Brug.

1842. 6. Jan. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), hvori Samme meddeles en Kgl. Resol. af 30. Decbr. 1841, hvorved et Udkast til en Medicinaltaxt approberes til at gjælde i 2 Aar, med Tilføiende, at Sundhedscollegiet har at foranstalte en ny Bearbeidelse af Medicinaltarten, hvori ved Siden af

Varernes Priser paa de Handelspladser, hvorfra de ere forskrevne, i Overeensstemmelse med den tilforladeligste Oplysning, som derom kan haves, Tillægsomkostningerne beregnes med Hensyn til den Nedsættelse i Told, som er foregaaet ved Fdn. af 1ste Mai 1838, ligesom og de Forhold, der maae have Indflydelse paa Beregningen af Priserne for Composita, underkastes den hensigtsmæssigste Prøvelse, hvilket Arbeide bliver saaledes at fremme, at en ny Medicinaltaxt inden 2 Aars Forløb kan være Kongen forelagt til Approbation. [1]) 1842. 6. Jan.

Kongel. Resol., hvorved tillades, at der i Vesterborg paa Grevskabet Christiansæde paa Lolland maa oprettes et selvstændigt Apothek, til hvis Anlæg dog ikkun meddeles personligt Privilegium, og hvortil der bliver at aabne Concurrence, og Ansøgningerne at indsende til Sundhedscollegiet. 18. Febr.

Kongl. Resol., hvorved den i Medhold af allerhøieste Bevilling af 23. Marts 1831 oprettede Sundhedsbrøndanstalt forundes udelukkende Privilegium indtil 23. Marts 1851 paa at tilberede alle Slags Sundhedsbrøndvande, med Rettighed til saavel at udsælge disse i smaa og store Partier som til at lade dem forbruge paa Stedet, dog under Forbehold af den Apothekerne tilkommende Ret til at tilberede Mineralvande. 23. Marts.

Bevilling for Besidderen af Grevskabet Frysenborg til at der paa dette Grevskab maa oprettes et Apothek. 13. April.

Canc. Plac., ang. en ny Medicinaltaxt for Danmark der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1842 og gjelde i 2 Aar. (Resol. 11. Mai.) 24. Mai.

Efterat den Commission, der var anordnet til at revidere og indgive Forslag til de fornødne Forandringer i den i Aaret 1818 udgivne Medicinaltaxt, havde tilendebragt Udarbeidelsen af en ny Taxt paa samtlige de Medicamenter, der findes anførte i den ved Fdn. 28. Decbr. 1839 autoriserede Pharmacopoe, blev Samme, paa Cancelliets derom

[1]) Udtog af Cancelliets allerunderd. Forestilling findes i Ussings Rescriptsaml. for 1842, S. 9—13.

1842. 24. Mai. nedlagte Forestilling, med nogle af det Kgl. Sundhedscollegium foreslaaede Forandringer, ved Kgl. Resol. 30. Decbr. 1841 approberet til at gjelde i 2 Aar. Denne Taxt er derefter af det Kgl. Sundhedscollegium foranstaltet trykt, hvorhos det, efter bemeldte Collegii Forslag, endvidere har behaget Kongen at befale, at den skal træde i Kraft for Kongeriget Danmark fra 1. Juli næstkommende.

27. Mai. Kongel. Resol., hvorved Apotheker Hasselriis forundes Tilladelse til at anlægge og drive et Filialapothek paa Frederiksværk, imod eengang for alle at udbetale en Sum af 1500 Rd. til Apothekeren i Frederikssund, samt aarlig 100 Rd. til Districtslæge Castberg, saalænge denne forbliver i sit nuhavende Embede.

1. Juli. Kongel. Resol., — — — Ligeledes bestemmes, at to nye Apotheker skulle oprettes i Nørre-Jylland, nemlig eet i Grindsted By og eet i Vrads By[1]) — i hvilke Byer, hver især, en Districtslæge vil tage Bopæl — med de i Fdn. af 4. Decbr. 1672, navnlig dens 18de §, hjemlede Rettigheder. Bevillingerne til disse Apothekers Oprettelse blive at ansee som personlige, kun med Forbeholdenhed af Ret for Apothekernes Enker til, efter Mændenes Død, under de sædvanlige Betingelser, at fortsætte Apothekets Drift, hvorhos bestemmes, at de i sin Tid tiltrædende nye Apothekere skulle være pligtige til at indløse de til det vedkommende Apothek hørende Indretninger, vasa og medicamina fra den Fratrædende eller den Afdødes Arvinger efter en af uvillige Mænd derpaa sat Værdie, saafremt de Vedkommende ikke paa anden Maade derom maatte kunne forenes.

8. Octbr. Gen. Com. Coll. Skriv.[2]) Stabslægen og Militair-Etatens lægekyndige Revisor have forestillet Collegiet, at, efterat den forrige Medicinal-Taxt for Danmark i Aaret 1818 var udkommen, blev det anseet for nødvendigt, at forfatte en særegen militair Medicinal-Taxt, der tildeels beregnedes efter det Princip, at Lægemidlerne skulde taxeres med det Halve af Civiltaxtens Beløb, forsaavidt de vare

---

[1]) Bestemtes siden efter Ansøgning at skulle være i Them.

[2]) See Skrivelse af 9. Novbr. 1841.

1842. 8. Octbr.

Simplicia, og at der fra dette Beløb, naar Lægemidlerne vare Composita eller Præparata, endvidere skulde fradrages $1/5$ Deel, hvorimod der ifølge dette Collegii Circulaire af 30. Marts 1819 blev tilladt Apothekerne til den saaledes taxerede Regnings Hovedsum, at tillægge $33 1/3$ pCt. Avance.

Endvidere er forestillet, at endskjøndt i den ny udkomne Medicinal-Taxt for Danmark endeel Midlers Priis er noget nedsat, saa er dog Beregningen pro labore ikke synderligt forringet, hvorfor det ansees nødvendigt, at Militair-Etaten ved fornyede Betingelser søger at moderere Betalingen for de Lægemidler, der leveres til samme fra Apothekerne i Danmark, men at det, deels formedelst de idelige Feilgreb og Urigtigheder, som jevnlig opstaae deraf, at Apothekerne skulle benytte sig af 2 forskjellige Taxter, og deels formedelst den Omstændighed, at den nye Taxt, ifølge Hans Majestæts Befaling om føie Tid atter skal omarbeides, alligevel ikke ansees tilraadeligt, nu at udarbeide en militair Medicinal-Taxt.

Efterat Stabslægen og den lægekyndige Revisor dernæst i denne Henseende have opstillet de fornødne Beregninger, have de bragt i Forslag.

1. at den nye Medicinal-Taxt maa indtil videre af Apothekerne i Danmark ved Taxeringen af deres Regninger over leverede Medicamenter til Militair-Etaten, uforandret og uden det hidtil foreskrevne Fradrag af $1/5$ Deel for Composita og Præparata, afbenyttes; dog saaledes, at der fra Regningens Hovedsum fradrages det Halve, og at der til det saaledes udkomne halve Beløb lægges 20 pCt. Avance.[1])

2. at de Reqvisiter, der ikke kunne henføres til Lægemidler, saasom Blæk, Penne, Skriv- og Concept-Papiir, Bendler etc., maae, ligesom hidtil, af Apothekerne i Danmark leveres til Militair-Etaterne efter Indkjøbsprisen paa Stedet, kun med Tillæg af $6 1/4$ pCt. Avance.

---

[1]) I Skrivelse af s. D. til Apotheker Groth, som har det militaire Apothek, er den ved 1ste Post bevilgede Avance sat til 10 pCt.

1842. 23. Decbr. Kongel. Resol., hvorved bestemmes Følgende: „Uagtet Apothekerprivilegier udenfor de enkelte Tilfælde, i hvilke de ligefrem ere forundte som reelle, maae ansees personlige, saa ville Vi dog tilstede, at det i Henseende til de allerede existerende Apotheker, der tidligere have været Gjenstand for Overdragelse, maa have sit Forblivende ved den hidtil fulgte Fremgangsmaade, i hvis Folge Kjoberne af slige Apotheker tillige kunne forvente allernaadigst Sanction paa Privilegiets Erhvervelse, naar de paa en fuldkommen tilfredsstillende Maade godtgjore, at de ere i Besiddelse af den til Apothekets Drift fornødne Duelighed; men ligesom det er en Selvfølge, at der ved Medicinaltaxtens Bestemmelse ikke bør tages Hensyn til, at ældre Apothekere have tilkjøbt sig Rettigheden til at drive Næringen, saaledes skal heller intet ældre eller nyere Apothekerprivilegium være hinderligt i at bevilge flere nye Apothekers Anlæg, hvor det Offentliges Tarv maatte gjøre saadant tilraadeligt. Hvad saadanne nye Apotheker angaaer, ville Vi som almindelig Regel have fastsat, at det i Privilegiet udtrykkeligt skal udtales, at Rettigheden til Apothekets Drift kun gjælder for Besidderens Person, saa at der til Privilegiet, naar han enten i levende Live fratræder sin Næring eller ved Døden afgaaer, vil blive aabnet en fri Concurrence af Alle, som besidde de til Erhvervelsen fornødne Egenskaber, uden at den nye Privilegiehaver bliver pligtig at kjøbe Apotheker-Bygningen, Inventariet eller Varerne af Formanden eller dennes Bo. Hvorvidt slige Apothekeres Enker kan tilstedes at fortsætte Næringen under den i Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 12 foreskrevne Betingelse, forbeholde Vi Os i mødende Tilfælde nærmere at bestemme.[1])

28. Decbr. Circulaire fra Armeens Medicinalstab. Ved Læge-Samlingen paa Garnisonshospitalet den 27. d. M. vedtoges.

„At Lægerne for Fremtiden, for at sikkre sig for, at ikke de Syge skulle hente Medicin fra Apotheket i Stedet for først at henvende sig til Hosspitalet, skulde paa Recepten

---

[1]) Grundene til denne Resolution findes i Ny Coll. Tid. for 1843 S. 3—11; jvfr. Plac. af 28. Juli 1845.

tilfoie: „Til Garnisons-Hospitalet." Stabslægen vilde da underrette den militaire Apotheker om, at han ikke udleverede Medicin efter disse Recepter, med mindre de først igjen ere paategnede „til Apotheket" ved een af de paa Garnisons-hospitalet værende Læger. Dog skulde herfra skee en Undtagelse med Blodigler, der antages i Regelen hensigtsmæssigst at burde forskrives fra Apotheket. Hvis derimod en Medicin blev forskrevet, der ikke efter den militaire Pharmacopoe er i Forraad i Hospitalets Dispensations-Anstalter, skulde Lægen paa Recepten vedfoie: „Til Apotheket" da saa Apothekeren strax har at udlevere den forskrevne Medicin, hvorimod vedkommende Læger derom maae gjøre en Anmeldelse til de, ved de respective Dispensations-Anstalter ansatte Læger, for at disse kunne indføre Recepterne i deres maanedlige Medicinal-Regnskaber. Samme Regel bliver at følge, naar, i enkelte Tilfælde, Lægen finder det nødvendigt strax at hente et eller andet Medicament umiddelbart fra Apotheket. 1842. 28. Decbr.

Canc. Skriv. (til den vestindiske Regjering), ang. Forstaaelsen af Udtrykket „Medicinalvarer" i Kgl. Resol. af 10 Decbr. 1841. 1843. 16. Febr.

Den Kgl. vestindiske Regjering har ved behagelig Skrivelse af 13. Juni f. A. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Apothekerne paa St. Croix, hvoraf sees, at der er opstaaet Spørgsmaal om, hvorledes Udtrykket „Medicinalvarer", som forekommer i den sidste Passus af den velbemeldte Regjering under 28. Decbr. 1841 communicerede allerhøieste Resolution af 10. s. M. er at forstaae. Medens nemlig Apothekerne og den constituerede Landphysicus, især med Hensyn til den Maade, hvorpaa det omhandlede Udtryk og Ordet Medicamenter er sammenstillet i den citerede allerhøieste Resol., have holdt for, at derved alene kan forstaaes raae Medicinalvarer eller simplicia, og da den Øens Indvaanere ved hiin Passus givne Tilladelse til at indføre Medicinalvarer alene indskrænkede sig til disse sidste, har Regjeringen i sin ovenberørte Skrivelse derimod yttret sig derhen, at den ikke skjønner rettere, end at meerbemeldte Udtryk tillige indbefatter egentlige Medicamenter eller composita. Med Hensyn til denne Meningsulighed har velbemeldte Regjering indstillet det saaledes opstaaede Spørgsmaal til Cancelliets Afgjørelse.

I Anledning heraf skulde Cancelliet, der har corresponderet med det Kgl. Sundhedscollegium, ikke undlade at melde, at man aldeles maa bifalde, hvad den Kgl. vestindiske

1843. 16. Febr. Regjering med Hensyn til det omhandlede Spørgsmaal har yttret. Ligesom nemlig de til medicinsk Brug præparerede Substantser ikke mindre end de raae Substantser selv ere Medicinalvarer, saaledes vilde ogsaa den Øens Indvaanere tilkommende og i hiin allerhøieste Resolution erkjendte Ret til at forskrive Medicinalvarer til eget Brug være til liden Nytte, naar den skulde indskrænkes til de raae Substantser, der sjeldent uden Tilberedelse kunne benyttes til medicinsk Brug, eller naar den efter den constituerede Physici Erklæring kun skulde have saadanne Varer til Gjenstand, der ogsaa kunne findes paa andre Steder end paa Apotheker. At Udtrykkene „Medicamenter" og „Medicinalvarer" i Resolutionen skulde forekomme, som Modsætninger, er ogsaa en i denne uhjemlet og med Ordenes naturlige Betydning uoverensstemmende Mening, ligesom ogsaa hvad velbemeldte Regjering har yttret med Hensyn til den Modsigelse, hvori Resolutionen efter den constituerede Landphysici Formening ellers skulde komme med andre Bestemmelser, viser, at det i saa Henseende anførte er uden Grund.

15. Marts. Kongl. Resol., hvorved et af Sundhedscollegiet udarbeidet Udkast til en nye Pharmacopoe for den offentlige Praxis forsynes med allerhøieste Approbation.[1])

19. April. Canc. Plac., indeholdende nærmere Bestemmelse i de gjældende Anordninger ang. Handel med Gift.[2]

---

[1]) Den i Aaret 1828 med allerhøieste Approbation udgivne Pharmacopoea praxis publicæ (jvfr. Kgl. Resol. af 23. Jan. 1828) maatte, efter Udgivelsen af en ny Pharmacopoea danica og en ny Medicinaltaxt, ansees for i adskillige Dele ufuldkommen. Ved Canc. Circ. af 20. Juni 1843 bleve Exemplarer af den nye Pharmacopoe for den offentlige Praxis tilstillede samtlige Amtmænd til Omdeling til de i Amtet boende offentlig beskikkede Læger, til den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen til Omdeling blandt Districtslægerne, og til Sundhedscollegiet til Fordeling blandt Hovedstadens Apothekere og de i Hovedstaden værende Læger, som, udenfor de ved Fattigvæsenet ansatte, maatte have Brug for samme. (Dette Udkast til en Pharmacopoea brugtes ikke ret længe og siden den Tid existerer ingen egentlig Fattig-Pharmacopoea.)

[2]) See Fdn. 1. April 1796.

1843. 19. April.

§ 1. Kongeguult (Citrinum regis) bliver for Fremtiden at henregne til de egentlige Gifter, hvorpaa Fdn. af 1. April 1796 er anvendelig; derimod skal Blysukker[1]) (Saccharum Saturni) ikke længere indbefattes under denne Art af Gifter, ligesom og den ved Placat fra Vort Danske Cancelli af 27. Septbr. 1814 kundgjorte allerhøieste Resolution, hvorefter Rævekager (nuces vomicæ) skulde behandles efter de ved ovenmeldte Forordning foreskrevne Regler, herved ophæves. § 2. Det skal herefter ikke være Grossererne tilladt at afsætte Gifter af foranførte Art paa anden Maade end i de samme Emballager, hvori de ankomme her til Landet, og derhos ikke i mindre Partier end Placat af 19. October 1836 foreskriver. De Kjøbmænd, som, foruden at være berettigede til at handle en gros, tillige drive Detail-Handel, skal det være aldeles formeent at falholde Gifter. § 3. De, der have erhvervet Tilladelse til at drive Handel som Materialister, skulle være berettigede til at sælge Gifter til Apothekere, saa og til Fabrikanter, Kunstnere og Haandværkere, til disses Næringsbrug, men ikke til Andre, navnlig ikke til Dyrlæger eller Kammerjægere. § 4. Materialisterne skulle være følgende Forholdsregler underkastede ved Opbevaringen og Udsalget af bemeldte Gifter: a) Gifterne skulle hos dem opbevares i et særskilt rummeligt, tillaaset Værelse eller Aflukke, i hvilket skulle forefindes egne til disse bestemte Vægtskaale, Skeer m. v., og det særskilte for Arsenicalia og Mercurialia. Karrene, hvori Gifterne opbevares, skulle tydeligen og med Oliefarve være betegnede som saadanne, og forsynede med nøie sluttende Laag. b) Indpakning af Gift, som de udsælge, bør skee i bemeldte Værelse eller Aflukke, og Giften bør ikke udleveres uden i tilbørlig stærke Kar eller Emballager, der omsnøres, forsegles med Vedkommendes Signet, og betegnes med Ordet „Gift." c) Gifterne maae ikke udleveres til Fabrikanter, Kunstnere og Haandværkere, uden skriftlig Reqvisition fra disse, hvilken, underskreven af Reqvirenten selv og forsynet med dennes Segl, skal indeholde Giftens Navn, Mængde og Anvendelse samt

---

[1]) See Canc. Circ. 19. Septbr. 1843.

1843. 19. April. Datum. d) Reqvisitionerne blive at numerere, opbevare og indføre i en egen Giftbog, som i 5 Rubrikker indeholder: Reqvisitionens Nummer, Datum, Reqvirentens Navn og Haandtering, Giftens Navn og Qvantitet, og hvortil den skal anvendes. Giftbøgerne bør pagineres og gjennemdrages samt uden Godtgjørelse af Stedets Øvrighed authoriseres til det bestemte Brug, hvilket ogsaa gjælder om de Giftbøger, som Apothekerne ifølge Frdn. af 1. April 1796 § 4 bør holde. e) Endelig skulle Materialisterne med Hensyn til Gifterne underkastes en aarlig Visitation i Kjøbenhavn af Stadsphysicus i Forening med nogle af det Kgl. Sundheds-collegii Medlemmer, i Provindserne af vedkommende Stifts- eller Landphysiens i Forening med Districtslægen og en af Stedets Magistrat eller Byfogden. § 5. Apothekerne skulle og, saaledes som i § 4 Litr. c er bestemt med Hensyn til Materialister, være pligtige at forsyne sig med skriftlig Reqvisition, hver Gang de udlevere Gift til Fabrikanter, Kunstnere og Haandværker. § 6. Ligesom det strider mod de gjældende Love at anvende giftholdige Substantser til Farvning af Kager, Deviser, Oblater eller Legetøi, og der allerede forhen af Politiet, navnlig i Vor Kgl. Residentsstad Kjøbenhavn, er truffet Foranstaltninger til Betryggelse herimod, saaledes skal det for Fremtiden overalt i Vort Rige Danmark være forbudt alle dem, der forfærdige og falholde deslige Ting, dertil at bruge andre end de i den Fortegnelse, som findes nærværende Vor Anordning vedheftet, opregnede Farver, eller dem, som det i Fremtiden, efter Forhandling med Vort Sundheds-Collegium, af Vort Cancelli maatte blive tilladt at anvende til foranførte Brug. For Overtrædelse af dette Forbud bliver den Skyldige ved Politiretten at dømme i Bøder fra 10 til 100 Rbl., der tilfalde Politikasserne, forudsat, at der ikke hermed maatte være forbunden saadanne Omstændigheder, at han i Overeensstemmelse med Lovenes Bestemmelser derved har forskyldt høiere Straf. § 7. Vi ville have Alle, der drive Handel med Skedevand, Vitriololie, Mønnie, Blysukker, Blyhvidt, Sølverglød, blaa, grøn og hvid Vitriol eller andre saadanne Gjenstande, hvorved Forgiftning kunde skee, paalagt, at de ommeldte Artikler

velbetegnede henstilles afsondret fra de øvrige Handelsvarer, ligesom det og iøvrigt alvorligen indskjærpes dem, at iagttage tilbørlig Forsigtighed ved Opbevaringen og Forhandlingen af deslige Ting, under Ansvar efter Forseelsens Beskaffenhed, saafremt de tilsidesætte saadan Forsigtighed, i Særdeleshed naar Skade derved foraarsages. 1843. 19. April.

Fortegnelse over uskadelige Farver:

Røde Farver: Cochenille, (Carmin, Florentinerlak); Fernambuk, (Brasilietræ, Rødspaan, Berlinerrødt, Wienerlak, Kugellak); Campechetræ, (Blaaspaan); Saft af Valmue, (Kornrose); Saft af Kirsebær og deslige Frugter; Kraprødt, Bruunrødt, (Dodtenkopf). Blaae Farver: Indigo, (Nyblaat, blaa Carmin); Vajd, Lakmus, Kornblomster, Violer, reent Berlinerblaat, (Pariserblaat, Gyntherblaat). Violette Farver: Sammensætninger af ovennævnte røde og blaae Farver, Cochenille med Soda, Kalkvand eller Salmiakspiritus. Gule Farver: Gurgemeie; Sitguult (Schytguult, Stil de grain); Saftguult; Orleans, (Uldrian); Safran; Saflor, (uægte Saffran); Vau; Quercitron; Fustiktræ, (Guultspaan); Engeskjær; Morgenfrue; Okkerguult. Grønne Farver: Sammensætninger af ovennævnte blaae og gule Farver; Saftgrønt; Saft af blaa Sværdlilie; Saft af Grønkaalsblade; raae Kaffebønner, (de afskylles og omrøres med Æggehvide, der, efterat have henstaaet saaledes 1 eller 2 Dage, udrives i hvidt Sukker.) Sorte Farver: Kjønrøg, (Frankfurter-Sort); brændt Elfenbeen. Brune Farver: Sammensætninger af ovennævnte røde og sorte Farver; Lakritssaft, Cølnsk Jord (Umbra.) Hvide Farver: Præpareret Kridt, Æggeskaller, Østersskaller. Bladguld og Bladsølv: ægte (men ikke uægte.)

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. hvad der skal iagttages i Henseende til Handel med Blyvand. 19. Septb.

I Anledning af en af Provindsialstænderne for Nørrejylland i sammes allerunderdanigste Betænkning over Udkastet til den under 19. April d. A. udkomne Placat angaaende Handelen med Gift fremsat Bemærkning om, hvorvidt Canc. Skriv. af 25. Novbr. 1797 kan være til Hinder for den frie Forhandling af Blyvand, efterat ifølge bemeldte Placats § 1. Blysukker ikke længere bliver

1843. at henregne til de egentlige Gifter, hvorpaa Fdn. af 1. April 1796 finder Anvendelse,

19. Septb. skulde man, efter i saa Henseende at have indhentet Betænkning fra det Kgl. Sundhedscollegium, herved til Bekjendtgjørelse for samtlige Apothekere i det Dem underliggende Amt tjenstligst melde, at den ovennævnte Cancellieskrivelse, der ikke vedrører Gifthandelen, men blot har henført Blyvand til saadanne farlige Medicamenter, der ikke bør udleveres uden Recept, ikke kan ansees længere gjeldende, da der senere er udgivet nærmere Bestemmelser om, hvilke Lægemidler der kun under denne Betingelse maae udleveres; hvorhos det bemærkes, at det følger af sig selv, at enhver Handlende, der maatte falholde Blyvand, vil have at iagttage de ved ovennævnte Placats § 7 foreskrevne Forsigtighedsregler med Hensyn til Omgangen med deslige Gjenstande.

7. Novbr. Sundhedscoll. Circ., til Indskærpelse af Apothekernes Pligt ved Recepters Paategning.

Ved Fdn. af 21. April 1812 § 6 er det indskærpet Apothekerne og deres Medhjælpere, tydeligen at skrive Apothekets Navn, Medicamenternes Priis, saavelsom dens Navn, af hvem disse ere udleverede, paa de Recepter, som de expedere, under Mulct af 10 Rdlr. for hver Gang noget deraf forsømmes. Da dette Lovbud, endskjøndt det ingen Undtagelse indrømmer, i Almindelighed ikke overholdes ved Expeditioner til det Offentlige, ligesom det er befundet ofte ogsaa at overtrædes ved Expeditioner til Private, saa skal Collegiet, efter dertil given særdeles Anledning, herved tjenstligen udbede, at Land- og Stadsphysici behageligen ville paaminde Apothekerne i deres Physicat om, alvorligen at paasee, at bemeldte Lovbud herefter i deres Apotheker altid nøie følges, hvad enten Medicamentudleveringen skeer for offentlig eller privat Regning. Iøvrigt udbede vi vedkommende Districtslæger underrettede om dette Circulaire, idet vi forvente, at disse, saavelsom De selv, ikke ville undlade at paasee, at den nævnte Bestemmelse overholdes.

25. Novbr. Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at Meddelelsen af Bevilling til at anlægge og drive et Apothek paa Staden Kjøbenhavns Nørrebro skal betinges af Erlæggelsen af en

passende Recognition engang for alle til den polytechniske Læreanstalt, og fastsættes denne Recognition for den, hvem Bevillingen første Gang meddeles, til 500 Rd.; hvorhos Apothekeren tilpligtes at tage Borgerskab i Staden samt at svare Næringsskat efter de for denne Skat i Almindelighed gjeldende Regler, hvorved han bliver at ansee som henhørende til 2den Classe af Classificationen over de borgerlige Næringsveie. 1843. 25. Novb.

Kongl. Resol., ang. Oprettelsen af et Apothek i Ringe By i Svendborg Amt. 28. Novb.

Hans Majestæt Kongen har resolveret, at et Privilegium til et nyt Landapotheks Oprettelse i Ringe By i Svendborg Amt, kan forventes forundt under følgende Vilkaar:

1) Privilegiets Afbenyttelse indskrænkes, uanseet de, Kjøbstadsapothekerne, ved Forordningen af 4. Decbr. 1672 § 13, tilstaaede mere omfattende Handelsrettigheder, til Handel med Medicinalvarer.

2) Apothekeren i Ringe vil selv have at afholde de, med Apothekets aarlige Visitation, forbundne Bekostninger.

3) For Privilegiet erlægges 1000 Rdl. Sølv til den polytechniske Anstalt i Kjøbenhavn.

Sundhedscoll. Skriv. ang. Apothekernes Taxation i den private Praxis eller Haandkjøb.[1] — Ifølge en Forespørgsel af en Distriktslæge om Prisen paa Igler, 10 ß for hver, som er anført i den i 1843 udkomne Fortegnelse paa de Lægemidler, der skulle bruges i den offentlige Praxis, ikke tillige maa gjælde i den private Praxis, svarede Collegiet igjennem Physicus: at Apothekerne i Henseende til den private Praxis ikke ere underkastede Taxt for de Midler, der ei ere opførte i den gjældende almindelige Medicinaltaxt, til hvilke Midler netop Igler høre.[2] 15. Decbr.

---

[1]) See Canc. Skriv. 20 April 1844.

[2]) Under 31. Decbr. 1845. blev fra det Kgl. Sundhedscollegium udsendt et Circulaire til videre Bekjendtgjørelse for Distriktslægerne og Apothekerne, at „Taxten paa Blodigler til Brug i offentlig Praxis fra 1. Jan. 1846 og indtil videre er bleven forhøiet til 16 ß."

1844. 14. Febr. Kongel. Resol., hvorved bestemmes som følger: 1) Det Os ved Vort Cancellies allerunderdanigste Forestilling forelagte Udkast til en ny Medicinaltaxt for Danmark ville Vi herved meddele Vor allerhøieste Approbation, dog at det i de enkelte Tilfælde, hvor den foreslaaede taxa laborum er høiere end den nu gjeldende, vil have sit Forblivende ved denne, samt at Udkastet undergaaer de af Vort Sundhedscollegium foreslaaede Modificationer. Men Vi ville derhos have bemeldte Collegium paalagt at henvende særdeles Opmærksomhed paa de af den foreslaaede Modification i 100 Procents Avance for Apothekerne med Hensyn til en Deel Medicinalvarer flydende Følger, for at en Forandring heri kan bevirkes, saafremt samme maatte vise sig mindre hensigtsmæssig enten med Hensyn til Apothekernes eller Publicums Tarv, i hvilken Henseende Vi imodesee Sundhedscollegiets Betænkning med Cancelliets Yttringer i den Anledning, senest inden 1. Juli 1846. 2) Naar Udkastet med de under Nr. 1 ommeldte Modificationer og Forandringer af Sundhedscollegiet er foranstaltet trykt, vil Vort Cancellie ved en Placat have at bekjendtgjøre at den nye Medicinaltaxt skal træde i Kraft fra 1. Juli d. A. 3) Endelig ville Vi have § 14 i den allerhøieste Resolution af 12. Febr. 1817 forandret derhen, at der aarligen ved Sundhedscollegiets Foranstaltning udgives et Tillæg til Medicinaltaxten, hvori de Medicamenters Priis forandres, der i det forrige Aars Løb ere stegne eller faldne 10 Procent, og hvori tillige Prisen paa nye, forhen ikke brugte, Medicamenter, nye Forskrifter paa Sammensætninger, som maatte komme i Brug, og ønskelige Forandringer i de i den gjeldende Pharmacopoe indførte Forskrifter blive at indføre.[1])

2. Marts. Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. Arseniks Anvendelse til Creaturvask.[2])

---

[1]) Jvfr. Plac. af 15. Juni 1814; ligeledes Canc. Skriv. af 6. Januar 1842.

[2]) Findes fuldstændigt i Ussings Rescriptsamling for 1844, Side 77—79. Dens Indhold er en Anbefaling af andre Midler dertil, som f. Ex. især Tobaksafkog af 1 Deel Blade til 12 Dele

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. hvorvidt Handel med Blyvand udelukkende er forbeholdt Apothekerne. 1844. 2. Marts.

Det Kgl. Sundhedscollegium har i Skrivelse af 28. Decbr. f. A., i Anledning af det af Cancelliet under 19. Septbr. næstforhen udfærdigede Circulaire, indeholdende Tilkjendegivelse af at Canc. Skriv. af 25. Novbr. 1797 ang. Udsalg af Blyvand ikke længer er anvendelig, yttret, at bemeldte Circulaires Indhold kunde give Anledning til at ansee ogsaa andre end Apothekerne berettigede til at falholde den omhandlede Artikel, og skjøndt Collegiet, der iøvrigt har maattet formode, at Cancelliet ikke har billiget den af Sundhedscollegiet i Skriv. af 14. Juli f. A. fremsatte Anskuelse, at Apothekerne ikke skulde være Bestemmelsen i Plac. af 19. April f. A. § 7 underkastede med Hensyn til Opbevaringen af den ommeldte og de øvrige sammesteds nævnte Gjenstande, ikke antager, at en saadan Berettigelse kan være tilstaaet andre Handlende, har samme dog med Hensyn til den derom opstaaede Tvivl udbedt sig Cancelliets nærmere Meddelelse. I denne Anledning skulde man herved foreløbigen bemærke, at Cancelliet ikke har havt nogen Anledning til at antage, at Blyvand skulde være en Apothekerne forbeholden Handelsgjenstand, da Blysukker, i Overeensstemmelse med det Kgl. Sundhedscollegii Forslag, ved Plac. af 19. April f. A. § 1 er blevet undtaget fra de egentlige Gifters Tal, og derimod i § 7 nævnt blandt de Varer, der kunne falholdes af andre Handlende, men ved hvis Opbevaring og Forhandling tilbørlig Forsigtighed maatte iagttages, og den jydske Stænderforsamling, i Overeensstemmelse med hvad der blev yttret af den til det paagjældende Udkasts Prøvelse nedsatte Comitee, hvori tvende Apothekere havde Sæde, havde i sin Betænkning antaget det som en Selvfølge, at naar Blysukker blev frigiven i Handelen, eller, som det i Comiteebetænkningen endog hedder: frigivet i den almindelige Handel (jfr. St. Tid. S. 1306,) det Samme da ogsaa maatte være Tilfældet med Blyvand, der kun er en Opløsning af Blysukkeret, og da endelig det Kgl. Sundhedscollegium i sin Skriv. af 14. Juli f. A. ikke gjorde nogen Indvending mod det Samme ved Canc. Skriv. af 1. Juni f. A. meddelte Indhold af Stændernes foranførte Yttring, ligesom heller ikke imod, hvad der i bemeldte Skrivelse var fremført om, at Blyvand jevnlig bruges i Huusholdninger. Af det

Colatur. Afkoget bliver endnu virksommere ved at tilsætte Kogsalt eller ved at koge Bladene i almindelig Afkelud. Hvis nogen foretrækker Badskning med Arsenik-Opløsning, da maa Tilberedning, Anvendelse, Redskabernes Rensning og alt øvrigt herhen hørende skee under Tilsyn og Ansvar af en examineret Dyrlæge.

1844. 2. Marts. som velbemeldte Collegium i fornævnte sin Skrivelse yttrede angaaende, at det ei var fornødent at paalægge Apothekerne andre Forsigtighedsregler med bemeldte Medicaments end med andre Medicamenters Opbevaring i Officinet, kunde man ikke udlede, at Collegiet antog, at Apothekerne vare eneberettigede til at falholde Blyvand, saa meget mindre som Collegiets Skrivelse indeholdt, at det delte Cancelliets Anskuelse i den omhandlede Henseende, men det formeentligen tydelig fremgik af Canc. Skriv. af 1. Juni s. A., at man med de jydske Stænder antog, at det, efterat Blysukker var blevet Gjenstand for Falholdelse af andre Handlende, var en Følge af Consequentsen, at dette og maatte gjelde om Blyvand; hvorimod man maatte antage, at velbemeldte Collegii Bemærkning alene sigtede dertil, at der ikke burde gives Anledning til den Mening, at Placatens § 7 ogsaa skulde være Regel for Apothekerne, hvilket heller ikke vil følge af Circulairet eller derved er tilsigtet, skjøndt man ikke fandt det passende at gjøre en udtrykkelig Undtagelse for samme. Forsaavidt det Kgl. Sundhedscollegium allerede i fornævnte Skrivelse benævnede Blyvand som et Medicament, da har man ikke deri fundet nogen tydelig Tilkjendegivelse af den Mening, at det hørte til de Apothekerne forbeholdte Varer, da man ikke kunde ansee hiint Udtryk for ligebetydende med det i Skriv. af 28. Octbr. næstefter brugte: et blot Medicament, men antog, at Blyvand maatte henføres til de mange andre Artikler, der kunne bruges baade som Medicament og til andet Brug, og Collegiet Intet erindrede imod, hvad der var anført om, at det jevnlig brugtes i Huusholdningen.

Skjøndt man forøvrigt nu maa antage, at det Kgl. Sundhedscollegium ved sin Skrivelse af 14. Juli s. A. paa en indirecte Maade har villet erklære sig imod, at Blyvand i det Hele blev behandlet som en af de i Plac. af 19. April s. A. § 7 nævnte Gjenstande, skjønner man dog, saaledes som Sagen for Øieblikket foreligger, ikke, at Circ. af 19. Septbr. s. A. enten med Hensyn til Apothekernes Rettigheder eller fra andet Synspunkt skulde behøve nogen Forandring eller nærmere Bestemmelse.[1])

---

[1]) Sundhedscollegiet udviklede i en fornyet Skrivelse til Cancelliet af 6. April 1844, at det ikke i Virkeligheden forholder sig saa, at Blyvand er en Opløsning af Blysukker (jvfr. Pharmacopoea danica), og at det formeentlig kun er skeet ved en Feiltagelse, at Blyvand i Canc. Circ. af 19. Septbr. 1843 er bleven gjort til en almindelig Handelsgjenstand. Efterat Cancelliet havde indhentet Generalprocureurens Betænkning, blev Sagen henlagt, med særdeles Hensyn til at Gjenstanden

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), hvori Samme tilskrives, at Cancelliet ikke finder, at der efter de bestaaende Forhold er nogen Trang enten til den af Sundhedscollegiets Minoritet, i det under 22. Septbr. f. A. hertil indsendte Udkast til en ny Medicinaltaxt for Danmark, foreslaaede nye Bestemmelse om, at det ikke skulde være Apothekerne tilladt at sælge under Taxten, eller til den af Pluraliteten proponerede Forskrift om, at saavel den taxtmæssige som den muligviis billigere Udsalgspriis skulde angives paa Recepten. 1844. 20. April.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd og Bisskopper), hvori Samme meddeles, at da det for Cancelliet er blevet andraget, at Landalmuen paa sine Steder ikke sjeldent skal anvende den til Brug imod Utøi modtagne Arsenik i Salve mod Fnat og derved afstedkomme Skade, samt at Præsteattesterne, som ledsage Reqvisitionerne om bemeldte Substantses Udlevering fra Apothekerne til Brug imod Rotter og Muus, stundom skulle findes affattede i en uhensigtsmæssig Form, har Collegiet fundet sig foranlediget til at anordne trykte Formularer saavel til Reqvisitionerne som til Præsteattesterne, af hvilke Formularer, der herefter i alle forekommende Tilfælde ville være at benytte, et Antal Exemplarer fremsendes til Omdeling iblandt Vedkommende. [1]) 18. Mai

Canc. Plac. ang. en ny Medicinaltaxt for Danmark der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1844. 15. Juni.

Da den Medicinaltaxt, som ved Canc. Plac. 25. Mai

---

antoges at være af liden Vigtighed, da Blyvand vist vil være en høist ubetydelig Handelsartikel, som de øvrige Handlende neppe ville forsyne sig med og som derfor vel fremdeles vil blive solgt i Apothekerne, og da Sundhedscollegiet heller ikke havde urgeret paa nogen forandret Foranstaltning.

[1]) Formularen lyder saaledes: „Jeg Undertegnede behøver til Brug mod Rotter og Muus — — — Rottekrudt (Arsenik), og forpligter mig ved min Underskrift og Segl til ei at bruge denne farlige Substants paa nogen anden Maade. Ligeledes lover jeg at ville bære største Omsorg for, at derved ei ved Uforsigtighed skeer Mennesker eller nyttige Huusdyr nogen Skade."

„At ovennævnte Gift, efter mit Skjønnende, kan betroes Reqvirenten, bevidnes herved."

1844. 15. Juni. 1842 i Medhold af de i saa Henseende afgivne Kgl. Resolutioner blev gjort gjeldende fra 1. Juli næstefter, kun skulde tjene til Regel for 2 Aar, — saa er en ny Taxt bleven udarbeidet og af Kongen sanctioneret, der vil træde i Kraft fra 1. Juli d. A. og fremdeles, indtil anderledes befales, blive gjeldende, dog med de aarlige Forandringer og Tillæg, som i Overeensstemmelse med de af Kongen bifaldte Regler maatte blive gjorte af det Kgl. Sundhedscollegium.

16. Octbr. Kongel. Resol., hvorved tillades, at et nyt Landapothek oprettes i Nørresundbye, Kjær Herred, Aalborg Amt, og at der paa sædvanlig Maade bliver at aabne Concurrence om Meddelelsen af dette Privilegium, hvilket, i Overeensstemmelse med Kgl. Resol. af 23. Decbr. 1842, ikkun bliver gjeldende for den enkelte Privilegiihavers Person, samt iøvrigt paa Vilkaar, at det indskrænkes til Handel med egentlige Medicinalvarer, at den beskikkede Apotheker for Privilegiet erlægger 1000 Rdl. Sølv til den polytechniske Læreanstalt i Kjøbenhavn, ligesom han ogsaa selv har at afholde de med Apothekets aarlige Visitation forbundne Bekostninger.

29. Octbr. Canc. Skriv. (til Amtmanden over Holbeks Amt), hvorved Samme, i Anledning af en Forespørgsel fra en Physicus om, hvorvidt Kjøbstadøvrighedens Tilstedeværelse ved Apothekvisitatser er nødvendig til at constatere sammes Legalitet, svares, at det vel ligefrem følger af Instruxen af 4. Marts 1818 § 15, at Byfogden eller en af Stadens Magistrat skal være tilstede ved de omhandlede Visitatser, men at dette deels efter Sagens Natur og deels ifølge Bestemmelsen i Canc. Circ. af 7. April 1821 § 3 om, at Stiftsphysicus saavidt muligt bør visitere samtlige i et Amt værende Apotheker paa een og samme Tid, dog kun kan forstaaes saaledes, at Physicus i behørig Tid har at underrette Kjøbstadøvrigheden om Dagen til den berammede Visitats, hvorefter det bliver dens Sag enten personlig eller ialfald ved sin Fuldmægtig at komme tilstede.

9. Novbr. Gen. Com. Coll. Skriv. (til vedkommende Regimenter og Corpser i Danmark samt Commandantskaberne i Danmark udenfor Kjøbenhavn og paa Bornholm.)

Stabslægen og Militairetatens lægekyndige Revisor have, i Anledning af en for Apothekerne i Danmark emaneret nye Medicinaltaxt, indstillet for Collegiet, at der paa Grund af den i den nye Taxt foregaaede Nedsættelse af endeel Lægemidlers Priis og den Apothekerne paahvilende Forpligtelse at taxere deres Regninger efter den almindelig gjældende nye Medicinaltaxt, maatte tilstaaes dem en Forhøielse i den Avance, der ved Collegii Circulaire af 8. Octbr. 1842 er indrømmet dem ved Taxeringen af Regninger for leverede Medicamenter til Militair-Etaten. 1844. 9. Novbr.

De have i saa Henseende bragt i Forslag:

1) at den i Juli Maaned d. A. udkomne Medicinaltaxt bliver at følge af Apothekerne i Danmark ved Taxeringen af deres Regninger for leverede Medicamenter til Militair-Etaten, saaledes at der som hidtil fra Regningens Hovedsum fradrages det Halve, imod at der til det udkomne halve Beløb maa lægges 25 pCt. af dette, og at de saaledes erholde i Alt $62\frac{1}{2}$ pCt.[1]) af Hovedsummen.

2) at de Reqvisiter, der ikke kunne henføres til Lægemidler, saasom: Blæk, Penne, Skriv- og Conceptpapiir, Bendler, o. s. v. fremdeles ligesom hidtil maae af Apothekerne i Danmark leveres til Militair-Etaten efter Indkjøbsprisen paa Stedet med et Tillæg af $6\frac{1}{4}$ pCt.

Da Collegiet har approberet, at der indtil videre forholdes efter dette Forslag, saa anmodes (Navn) om desangaaende at underrette den eller de Apothekere, fra hvem Samme erholder Medicin.

Canc. Skriv. (til den Kgl. Commissarius ved det islandske Althing), ang. Udvidelse til Island af forskjellige for Danmark i Aarene 1841—1844 udgivne Anordninger. 1845. 11. Febr.

— — — Endelig er ogsaa Plac. af 15. Juni 1844

---

[1]) Ved Circ. af 8. Octbr. 1842 var Avancen kun fastsat til 20 pCt. For Apotheker Groth, der fra det militaire og Vaisenhusets Apothek leverer Medicin for Staden Kjøbenhavns og Citadellet Frederikshavns Garnisoner, er ved Skrivelse af s. D. Avancen bleven sat til $14\frac{2}{7}$ pCt. og Beløbet saaledes til $57\frac{1}{7}$ pCt.

1845. 11. Febr. angaaende den nye Medicinaltaxt, der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1844, ligefrem anvendelig for Island. — — —

28. Marts. Kongl. Resol. (Af Gen. Post-Direct. Skriv. til Direct. for Apotheker-Foreningen), ang. Portofrihed for de, til Circulation mellem Foreningens Medlemmer, med Posterne forsendende Bøger.

„Vi ville allernaadigst have Apotheker-Foreningen for Danmark fritaget for at erlægge de anordnede Gebyhrer for de af samme til Circulation mellem dens Medlemmer, med Pakkeposten forsendende Bøger."

28. Juli. Canc. Plac., ang. Erlæggelsen af en Recognition ved Apotheker-Privilegiers Meddelelse.

Det har behaget Kongen at bestemme, at der ved Meddelelse af Apotheker-Privilegier, i hvilke det, i Medfør af Resol. 23. Decbr. 1842, udtrykkelig udtales, at Rettigheden til Apothekets Drift kun gjelder for Besidderens Person, til den polytechniske Læreanstalt skal erlægges en Recognition, hvis Størrelse i ethvert enkelt Tilfælde vil blive allernaadigst fastsat, — samt at der, ligeledes hver Gang et ældre Apothekerprivilegium, der ikke udtrykkelig lyder paa Arvinger, men paa den anden Side ikke heller, i Henhold til bemeldte Resol., kan ansees som blot personligt, overdrages til en ny Eier, bliver at erlægge en Recognition fra 200—500 Rd. [1]) efter nærmere allerhøieste Bestemmese, af hvilken sidstnævnte Recognition $^{2}/_{3}$ skulle tilfalde fornævnte Læreanstalt, men $^{1}/_{3}$ indtil videre forundes den pharmaceutiske Understøttelseskasse.

2. Septbr. Canc. Skriv. (til Generaltoldkammer og Commerceeollegiet) ang. at det er en fri Næring at brænde og male Agern, og at Handel med Agernkaffe ikke udelukkende tilkommer Apothekerne.

I Anledning af det hoslagt tilbagefølgende Andragende fra Fabrikør N. N. har det Kgl. Generaltoldkammer og Commercecollegium i behagelig Skrivelse af 7. Juni d. A. begjært Cancelliets Betænkning meddeelt om, hvorvidt brændte og malede Agern maatte ansees for et Kaffesurrogat, og Tilvirkningen af samme,

---

[1]) Det samme bestemmes for Hertugdømmerne ved Patent af 27. Octbr. 1838 for Slesvig og Holsteen.

som en Følge heraf, kun tillades dem, som ere forsynede med en særlig Concession, eller om den kan ansees for en fri Næringsvei, samt eventualiter i Henhold til Kgl. Resol. 8. Decbr. 1825[1]), om hvorvidt der fra Sundhedspolitiets Side maatte være Noget at erindre imod, at der paa Ansøgning meddeles Concessioner til at tilvirke Kaffesurrogat af Agern. 1845. 2. Septbr.

I behagelig Gjensvar herpaa skulde Cancelliet tjenstligst yttre, at det at brænde og male Agern findes at maatte betragtes som en aldeles fri Næring. Forsaavidt det Kgl. Sundhedscollegium i den ligeledes medfølgende fra samme indhentede Betænkning har anført, at Agernkaffe maa ansees for et Medicament, der kun bør sælges af Apothekerne, skulde Cancelliet, som i denne Henseende ikke kan dele Sundhedscollegiets Formening, henlede det Kgl. Generaltoldkammer og Commercecollegiums Opmærksomhed paa en inden Kjøbenhavns Kriminal- og Politiret den 9. f. M. afsagt Dom, hvorved det ogsaa er antaget, at Handelen med Agernkaffe, som en Artikel, der, ved Siden af dens Brug som Medicament, tillige kan benyttes paa anden Maade, ikke udelukkende tilkommer Apothekerne.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Maribo Amt), ang. hvorvidt Apothekerne ere pligtige at udlevere Medicamenter uden contant Betaling. 27. Novbr.

Ved Skrivelse af 12. Juni d. A. har Hr. Kammerherren hertil indsendt et Andragende, hvori Stiftsphysicus, Regimentschirurg N. N. har forespurgt, hvorvidt der efter den gjeldende Lovgivning, og navnligen Fdn. af 4 Decbr. 1672 § 19, paahviler Apothekerne nogen ubetinget Pligt til at udlevere Medicamenter, om endog Betalingen for disse ei medfølger, og uden Hensyn til hvorlænge Sygdommen varer, om Patienten er en bekjendt eller muligen en aldeles ubekjendt, fjerntboende Person, hvis Navn end ikke er angivet paa Recepten m. v.

Foranlediget heraf skulde man, efter over Sagen at have corresponderet med det Kgl. Sundhedscollegium, til behagelig Efterretning og fornøden Bekjendtgjørelse tjenst-

---

[1]) Ved denne Resolution er det paalagt Generaltoldkammeret, forinden Concessioner paa at drive Fabrikker til Tilvirkning af Kaffesurrogater fra samme udfærdiges, at indhente Erklæring fra Sundhedscollegiet om, hvorvidt Gjenstanden for det Kaffesurrogat, som skal tilvirkes, er skadeligt for Sundheden.

1845. 27. Novbr. ligst melde, at Apothekerne vel ikke kunne vægre sig ved uden øieblikkelig contant Betaling at udlevere Medicin efter Recepter, der af autoriserede Læger ere udfærdigede, overeensstemmende med Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 8 og saaledes navnlig maae udvise, for hvem Recepterne ere udstedte, men at de paa den anden Side ikke ere forpligtede til at oppebie Udløbet af den i Fdn. af 6. Febr. 1686 bestemte yderste Tid for at kunne kræve Berigtigelse af deres prioriterede Tilgodehavende, idet sidstnævnte Lovbud kun, uden at der tillige bestemmes nogen terminus a quo, gjør Apothekernes Regnskabers Beviiskraft og deres Fordringers Fortrinsret afhængig af, at disse forfølges inden 2 Aars Udgang.

1846. 7. Jan. Rescr. (til den vestindiske Regjering), ang. Udvidelse til Vestindien af nogle for Danmark i Aarene 1841—1844 udkomne Anordninger.[1])

— — — 7) at Plac. af 19. April 1843, indeholdende nærmere Bestemmelser i de gjældende Anordninger angaaende Handel med Gift, skal være gjældende paa Vore vestindiske Eilande, dog saaledes: a) at § 2 vil være saaledes at anvende, at ingen Handlende, med Undtagelse af Apothekere, maa falholde Gifter af det i § 1 omhandlede Slags anderledes end i samme Emballage, hvori de ere indkomne til bemeldte Colonier; b) at §§ 3 og 4 bortfalde; c) at § 5 ligeledes bortfalder, hvorimod Apothekerne skulle, foruden det, der er foreskrevet i Fdn. af 1. April 1796 og Vort allerh. Rescr. af 21. Septbr. 1831, iagttage, at de stedse forsyne sig med skriftlig Reqvisition hver Gang de udlevere Gift til Fabrikanter, Kunstnere og Haandværkere; d) at § 6 bliver at anvende alene med den Modification, at den Fortegnelse, der sammestedsomhandles, bliver at forfærdige af Landphysicus og at forsynes med Eders Approbation. — — —

12. Juni. Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at det indtil videre maa have sit Forblivende ved den ved Medicinaltarten af 1844 foretagne Modification i Reglen om 100 Procents

[1]) Dette Rescript og Grundene til samme findes i Ny Coll. Tid. f. 1846 S. 161—171. Jvfr. Canc. Skriv. af 29. Jan. 1846.

Avancen for Apothekerne, hvorhos det dog forudsættes, at Sundhedscollegiet fremdeles henvender sin Opmærksomhed paa Følgerne af denne Forholdsregel og paa de muelige Forandringer, som ialtfald kunne vise sig tilraadelige med Hensyn til dens Anvendelse paa enkelte Lægemidler. [1] — 1846. 12. Juni.

Kongel. Resol., ang. Næringsskat: — 28. Octbr.

At de nuværende Besiddere af Apotheker, dog med den i den allerhøieste Resol. af 25. Novbr. 1843 angaaende det paa Stadens Nørrebro anlagte Apothek hjemlede Undtagelse, for deres Personer ikke blive pligtige at erlægge Næringsskat.

Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at Assessores Pharmaciæ i det medicinsk-chirurgiske Sundhedscollegium skulle være berettigede ligesom pligtige til at deeltage samt have Stemme og Underskrift i enhver Sag vedkommende Pharmacien og Chemien, medens de derimod skulle være uberettigede til at overvære Collegiets Forhandlinger ang. andre Sager eller, forsaavidt disse skriftlig behandles, forlange sig dem tilstillede til Gjennemsyn; men iøvrigt blive de at underrette om ethvert af bemeldte Collegium afholdende Møde, for at de, hvis de maatte have Noget Pharmacien eller Chemien vedkommende at andrage, da i dette Øiemed kunne indfinde sig. [2] — 11. Novbr.

Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. de saakaldte Kammerjægeres Berettigelse til at reqvirere Gifter udleverede fra Apothekerne, og om Salg af Phosphorpiller og Phosphorpræparater. — 1847. 9. Marts.

I behagelig Skrivelse af 6. f. M. har det Kgl. Sundhedscollegium begjært Cancelliets Resolution i Anledning af det hoslagt tilbagefølgende Andragende, hvori Stiftsphysicus N. N. i Nykjøbing har forespurgt: 1) om de, der have Bevilling som Kammerjægere, ere berettigede til at reqvirere alle Slags Gifter udleverede fra Apothekerne; 2) om de kunne reqvirere slige Gifter, saavel enkelte som sammensatte med andre Substantser, i enhver Qvantitet, og om ved slige Reqvisitioner Bestemmelserne i Fdn. af 1.

---

[1]) Det danske Cancellies Forestilling, hvorved denne Resol. blev fremkaldt, findes anført i Ussings Rescriptsamling for 1846, S. 148—152.

[2]) Jvfr. Kgl. Resol. af 19. Febr. 1840.

1847. 9. Marts. April 1796 og Plac. af 26. Juli 1831 skulle iagttages; 3) om den ved Canc. Circ. af 18. Mai 1844 befalede Formular for slige Reqvisitioner skal følges af Kammerjægerne; samt 4) om Phosphorpiller maae sælges af Apothekerne ei alene efter Kammerjægernes Reqvisitioner men ogsaa i Haandkjøb uden nogensomhelst skriftlig Reqvisition.

I Gjensvar herpaa skulde man tjenstligst melde: ad 1 og 2) At man med velbemeldte Collegium maa være enig i, at Apothekerne ved Salg til de autoriserede Kammerjægere af Gifter have at rette sig efter Lovgivningens almindelige Bestemmelser for Giftsalg, dog med den for Kammerjægernes Vedkommende ved Canc. Skriv. af 2. Febr. 1837 gjorte Modification. ad 3) At man ligeledes tiltræder, hvad velbemeldte Collegium har yttret, at Kammerjægerne i deres Reqvisitioner over Gifter ikke kunne antages bundne til at afbenytte den her berørte Formular. ad 4) At de omhandlede Phosphorpiller ikke bør udleveres fra Apothekerne uden efter skriftlig Reqvisition fra Vedkommende. I Forbindelse hermed undlader Cancelliet ikke at tilføie, at man, med Hensyn til det almindelige Spørgsmaal om Udvidelsen af de for Gifthandelen gjældende Regler til ogsaa at omfatte Forhandlingen af Phosphorpræparater, efter Modtagelsen af velbemeldte Collegii behagelige Skrivelse af 17. April f. A., vedblivende har maattet finde overveiende Betænkelighed ved at andrage paa en saadan Bestemmelse, da Forhandlingen af det upræparerede Phosphor dog ikke kunde underkastes lignende Bestemmelser.[1])

---

[1]) Paa Sundhedscollegiets yderligere Forespørgsel i Skrivelse af 21. April 1847: 1) om Apothekerne ere eneberettigede til at præparere og udsælge de omhandlede Phosphorpiller, og 2) om Alle og Enhver efter skriftlig Reqvisition kunne erholde disse Rottepiller udleverede fra Apothekerne, svarede Cancelliet under 20. Mai 1847, at Collegiet maa ansee Apothekerne for eneberettigede til, til Udsalg at præparere og udsælge de omhandlede Phosphorpiller, samt at Handelen med dette Præparat forovrigt ikke er undergiven anden Indskrænkning, end at Phosphorpillerne ikke maae udleveres uden efter skriftlig Reqvisition. Jvfr. Justits-Min. Skriv. af 20. Decbr. 1851. (Fremdeles udstedte Sundhedscollegiet et Paabud til Apothekerne om kun at udlevere de omhandlede Rottepiller og andre lignende Præpa-

1847. 11. Marts.

Canc. Circ. (til samtlige Amtmænd), ang. at saakaldte Arcana ikke maae falholdes af Andre en Apothekere.[1])

Det Kongel. Sundhedscollegium har henledet Cancelliets Opmærksomhed paa, at saakaldte Arcana, d. e. Lægemidler, hvis Sammensætning er ubekjendt, saasom Harlemmerdraaber, Wunderkronessents m. fl. jevnligen udsælges af Kjøbmænd i Kjøbstæderne og andre til saadan Handel Uberettigede.

Da slig imod Anordningerne om Medicinalvæsenet stridende Handel i flere Henseender kan medføre skadelige Følger, saa skulde man tjenstligst have (Tit.) anmodet om behageligen at ville anbefale vedkommende Politimestere at have Indseende med, at de nævnte og andre saakaldte Arcana, der ere bestemte til at anvendes som Lægemidler, ikke falholdes af Andre end Apothekerne, hvorhos det maatte betydes Udgiverne af Avertissementstidender, at det ikke kan være dem tilladt at optage Anmeldelser om deslige Artiklers Falholdelse af Uberettigede.

Sundhedscoll. Skriv. ang. en Forespørgsel hvorvidt en Apotheker er forpligtet til at udlevere halve Portioner efter en ældre Recept, samt at bestemme hvor lidt han vil sælge i Haandkjøb. 23. Octbr.

„Da Apothekeren, strængt taget, ikke er berettiget til i nogen Henseende at afvige fra Receptens Forskrift, er det en Selvfølge, at der ingen Forpligtelse paahviler ham til at efterkomme et Forlangende, som gaaer ud paa en Forandring i de foreskrevne Qvantiteters Størrelse. Ligesaa lidet tvivlsomt anseer Collegiet det andet opkastede Spørgsmaal, om en Apotheker er berettiget til at bestemme det minimum, han vil sælge i Haandkjøb, idet han overhovedet ikke er forpligtet til at sælge i Haandkjøb. Saadanne og utallige lignende specielle Tilfælde kunne naturligviis ikke omhandles i nogen positiv Lovgivning, men ere ei heller vanskelige at afgjøre efter de gjældende Lovbestemmelsers Aand og Analogie samt Sagens Natur."

---

rater, til at fordrive Rotter og andet Utøi med, i Æsker eller Krukker med Paaskrift „Rottegift." — Ligeledes „at bemeldte Reqvisitioner skulle fremlægges ved den aarlige Visitation og derefter opbevares af vedkommende Apotheker."

[1]) Jvfr. Justits-Min. Skriv. af 18. Juli 1819.

1847. 21. Decbr. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), hvori Samme, der havde yttret sig over det Spørgsmaal, hvorvidt Handel med Igler kan ansees udelukkende at tilkomme Apothekerne, svares, at Cancelliet holder for, at en saadan Ret ikke udelukkende tilkommer Apothekerne.

1848. 1. Febr. Canc. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. at Salg af Medicinalvarer og Medicinkister fra strandede Skibe ikke tillades i mindre Partier ved Auctioner.

Efter at have indhentet Betænkning fra Amtmanden over Hjørring Amt i Anledning af det med det Kgl. Sundhedscollegii behagelige Skrivelse af 11. Decbr. 1847 modtagne Andragende, hvori Apotheker Styhr i Frederikshavn deels har anket over, at der ved Auction efter en af Byens Kjøbmænd er bortsolgt endeel Kronessents og en Flaske Enebærolie, deels har forespurgt, om og hvorvidt Medicamentkasser fra strandede Skibe maae sælges ved offentlig Auction, har man under Dags Dato tilskrevet bemeldte Amtmand til videre fornøden Bekjendtgjørelse, at,

efter hvad der saavel af Stiftsphysicus som af velbemeldte Collegium er yttret, er Kronessents og Enebærolie Medicin, og at det ikke kan være tilladt at sælge disse eller andre Medicinalvarer, og altsaa ikke heller Medicinkister fra strandede Skibe ved Auction i mindre Partier eller anderledes end Fdn. 4. Aug. 1742 § 11, sammenholdt med Placat 19. Octbr. 1836 § 1, hjemler Grosserernes Ret til.

7. April. Krigs-Min. Circ. (til samtlige Regimenter og Corpser) indeholdende Bestemmelser med Hensyn til Armeens Læge-Etat.

— — — § 14. Armeens Stabslæge kan antage en Feldtapotheker,[1]) som constitueres paa samme Vilkaar som Underlægerne. Iøvrigt skulle disse Sidste, naar det af Overlægen forlanges, assistere ved de pharmaceutiske Forretninger. — — —

19. April. Justitsministeriets Skriv. (til Sundhedscollegiet),

---

[1]) (Med 34 Rd. Gage maanedlig og Felttillæg 16 Rd. ifølge Provisorisk Gageringsplan 26. Aug. s. A., og ifølge „Reglementariske Bestemmelser for Sundhedsvæsenet ved Armeen paa Feltfod" i 1850 16. Mai § 38, — dog bestemmes Feltapothekernes Gage fremtidigen til 16 Rd. 64 ß, og Felttillæg 21 Rd. 80 ß maanedlig.) — — —

angaaende Lægers Dispensering under locale Forhold:[1]) „at der vil blive meddeelt den Læge, der maatte nedsætte sig, Tilladelse til at dispensere Lægemidler til de Syge, han tager under Kuur, dog under Betingelse af, at han forskriver samme, saavel simplicia som composita, saavidt muligt dispenserede fra et af de nærmest liggende Apotheker samt uddeler Medicamenter for den taxtmæssige Betaling, hvorhos han, for at der dermed kan føres Control, vil for ethvert dispenseret Lægemiddel have at udstede en Recept, som taxeres og forsynes med hans Underskrift, hvilken saasnart den er betalt, forbliver i Patientes Værge." 1848. 19. April.

Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der enten i Holsted eller i Brørup Sogn under Ribe Amt maa oprettes et selvstændigt Apothek paa det Sted, som af Justitsministeriet, efter nærmere Correspondance med de locale Autoriteter, eventualiter maatte blive bestemt; at der tilstaaes Apothekeren den ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 Kjøbstadapothekere hjemlede Handelsret, dog med Undtagelse af saadanne Gjenstande, hvorpaa der efter den nugjældende Toldlovgivning for Danmark og Hertugdømmerne hviler en Differenceafgift, navnlig Kaffe, Viin og Brændeviin af hvilketsomhelst Slags; samt at der til Erhvervelsen af det omhandlede Privilegium, som kun bliver personligt, maa paa sædvanlig Maade aabnes fri Concurrence af alle dertil Qvalificerede. 12. Aug.

Sundhedscoll. Circ. hvorved det tillades Apothekerne under en mulig indtrædende Choleraepedemie at udlevere Tinct. opii simplex uden Recept,[2]) men med behørig Signatur, hvorhos det er paalagt Apothekerne, at indføre Reqvirentens Navn i en egen Bog. 20. Aug.

Bevilling for Bogtrykker L. Klein, at tilberede og falholde det saakaldte Kjøngsplaster imod for Sundhedscollegiet at godtgjøre, at han forstod Tilberedelsen. 15. Septb.

---

[1]) (Og under 21. April 1849 meldte Justits=Min. til Sundhedscollegiet at Bevilling til Dispensation af Medicin kunde gives, hvor særegne locale Forhold tale derfor.)

[2]) Hvilket igjentages under denne ved Skriv. 27. Juni 1853.

1848. 3. Novbr. **Circ. fra Armeens Intendantur** (til de forskjellige Regimenter og Corpser) ang. Bestemmelser om Leverancen af Medicin i Cantonnementsstederne.

Da Afdelinger af Armeen ere forlagte til Cantonnementer eller Byer, hvor Apothekerne ikke forhen have havt Leverance til de Militaire og saaledes rimeligviis ere ubekjendte med Betingelserne for saadanne Leverancer, maae man have samtlige Vedkommende anmodede om, strax ved Ankomsten til saadanne Steder at søge afsluttet Accord med Apothekerne om at levere de fornødne Medicamenter efter de sædvanlige Bestemmelser, der indeholdes i Gen. Com. Coll. Skriv. af 9. Novbr. 1844 (see denne.)

7. Novbr. **Justits-Min. Skriv.** (til Ministeriets Kasserer og Bogholder), hvorved dem meddeles, at Justitsministeriet har approberet, deels at Privilegier til at drive Apothek for Fremtiden betales: i alle Stiftsstæder med 51 Rd. 5 Mk. og i samtlige andre Steder med 34 Rd. 2 Mk., deels — — —

7. Decbr. **Justits-Min. Bekjendtgjørelse** ang. at Medicinalvæsenet henhører under Justitsministeriets 1ste Departement.

Efterat Hans Majestæt under 24. f. M. allernaadigst har resolveret ang. Fordelingen af Forretningerne mellem de forskjellige Ministerier samt Ophævelsen af adskillige Collegier og andre Autoriteter, hvorom der under s. D. er udgaaet en allerhøieste Kundgjørelse, er det allernaadigst bestemt, at de til Justitsministeriet henlagte Forretninger indtil videre skulle fordeles mellem følgende Departementer:

1ste Departement, hvorunder behandles Sager vedkommende Justits- og Politivæsenet, derunder indbefattet — — — endvidere Medicinalvæsenet. — — —

1849. 9. Marts. **Circ. fra Armeens Intendantur** (til samtlige Regimenter og Corpser samt Commandantskaber, ifolge Instructioner Sundhedsvæsenet angaaende for Armeen paa Feltfod.)

Man skulle derhos iøvrigt, efter Krigsministerens Befaling, meddele til fornøden Jagttagelse: 1) Medicamentregnskaber, saavel Syge- og Oversigtslister, forsaavidt den sanitaire Deel af Sundhedsvæsenet angaaer, blive for samtlige under Krigsministeriet hørende Institutioners Vedkommende at indsende af alle Paagjældende til Armeens Stabs-

læge, for af ham, efter Gjennemsyn, at tilstilles Armeens Intendantur, som dernæst foranstalter samme reviderede og Apothekernes Tilgodehavende[1]) betalt paa sædvanlig Maade. 1849. 9. Marts.

Justits=Min. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. Insigelser og Anmodninger fra flere Apothekere i Henseende til Værnepligten, nemlig at Vedkommendes Medhjælpere maatte fritages for at udskrives til militair Tjeneste, paa Grund af de store Ulemper og Forlegenheder dette vilde afstedkomme. Herpaa meldte Menisteriet „at der fra Udskrivningsvæsenets Side ikke kunde raades Bod paa det Paaankede anderledes, end at Vedkommende benytte den dem i den ommeldte Anordning[2]) givne Tilladelse til at stille for sig." 17. Marts.

Indenrigs=Min. Skriv. (til Amtmændene over Veile og Viborg Amter), hvori Samme, i Anledning af tvende til Justitsministeriet indkomne Andragender, hvori forespørges, om det kan forbydes som stridende mod Apothekernes Rettigheder, at andre Handlende falholde de saakaldte galvanoelectriske Gigtkjæder, efter foregaaende Brevverling med Sundheds=Collegiet svares, at det ikke kan forbydes Handlende at falholde deslige Kjæder, der ikke henhøre til de Arkana, som Canc. Circ. af 11. Marts 1847 omhandler.[3]) 18. Juli.

Justits=Min. Bekjendtgjørelse ang. en Forandring i den nuværende saakaldte Physicat=Examen. 22. Aug.

I. At en Apothekerlærling ikke kan stille sig til Examen uden at fremlægge en Erklæring fra sin sidste Principal om at han er moden til at forlade Disciplinen. II. At denne

---

[1]) Statsraadet har vedtaget en Erstatningsplan for de Beboere i Jylland, der have ydet Leveringer til den fjendtlige Besætning i sidste Krig J denne Plan hedder det blandt andet: d) — — — Apothekernes Regninger over de udleverede Medicamenter underkastes Gjennemsyn i Sundheds=Collegiet, hvor de reduceres til Indkjøbsprisen, men forsaavidt Apothekeren godtgjør, at have maattet holde flere Folk end sædvanligt, for at kunne fyldestgjøre Fordringerne, gives herfor en, ifølge den herefter nævnte Comitees Skjøn, passende Erstatning.

[2]) Fdn. 23. Septbr. 1818.

[3]) Dep. Tid. f. 1849, S. 698.

1849. Examen for de paa Apothekerne udlærte Disciple — den
22. Aug. pharmaceutiske Medhjelper-Examen — deles i en practisk og en theoretisk Prøve. III. At Fordringerne ved den practiske Prøve blive følgende: 1) Tilberedning og Taxation af en Receptformel. 2) Tilvirkning af et Par Composita eller Præparater efter Pharmacopoea, dog ikke af de vanskeligste. 3) Anvendelse af de chemiske Prøver, som Pharmacopoea udtrykkelig anbefaler for visse Lægemidlers Ægthed. IV. At Fordringerne ved den theoretiske Prøve bestemmes til følgende: 1) Oversættelse af Landets Pharmacopoea, Læsning af Recepter og de i disse brugelige Tegn, samt pharmaceutisk Nomenclatur. 2) Kundskab om de stærktvirkende Lægemidler og den Dosis, hvori de kunne gives, samt de herhen hørende Lovbestemmelser (Giftanordningerne m. v.) og i Forbindelse hermed de andre særegne Lovbestemmelser om Medhjelperes Pligter. 3) Kjendskab ifølge Autopsie til de brugelige Lægemidler især deleshed med Hensyn til de ydre Egenskaber ved dem, hvorved de lade sig adskille fra andre, med hvilke de kunne forverles eller forfalskes. 4. Kjendskab til de almindelige indenlandske officinelle Planter, saavel vildtvoxende, som dem, der dyrkes her og ifølge Pharmacopoeens Forskrifter bør indsamles friske her i Landet. 5) Præparationslære eller Kundskab om de videnskabelige Regler for Fremgangsmaaden ved de mechaniske og oftest forekommende chemiske Præparationer. V. At Physicus examinerer ved den theoretiske Prøve med Undtagelse af Præparationslæren, hvori saavelsom ved den practiske Prøve examineres, i Kjøbenhavn af en af Sundhedscollegiets pharmaceutiske Assessorer og udenfor Kjøbenhavn af en af bemeldte Collegium dertil udnævnt Apotheker. Hvor den saaledes udnævnte Apotheker paa Grund af Sygdom eller andet Forfald ikke kan fungere ved Examen, kan vedkommende Physicus dertil constituere en Anden, hvilket ogsaa maa skee, naar den, der skal examineres, er oplært af den Apotheker, som er udnævnt til at examinere. Paa Bornholm, hvor der kun findes een Apotheker, vil den sidstanførte Regel dog ikke finde Anvendelse, hvorimod Apothekeren sammesteds ogsaa for de af ham udlærte Lærlingers Ved-

kommende vil i Physici Overværelse have at examinere til den practiske Prøve, forsaavidt der ikke dertil kan findes en anden duelig Mand, hvilken det i saa Fald overlades til Landphysicus at vælge. **VI.** At saavel den theoretiske som den practiske Prøve afholdes aarlig i den examinerende Apothekers Huus. Ere Physicus og bemeldte Apotheker ikke bosatte i samme By, bør Examen, forsaavidt Omstændighederne tillade det, afholdes, naar Physicus i Anledning af Visitationen af Apothekernes Officin er sammesteds tilstede. Ønsker en Apothekerlærling til andre Tider at stedes til Examen, kan dette skee, imod at han foruden de sædvanlige Honorarer afholder de paa Physici Reise medgaaende Omkostninger. **VII.** At Examinanden erlægger til den examinerende Apotheker for hans Uleilighed, med Indbefattelse af de til den practiske Prøve medgaaende Reqvisiter, samme Honorar, som nu ifølge Placat af 4de October 1825 erlægges til Physicus. **VIII.** At hver af Examinatorerne, Physicus og Apotheker giver særskilt Characteer for Udfaldet af den Prøve, han har anstillet, saa at Erminanden erholder een Characteer for den practiske og een for den theoretiske Prøve, hvilke Characterer kunne betegnes med Characteren: første og anden. Bestaaer Lærlingen ikke begge Prøver med idetmindste anden Characteer, kan han ikke blive Medhjelper. Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Vedkommende. 1849. 22. Aug.

Circulaire fra Armeens Intendantur (til de forskjellige Regimenter og Corpser samt Commandantskaberne.) I Forbindelse med Armeebefalingen af 9. dennes, Punct 12 har Krigsministeren approberet følgende nærmere Bestemmelser for Sundhedsvæsenet ved Armeen under Vaabenstilstanden: — — — § 10. De ved Feltlazaretherne ansatte Feltapothekere vedblive at fungere, saalænge Lazaretherne benyttes. Naar Lazaretherne nedlægges ophører deres Tjeneste. — — 29. Aug.

Bevilling for C. E. Waitz at han erholder Privilegium som Opodeldoc-Fabrikant. [1]) 9. Novbr.

[1]) Sundhedscollegiet havde dog „paa det Bestemteste fraraadet dette." See Supplem. Bd. til Bibl. for Læger f. A. S. 211

1850. 8. Jan. Sundhedscoll. Skriv. ang. Spørgsmaal om Fortolkning af nogle Bestemmelser i Medicinaltaxten.

Collegiet svarede: 1) at den høiere Taxt bør gjelde, saasnart det foreskrevne Qvantum er mindre end det, hvorfor den lavere Taxt er fastsat, — 2) at Apothekerne har at rette sig efter Forskrifterne i Fortalen til Pharmac. danica angaaende Levering og Betaling for et Præparat, som depuratum, hvor det simplere staaer i Taxten, og depuratum ikke er anført paa Recepten, samt at aqva filtrata skal benyttes, hvor aqva fontana er foreskrevet, ifølge dets tidligere Skriv. af 8. Octbr. 1845. — 3) at der ved Opløsning af Salte maa benyttes Salte i heel Tilstand, der følgelig ikke maae beregnes som pulvis, — 4) at der ikke kan tilkomme Apothekeren Betaling for Blanding for hver Tilsætning, som maa skee særskildt, — 5) at Filtrering kun skal betales, hvor den paa Recepten forlanges, — 6) at Beregningen for Papiir til Pulveres Indpakning og Benyttelsen af Voxcapsler, i Almindelighed maa overlades til Apothekerens Conduite, og dermed forholdes efter Bestemmelserne i Fortalen til Pharmac. danica Pag. XII. 5; dog kan der i offentlig Praxis træffes Aftale mellem Lægen og Apothekeren om ikke at benytte de dyrere Convoluter, — 7) at for Blanding af Species, som forefindes i Taxten, hvor Skjæring og Blanding er beregnet, kan af Apothekeren ikke fordres Godtgjørelse.

10. Jan. Justits=Min. Skriv. (til Amtmanden over Præstø Amt), hvori Samme — i Anledning af en Forespørgsel fra en Landphysicus, om Slutningen af Post VI. i den under 22. Aug. f. A. udfærdigede Bekjendtgjørelse om en Forandring i Physicatexamen er saaledes at forstaae, at Lærlingen til Physicus skal udrede saavel Befordringsomkostningerne som Diæter, naar denne for hans Skyld nødsages til at foretage nogen Reise — svares, at der i det omspurgte Tilfælde findes at maatte tilkomme Physicus de sædvanlige Diæter, der maae blive at udrede af vedkommende Examinand.

—213, samt S. 216—247 tilligemed Kjøngsplaster=Bevillingen, hvor Collegiet atter udtaler sig meget misbilligende og indtrængende i en Skrivelse til Justitsministeriet desangaaende.

Bekjendtgjørelse (fra Justitsministeriet), ang. Indførelsen af en ny Pharmacopoea Danica.[1]) 1850. 25. Juli.

Paa Justitsministeriets derom nedlagte Forestilling har Kongen under 14. d. M. bifaldet: At den af det Kgl. Sundhedscollegium affattede og under Titel af „Pharmacopoea Danica, Regia Auctoritate a Collegio Sanitatis Regis Hauniensi edita. Hauniæ 1850." paa Sundhedscollegiets Forlag udkomne, hos Thiele trykte Pharmacopoea fra 1ste September næstkommende indføres i Danmark som en ufravigelig Regel, hvorefter Lægemidler overalt i Apothekerne skulle anskaffes, holdes og tilberedes, saaledes at i Overtrædelsestilfælde Vedkommende, i Overeensstemmelse med Fdn. 28. Decbr. 1839, jvfr. med Fdn. 14. Juni 1805 og 4. Decbr. 1672 § 25, ville være at tiltale enten til Fortabelsen af deres Privilegium eller til Pengeboder efter Forseelsens Beskaffenhed, og at det i Forbindelse dermed paalægges saavel Sundhedscollegiet som vedkommende Læger at føre Tilsyn med, at intet af de i Pharmacopoen ommeldte enkelte eller sammensatte Lægemidler savnes i noget Apothek, samt at Apothekerne paa det Nøieste følge den dem givne Anviisning og foreskrevne Taxt.[2])

Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der i Vestervig Sogn i Thisted Amt oprettes et selvstændigt Apothek, saaledes at der tilstaaes Apothekeren sammestedds den ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 Kjøbstadsapothekerne hjemlede Handelsret, i hvilken Henseende han dog skal være underkastet de med Hensyn til Handlende paa Landet sædvanlige Controlforholdsregler, samt iøvrigt under de ved allerhøieste Resolution af 23. Decbr. 1842 bestemte Vilkaar. 11. Aug.

Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der i Lands- 11. Aug.

---

[1]) Et nyt Optryk af Pharmacop. dan. 50 er udkommet 1857, hvori nogle nødvendige Berigtigelser ere foretagne og nogle nye Midler optagne.

[2]) Taxt, hvorefter Apothekerne i Danmark skulde falholde de i samme anførte Medicamenter fra 1. Septbr. 1850. Foruden Afvigelser betingede ved Priisforandringer og den nye Pharmacopoea, indeholdes en noget mere specificeret Taxa laborum end hidtil.

1850. byen Odder i Hads Herred oprettes et selvstændigt Apothek
11. Aug. med den samme Handelsret, som ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 er hjemlet Kjøbstadsopothekerne, i hvilken Henseende Apothekeren dog skal være de med Hensyn til Handlende paa Landet sædvanlige Controlforholdsregler underkastet, samt iøvrigt under de ved allerhøieste Resolution af 23. Decbr. 1842 bestemte Vilkaar.

10. Octbr. Bekjendtgjørelse (fra Kirke- og Underviisningsminist.) ang. nogle Forandringer i den ifølge Kongel. Resol. af 7. Septbr. 1838 ved Kjøbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelsesexamen[1]) for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinairer.

Paa Ministeriets Forestilling har Kongen under 3die d. M. bifaldet følgende Forandringer i de ved Kgl. Resol. af 7. Septbr. 1838 (bekjendtgjort under 14de næstefter) givne Bestemmelser for den ved Kjøbenhavns Universitet anordnede almindelige Forberedelsesexamen for Polytechnikere, ustuderede Jurister, Pharmaceuter, Forststuderende og Veterinairer: 1) den skriftlige Opgave i Historien bortfalder; — —

1851. Sundhedscoll. Skriv.[2]) (til Justitsministeriet) ang.
6. Jan. hvorvidt den brugelige Edsformular[3]) for Apothekerne bør

---

[1]) See Bekjendtgjørelse af 1. August 1857.

[2]) See Skriv. af 9. Mai 1855.

[3]) Eftersom Hans Kongel. Majestæt til Danmark og Norge etc. min Allernaadigste Herre og Konge, haver Allernaadigst bevilget og tilladt mig N. N., at nedsætte mig som Apotheker i N. N.: saa lover og tilsiger jeg hermed, som jeg dog desforuden skyldig og pligtig er, at være Hans Kongel. Majestæt, som min rette Arve-Konge og Herre, huld og tro, Hans Kongel. Majestæts, samt det Kongel. Arve-Huses Gavn og Bedste i alle Maader med høieste Flid søge, vide og ramme, dets Skade og Fordærv af yderste Magt, Evne og Formue hindre, forekomme og afværge. — Udi denne min Forretning vil jeg være tro og vindskibelig, holde Hans Kongel. Majestæts udgangne Forordninger med allerunderdanigst Lydighed; ingen ubrugelige, udygtige eller falske Vare holde, bruge, præparere eller sælge med Forsæt; ei heller de gode ere, anderledes eller dyrere sælge, være sig enten Vare eller Labores (for rede Penge) naar Varene og Labores strax betales, end efter den Taxt som nu sat er, eller efter

aldeles bortfalde, hvis ikke, da at udarbeide et nyt Udkast. 1851. 6. Jan.

Collegiet svarede, at, da Apothekerne ligesom alle Statsborgere ere forpligtede til at holde sig de bestaaende Love, saavel de almindelige som de deres Stand specielt vedkommende, efterrettelige, og der i disse indeholdes alle de Forpligtelser, som Edsformularen maatte omfatte, ansaae man det for overflødigt for Apothekerne at aflægge nogen særlig Ed, og at derfor saavel den gamle Edsformular kunde bortfalde, som en ny ikke var fornøden at indføres.

Justits-Min. Skriv. (til Indenrigsministeriet), hvori Samme — der havde forlangt Justitsministeriets Betænkning meddeelt i Anledning af at det var indstillet til Indenrigsministeriets Resolution, hvorvidt en Regning paa Communen og navnlig en Apothekerregning for det løbende Aar kan fordres betalt før Afslutningen af det Regnskabsaar, hvori Udgiften falder — svares, at om det end antages, at Apothekere, i Henhold til Grundsætningen i Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 19, ikke bør nægte paa Reqvisition fra en Communes Fattigbestyrelse at udlevere Medicamenter, uagtet 13. Febr.

Tidens Forandring bevilget og sat vorder; alle Composita oprigtigen berede med rette Ingredientibus, og dennem ikke ved Tilsætter multiplicere, sælge eller lade sælge. — Og naar nogen Medicus approbatus noget præskriberer, og deriblandt findes Species eller Composita, som jeg ikke haver, da skal jeg ikke maa tage andet i Stedet eller Succedaneum, med mindre det Medico præscribenti tilkjendegives, at han kan forordne, hvad som i deres Sted bruges skal. — Jeg lover ogsaa at holde dygtige og forfarne Svenne, og med dennem god Opsigt have, at alle Medicamenter retsindig og vel præpareres, og ikke af uforfarne og ulærde Drenge tilredes. Iligemaade og, at baade jeg og mine Underhavende, naar visiteres skal, alle Vare i Apotheket til Forsyn og Paakiendelse, oprigtigen og uden nogen at fordølge, fremsore ville og skulle, og det, som bliver udygtig kjendt, aldeles bortkaste og kassere; og ellers alting saavel ved Svenne og Drenge, som i andre Maader, efter Kongel. om Apothekere allernaadigst udgangne eller herefter udgaaende Forordning saaledes forrette, som det en ærlig og oprigtig Apotheker vel anstaaer, og jeg for Gud Allermægtigste og den høie Øvrighed agter at forsvare, og have en god Samvittighed; Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.

1851. Betalingen ikke strax medfølger, kan der dog ingenlunde
13. Febr. heraf udledes nogen Forpligtelse for Apothekeren til at give Credit med Betalingen af hans Tilgodehavende indtil det løbende Regnskabsaars Udgang, og at Ministeriet saaledes maa ansee den fra Communens Side i denne Henseende gjorte Paastand for uhjemlet.

15. Febr. Sundhedscoll. Circ. (til Stadsphysicus i Kjøbenhavn og samtlige Physici) ang. Chloroform. — „Det er kommet til Collegiets Kundskab, at Chloroform er solgt paa Apothekerne i Haandkjøb. Da der ved Anvendelsen af dette Middel uden lægekyndig Anviisning let kan skee Misbrug, finder Collegiet sig foranlediget til at anmode Herr. N. N. om at paalægge samtlige Apothekere i deres Embedsdistrict, at de ikke maae udsælge det ovennævnte Middel, uden efter en Læges Recept, og derhos ikke mere end een Gang efter samme Recept, med mindre Ordinationen gjentages."

25. Febr. Indenrigsminist. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. Nedlæggelsen af Fattigvæsenets Dispensationsanstalt paa Almindelig Hospital i Kjøbenhavn. [1])

I Henhold til de indhentede Oplysninger, ansaaes det rettest at Fattigvæsenets Dispensationsanstalt nedlagdes, det snareste skee kan, (fra 15. Mai 1851), og at der blev indgaaet Accord med Stadens Apothekere om for en nedsat Priis at levere Medicin til Fattigvæsenet. [2])

30. Juli. Justits-Min. Skriv. (til Amtmanden over Thisted Amt), hvori Samme — da Apothekeren i Thisted Kjøbstad, paa Grund af at Fattigcommissionen sammesteds havde vedtaget, at Medicin ikke for Fattigvæsenets Regning maatte udleveres fra Apotheket, uden naar Recepten var paategnet af et Medlem af Commissionen, havde forespurgt, om han, Bestemmelsen i Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 19 uanseet, kunde nægte at udlevere Medicin efter Recept, alene forsynet med Districtslægens Bemærkning om, at Medicinen forlanges for Fattigvæsenets Regning, og derhos anholdt om, at det maatte blive Fattigcommissionen paalagt at udbetale ham

---

1) Ligeledes ved Skriv. 12. April 1850.

2) Denne Accord blev afsluttet og vedligeholdes endnu af 6 af Kjøbenhavns Apotheker med 50% Rabat.

en af ham indgiven Regnings hele Beløb, uagtet nogle af de paagjældende Recepter ikke havde været forsynede med Paategning af Et af Commissionens Medlemmer – efter foregaaende Brevverling med Indenrigsministeriet svares, at Fattigcommissionen vel maatte være beføiet til at træffe saadanne Forholdsregler, som den maatte finde nødvendige til Betryggelse for, at der ikke — Nødstilfælde alene undtagne, og hvorom i fornødent Fald Beviis maatte føres — udleveres Medicin paa Fattigkassens Regning til Andre end dem, som ere under Fattigvæsenets Forsørgelse eller hvem Fattigvæsenet har tilstaaet fri Lægehjælp og fri Medicin, men at man dog paa den anden Side ikke kunde ansee det nødvendigt, at hver enkelt Recept paategnes af et Medlem af Fattigcommissionen, hvorimod det maatte være tilstrækkeligt, at der fremdeles brugtes den Fremgangsmaade, som hidtil havde været fulgt, nemlig at der forevises Districtslægen en Attest fra Sognepræsten om, at der er tilstaaet den Vedkommende fri Lægehjælp og Medicin, og at Districtslægen derefter paategner Recepten, at Medicinen forlanges paa Fattigvæsenets Regning. Forsaavidt nu denne Fremgangsmaade maatte have været iagttaget med Hensyn til de i Forespørgselen omhandlede Recepter, kunde Fattigvæsenet ikke være berettiget til at nægte Betaling for den udleverede Medicin. 1851. 30. Juli.

Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der i Sæby By i Sæby Sogn under Løve Herred i Holbek Amt maa under de ved Kgl. Resol. af 23. Decbr. 1842 bestemte Vilkaar oprettes et nyt selvstændigt Apothek, og at der maa indrømmes dette den ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 Kjøbstad-Apothekerne hjemlede Handelsret. 23. Aug.

Bekjendtgjørelse (fra Justitsminist.) ang. en Forandring i Henseende til Tiden for Afholdelsen af den pharmaceutiske Examen. 25. Octbr.

Paa Justitsministeriets Forestilling har Kongen under 22. d. M. bifaldet, at den ved Fdn. af 2. Juni 1828 § 1 fastsatte Tid for den pharmaceutiske Examens Afholdelse, nemlig April og October Maaneder, forandres til Juni og Januar Maaneder. [1])

[1]) Ved Bekjendtgjørelse af 13. Mai 1850 ang. en forandret Ind-

1851. 8. Novbr. Justits-Min. Skriv. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt), hvori Samme — da Fattigcommissionen i Hillerød, i Anledning af en mellem samme og Apothekeren i bemeldte Kjøbstad opstaaet Dissents angaaende Berigtigelsen af en Apothekerregning for leverede Medicamenter til Byens Fattige, iblandt Andet havde forespurgt, om Apothekeren er forpligtet til paa enhver til Fattigvæsenet udstedt Regning at skaffe Lægens Paategning om, at Priserne paa Medicamenterne ere rigtige — svares, at der udenfor Kjøbenhavn, jfr. Plan 1. Juli 1799 § 115, ikke haves nogen Hjemmel til at paalægge Apothekerne en saadan Forpligtelse, hvorimod det maa være Fattigvæsenets egen Sag at tilveiebringe de Attestationer, som for dets Vedkommende ansees fornødne for at legitimere Udbetalingen af Regningernes Beløb, eller at fremkomme med de Erindringer, hvortil det maatte findes, at Regningerne i det Enkelte give Anledning.

3. Decbr. Kongel. Resol., hvorved Bestemmelsen i Rescr. af 14. Jan. 1763. og Kgl. Resol. af 27. Marts 1827 ang. Visitationen af Sorø Apothek ophæves, saaledes at der med bemeldte Visitation for Fremtiden forholdes paa samme Maade som ved Rigets øvrige Apotheker.

9. Decbr. Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at der i Nørre Herred under Ringkjøbing Amt maa under de ved allerhøieste Resolution af 23. Decbr. 1842 bestemte Vilkaar oprettes, enten i Tarm By eller i Skjern, et nyt selvstændigt Apothek, og at der maa indrømmes dette den ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 Kjøbstad-Apothekerne hjemlede Handelsret.

20. Decbr. Justits-Min. Skriv. (til Amtmanden over Bornholm), hvori Samme — da Byfogden i Rønne havde forespurgt, hvorvidt han havde at forbyde Udsalget af et af en Kjøbmand forhandlet Phosphor-Præparat, der ifølge den af vedkommende Landphysicus anstillede Undersøgelse var af samme Beskaffenhed som de engang meget brugte Phosphor-

---

deling af det academiske Aar ved Kjøbenhavns Universitet, er der i § 4 bestemt, at den botaniske Prøve for Pharmaceuter skal afholdes i October Maaned.

piller imod Rotter, angaaende hvilke det Kgl. danske Cancellie i en Skrivelse til det Kgl. Sundhedscollegium af 20. Mai 1847 har udtalt, at Apothekerne maae ansees enebe-rettigede til at præparere og udsælge dem — svares, at det i Henhold til hvad der, som berørt, af Cancelliet er tilkjendegivet, maa antages, at Forfærdigelsen og Udsalget af det omhandlede Phosphor-Præparat bør være Apothekerne forbeholdt, men at Spørgsmaalet herom iøvrigt i mødende Tilfælde maa henhøre under Domstolenes Afgjørelse. 1851. 20. Decbr.

Finants-Min. Skriv. (til Justitsministeriet), hvori Samme, der havde begjært sig Finantsministeriets Yttringer meddelte om, hvorvidt stemplet Papiir vil være at afbenytte til de Vidnesbyrd, der gives dem, som have bestaaet den ved Bekjendtgjørelse af 22. August 1849 befalede pharmaceutiske Medhjælperexamen, svares, at da de omspurgte Vidnesbyrd maae henføres under de i Fdn. af 3. Decbr. 1828 § 5 Litr. d ommeldte Testimonier, ville de formeentligen være at udfærdige paa det i hiint Lovbud anordnede stemplede Papiir af 4de Klasse Nr. 5. 20. Decbr.

Konfirmation paa den i § 14 i de af det pharmaceutiske Understøttelsesselskab i Kjøbenhavn under 17. Juli 1852 vedtagne nye Love [1]) indeholdte Bestemmelse, at der ikke maa gjøres Arrest eller Forbud i Selskabets Kasse paa den Understøttelse, som er tilstaaet dets Medlemmer. 1852. 10. Septb.

Forordn. ang. Oprettelsen af særlige Over-Medicinal Autoriteter for Hertugdømmet Slesvig, samt dette Hertugdømmes Inddeling i Physicatsdistricter. 19. Decbr.

(Denne Fdn. indeholder, at samtlige Medicinalvæsenet i Hertugdømmet Slesvig vedkommende Forretninger, som ved Patent af 25. Mai 1804 og senere specielle Bestemmelser ere overdragne til Sanitetscollegiet i Kiel, skulle i Fremtiden under umiddelbart Overtilsyn af Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig varetages, deels af et Collegium under Navn af det Kgl. Sanitetscollegium for Hertugdømmet Slesvig, deels af en Medicinalinspecteur (§ 1). Sanitets-

[1]) See desangaaende Kgl. Confirmation 22. Decbr. 1830 med Note.

1852. 19. Decbr. collegiet, hvis Hovedbestemmelse det skal være at afgive Betænkning i Medicinalsager paa Forlangende af Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, samt af Domstolene og Øvrighederne i bemeldte Hertugdømme, skal derhos for Hertugdømmet Slesvigs Vedkommende varetage alle øvrige Sanitetscollegiet i Kiel tillagte Forretninger, der ikke som rene Administrativforretninger ifølge Forordningens § 6 blive betroede til Medicinalinspecteuren. Et Medlem af Sanitetscollegiet, som dette selv dertil skal udvælge, har tilligemed Medicinalinspecteuren at foretage de i § 7 omhandlede Prøver og Undersøgelser (§ 2.) Sanitetscollegiet for Hertugdømmet Slesvig, hvis Medlemmer Kongen vil udnævne, dog hver Gang kun for 6 Aar, skal bestaae af 4 Læger, af hvilke En skal have gjort Chirurgien, En Fødselsvidenskaben og En Behandlingen af Sindssvage til sit særlige Fag, samt af 2 Apothekere eller Chemikere. De skulle alle være bosatte i Hertugdømmet Slesvig og idetmindste Een af Lægerne i Byen Flensborg. Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig er det derhos overladt at beskikke det nødvendige Antal af andre duelige Læger og Apothekere i Hertugdømmet Slesvig til i fornødent Fald at fungere som overordentlige Medlemmer af Sanitetscollegiet (§ 3.) Iblandt de ordentlige Medlemmer af Sanitetscollegiet vil Kongen udnævne En af Lægerne, som har Bolig i Flensborg, til at være Directeur. Som Følge heraf skulle alle Andragender og Skrivelser til Sanitetscollegiet for Hertugdømmet Slesvig adresseres til Flensborg. Directeuren, hvis Mening gjør Udslaget i Tilfælde af Stemmelighed i Sanitetscollegiet, leder Forretningsgangen i dette; han sammenfatter Medlemmernes Vota, som skriftlig ere at afgive, til en Udfærdigelse fra Sanitetscollegiet, hvilken altid idetmindste skal underskrives af 2 Medlemmer foruden Directeuren, sørger for Expeditionen deraf og har Sanitetscollegiets Archiv og Segl under sin Forvaring. For disse Forretninger nyder han et aarligt Honorar af 500 Rd. foruden 200 Rd. aarlig til Contoirudgifter. De øvrige Medlemmer af Sanitetscollegiet modtage som saadanne ingen Godtgjørelse af den Kongelige Kasse, men erholde paa alle Tjenestereiser foruden fri Be-

fordring Diæter til Beløb af 4 Rd. daglig (§ 4.) Medicinal-Inspecteuren, som udnævnes af Kongen, og hvem Kongen vil tillægge en Lønning af den Kgl. Kasse, sorterer umiddelbart under Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig og skal have sin Bolig i Flensborg. Paa alle Tjenestereiser nyder han foruden fri Befordring Diæter til Beløb af 4 Rd. daglig (§ 5.) Ligesom det paaligger Medicinal-Inspecteuren at føre Opsigt over samtlige Medicinal-Anstalter og Medicinalpolitiet i Hertugdømmet Slesvig, saaledes skulle ogsaa alle Autoriteter i bemeldte Hertugdømme henvende sig til ham i alle Anliggender, der henhøre til Administrationen af Medicinalvæsenet (§ 6.) Medicinal-Inspecteuren har i Forening med Et af de lægekyndige Medlemmer af Sanitetscollegiet at afholde Physicatsexamen og den Prøve, som ifølge § 9 i Patent af 25. Mai 1804 er fornøden for at opnaae Adgang til at udøve nogensomhelst til Helbredelsen af enkelte, udvortes eller indvortes Skader sigtende Kunst eller Færdighed. Derhos skal han i Forening med Et af de pharmaceutiske Medlemmer af Sanitetscollegiet afholde den i det nævnte Patents § 10 omhandlede Apotheker-Examen samt Prøven for Apothekermedhjælpere og saadanne Personer, som ville tilberede og forhandle enkelte Lægemidler, saa og foretage Undersøgelsen af Apothekernes og Materialisternes Varelagere (§ 7.) — — —) 1852. 19. Decbr.

Justitsm. Skriv., ang. hvorvidt Kjøbmænd ere berettigede til at sælge enkelte og sammensatte Lægemidler for syge Kreaturer. 1853. 18. Jan.

Paa en af Kjøbmand N. N. indgiven Forespørgsel om, hvorvidt han kunde ansees berettiget til at sælge enkelte og sammensatte Lægemidler for syge Kreaturer, svaredes, at det efter den gjeldende Lovgivning ikke kunde være Andrageren tilladt at falholde noget under Apothekernes Eneret indbefattet Lægemiddel, om det end maatte være bestemt til Brug for Dyr, og at en dertil sigtende Bevilling ikke vilde kunne ventes meddeelt.

Skriv. (fra Armeens Intendantur til Directionen for Garnisons Hospitalet i Kjøbenhavn), ang. at Dispensator ved Garnisons Hospitalet i Kjøbenhavn faaer Tillæg som Underlæge 1854. 19. April.

1854. 19. April. paa yngst Gage. (I Anledning af et fra Directionen under 28. Marts med Anbefaling indsendt Andragende fra Dispensator O., om Forhøielse i den ham ved Armeeintendanturens Skrivelse af 8. Decbr. 1848 tillagte Gage.[1])

Ministeriet har i Betragtning af de forklarede Omstændigheder bevilget, at der fra 1ste April f. A. at regne og indtil videre maae godtgjøres ham et Tillæg af lige Størrelse som det, der ved Circ. af 30. Aug. f. A. Punct 2 er tilstaaet en yngst Underlæge i midlertidig Gageforbedring, nemlig 7 Rd. 64 ß maanedlig,[2]) og kan dette Tillæg udbetales ham af Hospitalets Forskudssum. — — —

26. Juli. Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der i Landsbyen Skibsted i Hellum Herred under Aalborg Amt skal oprettes et nyt Apothek med den samme Handelsret, som ved Fdn. af 4. Decbr. 1672 § 18 er hjemlet Kjøbstadapothekerne, samt iøvrigt under de ved allerhøieste Resolution af 23. Decbr. 1842 bestemte Vilkaar, og at den Recognition, som den, hvem ovennævnte nye Apothekerprivilegium i sin Tid maatte forundes,[3]) overeensstemmende med Placat af 28. Juli 1845 vil have at erlægge, allernaadigst maa bestemmes til 500 Rd.

---

[1]) Ansættelsen af en Dispensator, dog foreløbigen kun indtil 31. Marts 1849, var bleven bevilget paa Stabslægens Forestilling af 16. Novbr. 1848. Der blev tillagt den da ansatte Pharmaceut S. G. Underlæges Gage 16 Rd. 64 ß og Oppasserpenge 5 Rd. maanedlig, hvorhos der skulde anvises ham Qvarteer i Hospitalet. Omstændighederne medførte, at denne Ansættelse blev continueret, og det kan antages, at siden Aaret 1851 en saadan Bestilling er anseet som vedblivende nødvendig.

[2]) Aldeles det samme bestemtes for Dispensator ved Rendsborg Garnisons Hospital, ved Skriv. af 24. Mai 1854.

[3]) Under 14. Decbr. f. A. er ovennævnte Privilegium meddeelt Cand. pharm. M. Matzen af Kjøbenhavn, og er det derved gjort ham til Pligt, at have Apotheket anlagt og sat igang inden 1 Aar fra Bevillingens Dato, samt paalagt ham selv at afholde den Trediedeel af de med Apothekets aarlige Visitationer forbundne Bekostninger, som ifølge Fdn. 8. Jan. 1830 § 4 vilde være at udrede af Amtets Kjøbstæder, medens de øvrige Totrediedele i Overeensstemmelse med bemeldte Lovbud blive at udrede af Amtets Repartitionsfond; jvfr. Resol. 24. Juli 1855.

Sundhedscoll. Skriv. ang. hvad Apothekere paa Landet bør iagttage under foreløbig Iglemangel. 1855. 27. April.

Paa foranlediget Spørgsmaal fra vedkommende Physicus, begrundet i en Klage fra en praktiserende Læge desangaaende, svaredes, at efter Forholdene paa Landet fandtes det ønskeligt, at Lægen skriftligen underrettedes om denne Mangel, og Collegiet maatte derfor anmode Physicus om at paalægge Apothekeren, naar Igler i Fremtiden maatte mangle, da skriftligen at bringe dette til Egnens Lægers Kundskab.

Justitsm. Skriv. ang. den Ed, som en pharmaceutisk Candidat, der som Provisor overtager Bestyrelsen af et Apothek, har at aflægge. 9. Mai.

Foranlediget ved en gjennem Sundhedscollegiet Justitsministeriet tilstillet Forespørgsel fra en Stiftsphysicus om, hvorledes en pharmaceutisk Candidat, der som Provisor overtager Bestyrelsen af et Apothek, skal overeensstemmende med Fdn. 4. Decbr. 1672 § 13 tages i Ed, hvilket Spørgsmaal navnlig var opstaaet derved, at Bestyrelsen af N. N. Apothek skulde overtages af Cand. pharmac. N. N. som Provisor, fremsendte Ministeriet med Skriv. 9. Mai 1855 til Benyttelse i det omhandlede og lignende Tilfælde nedenstaaende Formular, med den Bemærkning, at den af Vedkommende overeensstemmende hermed afgivne skriftlige Ed bliver at opbevare hos Physicus. Edsformularen lyder saaledes:

„Da jeg som Provisor har overtaget Bestyrelsen af N. N. Apothek, saa lover og sværger jeg herved i ovenmeldte min Forretning, at holde mig alle angaaende Medicinalvæsenet udgangne eller herefter udkommende Love og Anordninger, for saavidt de vedkomme Apothekerne, efterrettelig.

Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord."

Sundhedscoll. Skriv. ang. Spørgsmaal fra en Physicus om Apothekernes Berettigelse til at udsælge Chinin i Haandkjøb uden Recept. 18. Juli.

I denne Anledning svarede Collegiet, at det ikke fandt sig foranlediget til at gjøre Skridt for at forhindre Udsalget af Chinin i Haandkjøb, og at dette Lægemiddel maatte sættes i Klasse med andre Midler, af hvilke Udsalget ikke udtrykkelig er forbudt i Haandkjøb.

Kongel. Resol, hvorved det tillades Cand. pharm. 24. Juli.

1855. 24. Juli. M. Matzen at anlægge et Apothek i Terndrup under Aalborg Amt, istedetfor, som ved den ham under 14. Decbr. f. A. meddelte Bevilling fastsat, i Skibsted under samme Amt; hvorhos den ham ved bemeldte Bevilling indrømmede Frist til Apothekets Anlæg er forlænget til et Aar fra denne Resolutions Dato.

28. Octbr. Kongel. Resol., hvorved bifaldes, at Apotheket i Them under Skanderborg Amt maa flyttes til Handelspladsen Silkeborg, saaledes at det skal være indrettet og aabnet sammestedS senest den 1ste September 1856, indtil hvilken Tid det skal holdes i Drift i Them.

10. Novbr. Kongel. Resol., hvorved det tillades Eieren af Apotheket i Maribo med tilhorende Filialapothek i Rødby, Apotheker P. F. Bagge, at afhænde sidstnævnte Filialapothek som et selvstændigt Apothek, saaledes at den eventuelle Kjøber af samme gives Tilsagn om at erholde den Kongelige Sanction paa Privilegiets Erhvervelse, som den allerhøieste Resolution af 23. Decbr. 1842 stiller i Udsigt for Kjøbere af Apotheker, der tidligere have været Gjenstand for Overdragelse.

1856. 23. Febr. og 17. Marts. Justitsm. Skriv. (til Sundhedscollegiet) ang. tvende Apothekeres Ansøgning (Wernberg paa Samsø og Gad i Sæby i Holbæk Amt,) om Fritagelse for at holde en examineret Medhjælper,[1]) at det har tilstaaet de ovennævnte Apothekere den ansøgte Fritagelse indtil videre, for Apotheker Gads Vedkommende med den Tilføining, at han fremdeles, som hidtil, drager Omsorg for, at hans Forretninger i Sygdomstilfælde eller under hans Fraværelse bliver behørigen besørgede af en duelig Pharmaceut fra Omegnen.[2])

22. Marts. Justitsm. Skriv. (til Sundhedscollegiet) hvorved der, i Anledning af at Apothekeren i N. N. Kjøbstad havde anholdt om at blive meddeelt Underretning om, hvorvidt Apothekernes Forpligtelse til at udlevere Medicin paa Cre-

---

[1]) Sundhedscollegiet fandt det betænkeligt, at gjøre nogen Undtagelse fra de gjældende Bestemmelser desangaaende.

[2]) Den anden Apotheker havde i Tilfælde af Sygdom eller andet Forfald erholdt Tilsagn om Bistand af Stedets tvende Læger.

dit maatte strække sig, svaredes, at Apothekerne ifølge Fon. 4. Decbr. 1672 § 19 ere pligtige til, uagtet contant Betaling ikke medfølger, at udlevere Medicin efter autoriserede Lægers behørig affattede Recepter, uden Hensyn til Patientens personlige Stilling, idet dog saadan Udlevering, da Apothekerne ere berettigede til at tilbageholde Recepterne, indtil Betaling er præsteret, i Reglen kun kan forlanges een Gang efter samme Recept.[1]) 1856. 22. Marts.

Circulaire (fra Armeens Intendantur til samtlige Regimenter og Corpser). 28. Mai.

Da endeel af de i Circulairet af 23. Marts 1813 indeholdte Bestemmelser deels ved den de militaire Læger senere givne Tilladelse til at forskrive Medicamenter tilberedte fra Apotheket og den deraf følgende Fritagelse for at indsende de ældre Medicamentregnskabslister ere ophævede eller undergaaede Forandringer, deels ikke altid tilbørligt ere overholdte, har Armeens Intendantur fundet det nødvendigt at indskjærpe det ovennævnte Circulaires Hovedbestemmelser med følgende Modificationer:

— — — 2) Enhver Medicinregning bør være attesteret af den ved Troppeafdelingen ansatte eller fungerende øverste Læge, der har at paasee, at de paa Regningen efter Ordinationens Datum opførte Medicamenter etc. ere rigtigt leverede af Apothekerne, og at der ikke paa Regningen opføres Recepter forordnede for Militaire, der ikke tilkomme fri Medicin for Militairetatens Regning, (vide General-Commissariats-Collegii Skrivelse af 5. Juli 1806.)

3) Enhver Recept, der som Bilag følger med Regningen, maa foruden Datum og tydelig Underskrift af den

---

[1]) „Ministeriet fandt for Tiden ingen tilstrækkelig Anledning til at træffe den af Collegiet foreslaaede Foranstaltning, at det nemlig i Fremtiden kun paalagdes Apothekerne som Pligt at udlevere Medicin efter Recept uden medfølgende Betaling i de Tilfælde, hvor Lægen ved et „cito" eller en anden ligebetydende Paategning har tilkjendegivet, at det er af Vigtighed for den Syge uopholdelig at erholde Medicinen udleveret, hvortil i ethvert Tilfælde vilde udkræves en ny Lov."

1856. ordinerende Læge være forsynet med en Angivelse af Troppe-
28. Mai. afdelingens Navn, og, hvor Midlet er forordnet til en enkelt Patient, bør ogsaa dennes Navn og Stilling nøiagtig anføres. Reiterationer af Recepter bør være fuldstændige Copier. Det maae dernæst paa Recepten af Lægen være bemærket, om Midlet skal leveres med Glas, Krukke eller Æske eller uden saadant, hvilket ikke maa tilføies af Apotheкeren, og Lægen har at paasee, at der ikke uden Nødvendighed, f. Ex. ved Reiterationer af et Middel til samme Patient, forordnes stadigt leveret Glas, Krukke etc. ligesom at der ved de større Reqvisitioner til Sygehusene af Draaber, Salver, Badevand, Pulvere etc. ikke uden Nødvendighed reqvireres Kar og Æsker.

4) Ethvert paa en Recept anført Middel, der indeholdes i Pharmacopoea militaris, bør tilberedes efter denne og taxeres i Overeensstemmelse dermed. Dersom en Læge i et enkelt Tilfælde skulde ønske et Middel tillavet efter den autoriserede civile eller en anden Pharmacopoea, bør denne udtrykkeligen anføres af Lægen, i modsat Fald antages stedse Pharmacopoea militaris meent, naar et Middel med lignende Navn er indeholdt i denne, og Taxationen rettes derefter. Særlige Formler, der ere gængse paa enkelte Steder eller adopterede af enkelte Læger, uden at indeholdes i nogen Pharmacopoea, maae ikke forskrives under nogen generel Benævnelse, men de deri indeholdte Ingredientser tilligemed Tillavningsmaaden maa hver Gang anføres paa Recepten. Naar Lægen ved Forordningen af Saturationer, Piller, Emulsioner, strøgne Plastere o. desl. ikke har funnet tilføie de medgaaede Qvantiteter af de enkelte Constituentia, har han at paasee, at Qvantiteten paaføres af Apothekeren, inden Recepten taxeres og indsendes. — — —

1. Juli. Taxt, hvorefter Apothekerne i Danmark skulle falholde de i samme anførte Medicamenter fra 1. Juli 1856 (3die fornyede Aftryk af Taxten fra 1844 med de Forandringer, som senere aarligen ere foretagne.[1])

---

[1]) Disse Tillæg ere vedblevne aarligen at udkomme.

Justitsm. Skriv. (til Sundhedscollegiet), ang. at der Dags Dato var meddeelt Andrageren, Cand. med. & chir. J. L. Busch, practiserende Læge i Ballerup, Tilladelse til at være forsynet med de nødvendige Medicamenter til Brug for de Syge, der maatte søge hans Hjælp, under Forpligtelse til at kjøbe Medicamenterne paa Apotheket i Lyngby [1]) og ved deres Salg at rette sig efter den for Apothekerne autoriserede Taxt, dog saaledes, at denne Ret bortfalder, saafremt et Apothek maatte blive oprettet i Ballerup eller sammes Nærhed. — 1856. 26. Juli.

Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der paa Søthorup Mark i Nærheden af Coldinghuus under Præstø Amt maa oprettes et nyt sælvstændigt Apothek. [2]) — 13. Aug.

Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der i Brædstrup under Skanderborg Amt maa oprettes et nyt selvstændigt Apothek. — 2. Octbr.

Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der i Fuglebjerg By under Sorø Amt maa oprettes et nyt selvstændigt Apothek. — 24. Novb.

Kongel. Resol., hvorved det tillades Eieren af Apotheket i Ringkjøbing at afhænde det tilhørende Filialapothek i Herning som et selvstændigt Apothek. [3]) — 29. Novb.

Kongel. Resol., hvorved Eieren af Apotheket i Lyngby tillades at afhænde sit til dette Apothek hørende Filial-Apothek, i Hirschholm som et selvstændigt Apothek og med de for den eventuelle Kjøber sædvanlige Tilsagn. — 1857. 11. April.

---

[1]) Denne Tilladelse er stadigen givet de practiserende Læger sammesteds og meddeles her tildeels som Modsætning til den af 28. Marts 1835, der var uden Forpligtelse at kjøbe Medicin paa Apotheket i Lyngby.

[2]) Disse 3 Apotheker ere tilladte oprettede under de sædvanlige Betingelser, cfr. Resol. 26. Juli 1854 med Note ang. Visitationens Bekostning. Recognitionerne for samme ere bestemte saaledes, at samme for Apotheket i Brædstrup bestemmes til 400 Rd. og for hvert af de øvrige til 600 Rd.

[3]) Med sædvanligt Tilsagn for den eventuelle Kjøber, cfr. Resol. 10. Novbr. 1855.

1857. 6. Mai. Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der i Byerne Ørsted og Hornslet under Randers Amt, maa oprettes 2 nye selvstændige Apotheker.[1])

31. Juli Sundhedscoll. Circ. (til samtlige Physici), ang. Midlerne til at afhjælpe Mangelen paa Apotheker-Medhjælpere, og Betingelser for at udenlandske Medhjælpere kunne antages.

At Justitsministeriet, til hvilket Collegiet havde gjort Indberetning om de Vanskeligheder, som finde Sted for Apothekerne med at være forsynede med Medhjælpere, og havde gjort Forslag, sigtende til at raade Bod herpaa, under 23. Mai og 18. d. M. har anmodet Collegiet at tilkjendegive Dhrr. Physici, at Forpligtelsen efter Fdn. 4. Decbr. 1672 § 14 kan antages for opfyldt, naar den Person, som antages som Medhjælper, enten har taget pharmaceutisk Examen i Udlandet eller der, ved en saadan Prøve, som maa antages omtrent at svare til de Fordringer, som Bekjendtgjørelse af 22. August 1849, om Forandring i den saakaldte „Physicats Examen" indeholder, har godtgjort sin Dygtighed.[2])

1. Aug. Bekjendtgjørelse (fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet), ang. en forandret Indretning af den ifølge Kongelig Resolution af 7. September 1838, sammenholdt med Kongelig Resolution af 3. October 1850, anordnede almindelige Forberedelsesexamen ved Kjøbenhavns Universitet.

§ 1. Der skal ved Kjøbenhavns Universitet, ligesom hidtil, afholdes en almindelig Forberedelsesexamen, som de have at underkaste sig, der agte at indstille sig til Optagelse som Elever ved den Kongelige Veterinair- og Landbohøiskole eller til en af følgende Examina: juridisk Examen for Ustu-

---

[1]) Recognitionen for disse bestemtes til 400 Rd. for hvert; iøvrigt under de sædvanlige Betingelser.

[2]) Paa en Forespørgsel fra en Physicus om, hvorvidt tydske Pharmaceuter maae antages, svarede Collegiet Aaret iforveien, at ifølge Canc. Skriv. 9. Febr. 1811 og 13. Marts 1814, der kun hjemler Hertugdømmernes Pharmaceuter Ret hertil, udenlandske Pharmaceuter ikke kunne benyttes som Medhjælpere, med mindre de underkaste sig Physicats-Examen, hvilket de jo lettelig maae kunne.

derede, fuldstændig Veterinairexamen, pharmaceutisk Examen, polytechnisk Examen, fuldstændig Forsterexamen og den forenede Landmaaler- og Landinspecteurexamen. For denne Forberedelsesexamen fritages de, som enten have underkastet sig en af de Examina i Kongeriget Danmark, der give Adgang til at indskrives ved Kjøbenhavns Universitet, eller erholdt Modenhedsbeviis fra en lærd Skole i Hertugdømmerne Slesvig, Holsteen eller Lauenborg, eller underkastet sig den ved Kongelig Resolution af 2. September 1855 (Bekjendtgjørelse af 18. s. M.) anordnede Afgangsexamen for Realdisciple, eller bestaaet Officeerexamen ved det Kongelige Landcadet- eller Socadetacademi i Kjøbenhavn eller Adgangsexamen ved den Kongelige militaire Høiskole sammesteds.[1]) 1857. 1. Aug.

§ 2. For dem, der ville indstille sig til Optagelse som Elever ved den Kongelige Veterinair- og Landbohøiskole eller tage juridisk Examen for Ustuderede eller den fuldstændige Veterinairexamen eller pharmaceutisk Examen, afholdes den almindelige Forberedelsesexamen som hidtil, efter Bestemmelserne i den Kongelige Resolution af 7. September 1838 (Bekjendtgjørelse af 14. næstefter) sammenholdt med Kongelig Resolution af 3. October 1850 (bekjendtgj. under 10. næstefter.) Overeensstemmende hermed bliver der ved denne Prøve at give en skriftlig Opgave i Modersmaalet, enten Dansk eller Tydsk, og at examinere blot mundtlig i følgende Fag: a) Geographie og Fædrelandets Historie, b) Arithmetik og Geometrie, c) Tydsk eller, hvis Modersmaalet er Tydsk, Dansk, samt d) for Pharmaceuterne tillige særlig i Latin.[2]) — — —

§ 5. Den almindelige Forberedelsesexamen afholdes to Gange om Aaret i de sædvanlige Examenstider for Universitetet. Examen i begge dens Former foretages af en dertil dannet Comite, der skal bestaae af følgende Universitetslærere: een i Mathematik, to eller tre i de levende Sprog, een i Naturhistorie og een i Naturlære. Examenscomiteen fastsætter

---

[1]) Dog at de, som ville indstille sig til pharmaceutisk Examen, foruden have at underkaste sig den særlige Prøve i Latin, ifølge § 2, og uden nogen Lettelse i Prøven.

[2]) Hvilken kan tages særskilt for sig selv, efterat have bestaaet i de øvrige Fag.

1857. selv Opgaven til den skriftlige Deel af den i § 2 ommeldte
1. Aug. Prøve, hvorimod de skriftlige Opgaver til Examen efter § 3[1]) blive fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet at give paa den i den Kongelige Resolution af 2. September 1855 (bekjendtgj. under 18. næstefter) § 7 foreskrevne Maade, saaledes at Opgaverne altsaa ved den Examen, der afholdes ved Universitetet i Juni Maaned, blive de samme som ved Afgangsexamen for Realdisciple til samme Tid ved de lærde Skoler. Den mundtlige Examination ved begge Prøver udføres af Comiteens Medlemmer, af Enhver for sit eller sine Fags Vedkommende ligesom hidtil, uden at nogen Censor er tilstede. Comiteen vælger hvert Aar af sin Midte en Formand, der uden Godtgjørelse besørger Alt, hvad der henhører til Examens regelmæssige Afholdelse. § 6. I ethvert Specialfag betegnes Udfaldet af Prøven (den mundtlige og skriftlige tilsammenlagte, forsaavidt begge finde Sted) ved en af Charactererne: Udmærketgodt, Megetgodt, Godt, Temmeliggodt, Maadelig, Slet. Udfaldet af hele Examen betegnes alene ved Udtrykket „Bestaaet" eller „Ikke bestaaet," saaledes at „Bestaaet" kan gives Tillæget „med Udmærkelse." Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har at give de nærmere Bestemmelser om, hvad der ved Examensprøverne i de enkelte Fag skal fordres for at have bestaaet Examen. Udfaldet af den for Pharmaceuterne foreskrevne Prøve i Latin bedømmes særskilt og tilkjendegives ligeledes ved et „Bestaaet" eller „Ikke bestaaet." Efter afholdt Examen meddeles der af Examenscomiteens Formand enhver Examinand et skriftligt Vidnesbyrd om, hvorledes han har fuldendt den. I dette anføres for Pharmaceuternes Vedkommende særskilt Bedømmelsen af Prøven i Latin. § 7. Ved Indtegningen til Prøven betaler Enhver, der agter at indstille sig til Prøven efter foranstaaende § 2, i Examensgebyr, ligesom hidtil, 6 Rd., og Enhver, som vil underkaste sig Examen efter § 3, 8 Rd. § 8. I den her foreskrevne Form afholdes

---

[1]) For dem der ville indstille sig til polytechnisk Examen eller til fuldstændig Forstexamen eller til den forenede Landmaaler- og Landinspecteurexamen.

Examen første Gang i Juni Maaned 1858. De, der forend dette Tidspunkt have underkastet sig den almindelige Forberedelsesexamen, saaledes som den hidtil har været anordnet, beholde den derved vundne Ret og Adgang til høiere Underviisningsanstalter og Fagexamina. § 9. De hidtil for den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet gjældende Bestemmelser blive, forsaavidt de ikke ved nærværende nye Anordning af Examen ere forandrede eller ophævede, fremdeles ved Magt. 1857. 1. Aug.

Kongel. Resol., hvorved det tillades Eieren af Apothekct i Hillerod at afhænde det tilhørende Filialapothek paa Frederiksværk som et selvstændigt Apothek.[1] 11. Aug.

Kongel. Resol., hvorved bestemmes, at der i Saltum Sogn under Hjorring Amt maa oprettes et nyt selvstændigt Apothek.[2] 30. Octbr.

Skriv. (fra det slesvigske Ministerium), ang. at Hs. Maj. Kongen har tilladt Anlæget af et Apothek i Keitum paa Sylt. Den eventuelle Bevillingshaver vil vorde tilstaaet fri Bolig i en til dette Oiemed af Landskabet anskaffet, med det nodvendige Apotheks-Inventarium forsynet Huus, og Apothekeren vil kunne forvente at erholde Ret til at drive Handel med Colonialvarer paa Oen Sylt, uden derfor at erlægge nogen Næringsskat. 6. Novb.

Skriv. (til Directionen for Skolevæsenet i Kjobenhavn.) Saafremt Lærerne ved Garnisonsskolen istedetfor den dem tilkommende Adgang til fri Lægehjælp fra Militairetaten (cfr. Skoleregulativet af 9. Novbr. 1855 § 49), foretrække at benytte civile Læger, maa det dem under den modsatte Forudsætning tilstaaede Beneficium af fri Medicin eo ipso bortfalde. 11. Novb.

Kundgjørelse for Armeen (fra Krigsministeriet), ang. Pharmacopoea militaris. 30. Novb.

Ifølge Krigsministeriets Befaling er der foretaget en

---

[1]) cfr. Resol. 10. Novbr. 1855.

[2]) Recognitionen herfor bestemtes til 400 Rd. og iøvrigt med sædvanlige Betingelser.

1857. Omarbeidelse af den hidtil gjældende Pharmacopoea mili-
30. Novb. taris. Den saaledes omarbeidede Pharmacopoea militaris bliver fra 1. Januar 1858 at anvende ved Ordination og Tilberedning af samtlige til Militairetatens Brug foreskrevne Lægemidler. Samtlige Troppeafdelinger ville fra Armeens Intendantur blive forsynede med Exemplarer af bemeldte Pharmacopoea, hvilke paa sædvanlig Maade ville være at føre ad inventarium.[1])

14. Decbr. Bekjendtgjørelse (fra Justitsministeriet), ang. Indførelsen af justeret Medicinalvægt til Brug for Apothekerne i Kongeriget Danmark.

Paa Justitsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hs. Majestæt Kongen under 27. Mai d. A. allernaadigst at resolvere, at Apothekerne i Kongeriget Danmark ved Tilberedelse og Udsalg af Medicamenter, istedetfor den hidtil i Praxis brugelige Nürnbergervægt, skulle benytte en med den til enhver Tid gjeldende almindelige Vægtfod stemmende justeret Medicinalvægt, inddeelt paa den for denne Slags Vægt særegne Maade, og saaledes at et Medicinalpund sættes ligt 12 Unzer eller 24 Lod. Hvilket herved kundgjøres til Efterretning og Jagttagelse for alle Vedkommende, hvorhos det, i Kraft af den Ministeriet ved fornævnte allerhøieste Resolution givne Bemyndigelse, fastsættes, at den nye justerede Medicinalvægt vil være at anvende fra 1. April næste Aar. Det tilføies, at et fuldstændigt Sæt Lodder fra 1. Februar f. A. vil kunne erholdes paa Kjøbenhavns Justeerkammer for en Priis af 8 Rd., derunder indbefattet Lodder under 1 Gran, eller med Kasse og Pincet for i Alt 10 Rd.

Lov om Haandværks- og Fabrikdrift samt Handel og Beværtning m. m.

29. Decbr. — — — § 32. Kjøbmændenes Handelsberettigelse. Under Kjøbmandshandel, hvorpaa i Kjøbenhavn ikke meddeles særskilt Borgerskab, indbefattes, for Landets

---

[1]) Pharmac. mil. udkom 1813, og afløstes 1840 af en ny, der nu atter ophæves ved denne sidste Omarbeidelse, gjældende fra 1. Januar 1858.

Vedkommende dog med den af § 56 flydende Indskrænkning, al Slags Handel i Stort og Smaat. Dog kan en Kjøbmand ei i Smaat forhandle de Medicinalvarer, der ifølge Lov og Anordninger ere forbeholdte Apothekerne, — — — § 33. Detaillisternes Handelsberettigelse. Detaillisterne ere berettigede til at forhandle enhver Varesort, som ikke ifølge § 35 særligen derfra er undtagen, i saadanne Partier, der ikke naae den Handel i Stort anviste Grændse, — — — § 35. Visse Artikler, som undtages fra Detaillisternes Handelsberettigelse. Fra den almindelige Handelsret, som efter § 33 tilkommer Detaillister, undtages: 1) de Medicinal-Varer, som ifølge Lov og Anordninger ere forbeholdte Apothekerne; — — — § 46. Materialister. Ligeledes kan meddeles eget Borgerskab paa at være Materialist, hvilket skal give Ret til saavel i Stort som i Smaat at falholde Medicinalvarer i upræpareret Tilstand, dog saaledes, at det ved kongelig Anordning kan bestemmes, hvilke Varer det skal være Apothekerne forbeholdt at forhandle i visse mindre Dele. Indtil Grændsen mellem Materialisternes og Apothekernes Handelsret paa foranførte Maade eller ved Lov bliver nærmere bestemt, ville Materialisternes Rettigheder være at bedømme efter deres Borgerbreve eller de nugjældende Anordninger. — — — 1857. 29. Decbr.

Sundhedscoll. Skriv. (til Kjøbenhavns Magistrat), ang. en Ansøgning fra D. F. H. Vilsoet om Tilladelse til at etablere en Material- og Droguerie-Handel her i Staden. 1858. 4. Jan.

At det, tvertimod hvad der i Ansøgningen var anført, ikke kunde antage, at der var nogensomhelst Trang til en Forøgelse af denne Art Næringsbrugere her i Staden. Collegiet maatte iøvrigt gjentage, hvad det tidligere ved lignende Leiligheder og navnlig i dets Skrivelse af 5. April 1856 havde bemærket, at det var utilraadeligt at meddele flere lignende Bevillinger, forinden Materialist-Privilegiernes Grændser vare nærmere bestemte, og det maatte i nærværende Tilfælde saa meget mere indhærere denne Mening, som Supplikanten ikke, hvad Tilfældet havde været med de fleste andre Material- og Droguerie-Handlere, havde været Pharmaceut.

1858.

27. Febr. Sundhedscoll. Circ. ang. Ophævelsen af Forbud mod at udlevere Chloroform gjentagne Gange efter samme Recept, hvorimod dette Medicament, som hidtil, ikke maa udleveres uden efter en Læges Recept.

21. April. Resol. hvorved det allernaadigst er blevet overdraget Cand. med. & chir. D. F. Didriksen, særlig for de pharmaceutiske Studerende ved Kjøbenhavns Universitet at holde botaniske Forelæsninger.

24. Juni. Indenrigsminist. Skriv., hvorved der, i Anledning af et til samme indkommet Andragende, hvori en i en Kjøbstad bosiddende Kjøbmand havde forespurgt, hvorvidt det ham i bemeldte Egenskab meddelte Borgerskab hjemler ham Ret til ved Siden af den af ham drevne Colonialhandel tillige at forhandle de til Materialisthandelen hørende Gjenstande, eller om særegent Borgerskab paa denne Næringsvei er fornødent, svaredes, at Man med vedkommende Amtmand maatte finde det klart, at det almindelige Borgerskab paa Kjøbmandshandel i Kjøbstæderne ifølge Loven af 29. Decbr. 1857 § 32 indbefatter al den Handelsret, som hjemles ved det i Lovens § 46 omhandlede Borgerskab som Materialist.

23. Juli. Resol., hvorved allernaadigst bifaldes, at der i Skjærbek, Haderslev Vesteramt, anlægges et Apothek med personligt Privilegium.

13. Decbr. Ordre til Stadslæge Prof. Dr. Hoppe, Assessor pharmac. Erichsen, Grosserer O. Green, Materialist Lose tilligemed Borgermester Justitsraad Linnemann, som Formand, til at sammentræde i en Commission til at fremkomme til Justitsministeriet med et motiveret Forslag til Ordningen af Forholdet mellem Materialisternes og Apothekernes Handelsret, da det er befundet nødvendigt i Henhold til det ved Lov om Haandværks- og Fabriksdrift, samt Handel og Beværtning m. m. af 29. Decbr. 1857 § 46 tagne Forbehold: at træffe en nærmere Bestemmelse angaaende Grændserne mellem den Apothekerne og Materialisterne i Danmark tilkommende Handelsret.

Tillæg.

Bevilling, at paa Veterinairskolen maa for Dyrlæger haves Udsalg af Veterinair-Lægemidler. 1811. 9. April.

1) At der paa Veterinair-Skolen maa for Skolens Regning være et Udsalg af Veterinair-Lægemidler, hvori skal forefindes alle Veterinair-Lægemidler, saavel de, der staae anførte i **Pharmacopoea danica**, som de der ikke findes sammestedes; 2) at der i bemeldte Udsalg af Veterinair-Lægemidler ogsaa maae foretages medicinske og chemiske Operationer; 3) at samtlige Veterinair-Lægemidler, som skulle forefindes i dette Udsalg, maae anvendes til Brug for de syge Huusdyr, hvilke tages i Cuur enten i Stiftelsen selv eller uden for Samme af de i Stiftelsen værende Embedsmænd og Lærlinge; 4) at der fra Udsalget maa overlades Veterinair-Lægemidler, saavel **Simplicia** som **Composita** og **Præparata**, til alle oplærte og udenfor Veterinair-Skolen ansatte Dyrlæger, men ikke til nogen Anden under Straf af dette Privilegii Fortabelse; dog saaledes, at intet Salg skeer i mindre Partier end pundeviis, naar undtages efterfølgende Lægemidler, hvilke maa sælges til Dyrlægerne saaledes: Brækviinsteen, Naphtha og Opium, fra 2 Lod og derover, flygtig Ludsalt, Saltsuur Tungjord, spanske Fluer, Bævergeil, Gummigut, Sublimat, Rævekager, Blysukker, Nyserod, mineralsk Kermes, Campher, hvid Victriol, fra 4 Lod og derover, Saltsyre, Svovlsyre, Salmiak, Dyvelsdræk, Arsenik, Aloe, Mineralmoor, Spydglandsmoor, grøn Victriol, blaa Victriol fra 8 Lod og derover; 5) at Prisen paa det, der sælges i oftmeldte Udsalg, skal være i det mindste 1/4 Deel ringere, end Apotheker-Taxten, forsaavidt det findes nævnet i Pharmacopæen; 6) at intet Medicament maae udleveres fra Udsalget til syge Huusdyr uden for Stiftelsen, med mindre det skeer efter Recept; 7) at Udsalget maa

1811. 9. April. indsamle og lade indsamle alle indenlandske Lægemidler af Planteriget, og afhænde disse friske, tørrede, skaarne, pulveriserede, etc. til Dyrlæger i alle Qvantiteter, men til Andre ikkun efter Commerce-Anordningerne; 8) at Veterinair-Skolens Forstander skal have Opsyn med og staae til Ansvar for dette Udsalg af Veterinair-Lægemidler saavel i Henseende til Medicamenternes Godhed, som med Hensyn til, at Intet ved samme foretages, der er stridende mod dette Privilegii Indhold; 9) at den, der antages til at forestaae Indretningen, skal have studeret saavel Pharmacien, som Veterinair-Videnskaben.

1833. 16. Marts. Gen. Com. Coll. Skriv. Ved dette Collegii Circulaire af 27. Aug. 1816 er det tilkjendegivet samtlige vedkommende Regimenter og Corps, at der halvaarligen bør indsendes en af vedkommende Apotheker forfattet Specification over det Tilgodehavende for de til Landmilitair-Etaten leverede Medicamenter. Da det imidlertid befindes, at denne Bestemmelse ikke overalt behørigen efterleves, skulde man, ved at bringe bemeldte Circulaire i Erindring, anmode vedkommende Regiment om at iagttage, at der for Fremtiden bliver ved Medicament-Regnskaberne for hvert Aars Juni og December Maaned indsendt en efter vedlagte Schema forfattet Fortegnelse over de Regninger, som vedkommende Apothekere have indgivet over de til Regimentet leverede Medicamenter i det forløbne Halvaar.[1])

Fortegnelse

over de af Undertegnede indgivne Regninger over leverede Medicamenter til N. N. Regiment i første Halvaar 18 . .

Januar den . .	en Regning til Beløb efter Fradrag af pCt.		Rd.	Mk.	Sk.
Februar den . .	do.	do.	"	"	"

---

[1]) Ifølge Skriv. af 4. Decbr. 1812, skal den høistcommanderende Officeer, ved sin Paategning paa de indsendende Apothekerregninger over enkelte Lægemidler, bevidne Rigtigheden af de navngivne Syge; ligesom ifølge Skriv. af 5. April 1831, ingen Apothekerregning for Fremtiden skal udbetales Vedkommende, førend den er bleven revideret og confereret med Sygejournalen.

Marts den .. en Regning til Beløb 1833.
efter Fradrag af pCt. Rd. Mk. Sk. 16. Marts.
April den .. do. do. " " "
Mai den .. do. do. " " "
Juni den .. do. do. " " "
N. N. 1ste Juli 18.. N. N.
Apotheker.

Overeensstemmende med de til mig indgivne Regninger.
N. N.
Regiments-Chirurg.

Gen. Com. Coll. Circ. Med Hensyn til, at der endnu vil medgaae nogen Tid, forinden den paatænkte almindelige Apothekertaxt for Danmark kan ventes udgiven af den Commission, som allernaadigst er beskikket til at revidere den nugjældende Medicinaltaxt, har Stabschirurg og Revisor ved det militaire Medicinalvæsen, Prof. Dr. med. Wendt indberettet, at i en af Sundhedscollegiet efter allerhøieste Befaling i Aaret 1828 udfærdiget Pharmacopoea, som alle civile Læger have at følge ved Behandlingen af deres Syge, hvis Medicamenter skulle udredes af det Offentlige, ere Lægerne gjorte opmærksomme paa, at naar visse Lægemidler forskrives pundeviis fra Apotheket, skulle disse, ifølge allerhøieste Resolution af 23. Januar 1828, leveres for Midlernes Indkjøbspriis paa det Sted, hvor Apotheket er, eller hvor Midlerne nærmest ere i det Store at erholde, med Tillæg af 20 pCt. Avance. Analog hermed har Stabschirurgen andraget paa, at samtlige militaire Læger i Danmark maae vorde tilkjendegivet, at de, naar de i pundeviis forskrive fra Apotheket følgende Midler, nemlig: acetum vini, axungia porci, baccæ juniperi, magnesium nigrum, mel album, mel commune, oleum lini, oleum olivarum, oleum raparum, saccharum album, sapo albus, semen sinapis, spiritus vini gallici, sulphur citrinum og vinum gallicum album, have at underrette vedkommende Apothekere om, at paa den Regning, der ifølge Circulairet af 23. Marts 1813 § 4 Litr. e ved Udgangen af hver Maaned skal indleveres til den militaire Læge over de af ham i Løbet af Maaneden ordonnerede 1835. 22. Aug.

1835. 22. Aug. Medicamenter, bør de ommeldte i pundeviis forskrevne Midler ikke beregnes høiere end efter Indkjøbsprisen, med Tillæg af 20 pCt. istedenfor 33 1/3 pCt. Avance. Ligeledes har Stabschirurgen anseet det for rigtigst, at alle saadanne Requisita, som af den militaire Læge reqvireres fra Apotheket, uden dog at kunne henføres til Lægemidler, saasom: Blæk, Penne, Pappapiir, ubeskaaret Skriv- og Conceptpapiir, grønt Papiir til Dienskjærme, Lærred, Sytraad, Naale, Propper, Oxeblærer, Seglgarn, Bændler, Vordug, Gigttaft, blaat Filt, Multum, Bomuld, Skind m. m., for Fremtiden blive anførte særskilt, og tilsidst paa Regningen efter almindelig gangbare Priser, med 6 1/4 pCt. Avance. Da Collegiet har bifaldet, hvad Stabschirurgen saaledes har foreslaaet, anmodes (N. N. Regiment) om at tilkjendegive Vedkommende det Fornødne i saa Henseende.

1836. 30. Jan. Gen. Com. Coll. Skriv. At Betalingen for de Blodigler, som Regimentschirurgen foranstalter anskaffede til Sygehuset, ikke maa beregnes i Kasseregnskabet, men, saafremt vedkommende Apotheker ikke vil anføre samme paa Medicamentregningen med 6 1/4 pCt. Avance, blive de at opføre paa Regimentets maanedlige Medicamentsregnskab, hvorved fremlægges Leverandeurens Regnskab.

5. April. Instrux for Skibschirurger, approberet af Admir. og Com. Collegiet.

— — — 6) Skibschirurgen har, efter dertil at have indhentet Chefens Samtykke, eller paa hans nærmere Approbation at træffe Overeenskomst med Apothekeren i N. N. om, at denne ved Campagnens Ende tilbagetager, hvad der er brugeligt af den Medicin, han selv har leveret til Skibet, hvilket da liqvideres i hans Regning. Denne Tilbagelevering optages i et, af Skibschirurgen og Apothekeren underskrevet skriftligt Document, som vedlægges Journalen, hvori en Afskrift deraf indføres.

1838. 26. Mai. Bevilling for Cand. pharm. B. E. B. Jacobsen[1])

---

[1]) Ved Rentek. Skriv. af 20. April 1839 bevilgedes ham en Understøttelse af 100 Rd., samt Ret til at drive Handel eller Gjæstgiverie for Reisende.

til at oprette et Apothek paa Handelsstedet Stykkesholm i Island. 1838. 26. Mai.

Canc. Skriv. (til Amtmanden over Islands Vesteramt), ang. at for den Andeel af Fattigmedicamentpengene, som tilkommer Vesteramtets søndre og nordre District, til Beløb 90 Rd., maa leveres Medicin fra Apotheket i Stykkesholm, istedetfor som hidtil fra Apotheket i Reykjavik. 1841. 9. Marts.

Justitsm. Skriv. (til Amtmanden over Islands Nordamt), ang. Udbetaling af Fattigmedicamentpenge, til Beløb 36 Rd. 64 Sk. til Apothekeren paa Øfjord, imod at udlevere og dispensere Medicin til Stedets Fattige for Fremtiden, istedetfor som tidligere, efter Foranstaltning af Apothekeren i Reykjavik, af Districtslæge E. Johnsen. 1852. 16. Febr.

Chronologisk Sag-Register til Apotheker-Lovene fra 1660 til 1859.

Almindeligt Hospitals-Apothek eller Fattigvæsenets Dispensations Anstalt. (See Fattigvæsen.)
Apothek. (See Apotheker-Privilegium og Gaard.)
Apothekere. (See Apotheker-Personale.)
Apotheker-Ed. (See Ed og Edsaflæggelse.)
Apothekergaard. (See Apotheker-Privilegium og Gaard.)
Apothekerlærlinge. (See Apotheker-Personale.)
Apothekers (nye) Oprettelse. (See Apotheker-Priv. og Gaard.)

Apotheker-Ordning eller Ordinants.

1668. 23. Decbr. Rescr. ang. at forfatte en Apotheker-Ordinants m. v.
1669. 4. Juni. Rescr. ang. 2 Projecter til en Apotheker-Ordning.
1671. 11. Jan. Apotheker-Ordinants. (See Fdn. af 4. Decbr. 1672.)

Apotheker-Personale.

1672. 4. Decbr., Fdn. § 5 i Slutningen ang. Apothekerens og Apothekerpersonalets Forhold til Lægerne. § 12 ang. en Provisors Antagelse naar Apothekeren døer og efterlader en Enke. § 13. ang. at en Apotheker kan antage en Provisor. § 14. ang. at enhver Apotheker skal holde dygtige og forfarne Svende, ligeledes Læredrenge, og hvad der i Henseende til disse bør iagttages, samt at disse ifølge § 15 skal tilholdes at botanisere. § 19 ang. at Apothekeren eller en af hans dygtige Svende altid bør være tilstede.

1740. 9. April. Fdn. ang. Coll. medici Stiftelse og Indrettelse — 2) ang. 2 Apothekeres Beskikkelse til Assess. Collegii.

1742. 21. April. Bevill. paa at Apotheker Rübner i Aalborg med Hustru, Børn og Tjenestefolk maa sortere under den geistlige Jurisdiction.

1767. 9. Octbr. Rescr. ang. Værnething for Apothekerne i Aarhuus.
1797. 29. April. og 20 Juni. Skriv. og Rescr. ang. en Provisors Antagelse.
1810. 24. Marts. Prom. ang. en duelig Medhjælper ved ethvert Apothek, samt Underretning til Physicus om en Apothekers Bortreise.
1811. 9. Febr. Prom. ang. at Apothekernes Medhjælpere skulle af Stiftsphysicus, examineres.
— 13. Aug. Prom. ang. nærmere Bestemmelser om, at Apothekeres Medhjælpere, bør være examinerede.
1813. 23. Marts. Instrux for Stadsphysicus. § 13. ang. Beretning om Apothekets Personale.
— 15. Juni. Instrux for Sundhedscoll. § 1. ang. Tilforordnelse af tvende Apothekere i Kjøbenhavn som Assess. pharmac. at deeltage i Forretningerne.
1814. 13. Marts. Skriv. ang. at danske Pharmac. kunne forestaae et Apothek i Hertugdømmerne og omvendt.
1816. 19. Juni. Rescr. om Hof- og Slotsmenighedens Personale.
1818. 4. Marts. Instrux for Stifts- og Landphysici i Danmark. § 16. ang. en Medhjælper paa ethvert Apothek.
1823. 10. Marts. Regl. for de danske Felthospitaler, 6 Capitel § 1. ang. Ansættelse af en Apotheker, samt en Arbeidskarl til Apotheket.
1824. 25. Febr. Instrux for Landphysici paa Island. § 16. om en Medhjælper paa ethvert Apothek.
1830. 19. Juni. Skriv. ang. at her examinerede Pharmaceuter have Adgang til at blive Apothekere i Hertugdømmerne og omvendt.
1848. 7 April. Circ. § 14. ang. Antagelse af en Feltapotheker.
1849. 17. Marts. Skriv. ang. Medhjælperes Værnepligt.
— 29. Aug. Circ. ang. Feltapothekeres Tjenestetid.
1855. 9. Mai. Skriv. ang. en Ed for Provisorer.
1856. 23. Febr. og 17. Marts. Skriv. ang. tvende Apothekeres Fritagelse for at holde Medhjælpere.
1857. 31. Juli. Circ. ang. Mangel af Medhjælpere, samt hvorvidt udenlandske Medhjælpere kunne antages.

Apotheker-Privilegium og Gaard.

1664. 14. Mai. Bevilling for Apothekerne til Pudersukkers Indførsel.

1665. 2. Decbr. Rescr. ang. at Apothekere skal haandhæves ved Viinhandel, efter deres Privilegier.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 11. ang. hvad til et Apotheks Erhvervelse udfordres. (Bestallingsbrev, Edsaflæggelse, Examen.) § 12. ang. Apothekets Drift; samt hvad der er at iagttage naar Apothekeren døer og efterlader en Enke. § 18. ang. Apothekerens Ret til at holde al Slags Viin, Urter og Specerier. § 19. ang. Apothekernes Fortrinsret til Betaling fremfor andre af Stervboer. § 25. ang. hvorvidt flere Apotheker tilstedes, samt Bestallings Fortabelse naar vedkommende Apothek forfalder. § 27. 28. 29. 30. ang. at Ingen uvedkommende herefter maa holde Apothek, tillave eller sælge Medicin, som egentlig til Apotheket henhører, (med Undtagelse af Lægers Dispensationsret i § 27 og tildeels § 28 med den Forpligtelse at kjøbe Materialerne paa Apothekerne sammesteds).

1684. 5. April. Rescr. ang. Politimesternes Forpligtelse at haandhæve Apothekernes Privilegier.

1687. 19. Novbr. Fdn., Slutningen ang. Politimesteres Inseende med Overholdelsen af Apotheker Fdn. 4. Decbr 1672.

1688. 20. Marts. Rescr. ang. Apothekeres Haandhævelse og Frihed for Paalæg i Nakskov.

1690. 5. April. Forbud paa Medicamenters Indførelse fra fremmede Steder, undtagen af Apothekerne selv.

1696. 23. Decbr. Rescr. ang. at Borgermester og Raad i Odense og Nyborg skal beskytte Apothekerne ved deres Privilegier.

1699. 6. Mai. Rescr. ang. Beskyttelse og Haandhævelse af en Apothekers Privilegium og vedkommende Forordninger.

1701. 22. Octbr. Fdn. ang. Indskjærpelse af Politimesternes Instrux om utilladeligt Udsalg, hvorved andre skeer Indpas i deres Næring.

1711. 22. Aug. Rescr. ang. Beskikkelse af en Apothekersvend med behørige Medicamenter til Skive Kjøbstad.

1715. 12. April. Rescr. ang. Beskyttelsen af Apothekernes Privilegier.

1733. 2. Jan. Confirmation paa Apothekernes Privilegier.

1735. 17. Jan. Raadst. Plac. ang. Public. af Apothekernes Privilegier (§ 22. 28. 29. 30.)

1741. 27. Octbr. Rescr. ang. Vaisenhusets Apothek.

1753. 5. Octbr. Rescr. ang. at en Apotheker ikke maa bruge eller eie tvende Apotheker i samme Bye.
1754. 19. April. Rescr. ang. det samme, samt at en Læge (**Medicus practicus**) ikke kan holde offentlig Apothek, ikke engang ved en Provisor.
1755. 23. Mai. Rescr. ang. Politi-Inqvisition. (Norge.)
1756. 6. Aug. Fundats 35) ang. Frederiks-Hospitals Apothek.
1761. 24. Jan. Fdn. ang. Indretning og Agtsomhed ved Laboratorier.
1772. 18. Marts. Rescr. ang. Ræs-Apothek. (Island.)
— 10. Mai. Instruction for Apotheker B. Johnsen. (Island.)
— 16. Juli. Fdn. i Slutningen ang. Straf for Overtrædelse af Taxten, samt Pharmacopœens Forskrifter.
1782. 17. April. Fdn. ang. Forskaffelse af Medicin fra nærmeste Apothek til Almuen i smitsomme Sygdomstilfælde.
1783. 17. Jan. Rescr. ang. at ingen uden Apothekerne maa sælge Medicamenter. (Norge.)
— 1. Marts. Prom. ang. at Apothekerne skulle understøttes mod al utilladelig Medicament-Handel.
1785. 2. April. Prom. ang. Forsyning med et Filial-Apothek i Molde. (Norge.)
1792. 11. Febr. Circ. ang. hvem et Apothek kan tilslaaes paa Auction.
1793. 20. Juli. Prom. ang. Apothek i Nordlandene. (Norge.)
1795. 8. Aug. Prom. ang. et Apothek ved Graabrødre-Hospital i Odense.
1797. 29. April. 3. Juni og 6. Juni. Skriv. ang. et Apotheks Forfald ved Apothekerens Forsømmelse og som følge deraf en Provisors Antagelse.
1798. 9. Marts. Rescr. ang. Forbud og Straf for Udsalg af Uvedkommende, af nogen Apotheker-Varer som findes i Medicinal-Taxten.
1799. 5. Juli. Rescr. og 1800. 1. Febr. Prom. ang. et nyt Apotheks Oprettelse i Odense, til Fordeel for Graabrødre-Hospital, samt 1801. 7. April. Prom. ang. Tilskjødelsen af dette Apotheks Privilegium til Apotheker N. N.
— 16. Aug. Bevill. for N. N. som Apotheker ved Ræs-Apothek i Island.
1801. 27. Jan. Bevill. for N. N., som Apotheker ved Ræs-Apothek i Island.
1811. 8. Juni. Confirm. paa en Bevill. ang. Apotheker-Gaarden i Hillerød.

1812. 21. April. Fdn. ang. Straf for Taxtens Overtrædelse, Privilegiets Fortabelse m. v.
— 22. Juni. Skriv. ang. Leverance af Medicin. (See Milit. Et.)
— 1. Aug. Circ. 2) angaaende Oprettelsen af et Militair-Apothek. (Militair-Etat.)
1813. 15. Juli. Instrux for Sundhedscoll. § 19. 24. og 30. ang. Overholdelse af Medicinallovene og Apothekernes Rettigheder.
1814. 13. Marts. Skriv. ang. at en ved Kjøbenhavns Universitet examineret Apotheker kan eie og forestaae et Apothek i Hertugdømmerne og omvendt.
1815. 23. Mai. Bevill. til et Apotheks Anlæg i Storehedbinge.
— 21. Juli. do. do. i Frederikssund.
— 24. Octbr. do. do. i Sæby.
— 13. Decbr. do. do. i Ebeltoft.
— 20. Decbr. do. do. paa Samsøe.
1816. 1. Mai. Resol. ang. et Chemisk Laboratoriums Anlæg.
— 28. Juni. Rescr. ang. practiserende Lægers Forpligtelse at tage Medicin paa Stedets Apothek. (Isl.)
— 25. Septbr. Bevill. til Apotheks Anlæg i Mariager.
1817. 23. Aug. Skriv. ang. et Kjøbstad-Apotheks Bortforpagtning, dog ikke til Byens andre Apothekere.
1818. 12. Novbr. Skriv. ang. Apothekernes Eneberettigelse til at fabrikere Sundhedschocolade.
1819. 14. Mai. Bevill. paa et Filial-Apotheks Anlæg i Rødbye.
— 17. Decbr. Bevill. paa et Apotheks Anlæg i Oefjords Kjøbstad i Isl.
1822. 10. Juli. do. do. i Kollerup By.
— 4. Septbr. do. do. paa Thyholm.
1823. 18. Jan. Skriv. ang. hvorledes der skal forholdes, naar et Apothek udlægges en Creditor, eller naar en Apotheker fallerer, døer eller bortreiser, samt Ildebrandstilfælde.
— 30. Mai. Bevill. for N. N. at være Apotheker ved Næs-Apothek. (Island.)
— 20. Septbr. Skriv. ang. en Apothekers Privilegium, naar der i hans Gaard og Inventarium er skeet Udlæg for Gjæld.
1826. 2. Decbr. Skriv. ang. Privil. exclus. for en Apotheker paa St. Croix.
1827. 27. Febr. Bevill. for Cand. N. N. at nedsætte sig som Apotheker i Nysted.

1828. 2. Juni. Fdn. i Slutningen. 4) ang. Betingelser for at blive Apotheker i Kjøbenhavn.
1830. 19. Juni. Skriv. ang. at her examinerede Pharmaceuter have Adgang til at blive Apothekere i Hertugdømmerne, og omvendt.
— 25. Juni. Bevill. til at anlægge et Filialapothek i Nexøe.
1831. 8. Novbr. Resol. ang. et nyt Apotheks Anlæg i Randers, samt Privilegium herpaa til N. N. imod Erlæggelse af 5000 Rd.
1832. 24. Jan. Skriv. hvorved bevilges Leverance af Medicin fra N. N. Apothek til Landmilitair-Etaten.
— 7. Febr. Rescr. ang. Apothekeres Antagelse til at levere Medicin til Garnisonerne paa St. Croix og St. Thomas.
— 15. Febr. Bevill. til Anlæg af et Filialapothek i Herning Sogn.
— 18. April. Bevill. do. do. i Løgstør.
— 3. Octbr. Bevill. do. do. paa Fanøe.
1833. 18. Mai. Skriv. om det, Graabrødre Hospital i Odense, forundte Apothekerprivilegium kan ansees som reelt.
1836. 12. April. Skriv. at et Apothekerprivilegium ikke kan medregnes til den for Laan af Umyndiges Midler befalede Sikkerhed.
1838. 11. Aug. Bevill. for N. N. at anlægge og drive Apothek paa St. Thomas. (Vestind.)
— 26. Mai. Bevill. ang. et Apotheks Oprettelse i Isl. (Till.)
1840. 11. April. Bevill. til et Apotheks Gjenoprettelse. (Isl.)
— 14. Decbr. Resol. ang. et Filialapotheks Anlæg i Hirschholm.
1842. 18. Febr. Resol. hvorved tillades oprettet et Apothek i Vesterborg.
— 13. April. Bevill. til et Apotheks Oprettelse paa Frysenborg.
— 27. Mai. Resol. ang. et Filialapotheks Anlæg paa Frederiksværk, m. m. desangaaende.
— 1. Juli. Resol. ang. Oprettelsen af 2 nye Apotheker i Jylland, med flere Bestemmelser desangaaende for Fremtiden i Henseende til Enker, Inventarium, m. m.
— 23. Decbr. Resol. om Bestemmelser ang. Meddelelse og Overdragelse af Apothekerprivilegier, saavel gamle, som nye i Almindelighed.
1843. 25. Novbr. Resol. ang. Anlæg af et Apothek paa Kjøbenhavns Nørrebro, samt Betingelserne derfor.
— 28. Novbr. Resol. ang. Oprettelsen af et Apothek i Ringe By.
1844. 16. Octbr. Resol. ang. et Landapotheks Oprettelse i Nørre-Sundby.

1845. 28. Juli. Pl. ang. Erlæggelsen af en Recognition for Apotheker-Privilegiers Meddelelse.
1848. 12. Aug. Resol. ang. et Apotheks Oprettelse i Holsted eller Brørup.
— 7. Novbr. Skriv. ang. Gebyhret for Apothekerprivilegier.
1850. 11. Aug. Resol. ang. Oprettelse af et Apothek i Vestervig.
— 11. Aug. Resol. do. do. i Odder.
1851. 23. Aug. Resol. do. do. i Sæby.
— 9. Decbr. Resol. do. do. i Tarm By eller Skjern.
1854. 26. Juli. Resol. do. do. i Skibsted. (Terndrup cfr. 24. Juli 1855.)
1855. 28. Octbr. Resol. ang. Flytning af Apotheket i Them til Silkeborg.
— 10. Novbr. Resol. ang. Salg af Filialapotheket i Rødby, som et selvstændigt Apothek.
1856. 13. Aug. Res. ang. Oprettelsen af et Apothek paa Søthorup Mark.
— 2. Octbr. Resol. do. do. i Brædstrup.
— 24. Novbr. Resol. do. do. i Fuglebjerg.
— 29. Novbr. Resol. ang. Salg af Filialapotheket i Herning, som et selvstændigt Apothek.
1857. 11. April. Resol. ang. Salg af Filialapotheket i Hirschholm, som et selvstændigt Apothek.
— 6. Mai. Resol. ang. Oprettelsen af 2 nye Apotheker i Ørsted og Hornslet.
— 11. Aug. Resol. ang. Salg af Filialapotheket paa Frederiksværk, som et selvstændigt Apothek.
— 30. Octbr. Resol. ang. Oprettelsen af et Apothek i Saltum.
— 6. Novbr. Skriv. ang. Anlæget af et Apothek i Keitum.
1858. 23. Juli. Resol. ang. — — i Skjærbek.
Apothekerregninger (See Tart og Regninger.)
Apothekersvende (See Apotheker-Personale.)
Apothekertart (See Tart og Regninger.)
Apothekervarer (See Medicinalvarer.)
Apothekervæsenet, derunder indbefattes i Almindelighed Alt, hvad der vedkommer Apothekerstanden. (See Sundhedscollegium.)

Apotheker-Visitats.

1668. 23. Decbr. Rescr. ang. Visitation af Apothekerne i Kjøbenhavn.
1672. 4. Decbr. Fdn. § 5 og 26, ang. Visitation af Apothekerne i Almindelighed, (naar og hvor ofte, og af hvem, skal af-

holdes; Lægens og Apothekerens Pligter i saa Henseende og gjensidige Forhold til hinanden).
1747. 21. April. Rescr. ang. Visitation af Apothekerne i Aarhuus Stift, (samt Bekostning desangaaende.)
1761. 1. Mai. Rescr. ang. Visitationstiderne.
1763. 14. Jan. Rescr. ang. Visitation af Sorø Apothek.
1804. 13. Octbr. Prom. ang. hvilken Medicus der visiterer Apotheket i Sorø.
— 29. Decbr. Prom. ang. at Thisted By bekoster Visitationerne ved dets Apothek.
1807. 21. Novbr. Prom. ang. Visitation af Bornholms-Apothek.
1810. 24. Marts. Prom. ang. at Physici skulle paasee ved Visitationerne, at en duelig Medhjælper findes ved ethvert Apothek.
1813. 23. Marts. Instrux for Stadsphysicus. § 11. om Apotheker-Visitats.
1815. 4. Septbr. Rescr. ang. Visitation af det militaire Apothek.
1818. 4. Marts. Instrux for Stifs- og Landphysici i Danmark. § 15 ang. Apotheker-Visitats.
— 4. Marts. Instr. for Districtschirurger i Danmark. § 15. ang. det samme.
1821. 24. Marts. Circ. ang. Portofrihed for Physici Correspondance med Apothekerne i Anledning af Visitation m. m.
— 7. April. Circ. ang. hvorledes Physici bør indrette deres Reiser til Apothekernes Visitation.
1822. 12. Octbr. Circ. ang. Udgifter ved Apothekervisitationer.
1824. 25. Febr. Instr. for Landphysicus paa Island. § 15. om Apotheker-Visitats paa Isl.
— 25. Febr. Instr. for Districtschirurg. paa Island. § 15. ang. det samme.
1827. 27. Marts. Rescr. ang. Visitation af Sorø Apothek.
1829. 7. Febr. Skriv. ang. Apothekernes Visitation i Vestind. m. m.
1843. 28. Novbr. } Resol. om at Apothekerne selv have at udrede
1844. 16. Octbr. } Omkostningerne ved deres Apothekers Visitation.
— 29. Octbr. Skriv. ang. hvorvidt Kjøbstadøvrigheden nødvendig behøver at overvære Apothekervisitationer.
1851. 3. Decbr. Resol. ang. den fremtidige Visitation af Sorø-Apothek.
1854. 26. Juli. Resol. See Noten ang. personelle Apothekers Visitations Omkostninger.

Arcana.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 27. ang. Rettighed for en Læge (Medicus approb.) selv at bruge og præparere sær og besynderlige Medicamenter, samt ang. Materialernes Indkjøb dertil paa Apothekerne.

1774. 1. Decbr. Rescr. ang. Forbud og Straf for Udsalg af Hallisch og andre udenlandsfra kommende Medicamenter. (Norge.)

1779. 1. Decbr. Pl. ang. Forbud mod al Handel og Anmeldelse i offentlige Tidender af Udenrigs- som Indenrigs-Medicin (Arcana), som af Uvedkommende falbydes.

1783. 17. Jan. Rescr. ang. Forbud og Straf for Uvedkommendes Handel med Udenrigs-Medicin og de saakaldte Arcana. (Norge); udvidet til Isl. 1797 16. Septbr.

1791. 8. Jan. Prom. ang. Tilladelse for Mad. Lund indtil videre at anvende et Arcanum.

1798. 9. Juni. Prom. ang. hvorvidt en Pension kan bevilges til A. Hagerup, for at aabenbare et Arcanum.

1807. 15. Mai. Pl. ang. Forbud mod hallisk Medicin.

1813. 23. Marts. Instr. for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. § 15. ang. Paatale for Handel med Arcana, m. m.

— 15. Juni. Instr. for Sundhedscoll. § 30. ang. Tilsyn med Arcana m. m.

1834. 9. Decbr. Skriv. ang. Lægernes formeentlige Ret til at præparere Arcana m. m.

1847. 11. Marts. Circ. ang. at saakaldte Arcana ikke maa falholdes af Andre end Apothekere, samt Forbud mod deres Anmeldelse i Avertissements-Tiderne.

1849. 18. Juli. Skriv. ang. at Gigtkjæder egentlig ikke kunne henregnes til Arcana.

Arsenik. (See Gift.)

Blodrensende Draaber. (See Udsalg fra Apotheket.)

Blysukker. (See Gift, Udsalg fra Apotheket, samt Medicamenthandel af andre end Apothekere.)

Blyvand. (See Udsalg fra Apotheket, samt Medicamenthandel af andre end Apothekerne.)

Borgerlige Byrder.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 12. ang. Fritagelse for borgerlige Byrder,

(forsaavidt Apothekerne ingen anden borgerlig Næring bruge, uden det Apotheket vedkommer.)

1688. 20. Marts. Rescr. ang. Fritagelse for Paalæg for Apothekerne i Nakskov.

1735. 12. Febr. Rescr. ang. en Apothekers Fritagelse for borgerlig og Byens Tyngde. (Bye- og Grundskat.)

1772. 7. Marts. Prom. ang. en Apothekers Fritagelse for at svare Næringsskat af Handel med Viin, Urter og Specerier.

1776. 20. Juli. Prom. ang. hvorvidt Apothekernes Frihed for Næringsskat strækker sig.

1784. 6. Novbr. Prom. ang. hvorvidt Apothekeren i Kolding bør til Næringsskat ansættes.

1786. 8. April. Pr. ang. Apotheker Ingversens Næringsskat i Fredericia.

— 29. April. Prom. ang. en Apothekers Fritagelse for Indqvarteringsskat.

1787. 2. Juni. Prom. ang. en Apothekers Fritagelse for borgerlig Tyngde og Afgift, da han iøvrigt betaler Grund- og Indqvarteringsskat.

— 27. Octbr. Prom. ang. en Apothekers Fritagelse for Næringsskat.

1790. 2. Octbr. Prom. ang. at en Apotheker tager Borgerskab, naar han driver borgerlig Næring, dog Fritagelse for Indqvartering in natura.

1791. 16. Juli. Prom. ang. en Apothekers Fritagelse for Næringsskat.

1815. 4. April. Skriv. ang. at Apothekere ikke erlægge Næringsskat af Apothekhandelen.

1816. 3. Octbr. Skriv. ang. at der ikke skal erlægges Afgift til Statskassen af Materialisters Borgerskab.

1820. 15. Jan. Skriv. ang. at Apothekerne ikke ere frie for Fattig- og Skole-Skat.

1823. 4. Marts. Skriv. ang. at Apothekerne ikke kan paalægges Næringsskat, fordi de handle med Viin og Urtekram.

1830. 19. Octbr. Skriv. ang. at de paa Apothekerne i Kjøbenhavn ansatte pharmaceutiske Candidater ere frie for borgerlig militair Tjeneste.

1832. 17. Marts. Skriv. om Pharmaceuters Fritagelse for at indtræde i Borgercorpserne.

1833. 12. Octbr. Skriv. ang. at Apothekerne ere berettigede til at sælge Brændeviin, uden deraf at svare Næringsskat.

1836. 17. Marts. Skriv ang. at Apothekere ere fritagne for at overtage Overformynderibestillingen.
1838. 17. April. Skriv. ang. at Apothekere ikke ere pligtige at tage Borgerskab.
1843. 25. Novbr. Resol. ang. Betingelser for et Apotheks Anlæg paa Kjobenhavns Norrebro: Apothekerens Pligt at tage Borgerskab og svare Næringsskat.
1846. 28. Octbr. Resol. ang. Apothekernes Fritagelse for Næringsskat, med Undtagelse af Stadens Nørrebro.
1849. 17. Marts. Skriv. ang. hvorvidt Medhjælpere kunne fritages for militair Tjeneste ifølge Værnepligten.
Borgercorpserne. (See Borgerlige Byrder.)

Bornholm.

1804. 17. Aug. Rescr. ang. hvilke Vare Apothekerne ene, og hvilke tillige Kjøbmændene paa dette Land maae udsælge.
1807. 21. Novbr. Prom. ang. Apothekets Visitation.
1810. 15. Septbr. Prom. ang. at Apothekerne kan tage 12 pCt. over Taxten, saalænge Krigen varer.
1818. 28. April. Skriv. ang. Salget af Gratia prob.
1819. 22. Mai. Skriv. ang. at Landchirurgen maa under visse Betingelser dispensere Medicin.
Botanik. (See Examen og Underviisningsvæsenet.)
Brækmidler. (See Udsalg fra Apotheket.)
Chemie. (See Examina.)
Chemisk Laboratorium. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)
Chemisk Undersøgelse. (See Honorar.)
China, Chinabark, Chinin. (See Udsalg fra Apotheket.)
Chocolade, Sundhedschocolade. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekerne, Privil. og Gaard.)
Collegium medicum. (See Sundhedscollegium.)
Conditorier. (See Gift, Forgiftning.)
Corpus medicamentor. portatile. (See Dispensering, Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)
Dispensator. (See MilitairEtaten.)

Dispensering. (Jus dispensandi.)

1672. 4. Decbr. Fdn. § 27. ang. at ingen Læger maae herefter holde

offentlig Apothek, samt angaaende Betingelser til at maatte tillave og sælge visse sær og besynderlige Medicamenter (Arcana). § 28 ang. Betingelserne for de ældre Chirurgers eller Barberers Tilladelse til at tillave og sælge Medicin, samt Materialets Indkjøb paa Apothekerne.

1714. 30. Novbr. Fdn. ang. hvorvidt Jordemødres Dispens. strækker sig.

1773. 30. Decbr. Rescr. ang. tvende Lægers Udsalg af Medicin og hvor den skal indkjøbes.

(1794. 5. Septbr. Fdn. § 6.)

(1809. 17. Jan. Pl.)

1816. 28. Juni. Rescr. ang. Lic. practic. tilligemed jus dispensandi. Isl.

1818. 4. Marts. Instrux for Stifts- og Landphysici i Danmark. § 19. Tilladelse til paa Reiser at have et lidet Corp. medic. port. men ikke selv dispensere.

— 4. Marts. Instrux for Districtschirurger. § 18. ang. det Samme.

1819. 22. Mai. Skriv. ang. Tilladelse til Dispensering for Landchirurgen paa Bornholm under visse Betingelser.

1823. 12. Aug. Resol. ang. Tilladelse for Districtschirurgen paa Romø til Dispensering.

1824. 25. Febr. Instr. for Landphysic. paa Isl. § 19. om et Corp. med. port.

— 25. Febr. Instrux for Districtschirurger paa Isl. § 16 og 18. om jus dispensandi for Districtschirurger.

1832. 10. April. Skriv. om Districtslægers Ret til at dispensere til et Sygehuus om ogsaa et Apothek er i Nærheden m. m.

1834. 9. Decbr. Skriv. om Lægers Ret til at præparere og dispensere Medicamenter i Danmark.

1835. 28. Marts. Resol. hvorved en practiserende Læge i Ballerup tillades at dispensere Medicin til hans Patienter.

1836. 28. Juli. Skriv. ang. de Lægemidler, der maae være indbefattede i Lægernes corp. medic. port. samt enkelte Lægers befalede Dispensering.

— 2. Aug. Skriv. ang. de homoopathiske Lægers Ret til selv at dispensere deres Medicamenter.

1838. 6. Novbr. Resol. ang. Tilladelse for Lægen paa Frysenborg at dispensere Medicin.

1841. 9. Marts. Skriv. ang. Lægernes fremdeles Berettigelse til selv at dispensere Medicin til deres Patienter, samt at deres Forsyning skal skee fra Stedets Apothek. (Isl.)

— 10. Decbr. Resol. ang. at Lægerne i Vestindien ikke maae dispensere Medicamenter, undtagen til Plantagernes egne Syge.

1848. 19. April. Skriv. ang. Lægers Dispensering under locale Forhold.

1856. 26. Juli. Skriv. ang. Tilladelse for en practiserende Læge i Ballerup til Forsyning og Dispensering af Medicin, med sædvanlige Betingelser.

Districtschirurger. (See Instruxer.)

Drastiske Midler. (See Udsalg fra Apotheket.)

Droguister. (See Materialister og Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)

Dyrlæger. (See Gift, Udsalg fra Apotheket.)

Eed og Eedsaflæggelse.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 11. ang. Eedsaflæggelse for at faa Bestallingsbrev paa at være Apotheker. § 12 og 13. ligeledes for at kunne overtage Bestyrelsen af et Apothek.

1832. 1. Decbr. Skriv. ang. hvorledes den for Apothekerne befalede Eed aflægges.

1838. 20. Marts. Skriv. ang. Indholdet af den for Provisorer foreskrevne Eed, og at den i Kjøbenhavn skal aflægges for Magistraten.

1851. 6. Jan. Skriv. ang. at Apothekereden bortfalder, som overflødig, (samt den gamle Eedsformular).

1855. 9. Mai. Skriv. ang. den Eed, som en Provisor har at aflægge, ved Overtagelsen af et Apotheks Bestyrelse.

Examina.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 11. ang. at Ingen kan holde Apothek og faa Bestallingsbrev derpaa, førend efter aflagt Examen og erholdt Dygtighedsbeviis dertil af Falcultatis med. doct. og Apothekerne i Kjøbenhavn. § 12 og 13 ligeledes angaaende samme Betingelser for Bestyrelsen af et Apothek.

1754. 19. April. Rescr. Slutn. ang. at et Apothek kun kan sælges til en examineret Person, bekvem til et Apothek at forestaae.

1765. 3. Decbr. Rescr. ang. at en 12 Aars theologisk Candidat kan antages til Examen pharmaceut.

(1792. 11. Febr. Circ. ang. at et Apothek ikke maa tilslaaes paa Auctioner Andre end Saadanne, som have lært Apothekerkonsten vedborligen og paa den befalede Maade.)

1793. 9. Febr. Prom. ang. at Exam. pharm. kan tages i Isl.

— 20. Juli. Prom. ang. et Apotheks Oprettelse og Exam. pharm. (Norge.)

1794. 24. Jan. Bevill. paa at tage Apotheker-Examen i Island.

1811. 9. Febr. Prom. ang. at Apothekernes Medhjælpere skulle være examinerede af Stifts-Physici, samt meddeles Attest om deres Duelighed.

— 20. April. Prom. ang. hvem det tilkommer at examinere Apothekernes Medhjælpere i Sorø.

— 13. Aug. Prom. indeholdende nærmere Bestemmelser om Medhjælperes Examen.

1813. 23. Marts. Instrux for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. § 13. om Examination i hans Physicat af Apotheker-Lærlinge ifølge Prom. 9. Febr. 1811.

1818. 4. Marts. Instrux for Stifts- og Landsphysici i Danmark. § 16. ang. Examination af Apothekernes Disciple.

1824. 25. Febr. Instrux for Landphysicus i Isl. § 16. om Examination af Apothekernes Disciple.

1825. 4. Octbr. Pl. ang. den Betaling der tilkommer Physicus for et Apotheker-Subjects Prøvelse.

1828. 2. Juni. Fdn. ang. nærmere Bestemmelser om den pharmaceutiske Examen.

— 9. Decbr. Resol. ang. Omfanget af den pharmaceutiske Examens forskjellige Discipliner.

1833. 19. Febr. Skriv. ang. at en pharmaceutisk Candidat kan drive et Brændeviinsbrænderie uden at underkaste sig Examen.

1838. 4. Juli. Resol. ang. Censorer ved den mundtlige Deel af den pharmaceutiske Examen.

— 14. Septb. Bekjendtgjørelse ang. en almindelig Forberedelses-Examen ved Kjøbh. Universitet for Pharmaceuter &c.

1849. 22. Aug. Bekjendtgjørelse ang. en Forandring i den nuværende saakaldte Physicat-Examen.

1850. 10. Jan. Skriv. om Forstaaelsen af Post VI i Bekjendtg. af 22. Aug. 1849. ang. Omkostning ved Physicats-Examen.
— 10. Octbr. Bekjendtg. ang. nogle Forandringer i den alm. Forberedelses-Examen.
1851. 25. Octbr. Bekjendtg. ang. en Forandring i Henseende til Tiden for Afholdelsen af den pharmaceutiske Examen. (See tillige Noten.)
— 20. Decbr. Skriv. ang. at Vidnesbyrd om bestaaet Medhjælper-Examen skal skrives paa stemplet Papir som Testimonier.
1857. 1. Aug. Bekjendtg. ang. en forandret Indretning af den alm. Forberedelses-Examen ved Kjøbenhavns Universitet.
Farver. (See Gift.)

Fattigvæsen.

1772. 18. Marts. Resol. ang. 2) at 400 Rdl. skjænkes til frie Medicamenter til Fattige i Island.
1784. 17. Marts. Rescr. ang Revision af Apotheker-Regninger.
1792. 9. Novbr. Rescr. ang. Leverance af Medicin til Fattigvæsenet mod 30 pCt. Rabat.
1799. 20. Marts. Fdn ang. en Pharmac. pauper. som Regel for Læger i deres Forskrivning af Medicin paa offentlig Bekostning.
— 1. Juli. Plan for Fattigvæsenets Indretning: Accord med Apothekerne og hvad der er at iagttage ved Recepter og Regninger.
1802. 5. Febr. Rescr. ang. Apotheker-Regninger til et Amts-Sygehuus.
1807. 6. Octbr. Prom. ang. Regnskaberne over frie Medicamenter til Fattige og Tugthuset. (Isl.)
1816. 1. Juni. Skriv. ang. Apothekerens aarlige Regnskab for den til frie Medicamenter til Fattige skjænkede Sum. (Isl.)
1820. 16. Septbr. Circ. ang. Fordelingen af Medicamentpenge til Fattige. (Isl.)
1824. 7. Decbr. Circ. ang. Revision af Medicamentregninger.
1826. 26. April. Resol. ang. Udgivelsen af en Pharmacopæa til Brug for offentlig Praxis. (See Resol. af 15. Marts 1843.)
1828. 23. Jan. Resol. ang. Prisen paa Medicin, der forskrives pundeviis paa offentlig Bekostning.
1831. 20. Septbr. Resol. ang. at Kjøbenhavns Fattigvæsens Dispensationsanstalt ei bør ophæves.

1843. 15. Marts. Resol. ang. Udkast til en ny **Phamacopæa** for den offentlige Praxis. § 5. — skal Glas, Æsker o. s. v. udleveres, maa dette udtrykkelig opgives af Lægerne paa Recepten, da i modsat Fald Apothekeren ikke har at fordre Betaling derfor. § 6. Ingen Apotheker maa udlevere flere Gange paa een og samme Recept, med mindre Lægens „**reiteretur**" for hver Gang findes anført med Navn og Datum. § 7. Lægerne gjøres opmærksomme paa Resol. af 23. Jan. 1828. (See denne.) Under samme Betingelser leveres ogsaa herefter **Sapo viridis** og **Avena decorticata.**

1851. 13. Febr. Skriv. ang. at Apothekerne ikke ere pligtige at give Credit med Betalingen for Medicamenter til Fattige til Regnskabsaarets Udgang.

— 25. Febr. Skriv. ang. Ophævelsen af Fattigvæsenets Dispensationsanstalt samt Accord med Kjøbenhavns Apothekere ang. Leverancen af Midicin.

— 30. Juli. Skriv. ang. Paategning af Fattigvæsenets Recepter.

— 8. Novbr. Skriv. ang. Apothekerregninger.

Feltapotheker. (See Apotheker-Personale og Militair-Etaterne.)

Felt-Hospitaler. (See Militair-Etaterne.)

Felt-Medicinalvæsenet. (See Militair.Etaterne.)

Filialapothek. (See Apotheker-Privil. og Gaard.)

Forfald.

(Bortreise, Sygdom og deslige.)

1672. 4. Decbr. Fdn. § 12 og 13. ang. en Provisors Antagelse, naar Apothekeren doer og efterlader Enke, eller i levende Live faaer Forfald.

1810. 24. Marts. Prom. ang. Apothekernes Forpligtelse at underrette Physicus om deres Bortreise (i flere Dage fra Apotheket.)

1822. 19. Jan. Skriv. ang. Fremgangsmaaden, naar en Apotheker døer eller gjør Opbud.

1823. 18. Jan. Skriv. ang. hvorledes der skal forholdes, naar et Apothek udlægges en Creditor, eller naar Apothekeren fallerer, døer eller bortreiser, samt i Ildebrandstilfælde.

1823. 20. Septbr. Skriv. ang hvorvidt en Apotheker kan beholde sit Privilegium, naar der i hans Gaard og Inventarium er skeet Udlæg for Gjæld.

Forgift. (See Gift.)

Færøerne.

1790. 13. Aug. Fdn. ang. Vægt for Apotheker-Varer.

1833. 19. Octbr. Skriv. ang. Udvidelse til Færøerne af Pl. 26. Juli 1831.

Garnisons Hospitalet. (See Militair-Etaterne.)

Gebyr. (See Privil. og Gaard.)

Gift.

(Forgiftning, Forholdsregler desangaaende.)

1672. 4. Decbr. Fdn. § 21 og 22. ang. Gifts og skarpe Midlers Behandling, Opbevaring og Udsalg.

1733. 27. April. Rescr. ang. Indskjærpelse af Apothekernes og alle Andres Pligter i Henseende til giftige Sagers Forvaring og Forhandling.

1764. 13. April. Rescr. ang. Forsigtighed af Apothekerne med Gifts Udsalg, og at Urtekræmmerne ei maae sælge Gift.

1779. 12. Marts. Rescr. ang. Forsigtighed med at sælge og bevare Forgift. (Norge.)

1796. 1. April. Fdn. ang. Forsigtigheds-Regler, der bør følges ved Salg og Handel med Gift.

1812. 15. Septbr. Skriv. ang. Tilladelse for Apothekerne imod Recept at udlevere Gift og Lægemidler til Dyrlæger, der have fremviist deres Testimonium m. v.

1814. 27. Septbr. Pl. ang. at Bestemmelser for Gifts Udsalg, ogsaa skal gjælde om Rævekager.

1830. 4. Febr. Skriv. ang. hvorvidt der fra Apothekerne kan udleveres Rottekrudt efter Lægers Recepter.

1831. 26. Juli. Pl. ang. Kjønrøgs Tilsætning til Arsenik forend det udsælges til Brug imod Rotter eller andre skadelige Dyr.

— 21. Septbr. Rescr. ang. at Fdn. af 1. April 1796 om Giftsalg udvides til Vestindien.

1835. 6. August. Pl. ang. at Handlende bør iagtage fornøden Sikker-

hed i Henseende til Svovlsyre og andre lignende farlige Gjenstande (udvidet til Vestindien).

1836. 21. Decbr. Circ. ang. Oplysning om uskadelige Farver til Diviser, Oblater og Legetøi.

1837. 2. Febr. Skriv. ang. Udlevering af Rottekrudt til Kammerjægere, samt at Rottekrudt ikke maa udleveres uden Tilsætning af Kjønrog.

— 1. Aug. Skriv. ang. Materialisternes Berettigelse til at handle med Gift.

1843. 19. April. Pl. indeholdende nærmere Bestemmelser i de gjældende Anordninger ang. Handel med Gift (udvidet til Vestindien med nogle Modificationer).

1844. 2. Marts. Circ. ang. Arseniks Anvendelse til Creaturvadsk.

— 18. Mai. Circ. ang. Formularer til Requisitioner om Arsenik mod Udtøi m. m. samt til Præsteattester.

1847. 9. Marts. Skriv. ang. de saakaldte Kammerjægeres Berettigelse til at requirere Gifter udleverede fra Apothekerne, og om Salg af Phosphorpiller og Phosphorpræparater.

1851. 20. Decbr. Skriv. ang. Tilberedelse og Udsalg af et Phosphorpræparat til Fordrivelse af Rotter.

Gratia probat. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)

Hallisk Medicin. (See Arcana, Materialisterne og Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)

Hof-Apotheker. (See Apotheker-Personale.)

Homoopathisk Lægemethode. (See Qvaksalveri.)

Honorar.

1825. 4. Octbr. Pl. ang. den Betaling der tilkommer Physicus for et Apothekersubjects Prøvelse.

1833. 23. Juli. Skriv. ang. Pharmaceuters Betaling for Undersøgelse af et Giftmord.

1849. 22. Aug. Bekjendtg. ang. Physicat-Examen. Post VI og VII.

1850. 10. Jan. Skriv. ang. Forstaaelsen af Post VI i Bekjendtg. af 22. Aug. 1849.

Hospitals-Apothek. (See Privil. og Gaard.)

Igler. (See Udsalg fra Apotheket, samt Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.

Indberetninger. (See Medicinalberetninger.)
Jordemødre. (See Udsalg fra Apotheket.)

Instruxer.

1772. 10. Mai. Instruction for Apotheker B. Johnsen. (Island.)
1787. 21. Setbr. — for Landphysicus paa Island i Henseende til Apothekerne.
1797. 20. Juni Rescr. indeholdende Instrux for en Provisor.
1799. 20. Marts. Fdn. ang. en Pharmac. pauper. som Regel for alle Medici og Chirurgi i Forskrivning af Lægemidler paa offentlig Bekostning. (cfr. Resol. 15. Marts 1843.) (See Fattigvæsen.)
1810. 7. Febr. Instruction for det norske Sundhedscollegium.
1813. 23. Marts. Instruction for Stadsphysicus i Kjøbenhavn.
— 15. Juni. Instrux for Sundhedscollegiet. § 1. 4. 7. ang. Asses. pharmaciæ. § 19. 24. 30. ang. Collegiets Pligter i Henseende til Apothekervæsenet.
1818. 4. Marts. Instrux for Stifts- og Landphysici i Danmark.
— 4. — — for Districtschirurger i Danmark.
1823. 10. Marts. Regl. for de danske Felthospitaler. 13 Cap. (Om Apotheket og Apothekernes Pligter.)
1824. 25. Febr. Instrux for Landphysicus paa Island.
— 25. — — for Districtschirurgerne paa Island.

Island.

1772. 18. Marts. Resol. ang. Apothekets Adskillelse fra Landphysicatet.
— 10. Mai. Instrux for Apotheker B. Johnsen.
1774. 11. April. Resol. ang. Forholdet imellem Landsphysicus og Apothekeren m. v.
1775. 8. April. Skriv. ang. Medicament-Pengene m. v.
1780. 1. Marts. Rescr. ang. Deling af Gaarden Næs mellem Landphysicus og Apothekeren.
— 15. April. Skriv. ang. Udbetaling af Chirurgernes Contingenter af Medicamentpengene.
1784. 18. Juni. Fdn. ang. Vægt og Maal.
1786. 18. Aug. Resol. ang. Udbetaling af den kgl. Kasse til Apotheket, hvad dette hidtil har nydt af Handelen.
1787. 21. Septbr. Instr. for Landphysicus i Henseende til Apotheket.

1791. 21. Mai. Prom. ang. at Skiftet efter Apothekere m. Fl. tilhører den verdslige Jurisdiction.
1793. 9. Febr. Prom. ang. at Examen pharmaceut. kan tages hos Physicus.
— 27. April. Skriv. ang. Forbedring af Apothekerens Løn.
1794. 24. Jan. Bevill. paa at maatte tage Apotheker-Examen.
1797. 28. Marts. Skriv. ang. Godtgjørelse for Fragt for Apotheker-Varer.
— 16. Septbr. Prom. ang. Forbud mod Medicamenthandel under Straf af Confiscat. og Mulct, uden af de priviligerede Apothekere.
1799. 16. Aug. Bevill. for M. Ormson, som Apotheker ved Næs-Apothek.
1800. 26. April. Skriv. ang. Apothekerens Løn, m. v.
1801. 27. Jan. Bevill. for Gudbrand Vigfusson som Apotheker ved Næs Apothek.
— 28. Jan. Reskr. ang. Entledigelse af Apotheker M. Ormson og Ansøgning om Pension.
— 5. Decbr. Skriv. ang. Tilladelse for Apothekeren til at flytte fra Næs til Reykjavik.
1807. 6. Octbr. Prom. ang. Recepter at vedlægges Regnskaber over frie Medicamenter til Fattige og Tugthuset.
1808. 4. Juni. Skriv. ang. Regningers Revision og Paategning af Landphysicus.
— 30. Juli. Skriv. ang. aarlig Fortegnelse over Apothekets Forraad af Medicamenter.
1816. 1. Juni. Skriv. ang. Apothekerens Regnskab for det til Fattigmedicin bevilgede Beløb.
— 28. Juni. Reskr. ang. Licent. practic. for J. Jonsen.
1817. 8. April. Skriv. ang. venia practic. for G. Gunnarsen.
1818. 19. Aug. Resol. hvorved Apotheker Vigfussen tillades at tage 10 pCt. over den for Danmark fastsatte Taxt.
1819. 19. Juni. Skriv. ang. hvorledes der skal forholdes med nogle hos en uberettiget Handlende confiskerede Medicamenter.
— 6. Juli. Circ. ang. Anvendelsen af 80 Rdl. til Medicamenter for Fattige.
— 17. Decbr. Bevill. til et Apotheks Anlæg i Oefjords Kjøbstad.
1820. 25. Marts. Circ. ang. Lægernes Betaling for Medicamenter.
— 27. Mai. Skriv. ang. at Medicinaltaxten for Danmark er gjældende i Island med Forhøielse af 10 pCt.

1820. 16. Septbr. Circ. ang. Fordelingen af Medicamentpengene til fattige Syge.
1823. 30. Mai. Bevill. for N. N. at være Apotheker ved Næs-Apothek.
1824. 25. Febr. Instr. for Landphysicus paa Island.
— 25. Febr. Instr. for Districtschirurgerne paa Island.
1825. 5. Febr. Skriv. ang. Handel med Harlemmerolie.
— 9. Juli. Skriv. ang. Lægernes Indkjøb af Medicin.
1838. 26. Mai. Bevill. ang. Oprettelsen af et Apothek paa Stikkesholm. (Till.)
1839. 27. Marts. Resol. ang. Fattigmedicamenters Uddeling ved Lægen i Hunevands Sysſel.
1840. 11. April. Bevill. for N. N. at gjenoprette et Apothek i Oefjords Handelssted.
1841. 9. Marts. Skriv. ang. Lægernes Forpligtelse at forskrive Medicin til deres Forsyning fra et af Islands Apotheker.
— 9. Marts. Skriv. ang. at Apothekeren paa Stikkesholm erholder Andeel af Fattigmedicamentpengene. (Till.)
1845. 11. Febr. Skriv. ang. at Pl. 15. Juni 1844. om den nye Medicinaltaxt ligefrem er anvendelig paa Isl.
1852. 16. Febr. Skriv. ang. Andeel af Fattigmedicamentpenge for Apothekeren paa Oefjord. (Till.)

Kaffesurrogater, Agern Kaffe. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekere.)
Kager, Farver til disse. (See Gift.)
Kammerjægere. (See Gift.)
Kjøbmænd. (See Medicamenthandel af Andre en Apothekerne.)
Kloge Folk. (See Qvaksalveri.)
Kobolt. (See Gift.)
Kongeguult. (See Gift.)
Laboratorium. (See Apotheker-Privil. og Gaard, og Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.)
Landphysici. (See Instruxer.)

Lægepraxis, privat.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 4. ang. at ingen uden Læger (promoti Medici) maa tilstedes at forskrive Medicin indvortes; Alle andre skal sig derfra entholde. § 12. ang. Apothekernes

Tilladelse at meddele en Patient et ei farligt Medicament, men ikke befatte sig med Praxis.

1794. 5. Septbr. Fdn. 6) ang. Tilladelse at practisere (jus practicandi).

1800. 8. Febr. Skriv. ang. Afslag paa nogle Bønders Ansøgning for en Kone at faae Tilladelse til Praxis.

1816. 28. Juni. Rescr. ang. Lic. practicandi. (Isl.)

1817. 8. April. Skriv. ang. venia practicandi. (Isl.)

Maal og Vægt. (See Udsalg fra Apotheket.)

Magnetisme. (See Qvaksalveri.)

Materia medica. (See Examen og Underviisn. Væs.)

Materialister.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 22. ang. at Materialister og alle Andre forbydes under høieste Straf, at forhandle Arsenik og Sublimat uden til Apothekerne alene. § 29. ang. at Materialister ikke maa sælge Medicamenter og Materialier, som egentlig til Apotheket henhører.

1687. 19. Novbr. Fdn. ang. hvad Materialisterne og Drogvisterne m. f. maa falholde tilligemed Apothekerne.

1807. 15. Mai. Pl. hvorved forbydes Salg af hallisk Medicin, undtagen Apothekere og Materialister.

1813. 23. Febr. Skriv. ang. hvorvidt Ret til en gros Handel med visse Medicamenter for Materialister og Andre tillades. m. v.

— 23. Marts. Instr. for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. § 14. ang. Tilsyn med Materialisters og andre Handlendes Udsalg.

1816. 3. Octbr. Skriv. ang. at der ei skal erlægges Afgift til Statskassen af Materialisters Borgerskab.

1818. 4. Marts. Instr. for Stifs- og Landphysici i Danmark. § 15. i Slutn. ang. Tilsyn med Materialister, Droguister og Laboranter.

1828. 28. Marts. Bevilling for N. N. til Material- og Drogueri-Handel i Randers.

1835. 28. April. Bevill. til Material- og Drogueri-Handel.

1837. 1. Aug. Skriv. ang. Materialisternes Berettigelse til at handle med Gift.

1843. 19. April. Pl. ang. Handel med Gift. § 3 og 4.

1858. 4. Jan. Skriv. ang. Ansøgning om at drive Material- og Drogueri-Handel.

1858. 13. Decbr. Rescr. ang. en Commissions Nedsættelse forat ordne Forh. mellem Apothekernes og Materialisternes Handelsret.
Medicamenter. (See Medicinalvarer.)
Medicament-Regninger og Regnskaber. (See Taxt og Regninger.)

Medicinalberetninger.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 24. ang. hvorvidt Apothekeren og hans Folk skal aabenbare, hvad de erfare om en Patients Sygdom.
1774. 31. Aug. Rescr. ang. en Apothekers Forpligtelse at angive, naar venerisk Sygdom skulde mærkes.
1803. 20. Decbr. Circ. ang. hvad af Lægerne til Øvrigheden, og af denne til Sundhedscollegium aarligen skal indberettes.
1809. 17. Jan. Pl. ang. en Fortegnelse over alle autoriserede Læger.
1810. 24. Marts. Prom ang. Apothekernes Forpligtelse at underrette Physicus om deres Bortreise (i flere Dage fra Apotheket).
1822. 19. Jan. Skriv. ang. hvorledes der skal forholdes, naar et Apothek udlægges en Creditor, eller naar Apothekeren fallerer, døer eller bortreiser.
Medicinal-Taxt. (See Taxt og Regninger.)

Medicinalvarer.

A. Oplag i Apotheket.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 15 og 16. ang. Varers Anskaffelse og Opbevaring. § 20 og 21. ang. Redskaber til Medicinens Tillavning, egne Kar til Gift og § 22. om disses Opbevaring i eget Gjemme og inden egne Laase. § 25. ang. Apothekets Forsyning med gode og tilstrækkelige Varer, og hvorledes forholdes i Forsømmelses Tilfælde.
1733. 27. April. Rescr. ang. giftige Sagers Forvaring og Forhandling.
1772. 16. Juli. Fdn. ang. Apothekernes Forpligtelse at forsyne deres Officiner efter Pharmacopæen (denne Forpligtelse gjentages ved hver ny Pharmacopæ).
1806. 3. Jan. Resol. i Slutn. ang. Anskaffelse af Varer paa Physici og Lægernes Forlangende, samt hvad mere skal forefindes paa Apothekerne.
— 1. Marts. Circ. ang. gl. og nyt Navn af hvert Lægemiddel paa Apothekernes Apparater.

1808. 30. Juli. Skriv. ang. aarlig Fortegnelse over Apothekets Forraad af Medicamenter. (Isl.)

1809. 17. Jan. Pl. 7) ang. Tilstedeværelse paa ethvert Apothek i Kjøbenhavn af en Fortegnelse over alle autoriserede Læger.

1811. 30. Marts. Prom. ang. Apothekernes Anmeldelse til Provideringscommissionen om Forsyning og Forbrug af Varerer (interimist. under Krigen).

1823. 10. Marts. Regl. for de danske Felthospitaler. 13 Cap.

1829. 7. Febr. Skriv. ang. at gl. og nyt Navn paa Apothekernes Apparater, ikke behøver at overholdes i Vestindien.

1850. 25. Juli. Bekjendtg. ang. Indførelsen af en ny Pharmac. dan. og Apothekernes Forpligtelse at forsyne deres Officiner derefter.

B. Udsalg fra Apotheket.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 12. ang. Tilladelse at meddele en Patient efter Begjæring et ei farligt Medicament, naar Lægen ikke er tilstede. § 17. ang. at ingen Tilberedelse eller noget Udsalg maa skee, efter utilbørlige og farlige Recepter, til mistænkte Personer. Indskrivning af Lægernes Recepter i en dertil forordnet Bog, samt disses Tilbagelevering naar de betales. § 18. ang. Apothekernes Tilladelse at sælge alle Slags Viin, Urter og Specerier. § 19. ang. at Medicinens Tilberedelse og Udlevering skal skee uden Ophold, (at Apotheket altid skal holdes aabent, at Apothekeren eller een af hans dygtige Svende altid skal være tilstede), samt afhænde Medicinen uden contant Betaling i paakommende Tilfælde. § 22. ang. Gifts og skarpe Midlers Udsalg.

1686. 6. Febr. Fdn. ang. Afregnings Berigtigelse for crediterede Varer.

1698. 10. Jan. Fdn. om Vægt og Maals Indrettelse.

1707. 12. Febr. Aabent Brev, om at Apothekerne skulle i Udsalg lade sig nøie med den generale Apotheker-Taxt og Anordning.

1714. 30. Novbr. Fdn. ang. hvad der bør iagttages i Henseende til Salg af Medicin til Jordemødre.

1733. 27. April. Rescr. ang. Udsalg af Gift.

1735. 12. Marts. Fdn. ang. Tilladelse for Apothekerne at have Ud-

salg af Medicin, „hvis til de Syges Vederkvægelse behøves", Nat og Dag, til alle Tider.

1764. 13. April. Rescr. ang. Indskjærpelse af Forsigtighed med Gifts Udsalg

1770. 20. April. Rescr. ang. at Politimesteren ikke bør eftersee Maal og Vægt paa Apotheket. (Norge.)

1772. 16. Juli. Fdn. ang. Apothekernes Forpligtelse at rette sig efter Pharmacopœen og Taxten.

1796. 1. April. Fdn. ang. Handel med Gift.

1797. 25. Novbr. Prom. ang. at Apothekerne ei maa afhænde Brækmidler, Opium og Blyvand uden Recept. (Ophævet i Henseende til Blyvand.)

1797. 2. Decbr. Prom. ang. at en Apotheker ikke har forseet sig ved at nægte Credit.

1798. 31. Mai. Plac. ang. Forbud og Straf for Apothekerne at sælge Brækmidler, Blodrensende Draaber og andre drastiske Midler, uden efter en legitimeret Læges Recept.

1799. 1. Juli. Pl. ang. Udlevering af Medicamenter, Recepters Paategning.

1805. 14. Juni. Fdn. ang. Apothekernes Forpligtelse at rette sig efter den nye Pharmacopœ og Taxt.

1808. 12. Novbr. Prom. ang. Forholdsregler ved Udlevering af Medicamenter, Recepters Paategning.

1809. 17. Jan. Pl. ang. Jagttagelse ved Lægemidlers Udlevering efter Recept fra Apothekerne.

— 28. Febr. Pl. ang. Udsalg af visse Lægemidler uden Recept (interimistisk under Krigen).

— 25. April. Pl. om Forbud mod Handel med China nova eller nægte China.

— 3. Octbr. Pl. ang. Udførsel og Handel med Rad. chinæ, Aloe & Arsenicum (interimist. under Krigen).

— 21. Octbr. Circ. ang. Lægemidlers Udlevering til Søefolk i den Kgl. Tjeneste.

1812. 21. April. Fdn. ang. Indskjærpelse af Taxtens Overholdelse m. v.

— 15. Septbr. Skriv. ang. hvad der bør iagttages ved Udsalg af Lægemidler og Gift til Dyrlægerne.

1813. 23. Marts. Instr. for Stadsphysicus. § 12. at Udsalgsprisen paa Medicamenter skeer efter Taxten.

1814. 27. Septbr. Pl. ang. Rævekagers Udsalg. (Ophævet.)

1818. 17. Novbr. Resol. ang. Levering af Medicin til Straffeanstalten, hvorledes forholdes.
— 17. Novbr. Skriv. hvorved et Forslag om, at det skulle forbydes Apothekerne at sælge under Taxten, forkastes.
1820. 11. Marts. Circ. ang. at Mercurialsalve ikke maa udleveres fra Apothekerne uden Recept.
1828. 23. Jan. Resol. ang. Priis paa Medicamenter i pundeviis til offentlig Brug.
1830. 4. Febr. Skriv. ang. hvorvidt der fra Apothekerne kan udleveres Rottekrudt efter Lægers Ordination.
1831. 26. Juli. Pl. ang. Kjønrøgs Tilsætning til Arsenik forend det udsælges, til Brug imod Rotter o. s. v.
1833. 12. Octbr. Skriv. ang. Apothekernes Ret til Udsalg af Brændeviin.
1834. 16. Decbr. Skriv. om Utilladeligheden af Accorder imellem Læger og Apothekere om, at de Første skulle nyde visse Procenter af de Sidstes Indtægter.
1835. 11. Juli. Skriv. ang. et paatænkt Forbud mod Overeenskomst imellem Læger og Apothekere, hvorved de Første imod visse Procent forpligte sig til at forskrive Medicin fra et bestemt Apothek.
— 6. Aug. Pl. ang. Forsigtigtighed med Svovlsyre.
1836. 5. April. Instrux for Skibschirurger. 6) ang. Accorderen om Levering og Tilbagelevering af Midicin. (Till.)
1839. 15. Juni. Circ. ang. at Secale cornutum ikke maa udleveres mere end een Gang efter hver Recept.
1840. 6. Juni. Skriv. ang. at Salget af Elect. theriac. i Haandkjøb ikke maa skee uden Recept.
1843. 19. April. Pl. ang. Handel med Gift, § 5 og 6.
— 19. Septbr. Circ. ang. Handel med Blyvand.
— 15. Decbr. Skriv. ang. Taxation i Haandkjøb.
1844. 2. Marts. Circ. ang. Arseniks Anvendelse til Kreaturvadsk.
— 20. April. Skriv. ang. at Apothekerne ikke kan forbydes at sælge under Taxten.
— 18. Mai. Circ. ang. Formularer til Requisitioner om Arsenik mod Udtoi, samt Præsteattesterne desangaaende.
1845. 27. Novbr. Skriv. ang. hvorvidt Apothekerne ere pligtige at udlevere Medicin uden contant Betaling.
1847. 9. Marts. Skriv. ang. Salg af Phosphorpiller og Phosphor-

præparater, hvad der bør iagttages ved deres Udlevering m.m.
1847. 23. Octbr. Skriv. ang. hvorvidt Apothekerne ere forpligtige til at udlevere halve Portioner efter Recept, samt bestemme det minimum de vil sælge i Haandkjøb.
1848. 20. Aug. Skriv. ang. hvorvidt Tinct. opii s. kan udleveres uden Recept.
1850. 8. Jan. Skriv. ang. Taxation m. m.
— 25. Juli. Bekjendg. ang. Apothekernes Forpligtelse at rette sig efter den nye Pharmac. dan. og Taxt.
1851. 15. Febr. Circ. ang. Salg af Chloroform.
1855. 27. April. Skriv. ang. hvad Apothekere paa Landet bør iagttage under foreløbig Iglemangel.
— 18. Juli. Skriv. ang. Apothekernes Berettigelse til i Haandkjøb at udsælge Chinin.
1856. 22. Marts. Skriv. ang. hvorvidt Apothekernes Forpligtelse til at udlevere Medicin paa Credit strækker sig.
1857. 14. Decbr. Bekjendtg. ang. Indførelsen af justeret Medicinalvægt til Brug for Apothekerne.
1858. 27. Febr. Skriv. ang. Salg af Chloroform.

C. Medicamenthandel af Andre end Apothekerne.

(Uvedkommendes Handel, Forbud og Straf desangaaende.)

1660. 4. Decbr. Obet Bref. ang. at Uberettigede ikke maa gjøre Apothekeren i Viborg Indpas.
1662. 12. April. Obet Bref. ang. hvad Urtekræmmerne i Viborg tillige med Apothekeren maa handle med.
1665. 18. Marts. Rescr. ang. Forbud mod at gjøre Apothekerne Indpas.
1672. 4. Decbr. Fdn. § 27. 28. ang. Lægers Dispensationsret. § 29 og 30. ang. Forbud mod Udsalg af Medicin og Materialier, som egentlig til Apotheket henhører, samt Straf for Uvedkommendes Handel i saa Henseende.
1684. 29. April. Bartskjer-Laugsartikler. 7) ang. hvad der bør iagttages ved Tilladelse til Salg af Medicin.
1685. 7. Marts. Rescr. ang. Ordning imellem Apothekere og Sukkerbagere og Destillerere.
1687. 19. Novbr. Fdn. ang. hvilke Varer og Species Andre maae, tilligemed Apothekerne, falholde. (See Slutn. af denne Fdn.)

1690. 5. April. Forbud paa Medicamenters Indforsel fra fremmede Steder, undtagen af Apothekerne selv.
1701. 22. Octbr. Fdn. ang. Indskjærpelse af Politimesterens Instrux om utilladeligt Udsalg, hvorved andre skeer Indpas i deres Næring.
1704. 22. Jan. Bevill. (See Norge.)
1707. 12. Febr. Aabent Brev ang. en Apothekers Indsigelse mod Brændeviinsextraheren med Sukker eller Honning, hvilket ikke er forbudt.
1714. 30. Novbr. Fdn. ang. hvorvidt Jordemødres Forbrug af Medicin og Praxis strækker sig.
1715. 12. April. Rescr. ang. Apothekernes Beskyttelse mod Indpas.
1755. 23. Mai. Rescr. ang. Politi-Inqvisition. (Norge.)
1760. 22. Febr. Rescr. ang. Forholdet imellem Apothekere og Krambodhandlere. (Norge.)
1764. 13. April. Rescr. ang. Forbud mod Gifts Udsalg af Urtekr.
1771. 21. Juni. Rescr. ang. Borttagelse og Salg af Medicin hos Uberettigede.
1773. 19. Novbr. Rescr. ang. Politi-Inqvisition. (Norge.)
1774. 1. Decbr. Rescr. ang. Mulct for utilladelig Medicamenthandel samt Varernes Confiscation. (Norge.)
1779. 1. Decbr. Pl. ang. Udenrigs-Medicin og Arcana, som af Uvedkommende falbydes.
1782. 4. Jan. Rescr. ang. hvad Kjøbmændene i Holstebro have at rette sig efter i Salg af Apotheker-Vare.
1783. 17. Jan. Rescr. ang. at ingen uden Apothekerne maa sælge Medicamenter. (Norge.)
— 1. Marts. Rescr. ang. Mulct for utilladelig Medicamenthandel.
1791. 8. Jan. Prom. ang. Salg af et Arcanum.
— 14. Jan. Rescr. ang. hvad Kjøbmænd tilligemed Apothekere maa handle med. (Norge.)
1796. 1. April. Fdn. 1) ang. Forbud mod Handel med Gift. (Ophævet i Henseende til Blysukker.)
1797. 16. Septbr. Prom. ang. Forbud og Straf for al Medicament-Handel, uden af Apothekerne. (Island.)
1798. 9. Marts. Rescr. ang. Straf for Uvedkommende, som falholde Apotheker-Vare.

1804. 17. Aug. Rescr. ang. hvilke Vare Apothekerne ene, og hvilke tillige Kjøbmændene paa Bornholm maa udsælge.
1805. 14. Juni. Rescr. ang. det Samme for Kragerø. (Norge.)
1807. 15. Mai. Pl. ang. Forbud mod at sælge hallisk Medicin.
1808. 27. Septbr. Pl. og 14. Octbr. Fdn. ang. Forbud mod Udførsel og Handel med visse Lægemidler m. v. Oprettelse af almindelige Medicinal-Vare-Depots under Krigen.
1809. 25. April. Pl. ang. Forbud mod Handel med China nova ee r uægte China.
1811. 9. April. Bevill. ang. Veterinair-Skolens Udsalg af Veterinair-Lægemidler. (Till.)
1812. 23. Mai. Fdn. ang. Forbud om Apothekervarers Udførsel. (interim. under Krigen.)
1813. 23. Febr. Skriv. ang. Udsalg af visse Lægemidler og en gros Handel for Materialister m. v.
— 23. Marts. Instrux for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. § 14. ang. Tilsyn med Materialisters og andre Handlendes Udsalg, samt § 15. ang. Arcana.
1817. 14. Jan. Skriv. ang. Urtekr. Handel i Kjøbstæderne med Medicinalv.
1818. 4. Marts. Instr. for Stifts- og Landphysici i Danmark. § 18 ang. Uberettigedes Medicamenthandel og Giftsalg. § 19. Forbud mod Physici og Lægers Dispensering.
— 4. Marts. Instrux for Distictschir. § 17 og 18. ang. det Samme.
— 28. April. Skriv. ang. Salget af nogle Flasker Gratia probat.
— 12. Novbr. Skriv. ang. Forb. mod Fabrication af Sundhedschocolade.
1819. 19. Juni. Skriv. ang. hvorledes der skal forholdes med nogle paa Island confiskerede Medicamenter.
1820. 29. Jan. Circ. ang. en paatænkt nærmere Bestemmelse af Kjøbmændenes Handelsret med Apothekervare.
1821. 20. Marts. Skriv. ang. at en paatænkt nærmere Bestemmelse af de Vareforter hvormed Apothekerne alene maa handle, stilles i Bero.
1824. 25. Febr. Instr. for Landphysic. i Isl. § 18 ang. Uberrettigedes Medicamenthandel og Giftsalg. § 19 om Physici og Lægers Dispensering.
— 25. Febr. Instr. for Distictschir. paa Isl. § 17. ang. Uberettigedes Medicamenthandel. § 18. om Districtschirurgers jus dispensandi.

1825. 5. Febr. Skriv. ang. Handel med Harlemmerolie. (Isl.)
— 27. Septbr. Skriv. ang. at Barberer ere berettigede at sælge Igler.
1827. 17. Marts. Skriv. ang. Rescr. 4. Jan. 1782.
— 11. Aug. Skriv. ang. med hvilke Medicinalvarer Kjøbmænd ikke maa handle.
1828. 28. Marts. Bevill. for N. N. at anlægge et Laboratorium, samt føre Materialhandel.
1829. 7. Febr. Skriv. ang. Mulcten for ulovligt Salg af Medicin m. m. i Vestindien.
1831. 6. Mai. Rescr. ang. den polytechniske Læreanstalts Rettighed til Udsalg af dens Producter (f. Ex. **Reagentia**).
1832. 10. April. Skriv. ang. Kjøbmænds Ret til at handle med Apothekervarer og Districtslægens Ret til at dispensere til et Sygehuus.
1833. 9. Juli. Skriv. ang. Meddelelsen af Privilegium til Anlæg af en Fabrik til Tilvirkning af chemiske Producter, samt flere Bestemmelser desangaaende.
1835. 28. April. Bevill. for en pharmac. Cand. til i Aarhuus at anlægge et Laboratorium for pharmaceutiske og andre Varer, samt for Drogeri- og Materialhandel.
— 6. Aug. Pl. ang. at Handlende bør iagttage fornøden Forsigtighed med Svovlsyre og andre lignende farlig Gjenstande.
1837. 1. Aug. Skriv. ang. Materialisternes Berettigelse til at handle med Gift.
1839. 23. Novbr. Skriv. ang. at Udf. af Landet af Igler ikke kan forbydes.
1841. 10. Febr. Resol. ang. at Rosenborg Brøndanstalt maa sælge Carlsbadersalt.
1842. 23. Marts. Resol. hvorved Sundhedsbrøndanstalten forundes 10 Aars Eneret til Udsalg, under Forbeholb af den Apothekerne tilkommende Ret.
1843. 16. Febr. Skriv. ang. Forstaaelsen af Udtrykket „Medicinalvarer" i Kgl. Resol. af 10. Decbr. 1841. (Vestindien.)
— 19. April. Pl. ang. Handel med Gift, samt giftholdige Substantser til Farver.
— 19. Septbr. Circ. ang. hvad der skal iagttages ved Handel med Blyvand.
1844. 2. Marts. Skriv. ang. hvorvidt Handel med Blyvand udelukkende er forbeholdt Apothekerne.

1845. 2. Septbr. Skriv. ang. at det er fri Næring at brænde og male Agern, og at Handel med Agernkaffe ikke udelukkende tilkommer Apothekerne.
1847. 11. Marts. Circ. ang. at saakaldte Arcana ikke maa falholdes af Andre end Apothekere, samt Forbud mod Anmeldelser af dem.
— 21. Decbr. Skriv. ang. at Handel med Igler ikke udelukkende tilkommer Apothekerne.
1848. 1. Febr. Skriv. ang. at Salg af Medicinalvarer og Medicinkister fra strandede Skibe ikke er tilladt i mindre Partier ved Auctioner.
— 15. Septbr. Bevill. for N. N. at tilberede og falholde Kjøngsplaster.
1849. 18. Juli. Skriv. ang. at Handel med Gigtkjæder ikke strider imod Apothekernes Rettigheder.
— 9. Novbr. Bevill. for N. N. at erholde Privilegium som Opodeldoc-Fabrikant.
1851. 20. Decbr. Skriv. ang. Apothekernes Eneberettigelse til Forfærdigelse og Udsalg af et Phosphorpræparat til Rotters Fordrivelse.
1853. 18. Jan. Skriv. ang. hvorvidt Kjøbmænd ere berettigede at sælge enkelte og sammensatte Læggemidler for syge Kreaturer.
1857. 29. Decbr. Lov om Haandværks- og Fabrikdrift samt Handel og Beværtning m. m. § 32. om Kjøbmændenes Handelsberettigelse. § 33. om Detaillisternes Handelsberettigelse. § 35. ang. visse Artikler, der undtages herfra. § 46. om Materialister.
1858. 4. Jan. Skriv. ang. en Ansøgning om Tilladelse til Materialisthdl.
— 24. Juni. Skriv. ang. at Borgerskab som Kjøbmænd i Kjøbstæderne, hjemler ogsaa Ret til Materialisthandel.
— 13. Decbr. Reser. ang. en Commissions Nedsættelse ang. Ordningen af Forholdet mellem Materialist. og Apothek. Handelsret.

Medicinalvægt. (See Udsalg fra Apotheket.)
Medicinalvæsen. (See Sundhedscollegium.)
Medicamentpenge. (See Island.)
Mercurialsalve. (See Udsalg fra Apotheket.)
Mercurius, Mercurialia. (See Gift.)
Militaire. (See Militair-Etaterne.)
Militair-Apothek. (See Militair-Etaterne.)

Militair-Etaterne.

1812. 22. Juni. Skriv. ang. Bevill. for Apotheker G. at levere Medicin til Armeen.
— 1. Aug. Circ. ang. Forandringer i det militaire Medicinalvæsen. 1) Levering af Medicin in natura. 2) Oprettelse af et Militair-Apothek. 3) Overopsynet dermed.
— 26. Novbr. Skriv. til Apotheker G. ang. Regiments-Chirurgernes Forsyning med Medicin, samt hvad der bør iagttages i saa Henseende.
1813. 9. Febr. Rescr. ang. at Apothekerne skal levere Medicamenter til begge Militair-Etater imod $33^1/_3$ pCt. Fordeel over Indkjøbsprisen.
— 23. Marts. Circ. ang. hvad Apothekerne har at iagttage i Henseende til Regningers Affattelse over Medicamenter til Militair-Etaterne. (Afbenyttelse af en Pharm. milit.)
1815. 4. Septbr. Rescr. ang. Ophævelse af Overdirectionen for det militaire Medicinalvæsen m. m. ang. dens Forretninger.
1816. 27. Aug. Circ. ang. at Apothekerne skulle indsende specificerede Regninger hvert Halvaar over de Landmilitair-Etaten leverede Medicamenter.
1817. 1. Febr. Skriv. ang. at Apotheker P. Honorè i Fredericia leverer frit Medicin til militaire Syge sammesteds.
1819. 30. Marts. Skriv. ang. Taxten for Medicamenter der leveres til Militaireten.
1820. 5. Septbr. Skriv. ang. Forskrivning af tillavet Medicin fra det militaire Apothek.
1823. 16. (10.) Marts. Reglement for de danske Felthospitaler. 3 Cap. § 3. ang. Hospitalernes Forsyning med Medicin. 6 Cap. § 1. ang. det ved Hospitalerne ansættende Personale. 8 Cap. § 24 og 25. ang. Overlægens Tilsyn med Apotheket. 13 Cap. ang. Apotheket og Apothekerens Pligter, tilligemed Fortegnelse over Inventarium til Apothekeren, samt Schema.
— 29. Juli. Skriv. ang. Tilladelse for nogle militaire Læger at forskrive Medicin fra Stedets Apothek, istedetfor at faa den tilsendt fra Kjøbenhavn, imod at de selv dispensere den.
1826. 1. Juli. Skriv. ang. Slavekasse-Regnskabet fra det militaire Apothek.

1832. 24. Jan. Skriv. ang. Bevill. for et Apothek til Medicin-Leverance til Landmilitair-Etaten.
— 7. Febr. Rescr. ang. Apothekeres Antagelse at levere Medicin til Garnisonerne paa St. Croix og St. Thomas.
1833. 16. Marts. Skriv. ang. Fortegnelse med Schema over halvaarlige Regninger fra Apothekerne. (Till.)
1835. 22. Aug. Skriv. ang. Taxation af Medicamenter i pundeviis, samt Reqvisiters Beregning. (Till.)
1836. 30. Jan. Skriv. ang. Betaling for Igler. (Till.)
— 5. April. Instr. for Skibschirurger. § 6. ang. Accord med Apothekerne om Tilbagelevering af Medicin. (Till.)
1840. 15. Septbr. Circ. ang. Approbation af en Pharmac. milit.
— 15. Septbr. Reglm. for hvad i Fremtiden bliver at iagttage med Henkyn til det militaire Medicinal-Regnskabsvæsen.
— 21. Novbr. Skriv. ang. Taxeringen af Lægem. i Hertugdømmerne.
— 21. Novbr. Skriv. ang. hvorvidt Apothekeren i Rendsborg kan beholde Recepterne tilbage.
1842. 8. Octbr. Skriv. ang. Taxation af Medicamenter og Reqvisiter til Militairetaterne.
— 28. Decbr. Circ. ang. hvad den militaire Apotheker har at iagttage i Henseende til Recepters Paategning.
1844. 9. Novbr. Skriv. ang. Taxation af Medicin og Reqvisiter til Militairetaten.
1848. 7. April. Circ. § 14. ang. en Feltapothekers Antagelse.
— 3. Novbr. Circ. ang. Bestemmelser om Leverancen af Medicin i Cantonnementsstederne.
1849. 9. Marts. Circ. ang. Indsendelse og Udbetaling af Medicamentregnskaber til Militairetaten.
— 29. Aug. Circ. § 10. ang. Functionstiden for Feltapothekerne.
1854. 19. April. Skriv. ang. at Dispensator ved Garnisons Hospitalet faaer Tillæg som Underlæge paa yngst Gage.
1856. 28. Mai. Circ. 2), 3) og 4) ang. Medicinalregningers Affattelse og Recepters Paategning og Taxation m. m. til Militairetaterne.
1857. 11. Novbr. Skriv. ang. hvorvidt fri Medicin kan tilstaaes Lærere ved Garnisonsskolen.
— 30. Novbr. Kundgj. ang. en ny Pharmac. milit.

Norge.

1686. 30. Jan. Rescr. ang. Apothekernes Haandhævelse mod Indpas.
1704. 22. Jan. Bevill. ang. at Borgerne i Christiania maa sælge de Varer, som Fdn. af 19. Novbr. 1687, tillader.
1755. 23. Mai. Rescr. ang. Politie-Inqvisition hos de Personer i Christiania, som mistænkes for at præjudicere Apothekernes Næring.
1760. 22. Febr. Rescr. ang. at Forholdet imellem Apothekerne og Krambodhandlerne i Christiania fastsættes som ved Fdn. af 19. Novbr. 1687.
1770. 20. April. Rescr. ang. at Politimesteren i Christiania ikke bør eftersee den paa Apothekerne brugelige Medicin-Vægt og Maal.
1773. 19. Novbr. Rescr. ang. Politie-Inqvisition om utilladelig Handel med Apothekervarer i Christianssand.
1774. 1. Decbr. Rescr. ang. hvad Vare Urtekræmmerne i Bergen maa falholde, og andre sammesteds ei at sælge Apotbekervare.
1779. 12. Marts. Rescr. ang. Forsigtighed med at sælge og bevare Forgift.
1783. 17. Jan. Rescr. ang. at ingen uden Apothekerne maa sælge Medicamenter, under Tiltale ved Politieretten.
1784. 12. Marts. Rescr. ang. hvilke Slags Apothekervarer Kjøbmændene i Christiania fremdeles maa handle med. Ligeledes et Rescr. af samme Datum for Kjøbmændene i Trondhjem.
— 24. April. Prom. ang. at Beboerne af Neerstrand kunne sælge til alle og enhver deres Haveurter og deraf destillerede Vande.
1785. 2. April. Prom. ang. Molde Byes Forsyning med Medicamenter.
— 28. Mai. Prom. ang. yderlig Berettigelse til Salg af Have-Urter og destillerede Vande for Beboerne af Neerstand.
1791. 14. Jan. Rescr. ang. adskillige Varer, der af Kjøbmænd tilligemed Apothekere maa handles med.
1793. 20. Juli. Prom. ang. et Apotheks Oprettelse i Nordlandene.
1805. 14. Juni. Rescr. ang. hvilke Vare Apothekerne ene og hvilke tillige Kjøbmændene i Kragerø maa udsælge.
1810. 7. Febr. Instruction for det Kgl. norske Sundhedscollegium i Christiania.
1811. 1. Mai. Bevill. ang. at Pladsen Napstorp maa følge Apothekets Privilegium i Frederikstad.

1811. 13. Aug. Prom. indeholdende nøiere Bestemmelser om, at Apothekernes Medhjælpere bør være examinerede.

Operment, Auripigmentum. (See Gift.)

Opium. (See Udsalg fra Apotheket.)

Over-Medicinal-Autoriteter. (See Sundhedscollegium.)

Pharmaceuter. (See Apothekerpersonale.)

Pharmaceutiske Assessorer. (See Apotheker-Personale og Sundhedscoll.)

Pharmaceutisk Examen. (See Examina og Underviisningsvæsen.)

Pharmaceutisk Varekundskab. (See Examina.)

Pharmacologie. (See Examina og Underviisningsvæsen.)

Pharmacopæer og Recepter.

1672. 4. Decbr. Fdn. § 8. ang. hvorledes Recepter skal være skrevne af Lægerne. § 17. ang. betalte Recepters Tilbagelevering. § 18. ang. Apothekernes Forpligtelse at rette sig efter det Dispensatorium (Pharmacopoea) som udgives. § 23. ang. Recepters nøiagtige Efterfølgelse, hvad der skal gjøres i Tvivlstilfælde, samt ifølge § 24. ikke aabenbare deres Indhold, uden Nødvendighed.

1772. 16. Juli. Fdn. ang. at en Pharmacopoea og Taxa skal indføres i Kongens Riger og Lande.

1798. 31. Mai. Pl. ang. hvorledes en Recept skal være skreven, der omhandler Brækmidler, Blodrensende Draaber, eller andre drastiske og stærktvirkende Purgeermidler.

1799. 20. Marts. Fdn. ang. Udgivelsen af en Pharmac. pauper. (See Resol. 15. Marts 1843.)

— 1. Juli. Plan. § 115. ang. Recepters Stempling m. m.

1805. 14. Juni. Fdn. hvorved en ny Pharmacop. dan. befales indført i Danmark og Norge.

1807. 6. Octbr. Prom. ang. Recepter at vedlægges Regnskaber. (Isl.)

1808. 12. Novbr. Prom. ang. hvad der bør iagttages i Henseende til Recepters Expedition.

1809. 17. Jan. Pl. ang. hvorledes og af hvem Recepter skal være skrevne.

1812. 21. April. Fdn. 6) ang. Indskjærpelse ved Recepters Paaskrivning: Apothekets Navn, Prisen o. s. v.

1813. 23. Marts. Circ. ang. Afbenyttelsen af en Pharmac. milit.

— 23. Marts. Instr. § 5. Qvaksalveres og Uberettigedes Recepter bør holdes tilbage af Apothekerne.

1815. 4. Septbr. Rescr. ang. af hvem **Pharmac. milit.** skal forfattes.
1823. 16. (10.) Marts. Reglm. for de danske Felthospitaler. 13 Cap. § 7 og § 12. om Recepters Paategning og Indsendelse.
1826. 26. April. Resol. ang. Udgivelsen af en **Pharmacopoea**, som Regel for Medici og Chirurgi i deres offentlige Praxis. (See Resol. 15. Marts 1843.)
1831. 18. Novbr. Ordre ang. en Commission til at omarbeide **Pharmac. dan.** 1805 m. m.
1837. 23. Aug. Resol. ang. at Omarbeidelsen af **Pharmac. dan.** overdrages Sundhedscollegiet.
1839. 28. Decbr. Fdn. hvorved en nye **Pharmac. dan.** befales indført til Brug i Danmark. (Jfr. Bekjendtg. 25. Juli 1850.)
1840. 15. Septbr. Circ. ang. Approbation af en forandret **Pharm. milit.**
1843. 15. Marts. Resol. hvorved Udkast til en ny **Pharmacopoea** for den offentlige Praxis approberes.
— 7. Novbr. Circ. ang. Indskjærpelse med Recepters Paategning.
1850. 25. Juli. Bekjendtg. ang. Indførelsen af en ny **Pharmac. dan.**
1851. 30. Juli. Skriv. ang. Recepters Paategning til Fattigvæsenet.
1856. 22. Marts. Skriv. ang. Apothekernes Forpligtelse at udlevere Medicin paa Credit efter autoriserede Lægers Recepter.
— 28. Mai. Circ. § 3 og 4. ang. hvad der bør iagttages med Skrivning, Paategning, Tilberedning og Udlevering af Recepter til militair Brug, samt hvorvidt **Pharmac. milit.** eller en anden **Pharmac.** skal afbenyttes.
1857. 30. Novbr. Kundgj. ang. en ny **Pharmac. milit.**
Physici. (See Instruxer.)
Physik. (See Examina.)
Polytechnisk Læreanstalt. (See Medicamenthdl. af Andre end Apothekere.)

Postvæsen.

1821. 24. Marts. Circ. § 4. ang. Portofrihed for Stifts- og Landphysici Breve ang. Correspondance med Apothekerne.
— 7. April. Circ. ang. Befordr. for Stiftsphysici paa Reiser til Apothekernes Visitation.
1845. 28. Marts. Resol. ang. Portofrihed for Circulation af Bøger mellem Apothekerforeningens Medlemmer.
Practisere. (See Lægepraxis, privat.)
Professorer. (See Examina og Underviisningsvæsen.)

Qvaksalverie.

1794. 5. Septbr. Fdn. ang. Straf for Qvaksalvere.
1800. 8. Febr. Skriv. ang. en klog Kone.
1813. 23. Marts. Instrux for Stadsphysicus i Kjøbenhavn. § 5. ang. Opdagelse af Qvaksalvere.
— 15. Juni. Instr. for Sundhedscollegiet. § 30. ang. Forebyggelse og Standsning af Qvaksalverie.
1816. 3. Octbr. og 1817. 14. Jan. Circ. ang. Anvendelse af Magnetisme og Tilsyn dermed.
1834. 23. Jan. Skriv. ang. at homoopathiske Curer af Uberettigede straffes som andet Qvaksalverie.

Stipendium.

1786. 23. Juni. Confirmation paa Fundatsen til det af Apotheker Cappel oprettede Reisestip. for **Stud.** (**Cand.**) **Pharm.** &c.

Sundhedscollegium.

1740. 9. April. Fdn. om et **Collegii Medici Regii** Stiftelse og Indrettelse.
1803. 13. Mai og 18. Novbr. Rescr. ang. Oprettelsen af et almindeligt medicinsk-chirurgisk Sundhedscollegium, samt nærmere Bestemmelser af sammes Forretninger.
— 20. Decbr. Circ. ang. hvad af Lægerne til Øvrigheden, og af denne til Sundhedscollegiet aarligen skal indberettes.

1805. 14. Juni. Bevill. for Sundhedscollegiet til ene at udgive **Pharmac. dan.**
1810. 7. Febr. Instr. (Norge.)
1813. 2. Marts. Skriv. ang at Sundhedscoll. kan gjøre de fornødne Modificationer i Taxten.
— 15. Juni. Instr. for Sundhedscollegiet.
1814. 2. Juni. Skriv. ang. Pharmaceutiske Assessorers Deeltagelse i Deliberationer over pharmaceutiske Gjenstande.
1840. 19. Febr. Resol. ang. at **Assess. pharmaciæ** i Sundheds-collegiet ikke ere pligtige at møde under Forhandlingerne, uden i de Sager, hvori de tilsiges.
1846. 11. Novbr. Resol. ang. i hvilke Sager **Assess. pharmac.** skulle deeltage i Sundhedscollegiets Forhandlinger.
1848. 7. Decbr. Bekjendtg. ang. at Medicinalvæsenet henhører under Justitsministeriet.
1852. 19. Decbr. Fdn. ang. Oprettelsen af særlige Over-Medicinal-Autoriteter for Hertugdømmet Slesvig m. m.

Svovlsyre. (See Gift, Medicamenthandel af Andre end Apothekere.)
Sygehuse og Hospitaler. (See Taxt og Regninger.)
Sygelister. (See Militair-Etaterne.)
Taxt og Taxation. (See Taxt og Regninger.)

Taxt og Regninger.

1668. 23. Decbr. Rescr. ang. en Apotheker Ordinants og Taxt at forfatte.
1672. 1. Aug. Apotheker-Taxt.
— 4. Decbr. Fdn. § 17. ang. en forordnet Bog (Handelsbog). § 18. ang. Apothekernes Forpligtelse at rette sig efter den Taxt, som udgives, samt ang. Taxtens Forandring. § 19. ang. at Apothekernes Regninger have Fortrinsret til Betaling af Sterboer, fremfor andre og helst i Penge, samt om Tiden naar de indleveres.
1686. 6. Febr. Fdn. om Apothekervarer, som paa Credit udtages (den længste Tid inden Afregnings Berigtigelse).
1749. 7. Marts. Rescr. ang. en Apothekertaxt for det Kgl. Hof.
1772. 16. Juli. Fdn. ang. Approbation af en **Taxa medicamentorum** tilligemed en **Pharmacopoea.**
1780. 26. Jan. Rescr. ang. en egen Taxt paa St. Chroix. (Vestind.)
— 15. April. Skriv. ang. Regnskab for Medicamentpenge. (Isl.)

1782. 17. April. Fdn. ang. Regnings Indleverelse for nødvendige Lægemidler til Almuen i smitsomme Sygdomstilfælde.
1784. 17. Marts. Rescr. ang. Revision af Regninger til Fattigvæsenet.
1792. 9. Novbr. Rescr. ang. Rabat paa Medicin til Sygehuse og Fattigvæsenet.
1799. 1. Juli. Plan. for Fattigvæsenets Indretning i Kjøbenhavn: Jagttagelse ved Recepter og Regninger.
1802. 5. Febr. Rescr. ang. Regnings Revision og Indsendelse for Medicamenter til et Amts Sygehuus.
1806. 3. Jan. og 28. Jan. Resol. ang. Taxtbestemmelser og Forandringer, samt en ny Taxt.
1807. 10. Jan. Prom. ang. Forandringer i Medicamentaxten for 1807.
— 6. Octbr. Prom. ang. Recepters Vedlæggelse med Regnskaberne. (Island.)
1808. 16. Jan. Circ. ang. Medicinaltaxtens Gyldighed.
— 4. Juni. Skriv. ang. Regn. Revision og Paategning. (Isl.)
— 12. Novbr. Prom. ang. Taxtens nøieste Efterlevelse.
1809. 21. Octbr. Circ. ang. Udlevering af Medicin til Søefolk i Kgl. Tjeneste, efter Sø-Etatens Medicinal-Taxt.
1810. 8. Mai. Circ. ang. at Medicinal-Taxten for dette Aar er færdig fra Trykken.
— 15. Septbr. Prom. ang. at Apothekeren paa Bornholm maa tage, saalænge Krigen varer, 12 pCt. over Taxten.
1812. 21. April. Fdn. ang. Straf for Medicinal-Taxtens Overtrædelse, samt Forholdsregler desangaaende.
1813. 9. Febr. Rescr. ang. til hvad Priis Apothekerne skulle levere Medicin til Militair-Etaten.
— 2. Marts. Skriv. ang. Sundhedscollegiets Bemyndigelse til at gjøre Modification i Taxten.
— 23. Marts. Circ. ang. hvad Apothekerne har at iagttage i Henseende til Taxering og Regnskaber til Milit.-Etat.
— 27. April. Skriv. ang. Regler for Medicinaltaxtens Bestemmelse.
— 15. Juni. Instr. for Sundhedscollegiet. § 24. ang. Revision af Regninger, samt Taxten og dens Forandring.
1814. 17. Juni. Resol. ang. en Commissions Nedsættelse angaaende Medicinaltaxter.
1815. 23. April. Skriv. ang. Forlag, Trykning og Uddeling af Medicinaltaxten.

1815. 4. Mai. Skriv. at Medicinaltaxten skal beregnes og affattes af de pharmaceutiske Assessorer.
1816. 27. Aug. Circ. ang. Regningers Indsendelse hvert Halvaar til Landmilitair-Etaten.
1817. 12. Febr. Resol. ang. Regler for Medicinaltaxtens Beregning (for Fremtiden).
1818. 4. Marts. Instr. for Stifts- og Landphysici i Danmark. § 17. ang. Taxtens Efterlevelse. § 21. ang. Regnskabs Affattelse og Revision over Medicin til Syge paa offentlig Bekostning.
— 4. Marts. Instr. for Districtschirurger. § 16 og 20 ang. det Samme.
— 4. — Resol. ang. Approbat. af Medicinaltaxten og Coursen hvorefter den beregnes.
— 26. — Skriv. ang. Forstaaelsen af denne Resol. om Taxten.
— 11. April. Taxt, hvorefter Apothekerne i Danmark skal falholde de i samme anførte Medicamenter.
— 19. Aug. Resol. hvorved Apothekeren i Island tillades at tage 10 pCt. over Taxten.
— 8. Octbr. Pl. ang. at Taxtens Priser gaar over til Sølv, med det Halve af dens Beløb.
— 17. Novbr. Resol. ang. at der med Levering af Medicin for Straffeanstaltens Regning forholdes som til Milit-Etat.
1819. 30. Marts. Skriv. ang. Taxt for Militair-Etaten.
1820. 3. Febr. Skriv. ang. efter hvilke Qvartalscours Apothekerregninger skulle betales.
— 25. Marts. Circ. ang. at Lægerne i Island skulle rette sig efter Apothekertaxten.
— 6. Mai. Skriv. ang. Apotheker-Regningers Affattelse og Indlevering til Amtssygehuse.
— 17. Mai. Resol. ang. den Rabat Apothekeren ved Frederiks Hospital skal give.
— 25. Mai. Circ. ang. at der ingen Forandring kan skee i Medicinalt.
— 27. Mai. Skriv. ang. at Betaling for Medicamenter i Island, skeer efter Medicinaltaxten for Danmark med Tillæg af 10 pCt. Forhoielse.
1823. 16. (10.) Marts. Reglm. for de danske Felthospitaler. 8 Cap. § 24. og 13 Cap. § 7. § 10 og 12. ang. Apothekerens maanedlige Regnskab.

1824. 25. Febr. Instr. for Landphysic. i Isl. § 17. om Taxtens Efterlevelse og § 19 og 21 om Taxten og Regningers Revision.
— 25. Febr. Instr. for Districtschirurg. paa Island. § 16. om Taxtens Efterlev. § 18 og 20. ang. Taxation og Regninger.
— 7. Decbr. Circ. ang. Revision af Regninger til Fattigvæsenet.
1826. 1. Juli. Skriv. ang. Slavekasse-Regnskabet.
— 2. Decbr. Skriv. ang. Udarbeidelsen af en egen Taxt for Vestind.
1828. 23. Jan. Resol. ang. en modereret Priis for Varer, der forskrives pundeviis paa offentlig Bekostning.
1829. 13. Febr. Ordre. ang. en Commissions Nedsættelse til at foreslaae Forandringer i Midicinaltaxten.
1831. 2. Aug. Skriv. om Regler at følges ved den nye Medicinaltaxts Udarbeidelse.
— 18. Novbr. Ordre. om en Commission at overveie Forandringer i Medicinaltaxten m. m.
1832. 21. Febr. Skriv. ang. nogle Spørgsmaal om Regler ved Udarbeidelsen af den nye Medicinaltaxt. (Jfr. Skriv. af 9. Octbr. 1832.)
— 9. Octbr. Skriv. ang. adskillige til Medicinaltaxtens Bestemmelse henhørende Puncter.
1833. 16. Marts. Skriv. ang. Milit.-Etat. (Till.)
1835. 22. Aug. Skriv. ang. Milit.-Etat. (Till.)
1836. 30. Jan. Skriv. ang. Igler til Milit.-Etat. (Till.)
— 5. April. Instr. ang. Liqvidering i Regn. til Milit.-Etat. (Till.)
1840. 30. Juni. Pl. ang. Taxeringen af de i den nye Pharmacop. (28. Decbr. 1839.) anførte Medicamenter, samt en interimistisk Taxt.
— 15. Septbr. Reglem. ang. hvad der bør iagttages med det militaire Regnskabsvæsen.
1842. 6. Jan. Skriv. ang. en ny Bearbeidelse af Taxten og de Forhold, der maa have Indflydelse paa Beregningen af Priserne for Composita.
— 24. Mai. Pl. ang. en ny Medicinaltaxt for Danmark, der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1842 og gjælde i 2 Aar.
— 8. Octbr. Skriv. ang. Taxation for Medicamenter og Reqvisiter til Militair-Etaten.
1843. 15. Decbr. Skriv. ang. Apothekernes Taxation i den private Praxis, eller Haandkjøb.

1844. 14. Febr. Resol. ang. aarlige Tillæg til Medicinaltaxten og om de Grundsætninger som derved følges m. m.
— 20. April. Skriv. ang. at Apothekerne ikke kan forbydes at sælge under Taxten.
— 15. Juni. Pl. ang. en ny Medicinaltaxt tilligemed sædvanlige Bestemmelser. (Udvidet til Isl.)
— 9. Novbr. Skriv. ang. Taxation paa Medicamenter og Reqvisiter til Militair-Etaterne.
1845. 27. Novbr. Skriv. ang. hvorhvidt Apothekerne ere pligtige at udlevere Medicamenter uden contant Betaling.
1846. 12. Juni. Resol. ang. Beregninger af Avancen for Apothekerne.
1849. 9. Marts. Circ. ang. Indsendelsen af Medicamentregnskaber til Armeens Stabslæge.
1850. 8. Jan. Skriv. ang. Fortolkning af nogle Bestemmelser i Medicinaltaxten. [1])
— 25. Juli. Bekjendtg. med Note, ang. en ny Taxt og Apothekernes Forpligtelse i saa Henseende.
1851. 13. Febr. Skriv. ang. at Apothekerne ikke ere pligtige at give Credit med Betalingen for Medicin til Fattige, til Regnskabsaarets Udgang.
— 30. Juli. Skriv. ang. at Medicin for Fattigvæsenets Regning kan udleveres fra Apotheket efter en med Districtslægens Paategning forsynet Recept.
— 8. Novbr. Skriv. ang. at Apothekeren ikke skal skaffe Lægens Attest om Prisernes Rigtighed paa de til Fattigvæsenet udstedte Regninger.
1856. 22. Marts. Skriv. ang. Apothekernes Forpligtelse at give Credit.
— 28. Mai. Circ. § 2. 3. og 4. ang. Regningers Affattelse og Recepters Taxation m. m. til Militair-Etaterne.
— 1. Juli. Taxt.

Testimonium. (See Examina.)

Understøttelses-Anstalter.

1786. 23. Juni. Confirmat. paa det Cappelske Reise-Stipendium. (See Stipendium.).

---

[1]) Endvidere er bestemt ved Sundhedscoll. Skriv. af 8. Sept. 1844, at ½ Sk. i Beløbet paa en Regning opført Recept, ikke vilkaarlig tør forhøies til en heel Sk., at Brøker under ½ Sk. regnes for ½ og Brøker derover for 1 Sk.

1830. 22. Decbr. Confirmat. paa Fundats for det pharmaceutiske Understøttelses Selskab for trængende Pharmaceuter (og Enker efter Medlemmerne).

(1845. 28. Juli. Pl. ang. Erlæggelsen af Recognition ved Apotheker-Privilegier.)

(1852. 10. Septbr. Confirmat. paa § 14, i det pharmaceutiske Understøttelses Selskabs Love)

Underviisningsvæsenet.

1819. 29. Mai. Skriv. ang. Kjøbet af materia medica til Brug for Profes. Pharmacol. ved Forelæsninger.

1828. 2. Juni. Fdn. ang. Bestemmelser om pharmac. Examen.

— 9. Decbr. Resol. ang. Omfanget af Disciplinerne ved pharm. Exam.

1838. 14. Septbr. Bekjendtg. ang. en almindelig Forberedelses-Examen.

1849. 22. Aug. Bekjendtg. ang. Forandring i den nuværende saakaldte Physicat-Examen.

1850. 10. Octbr. Bekjendtg. ang. Forandring i Bekjg. af 14. Sept. 1838.

1851. 25. Octbr. Bekjendtg. ang. Forandring i Tiden for Afholdelsen af den pharmac. Examen.

1857. 1. Aug. Bekjendtg. ang. en forandret Indretning ved den almindelige Forberedelseseramen.

1858. 21. April. Resol. ang. Udnævnelse af en særlig Docent i Botanik for Pharmaceuter.

Urtekræmmere. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekere.)

Vaisenhuus- og Militair-Apothek. (See Privil. og Gaard og Milit.-Etat.)

Vestindien.

1780. 26. Jan. Rescr. ang. til hvad Priser Medicin paa St. Croix maa sælges.

1826. 2. Decbr. Skriv. ang. Priv. excl. for Apothekeren paa St. Croix, samt Udarbeidelsen af en egen Medicinaltart.

1829. 7. Febr. Skriv. ang. Mulcten for ulovligt Salg af Medicin i Vestindien, samt om Apothekernes Visitation sammesteds.

1831. 14. Juni. Skriv. ang. at Fdn. af 2. Juni 1828. om pharmac. Examen skal thinglæses i Vestindien.

— 21. Septbr. Rescr. ang. at Fdn. af 1. April 1796 om Giftsalg, med visse Modificationer, samt Pl. 26. Juli sidstl.

om Kjønrøgs Tilsætning til Arsenik udvides til Vestind.
1832. 7. Febr Rescr. ang. Apothekeres Antagelse at levere Medicin til Garnisonerne paa St. Croix og St. Thomas.
1837. 11. April. Skriv. hvorved Pl. af 6. Aug. 1835 udvides til Vestindien.
1838. 11. Aug. Bevill. for N. N. at anlægge og drive et Apothek paa St. Thomas.
1841. 10. Decbr. Resol. ang. at Lægerne i Vestindien ikke maa dispensere Medicamenter, undtagen til Plantageeiernes egne Syge.
1843. 16. Febr. Skriv. ang. Forstaaelsen af Udtrykket „Medicinal-varer" i Kgl. Resol. af 10. Decbr. 1841.
1846. 7. Jan. Rescr. ang. Udvidelse til Vestindien af Pl. 19. April 1843 om Handel med Gift, med Modificationer i Henseende til de locale Forhold.

Veterinair. (See Medicamenthandel af Andre end Apothekere.)
Visitation. (See Apotheker-Visitats.)
Vægt og Maal. (See Udsalg fra Apotheket.)

3	Side 1	Linie fra neden		er Note-Tegnet [3]) faldet ud af Linien.
4	— 7	— —	oven	staaer Dersom læs Dersom.
4	— 10	— —	—	— Apothekerne læs Apothekeren.
7	— 2	— —	neden	— (i Noten) 1772 læs 1733.
9	— 1	— —	—	— (do.) Rescr. 9. Marts 1798 l. Fdn. 19. Novbr. 1687 og Rescr. 17. Jan. 1783.
10	— 3	— —	—	— (i Noten) Fdn. 19. Novbr. 1687 og Rescr. 17. Jan. 1783 l. Rescr. 9. Marts 1798.
11	— 5	— —	—	— (i Noten) 1593 l. 1693.
11	— 4	— —	—	— (do.) Rescr. 17. Juni l. Rescr. 17. Jan.
20	— 1	— —	—	— for l. faar.
—	— 9	— —	—	— bundne l. budne.
28	— 20	— —	—	— hæmnet l. hæmmet.
29	— 5	— —	—	— Urtekræmmeren l. Urtekræmmerne.
90	— 1	— —	—	— (i Noten) 18. Octbr. l. 8. Octbr.
—	— 2	— —	—	— (do.) Köll. Tid. l. Coll. Tid.
91	— 8	- —	—	— 11) l. 12).
92	— 20	— —	—	— ieheller l. eiheller.
97	— 1	— —	oven	— 1819 l. 1818. (hvilket gjælder for hele Siden, da det staaer i Marginen.
162	— 1	— —	neden	— (i Noten) 183 l. 1843.
195	— 2	— —	oven	— en Apothekere l. end Apothekere.
224	— 11	— —	neden	— Ordre l. Rescr.
2[illegible]3	— 6	— —	oven	— Varerer l. Varer.

Endeligen i Reglm. for de danske Feldthospit. 16. Marts 1823 hvilken Dato er angivet saaledes hos Petersen; men da der staaer i Hedegaards Samling at Forestillingen desangaaende er indgiven den 10. Marts og denne Dato er allesteder anført af Uldall, er den maaskee rigtigst at sætte den 10. Marts. Ligeledes bedes at erindre § 5. 6 og 7 som ere komne ind i Registret under Fattigvæsen, men burde have staaet i selve Texten under Resol. af 15. Marts 1843 ang. Udkast til en ny Pharmacopæ for den offentlige Praxis, hvorunder disse §§ henhøre; ligesom Slutningsbemærkningen i den derhenhørende Note, kunde kaldes lidt uegentlig. Endvidere gjælder Circ. 15. Juni 1839 ang. Secale cornut. ligeledes i Henseende til alle dets Præparater, ifølge Sdh. Coll. Skriv. af 27. Febr. 1858.

7-

